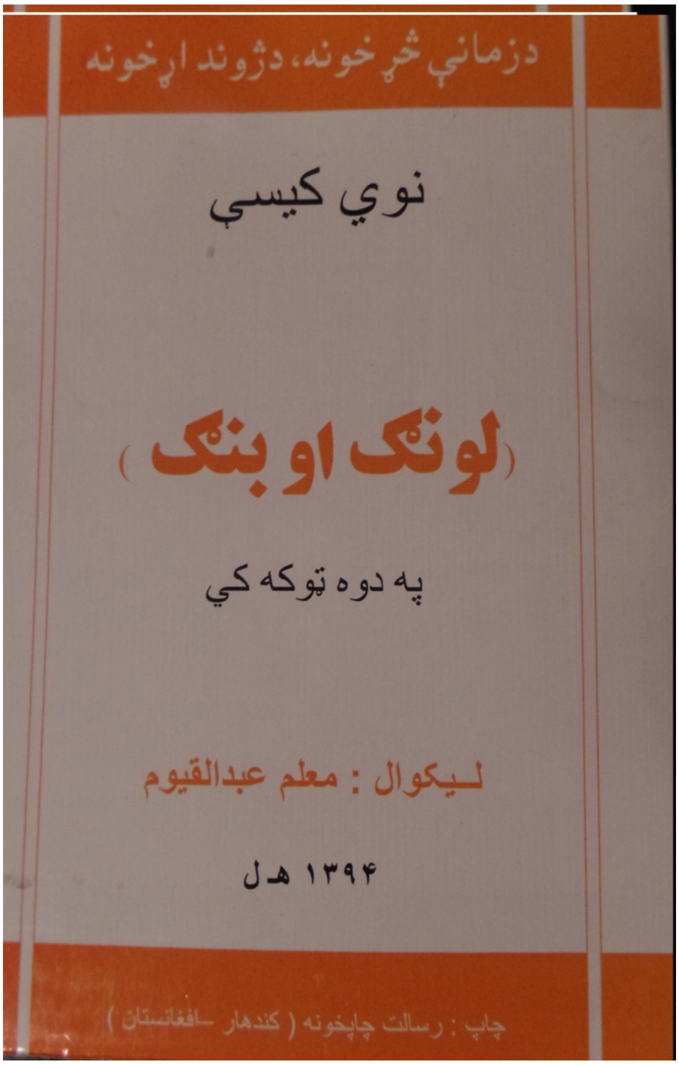

Ketabton.com
www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلیکوال لنده پیژندنه :

په کال ۱۳۲۸هـ ش کي د کندهار
ولايت د پنجوائي ولسوالی په مرکز کي
زوکړی.لومړنی اومنځنی زده کړي ئې د
شمس الدين کاکړ په منځنی ښوونځی کي
تر سره کړي او په کال ۱۳۴۹هـ ش د
دوولسم ټولګی څخه فارغ ، په ۱۳۵۰ هـ ش
کي زنداني سوی اوپه ۱۳۵۲هـ ش کي د
کندهار د عالي د ارالمعلمين څخه فارغ او
وروسته د ښوونکي په حيث اوبيا په بيلا بيلو
د نده ګمارل سوی چي د همدې دندو د اجراء په لړکي د وخت د واکداروسره
د سياسي مخالفت په وجه څوځله اوزيات کلونه په زندان کي پاته سوی د ی .

د ليکوال نور چاپ سوي اثار:

۱ - " استبداد" په ۳۹۳ صفحو کي.
۲- " محبس او قفس" په ۴۵۰ صفحو کي.
۳- " د کندهار غبنتلي" په ۱۴۱ صفحو کي

New Stories
Lawung and Bung

Volume Tow
Writer: "Malım" Abdul Qayum

2015

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب په اړه

دکتاب نوم:--------- نوي کيسې(لونګ او بنګ).

ليکوال:----------------------- معلم عبدالقوم

د کمپيوټرچاري:--------------------- ليکوال

دچاپ شميره:-------------------- زر ټوګه

چاپ ځاي: --رسالت چاپخونه(کندهار—کابل)

E:mail

Aqauym7@gmail.com

Nasirdec91@gmail.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي کـــــــيسې

د

لونګ اوبنګ

په دوه ټوکه کې

ليکوال: معلم عـــــــبدالقيوم

۱۳۹۴هـ ل

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست: صفحه

۱ – مننه -- ۵---- ۶
۲ – د مقدمي پر ځای ------------------------ ۱۰---۷
۳ – تقریظ ---------------------------------- ۱۱------ ۱۵
۴ – لمړی ټوک، اوله کیسه" لونګ ---------------- ۱۷--۳۰
۵ – د لونګ سُنتي -------------------------- ۳۱--- ۳۷
۶ – د ونډې غوښه -------------------------- ۳۹--- ۵۳
۷ – لونګ او ښوونځی ------------------------ ۵۵---۷۳
۸ – د ښوونځی، ښوونکي او کتاب سوځنه --------- ۷۵- ۹۵
۹ – پلرنۍ مینه خوشي کول. ------------------- ۹۷ – ۱۱۷
۱۰ – د قوماندان ښځه ورکه سوه. ------------ ۱۱۹ - ۱۳۳
۱۱ –د تبنتېدلي ښځي برخلیک --------------- ۱۳۵ - ۱۳۸
۱۲ – کوتره. -------------------------------- ۱۳۹ - ۱۴۸
۱۳ – د کوتري او لونګ لیونی مینه ------------ ۱۴۹—۱۶۷
۱۴ – د کوز دې په شپه د کوتري تېښته ------- ۱۶۹ - ۱۷۸
۱۵ – سهار د قوماندان په کورکي ------------ ۱۷۹---—۱۸۶
۱۶ – لونګ سر تیر سو --------------------- ۱۸۷---—۲۰۵
۱۷ – سمندر، سر تیر سوو ----------------- ۲۰۷---—۲۳۰
۱۸ – زخمي پیره دار و تښتاوه -------------- ۲۳۱--—۲۵۵
دوهم ټول -- ۱۵۷
۱۹ – د یوه کلیوال ژوند ---------------------- ۲۵۹---۳۹۴
۲۰ – یوه ضمني خبرتیا ----------------- ۳۹۵------—۴۰۵

پای

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

مننه:

په سرکي غواړم له هغو ښاغلو او قدرمنو دوستانو څخه مننه وکړم چي زما دغه څو ليکلي جملې ئې تر چاپ کولو مخکي په خورا مينه سره و لوستې، دوى هر يوه جلا جلا زه دې ته هڅولى يم چي ليکلني ته دوام ورکړم. هم ئې د دې ليکني د ښه والي او تکميلولو د پاره لار ښوونې راته کړېدي. هغوى هر يوه:ښاغلي ډاکترصاحب "وطندار"، ښاغلي عبدالرحمن " بسام " صاحب ،ښاغلي پوهنمل حاجي محمد "نوزادي" صاحب، ښاغلی استاد عبدالرحمان "رحماني " صاحب ، دکابل پوهنتون مخکني استاد ښاغلي محمد شريف "هيواد دوست" صاحب، تکړه ليکوال او شاعر محمد عاريف "خزان " صاحب. پدې توګه ښاغلي عبدالقيوم "نورزي" صاحب څخه مننه چي هر وخت به ئې د تليفون دلاري زما د ليکني په باب معلومات او وضاحت غوښتى، تر هغه وروسته به ئې په تفصيل سره خپل نظر راسره شريکوى. بلې ښاغلي "خزان " صاحب د دې ليکني د ليک دود د درست والي په برخه کي ډېره خواري کړېده.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوی ټولوڅخه د مننـي عـلاوه هریـوه تـه د ښـه ژونـد غوښتونکی یم.

چي را څخه پاته نسي دلته د خپلي میرمني دهمکاریو یاد کوم چي د ګډ ژوند له هغه لمړۍ ورځي څخه په هوښیارۍ اومړانه زما د ځو ځو ځله تبدیلیو ،بې کاریو ،ځو ځلي زخمي کیدو، ځوځله او په کلونو بندي ګیریوچي هرځل به مي دخلاصون اوژوندی پاته کیدو تمه نه وه، اوبیاڅوځلي فرار کیدو په داټولو سختو شپوکي ئې هیڅ وخت راته ونه ویل چي نوره ستړې یم.

بلکي خپله دمعلمی وظیفه ئې پر مخ وړل،زه ئې په محبسونو کي هم چا ته محتاج نه یم پرې ایښئ، او لویه خبره ئې لا دا چي اولادونه ئې ساتل،او مکتبونه ئې په لوستل.د خپلو ځلوروو وارو اولادونو څخه ترحد زیات خوښ یم چي اوس ئې د ژوند کولو مناسب شرایط راته برابر کړي او هم مي د کتابونو د چاپ لګښت هر ځل ورکوي.خدای دي زما هر دوست ته همداسي اولادونه ورکړي.

په زیات درنښت!

عبدالقیوم

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مقدمې پرځاى

دا به ډېر سخت کار وي ما او هر بل کس ته چې په يوه نا برابره ټولنه کي، هلته چې بيوزله ولسونه يي د خپل ژوند په هره برخه کي لکه: فکر،مذهب،سياست، حکومت، اقتصاد، کلتور او نور ... هر څه ئې، د پردو پرستو ټوپکوالو، مافيائي او جاسوسو کړيو تر سخت ظلم، وحشت او وحشيانه بيرېدونکي او زيا تيدونکي فشار لاندي په سختۍ نفس کاږي. په داسي پيچلو او مغلقو شرايطو کي راګير يو ليکوال به څنګه وکولاي سي، د ظالمانو له خوا د هغوی د غير انساني،غيري اسلامي او غير اخلاقي کړنود سرته رسولو څخه بشپړه پرده پورته او دهغوي ځيرې ولسونو ته لڅي او بر بندي کړي؟

يا دي دهغوی"ناروا وي"د کاغذ پر مخ د ليکني په بڼه تر خلګو پوري ورسولای سي.

په ټولنه کي لرو ډېر شمير ليکوال، چې هيله ئي ده که وکولای سي د خپلو خلګو ذهنيتونه په واقعيت ويلو او ليکلو سره څه روښانه کړي، پدې هيله، که دوی و کولای سي،خپل هيوادوال وپوهوي، چې څنګه هغوی په بې خبري کي د دښمنانو د دسيسو هميشه ښکار وې.

موږ افغانان په يوه غريبه او د علمه ليري پا ته ساتل سوې ټولنه کي ژوند لرو تر څو چې د پردو په مټ ولاړ

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خائین ،جاسوس او د خدایه نه بیرېدونکي ظالمان پر واک وي نو لیکوالو ته د حقیقتونو را لڅول ستونزمن کار دئ.

د زمانې د ټګانو، جاسوسانو، ظالمانو، خاپینانو او وژونکو د مخه پرده پورته کول او د هغوي اصلي څیرې خلګو ته ښودل، هغه وخت ښه کیدای سي چي ولسونه وېښ وي. لا تر اوسه زموږ لیکوال مجبور دي په خپلو لیکنو کي د زمانې د ټګانو نومونه مستعار ولیکي، مخامخ ګوته چا ته نه سي نیولای، د کیسې سیمه او ځاي نه سي ښوولای. دا ټولي ستونزې د لیکوال مخې ته پرتې دي.

که څه چي زموږ په ټولنه کي له پخوا څخه هم زورواکو خپل ظلمونه د هیچا د سترګو څخه پټ نه تر سره کول. ځکه هغوی هیڅ بیره ئې د چا نه لرل، زورور او جابر د خپلو ظالمانه کړنو د توجیه کولو، عملي کولو او ځانو ته د برأت د پاره هغه وسله په لاس کي لرل اولري، چي هر وخت به ئې د هغي په مرسته د ټولني د پرمختګ لاره په اسانی سره بندوله.

د دوی د دې وسلې په وړاندي هیڅ بله "وسله " مقابله او سیالي نسي کولای. یوازنۍ "وسله "چي د دوی د وسلې په وړاندي باید و کارول سي هغه علم او پوهه ده چي ولسونه باندي سمبال سي، چي په خواشنی سره موږ داسي" وسله " لا تر اوسه هم په ولس کي نه ده وېشل سوې.لا مو ولسونه بې وسلې(بې زده کړو) دي.

په هغو بشري ټولنو کي چي اقتصادي او تولیدي زېر بناوي ئې په څو اشخاصو او یا د ټولني په ځانګړو کړیو پوري تړلي وي؛ هلته په ژوند پوري تړلي ټولي مسلي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ټولنيزی، سياسی، مذهبي او کلتوری) د اقتصاد پر لور خپله ور لغړي او جوت د اقتصاد تر اغيزي لاندي وي.
پس د مظالمو او ظلمونو مخالف احساس لرونکي ليکوال هم د دغسي ټولني غړی دی. هغوی له دې کبله چي دوی هم ځانته ژوند او ټولنيزي اړيکي لري او دهغو تر اغيزي لاندي وي. دا چي ليکوال د ټولني د عادي انسانانو په نسبت د خپلي هغه لېږ او يا ډېري پوهي په برکت د ظالم په پټو او لوڅو موخونو چي د بيوزلو ولسونو سره ئې خائنين کوي پوهيږي. دوی د خپلي پوهي په اندازه تر عادي خلګو په ټولنه کي د بي عدالتيو څخه زيات ځوربږي. هغه پدې چي دا ئې درک کړې وي چي ظلمونه ظلمان کوي نه د خدای تعالی لخوا را باندي نازل ، پس د خپلي ځوربدني او د ظالم څخه د کرکي د څرګندوني وسيله ئې خپل قلم وي. په يوه شکل د شکلونو خپل زړونه خالي کوي.
ځوک خپل نظريات د شعر په قالب کي د قلم تر څوکه راباسي او ځوک ئې د نثر په شکل. ماهر اشخاص په ښکلو بيتو او پخو جملو کي خپله موخه را نغاړي او د خلګو تر غوږو ئې رسوي. ما په خپله دې ليکنه کي کوښښ کړې دئ د خپلي ټولني او ټوليز ژوند څخه يو عکس واخلم او تاسي ته ئې در وښيم چي زموږ پر ولس څه په څه چل تير سول اوڅه تيريږي دکمه دغه بدبختئ راځي او ځوک ئې چاغوي. چي ورور دورور،زوی د پلار په وړاندي جنګيږي؟ په کيسوکي خيالي څه نسته واقعي پيښي دي. ماغوندي خلګ چي خپل مطلب ترتا سو پوري رسول غواړی، هرځوک د خپل

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

توان په پیمانه یو څه لیکي، د لیکلو د پند او هنر کمزوري
به ئې لوستونکي ورته بخښي.
دنیک بخته راتلونکي ژوند خاوندان سئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

تقریظ:

د دوو کیسو په باب:

هر انسان د خپل فکري وس په اندازه د یو نه یوه کمال او هنر خاوند وي. کولای سي د ځان، ټولني او ان دا چي د نړۍ په اړه یو څه فکر وکړي.

د ښو او بدو څخه ئې په خپلو فکرونو کي د ښو او بدو پدیدو خاطرې واړوي او راواړوي او کله نا کله د ټولني او خپل ژوندانه ناخوالي یا په ویلو او یا هم په لیکلو کي په ډېر هنري شکل څرګند کړي.

نو ځکه کله همدا راز انسانان د خپلو خیالونو په بهیر کي په نوښتو ډکو لیکنو او څېړنو لاس پوري کوي. دا هغه انسانان دي چي نه یوائې د کمال او هنر خاوندان به وي. بلکي د کسبي کمالاتو تر څنګ ځښتن تعالي فطرتي او قدرتي وړتیا هم ور په برخه کړې وي. نو ځکه بیا همدا لیکوالان، ادیبان او پوهان دي چي د ټولني ناخوالو ته ځیر کیږي په انسان مین وي او د مظلومو انسانانو د ملاتړ په ترڅ کي په مبارزو، لیکنو او وینااوو پیل کوي، چي په ټولنه کي د نوښت او د یون سبب ګرځي.

یو له داسي انسانانو څخه پرته له مبالغي څخه ویلي شم چي پوخ علمي او ادبي لیکوال ښاغلي عبدالقیوم دی.

کله چي مي د لومړي ځل لپاره د ده له درو چاپ شوو اثارو څخه دوه چاپ شوي اثرونه "استبداد" او"د کندهارغښتلي نامیان" په نامه ولوستل، بیخي راته جوته

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوه چي دی یو پوخ لیکوال دی او په خپله ټولنه کي یو پوخ سیاستوال هم.

لیکوال د خپلو لیکنو په بهیر کي د ټولني ټول رنځونه، کړاوونه او هر راز ناخوالي په خورا دقت او مهارت سره څرګندي کړي دي. خپله لیکوال هم په خپل ژوندانه کي له خورا سختو کړاوونو، ربړونو او ناخوالو سره مخامخ شوئ،خو خپلي مبارزې او حوصله مندی ته ئې دوام ور کړی دئ. وګورئ سراسر "استبداد" د لیکونو اثر ته؛ تاسي ته به هر څه په خپله څرګند شي.

کله چي ما ته د نوموړي دوست د یو بل اثر پانې " دوې کیسې" چي د دوو داستانونو پخه لیکنه ده، لاس ته راغلی، هغه راته وویل، چي دا به ولولې او یو څه به پرې ولیکې. د محترم لیکوال په دې خبره خوشاله شوم چي دا پاڼې ولولم، خو وارخطا په دې شوم چي د داسي پیاوړي لیکوال په لیکنه به زه کمزوری څه ولیکم. خو خیر، په لوستلو مې پیل وکړ. لوستلو ئې سخت له ځان سره یوړم، ځکه ډېر خوندور لیکل شوي و، او که رښتیا ووایم، هره پاڼه مې چي لوستله، ورسره جوخت مې اوښکي له سترګو بې اختیاره تویېدې.

دومره ئې لیوال شوم چي درې ځله مې په مینه او وینه په شوق سره ولوست او که لنډه ئې کړم نو د لوستلو په ترڅ کي دغه لاندي څو ټکي چي زما په اند سره د داستان د پیاوړتیا او ادبي خوځښت په کي له ورایه ځلیږي، ولیکم:

۱. که چیرې وغواړو د داستانونو د لوستلو په ترڅ کي د دغه اثر د لیکوال، ادبي او د لیکنو هنري پیاوړتیا

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځرګنده او ثابته کړو نو ګورو چې خپله ليکوال د خپلو هنري ليکنو په هره کلمه او په هر توري خورا ټينګ تسلط او لاس برى لري او د داستان په کانفلکس"confelex" او غوټه خلاصولو کې دومره پياوړى تللى چې هر لوستونکى داسي له ځانه سره اخلي چې خامخا به ئې تر پايه په مينه سره لولي.
بله خبره دا چې ليکوال دومره په خپلو ليکنو پوخ او حاکم دى چې د ټولني او کليوالي ژوندانه لوړي او ژوري ئې او هر راز ناخوالي ئې د بيلو بيلو سياسي رژيمونو په لړ کي په خورا ادبي او هنري قوت سره ځيړلي او هر ځه ئې روښانه کړي دي.
۲. دغه ادبي اثر په خورا سليس او روانه توګه د خلګو په ژبه ليکل شوى چې لږ ځيز پوهه کسان ئې هم ولولي، د داستان په موخه او مفهوم اوچته پوهيږي او سرئې پرې خلاصيږي چې ټولنه کي په تيره بيا زموږ په ټولنه کي ځه بيلا بيلو ناخوالو او کړاونو تر چتر لاندي زموږ بيوزله ولس کړيږي او له منځه ځي.
۳. هر لوستونکى د داستان په لوستلو داسي فکر کوي چې دى پخپله د داستان غړى دى، چې دا د ليکني ادبي ځانګړتيا او قوت ښئي.
۴. داستان کي مبالغه بيخي نشته، هر ځه رياليستکي بڼه لري او داسي ښکاري چې ليکوال په خپلو سترګو هر ځه ليدلي او کټ مټ ئې په خپلو ليکنو کې په هنري چوکاټ کي ځاي ورکړى دى.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵. څنګه چې پورته ورته اشاره وشوه، داستان په غوڅه توګه ریالستیکي اړخ لري او د ادبي ریالیزم له ښوونځی څخه په علمي توګه برخمن دی.
۶. ځینې لوستونکي ښائي داسې فکر وکړي چې لیکوال یو کلیوالي لیکوال دی او هسې په کلیوالي کیسو بوخت شوی مګر زه په ډاګه وایم چې هنري او ادبي ځانګړتیا او پیاوړتیا په همدغي ټکي کې نغښتې، چې لیکوال په خپلو لیکنو کې دومره ماهر دی چې د یوه کلي استبداد او کړاونه او ناخوالي ئې داسې انځور کړي چې په ټول هیواد او ان دا چې په نړۍ کې ئې استبداد او استبدادي رژیمونو ته خوله ماتوونکی جواب ورکړی دی.
نو ځکه د لیکني ځانګړتیا په دې کې هم پرته ده چې داستان د ټولني په ژبه او خوږه لهجه په امانت دارۍ سره لیکل شوی.
۷. تر کومه وسه چې ما د محترم معلم صاحب عبدالقیوم خان دغه اثر چې دوو داستانونو کې نغښتی " دوې کیسې" "لونګ وبنګ" ولوستې، نه یوازې یو ادبي او هنري لیکنه ده بلکې که چیرې د سینمایي هنرمندانو او فلم جوړونکو شخصیتونو لاس ته ولویږي او د فلم او سینما په هنر کې ځای ورکړي، خورا قوي سینمایي داستان به پرې جوړ شي، چې حتا هنرمندان به ئې د سینما او فلم په اسمان کې لکه ستوري وځلیږي.
په همدې ځاي خپلې خبرې لنډوم، ګران لوستونکي به ئې په خپله ولولې چې دغه دوه داستانونه څومره انقلابي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوځښت او څومره په تولنه کي د بدلون یون په جوشیدو راولي.

نو زه په پاي کي د ښاغلي معلم صاحب عبدالقیوم د لیکنو ادبي نړۍ، نه یوازي ستایم او په دې لار کي د ده زیات بریالیتوب او پیاوړتیا غواړم، بلکي تري هیله لرم چي تل خپل قلم همدا راز ځغلنده او پیاوړي وساتي او په خپلو لیکنو خپل لوستونکي په لوستولو بوخت کړي. دا احسان به ئې ابده تر ابده زموږ په غاړه وي.

په خورا درنښت
د کابل پوهنتون مخکني استاد،
محمد شریف" هیواد دوست"
2015،12،6 م

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي کيسې

لمړی ټوک

اوله کیسه

لونګ

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یـوازی پنځـوس کالـه پخـوا وښـار تـه نـژدې د ډېـرو بیوزلو کورنیو پـه شان د لونګ پلار اکبر هم پـه یوې غریبې کورنۍ کي د ژمي پـه یوه سړه او تیاره شپه کـي چي نـه څـراغ و، نـه دوا، نـه ډاکټر و، نـه روغتـون؛ پـر سپیره ډاګ، لڅه مځکه، خړو خاورو له موره وزیږېدی.

اکبر د خپلي زوکړي لـه هغه لومړنۍ ورځـي څخـه پـه لوږه او خواریو کي راګیرغتیدئ. د هیواد د نورو غریبو انسـانانو پـه ډول د ژونـد سـختیو، سـتونزو، خواریـو او نیستیو داسي وټکاوه، چي په وروسته کي د جوشي خښتي غوندي پوخ او کلک سو.

لا پوره غټ سوی هم نه و، چي پلار ئي ورتـه د یوه بل تر ځان لا هم غریب سړی وړه لور ورپـه نامـه کړه.
اکبر او پلار ئې لا په ګډه، د ولور یوه څنډه ادا کړې نـه وه چي په بلي پیښي واوښتل.

متل دی وائي چي ډېره د یتیم له سره نه چپیږي. دا دئ د اکبر مور او پلار غبرګ د وبا پـه کال د وبا ناروغۍ

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووهل او مړه سول. اکبر يوازې او يتيم پاته سو. خسر ئې چې د اکبر د پلار ربنتونی يار او اشنا و، ويی ليدل چې زوم ئې يتيم پاته سوی، هغه ئې خپل کور ته راووست، او خپله لور ئې بې له ولور اخيستلوڅخه ور واده کړه.

اکبر او ښځې ئې تر واده وروسته ډېر اولادونه وزېږول، مګر اولادونه ئې نه پاييدل.

په کليوالو کې عام او مسلط ذهنيت داسې را جوړ و، د هغو بيوزله خلګو چې اولادونه به ئې نه پاېيدل، پر هغوی به يو بل زياتي تور او تومت تړل کيدئ.

ويل کيده به چې پر دوی د رب قهر نازل سوی دئ؛ پر دوی د پټو بلاوو، پيريانو او خبيثه ارواوو اثر پروت دئ. دا ښځه او سړی پر درانه ځای ختلي دي... او داسې نور نور تورونه.

په کليوالو کې د دغه ډول پاخه منفي ذهنيتونو اغيزې موجودې وې، چې اکبر او ښځه ئې مجبوره سول، د خپل اولاد د پايښت په هيله هره ورځ پر فرضو لمونځونو

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سربیره نفلي لمونځونه هم وکړي. بیا به دواړه جوړه پر زیارتونو، تعویذګرو، سیدانو او پیرانو باندي هم ګرځیدل. هر چیري او د هر چا څخه به ئي دا یو خواست او یوه غوښتنه لرله:

- د اولاد د پایښت له پاره دعا، دم، چوف، تعویذونه، څاښتونه، پلیتي او توبندونه.

د ټولو هغو مړو د قبرونو له سرو څخه د خوردې اخیستل، د ډېرو هغو پیرانو دربارونو ته په هیله ورتګ چي نومونه به ئي د خلګو په خولو کي وو، او خلکو به د هغو په باب داسي ویل:

- هغه پلاني پیر نه دی! اه، د ده قربان سم، د رب نازولئ دی، ټول پیریان ده مسخر او تابع کړي دي!

یا هغو پیرانو ته چي لوی لوی لنګرونه ئي چلیدل، له مځکي او اسمانه به خلګو ورته پیسې، غوائي، پسونه، چرګان، اسان، اوښان او حتا لوړني د دروړو په نوم ور وړلي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اکبر او ښځې ته به ئې چې څه لاس ته ورتلل، ودغسې لويو پيرانو ته ور وړل.

د هغو په دربار کې به ئې شپې او ورځې تيرولې. په دربار کې به ئې د دربار کارونه سر ته رسول، څو د پير ښه پاملرنه ځان ته را واړوي او خدای هم ځينې راضي سي.

بالاخره، په ډېرو بې ګټو ګرځيدو، راګرځيدو، دروړو او شکرانو ورکولو باندې ستړي، مفلس او ناهيلي سول. وروسته له ډېرو ستړياوو، سرګردانيو او خواشينيو ګاللو په ولس کې د منل سوي متل سره سم ئې تن وتقدير ته وسپاره. پر دې خبره په ظاهره دواړه سره سلا سول: "چې نه کوي حبيب، نو څه به وکي خوار طبيب."

نور نو اکبر او ښځې ئې د فکر د خرابوالي، لوړو او کم ځواکو خوړو او خواريو په سبب مايوسه او د مينې، محبت، د ميړه او ماينې تر منځ د اړيکو چلونه يو مخ هيره کړل.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اکبر به هلته نور هم خولک تنګ سو، چې د خپل کور د باندي په کوڅه کې به ئې د خپلو تربرونو، خان، ملک، او پیر اولادونه لیدل چې هر یوه به سور او سپین مخ ناست و، او یا به ګرځیدل. او هر کال به ئې یو بل کوچنی هم زیږاوه.

د غریبۍ او ډېرو نورو خواریو سربیره، د اولاد نه لرلو ئې له ژوند څخه زړه ور تور کړی و. په مغزو کې چې ئې هر څه و، هغه به و، خو کله نا کله به ئې تر خوله یوه د خواشینی خبره هم را ووتله:

ـ خدایه! دا موږ بیوزله بنده ګان دي یوازي خواریو او غمو ته پیدا کړي یو؟

په دغه ډول ښځې چې ئې وخپل یو وزری ناروغ میړه ته کتل، ډېره زوکلیدله. سربیره پر هغه چې اولاد ئې نه لاره، د خپل راتلونکی ژوند څخه ئې وهم او بیره هم درلودل او د ځانه سره به ئې ګروم کاوه. هر وخت به د ځانه سره ګډه وه:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- که خدای مه کړه، سبا مې د ا میړه نه وي، د میړه تربرونه او میراث خواره به زما سره څه وکي؟ ایا زما سره به هم داسي وکي لکه د "ببوګلي خاله" سره چي میراث خورو وکړل؟ یا، یا، زما خدایه! مه مي سر توره وه، که به سر توره کیږم، ما ته نو مرګ راکړه.

وخت ناوخته خو به ئې خپل سر، سر تورکړ، او غبرګ لاسونه به ئې پورته کړل، اسمان ته به ئې خوله ونیوله. هیڅوک نه پوهیدل چي هغې به لا څه ویل؟ خو یوه خبره ښکاره وه چي ښځه د اولاد په نه لرلو زوربېده او ورځ تر بلي ئې خپل وزن بایلی او د بدن غوښه به ئې توی او اوبه کیده.

د میړه او ماینې دواړو څخه خوب له سترګو الوتی و، شپه او ورځ په فکر او سودا کي وو. دوه درې کاله اکبر او ښځه ئې یو له بل څخه جلا بیدیدل.

یوه ورځ سهار وختي چي ښځه له خوبه را پورته سوه، ډېره خوشحاله ښکارېده .اکبر ولیدل چي ښځه ئې نن خوشحاله ده، غوښتل ئې د خوشحالی په سبب ئې

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوه سي. هغه لا ښځه نه وه پوښتلې، چي ښځي خپل میړه ته داسي وویل:

- اه سړیه! واوره؛ یوه خبره درته کوم، ته به نو وائې چي څه خبره به وي؟ او یا بل ډول فکر و نه کې. که څه هم ما او تا خو ژبه کړې وه، چي نور به اولادونه نه زیږوو. مګر یو اولاد به پیدا کوو، هغه په دې چي برائې شپه، په خوب کي یوه نورانی سپین ږیري سړي داسي را ته وویل:

- د الله (ج) له درباره نا امیده نه سي، تا ته به لونګ درکړي او هغه به د خیره سره لوی سي.

د اکبر ښځي زیاته کړه:

- زه باور لرم چي دې نوراني سړي به رښتیا را ته ویلي وي. وګوره! که دا ځل په رښتیا الله (ج) ما او تا ته زوی را کړئ، فکر دي وي چي هیر ئې نه کړې، هغه وخت چي ملا صاحب ئې په غوږ کي اذان ورکوي، نو سمدستي ورته ووایه چي د لونګ نوم پرې کښیږدي. هیر دي نه سي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې بیا پر اکبر تاکید وکړ:

- ګوره، هیر ئې نه کړې!

اکبر هم د سپیڅلی او کلکي عقیدې خاوند ؤ، د خپلې ښځي خبره ئې زړه ته تیره سوه او ټینګ باوري سو، چي خدای به زوی ورکړي.

کال داسي تیر سو، لکه یو ګړی. د ښځي زوی وسو. دا دئ وروسته له ډېرو کلونو له تیرېدو پس یو ځل بیا د اکبر د خوني پر بام سهار وختي درې نارې وسوې:

- د خدای له داده، د مړو له یاده، د اکبر زوی وسو!

دا درې نارې ټول کلي واورېدې. دا هیله خو د دوی پوره سوه. خدای (ج) دوی ته زوی ورکړی. سهار چي د نوي پیدا سوي هلک پلار اکبر خپل زوی په خپلو ډنګرو لاسونو په غیږه کي نیولی مسجد ته په دې نیت وروړئ، چي ملا صاحب به ئې په غوږ کي اذان ور وکي. خو ملا صاحب چي سهار تر اذان مخکي د اکبر د زوی د زیږېدو ناره اورېدلې وه، نو د اکبر په لیدو پوه سو، چي د مسجد پر لور ئې نوی پیدا سوی زوی را اخیستی دئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مګر بل څه ورسره نسته، مانا دا چي اکبر په خالي لاس ور روان دئ.

ملا خپل یوه چړي ته وربړغ کړه، ورته وئې ویل:

- هلکه ورسه، د "اکبرګي" د زوی په غوږ کي اذان ور وکړه.

اکبر چي د ملا صاحب سپکه لفظ "اکبرګي" واورېدی، خو څه ئې ونه ویل. چړي د هلک په غوږ کي آذان وکئ. که څه هم چي اکبر د ملا په کړو خپه سوی و، بیا هم د ملا پر خوا ورغلی، هغه ته ئې په عاجزانه او کمینی سره وویل:

- ملا صاحب، زما او د مور ئې د هلک دپاره د لونګ نوم خوښ دی، دغه نوم پر کښېږده.

خو ملا صاحب له دې کبله چي اکبر تش لاس ورغلی و، خپه و. هغه پر هلک باندي د نوم له ایښولو څخه انکار وکړ.

اکبر د ملا څخه پوښتنه وکړه چي ولي نوم نه باندي ږدې؟ ملا ورته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اکبره! د هلک په غوږ کي خو مو اذان مفت درته وکړئ، بس دي نه دي؟ د نوم اېښولو میوه او شیرېني دي هم نه ده راوړې او بل د لونګ د نوم سره خو د "عبدال" او "محمد" توري نسته.

اکبر ته هغه د پښتو متلونه چي تربرو به ئې هر وخت په قصدي توګه د ده مخ ته تکرارول: "هستي کوي مستي"، "چې نه لري سړي، نه دي کورت خوري نه غوړي" وریاد سول. اکبر په پټه خوله او خپه زړه هلک کور ته راوړی او د خپلي ښځي څخه ئې خبره پټه وساتله.

اکبر خپلي ښځي ته وویل:

- الحمدالله چي خدای پاک ما و تا ته زوی را کئ، نور نو زموږ پر مینه میراث خور پیدا سو، که زه مړ هم سم، په تا به مي فکر خراب نه وي او ستا پر لور به مي سترګي کږې نه وي.

اکبر خو هر څه په غوږو اورېدل او د سر په سترګو لیدل. کوم وخت چي به د کلي د یوه ماړه په کور کي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلک وزیږېدئ، سهار وختي پر بام تر درو نارو سربیره، ځابښت به د ټوپکو ډزونه کیدل، خوشحالی به وي، ملا صاحب او چړیان به تر لمانځه وروسته د یو شمیر مړو سره یو ځا ی د خان سراچې ته ورتلل، د هلک په غوږ کي به ئې هلته اذان ور کاوه، مابښام به نشره ویل کیده، نوم به ایښول کیدی، مبارکی به وې، او شیرینی به وېشل کیدې.

اکبر به وویل:

-ای زموږ خدایه! موږ دي په کومه ګناه او د چاه په ګناه نیولي یو؟

خیر، اکبر خپل زوی د لونګ په نوم ونوماوه. اکبر چي په دوو لاسونو یو څه ګټل، هغه ئې په خپل زوی لګول. لونګ د "لونګ" په شان د مور په مهربانه او پاکه غیږه کي او د خپل پلار تر سیوری لاندي راوغوړېدئ. له مور او پلار څخه ئې د ژوند کولو لومړي حرکات او ډولونه لکه خوړل، خبري کول، شفقت او مهربانی زده کړل.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لونګ په خاورو کې تر خاړپوڅو کولو وروسته، ولاړ سو او قدم ئې واخیست؛ یوه نیمه خبره ئې زده کړه. ژر د کوره کوڅې ته راووت. په خاورو او ختو کې د نورو کوچنیانو سره په ټولنه ورګډ سو؛ د همزولو سره په خبرو او لوبو بوخت سو. هغه په کوڅه کې داسې څه زده کړل چې په کور کې د هغو زده کړه ممکن نه و.

لونګ به لا شپږ کلن سوی نه و، چې د ژوندی پاته کیدو او نفقی پیدا کولو لپاره د کلیو د نورو بیوزلو کورنیو د ماشومانو په شان د خپل کمکي بشرې وس او ځواک سره برابر د خپل مور او پلار سره په خواریو کې بوخت سو.

لونګ تر پلار د خپلې موره سره ډېره مرسته کوله.

پدې ډول د مور ئې لاس په خلاص و. د لونګ پلار ناروغ او یو وزری سړی و. د اقتصادی کمزورتیا په وجه ئې ښځې ورسره ملا وتړله. هغې له هیڅ کاره مخ نه ګرځاوه. د لو او لور پر وخت، د کودو، د درمندونو پر وخت ئې په فصلونو او وډنوکې وزې ټولول.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هرکس او ناکس د کورونو کارونه به ئې کول. اکبر به بیا هم په دې شکرونه کښل او ویل به ئې:

- د خدای تعالی مهرباني ده، د ښځې مې اوس د خپل زوی سره خوله پرې سول، هغه نوره له یوازیتوب او بې کسی راووته.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لونګ سُنتي

د لونګ پلار يوه ورځ د خپل زوی خوا ته تر کټلو وروسته، خپلې ښځې ته مخ ور وا ړاوه، او ورته وې وويل:

-ښځې! سږکال خو بايد له خيره سره لونګ هم "سنت" کړو.

د ښځې هم د خپل خاوند خبره خوښه سوه. مګر د لونګ پلار ته ئې داسې وويل:

-سړيه! ګوره، دغه يو زوی لرو، نه مو د هغه د نوم اېښولو ښادي جوړه کړه، نه مو پر زوی چا نشره وويل، نه مو د اووم شپه پر رونه کړل، نه موغاښ کوچه وکړل او نه مې د سر کلی (سرخريلو) ورځ په دريېو او خوشحالی ولمانځله.

اکبر وويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- وسه مونه لرل، که نه د چا نه خوښیږي چې په خپل زوی هوس او خوشحالي و نه کړي.

د اکبر ښځې وویل:

- پر سنتي به ئې نو د خیره سره یوه ښادي نیسو؛ زه خپل هوس په کوم. پرېږده چې د تربرو ئې زړونه وچوي. ته ئې وینی سږکال مي چرګه پوره ۱۲چرګوړي لري؛ ما خوویل چي ټول به خرڅ کم، ګوندي څو روپۍ په جوړي کړم، کله چي د بلوڅو کډي په دوبي د رېګه کلي ته راشیوه سي، د چرګي د چیچانو په پیسو به د هغو څخه یوه سیرلۍ رانیسم، زما او لونګ جان به سات په تیر وي، که خدای کول بل کال به هغه لو بزه او لنګه سي، حلق به مو په لوند وي. خیر، سنتي ئې تر هر څه ضرور ده، نو ټول د چرګي چیچیان به تر خپل لونګ جار کړم، ټول په یوه شپه حلالوم، د کلي ښځې خبروم، ټوله شپه ښې د ریې پر وهم او خوشحالي په کوم.

په داسي وخت کي چي د اکبر ماینه (ښځه) ښه پر جوش راغلي وه، اکبر د ټوکي په ډول پر ور درسته کړه:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هو، هو! ښه اواز خو دي هم دی!

ښځې ئې ورته وويل:

- تر خوله دي تيره يم، خود مي ښه اواز دی.

پر اکبر نـه يـوازي لونـګ ګران و، د هغـه مور هم پـر ګرانه وه. هغه خپلي ښځې ته وويل:

- ښه خبره دي وکړه، خو ته لږ صبر وکړه چي منی را ورسيږي، دا کارونه د مني دي.

اکبر د دې خبري کولو سره په فکر کي ډوب سو.

اکبر پدې په فکر کي ډوب سو، چي د خپلي ښځې دغه هيلـه بـه څنګه پوره کوي؟ لـه لږ ځنډ وروستـه ئـې سر راپورته کړ او بيا ئې خپلي ښځې ته وويل:

-ښځې! ټول خلګ خپل زامن په مني ځکه سنت کوي چي له يوی خوا هوا سړه وي، لـه بلـی خوا مچان هم کم وي. په سړه هوا کي زخم ژر وچيږي. بل، زه بـه پوښتنه کوم، کله چي په کلي کي ونډۍ کيدله، او باور مي راځي، ان شاءالله د مني په لومړيو شپو او ورځو کـي بـه کليوال يوه ونډۍ وکړي. ولي چي کليوال ټـول زړه خـوړي سـوي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي. زه به د ونډې په ورځ پوره دوه چاریکه (چارکه) غوښه د ښادۍ جوړولو له پاره درته راوړم.

اکبر له لږ ځنډ وروسته زیاته کړه:

- ته تلوار مه کوه، ستا د چرګې چیچیان لا اوس کوچني دي. هغه پربړده چي څه نور غټ سي، بیا به هغه خرڅ کړو. یوازي مو په مخکي د هلک سنتی نه ده، اختر هم را روان دی. اختر ته به ستا د چرګې چیچیان ښه غټ سوي وي، هغه به په ښو پیسو خرڅ کړو. د چرګانو په پیسو به د اختر له پاره زوی ته یو کمیس او پرتوګ وکړو. پخوا مو زوی ته یو کمیس بسنه کوله، خو سږکال د خیره سره تر پخوا څه زیات ټوکر په کار دئ، ولي چي وهلک ته تر سنتی وروسته پرتوګ هم ضرور دئ.

اکبر بیا په خندا د یوې ټوکي په ډول خپلي ښځي ته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ستا خو به ښه یاد وي، څه ښې وختې وې، کله چې زه هلک وم، موږ همزولو تر ۱۵ او ۱۶کالو پوري پرتوګان نه لرل، کمیسونه مو اغوستل او بس.

ښځې ئې وویل:

- خاوري څه شي ښه وختونه و، لوی لوی سړی به واست لڅه... به ګر ځیده لاست.

اکبر وویل:

- څنګه ئې کوې ښځي، د زمانی سره به ځو.

اکبر بیا زیاته کړه:

- ښځي، بل سبب همدغه و، چې ما به تل درته ویل، لږ صبر وکړه، ځکه زما په دغه لږو پیسو خو د کمیس او پرتوګ دواړو د پاره ټوکر نه کیږی.

د لونګ مور د میره خبره ومنله، میره ته ئې وویل:

- سړیه، ته ربښتیا وائې، زما دې خبري ته والله که هیڅ پام و، چې پرتوګ هم غوښت غواړي. ولچی (والله چې) لونګ جان به کله کله را ته ویل چې موري، په جومات کي مو یو شمیر هلکان اوس پرتوګونه لري.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- وګوره ښځې! رښتیا یوه بله خبره رایاده سوه. دا استاد فیضو خو هم یو څه خشمرې غواړي، مفت خو هغه هم دا ستا د زوی "بلاګی" نه پرې کوي.

د لونګ مور پرته له ځنده په خندا ځواب ورکړ:

- څه ورک سه، د شي د پرې کیدو پر وخت بیا زما زوی سو، ستا نه؟

تر ټوکي وروسته ښځې خپل میړه ته داسي اطمینان ورکړ:

- غم مه کوه، هر څه به سم سي. دا ځل چي هګۍ والا کلي ته را شوه کیږي، ما به ان شاء الله د خیره سره ۲۰ هګۍ دخپلو چرګو څخه ټولي کړي وي، هغه به خرڅي کړم، پوره لس روپۍ کیږي. د هغه تیر ځل هګیو لس روپۍ مي هم ټینګي ساتلي دي، یو څه پلمیټ او پټاسې چي مي د خلګو له کورونو راوړي دي، هغه به په ټوکر کي ورسره غوټه کړم، د استاد فیضو اکا مخ ته ئې کښیږده، تر یوه تومن (پخوا یو تومن شلو افغانیو ته ویل کیدل. لیکوال) خو به دا زوی مړۍ هم زیاتي نه غواړي؟

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لونګ پلار د خپلي ښځي د خبرو په اورېدو ډېر خوشحال سو.

*** *** ***

یوه ورځ مسجد ته چا داسي خبر راوړ:

- د جمعې په نیکه شپه د غرګي د کلي عبدالله لالا خپله وچه غوا وندۍ کوي.

د خبر په اورېدو سره د کلي مشر وویل:

- هر څوک چي په وندۍ کي ونډه غواړي، یوه ورځ د مخ دي ملا صاحب ته ووائي.

د لونګ پلار چي د همدغسي خبراورېدو ته ئې غوږ اړولی و، ژر ئې ملا صاحب ته وویل:

- زه هم غواړم په وندۍ کي ځان شریک کړم.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ونډې غوښنه

دا دی د ونډې ورځ را ورسیدله؛ سهار چې اکبر د مسجد څخه کور ته راغی، خپلې ښځې ته ئې وویلې:
هله، ژر سه؛ هغه دوه شلې (څلویښت) افغانۍ چې مې په تا ساتلې وې، نن ئې د لګښت ورځ ده، هغه را که چې ځم، ونډې درته راوړم.
د دې خبرې په اورېدو د لونګ مور په ډېره خوشحالۍ سره چسته له خپله ځایه ولاړه سوه؛ د تاخچې غوټې اوغوړاشې ئې د خونې په منځ کې سره راچپه کړې، په ډېر مشکل ئې په غوټو کې هغه څو کاله مخکې ساتلې او د خپلې خولې سپمولې دوه شلګون نوټونه پیدا کړل.
اکبر نو د کلونو ذخیره او سپمولې پیسې د ځانه سره واخیستې، د غرګې د کلي پر لور ور روان سو. په هغه کلي کې د اوبو د ژرندې مخ ته د غټ پنبیې توت سره پر ختینه سوپه (تنګاچه) وندی وال عبدالله لالا د څو نورو

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړو سره پيتاوي ته ناست و. چړې او ساتول ئې مخ ته ايښي وه، غوا ئې هم را وستلي او هلته تړلي وه.

عبدالله لالا انتظار و، چي په وندې شريک ټول کليوال راسي. دا دئ يو په وندې شريک اکبر هم ځان ور ورساوه. اکبر وناستو کليوالو ته سلام وا چوه. تر سلام او روغبړ وروسته، اکبر وعبدالله لالا ته ورنژدې سو، په کراره او عاجزانه توګه ئې هغه ته خواست وکئ. داسي چي که ده ته د دوه نيم شلو ونډه ورکړي. دوه شلي لرم او پاته ۱۰ افغانی به ان شاء الله څو ورځي وروسته درکړم.

عبدالله لالا چي د ځوانی څخه يو خرابات او مناجات سړی و، او اکبر هم په ځوانی کي وخت ناوخته د هغه سره کښينستی، کله کله چي به پره کي راغلی، نو خپل روڼ ئې تيراوه، يو دم مم ئې ورسره واهه. په هغه يارى ئې يو ځل بيا د اکبر وچ، ژړ مخ او ډنګرو لاسو ته وکتل، زړه ئې پر وسو. د اکبرخبره ئې ومنله، ورته وئې ويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- اکبر جانه! پروا نه کوي، لس ګون دي ستا بلا واخلي ته خو مي پخوانی یار یې.

بیا نو اکبر په ډاډه زړه هلته خپل پټو تر ځان لاندي کړ او پر کښېنستی. په ونډی شریک سړي څوک راغلي او څوک را روان وو. ټول په ونډی شریک ونډه وال او د مسجد ملا صاحب سره راجمع سول.

عبدالله لالا پر ملا صاحب ږغ وکئ:

- ملا صاحب، ان شاء الله څوک به نورپاته نه وي، ته لاس پورته کوه، دعا کوه.

ملا صاحب تر اعوذ بالله او بسم الله وروروسته یو لنډ سورت ولوست، او دعا ئې وکړه. تر دعا وروسته، عبدالله لالا پر خپلو اولادو ږغ وکئ:

- هلکو! غوا را ولی.

زامنو ئې غوا راوستله.

نا ستو خلګو یو د بله سره ویل:

- د پلاني د لاس غوښه به ښه خوږه وي.

بل پر بل سړي لاس کښیښود.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو عبدالله وملا صاحب ته وويل:

-په چا غوا حلاله کړو؟

ملا صاحب خلکو ته مخ ور واړاوه، وئې ویل:

- زما په باور خپله دي عبدالله لالا غوا حلاله کړي، دی خپله ښه تقوا داره مسلمان دی.

خلکو د ملاصاحب په خبره کي ځه ونه ویل. د غوا پښې ئې وتړلې، بیا ئې را چپه کړه، ځو تنو ټینګه ورته ونیوله. ملا صاحب، عبدالله لالا او ناستو ټولو الله اکبر، الله اکبر ووایه. عبدالله دغوا پر غاړه چاړه راکش کړه. ژر ژر ئې په ګډه سره پوست کړه. کوټې، پښې او دیلبند ئې هغو ته ورکړل، چي وختي ئې پیسې پرېکړي وې. د غوښو د سرجمع ځخه ئې ملا صاحب ته دوې کټوي غوښه ورکړه. تر هغه وروسته د حلالي غوا پر ځرمن، غوښې لس کوټې کښېښول سوې. له کلیو راغلی خلګ زړه خوړي (هغه سړی چي زیات وخت ئې غوښه نه وي خوړلي) وو. هر چا د اوموغوښو له لیدو خوند اخیست.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوښو هره کوټه د لسو تومنو وه. اوس نو د هغو ونډه چې پنځه تومنه ده، هغو په دوو نفرو يوه کوټه د غوښو واخيستله. نوري برخي په څلورو، پنځو، شپږو او حتا اتو نفرو سره شريکي وې. خو د محمد اکبر ونډه د دوه نيم شلو افغانيو وه، چې په غريبو کي نو اکبر لوی برخه وال و.

ټول خلک ورته حيران وه، چې اکبر څونه ډېره غوښه کور ته وړي؟ اکبر د يوې کوټې څلورمه برخه کور ته وړي. دا وخت لمر پرسر اوغرمه نژدې وه.

اکبرغوښه را واخيسته، ډېرخوشحاله و، لڅی پښې په مټنو کوڅو کي د کور پر خوا داسي په مينه را روان و، لکه يوه لويه فتحه چي ئې کړې وي. په فکرونو کي غرق دی، دځانه سره وائې: چي کور ته ورسم ښځه او لونګ جان به غوښه و ويني څونه به خوشحاله سي. د جمعي شپه خو لا ليري ده، ښځه به مي د غوښو څخه لغړ را وباسي او يوه خوندوره ښوروا به ځيني راپخه کړي. په دغه فکر او خوشحالی کي په يوه چارناله (د ځغاستي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ډول ته وائي چي تر تيز تللو تيز او د سياليو تر ځغستلو كراره وي) كور ته راورسيدی.

په لوی اواز ئي ښځي ته ناره كړه غوښي مي راوړې. دا د اكبر او د هغه د ښځي په ژوند كي لومړی ځل و، چي دونه زياتي غوښي د هغو كور ته راځي. ښځي ئي په ډېر هوس د غوښو څخه هډوكي را وايستل او پر نوره غوښه ئي مالگه وشندله. غوښي ئي په يوه وچه او كلكه لښته وپيیلي. بيا ئي د لرگی دوه سرونه په پړي وتړل، د خپلو خونو مخ ته د ولاړي وني په يو ښاخ را وځړولي.

د لغړو څخه ئي ماښام ته خوندوره ښوروا پخه كړه، دا نو د اكبر، ښځي او لونگ هغه د خوښی څخه ډكه شپه وه چي شاهانو به دغسي شپه نه وي ليدلی. تر ښورا خوړلو وروسته چي شپه پخه سوه، لونگ بيده سو، ښځي او ميړه په تياره كي دغه خبره سره اړوله او را اړوله، څو د خبرو په پای كي د لونگ مور خپل ميړه ته وويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

– د جمعي مباره کي شپې ته استاد فیضو کاکا (هغه کلیوال ماهر سړی، چي هلکان ئې سُنت کول) را وغواړه، زه به سبا سهار لا ښځي خبري کړم.

تر دی خبري کولو او تصمیم وروسته دواړو سرونه کښیښول او بیده سول. د لونګ مور سبا اومه غرمه کي خپل لوی پړنی پر سر کي، له کوره ووته، چي کلیوالي ښځي خبري کړي، او هغوی ته ووایي، څو د جمعې شپې ته د دې کور ته ورسي او د لونګ د سُنتی په ښادئ کي ګډون ورسره وکړي. او له هغو کورو څخه چي دريې ئې لرلي، هغه هم راټولي کړې. ښځه تر ګونګو ماښام پوري په کورونو وګرځیده. هغه په ستړیا ځکه نه پوهیدله چي زیاته خوشحاله وه.

کله چي کورته راغله، خاوند ئې اکبر هم پر کور و. بیا سره کښینستل، مجلس ئې ډېر خوږ و، یو بل ته ئې وویل، چي دیګ، کاسې او هغه څه چي په کارېږي، د فلاني او یا فلاني له کوره به ئې را وړو. د شپې تر ناوخته ئې پر دغه خبرو خوند اخیستی او پام ئې په بله

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو. هر سهار به ئې غوښې د خونې څخه دباندې د ونې په ښاخ ځړولې او د شپې به ئې په خونه کې ساتلې.

اکبر او ښځې ئې په کور کې لږغلمین اوړه ساتلي و. خپله ئې اوربشینه پخوله او خوړله. څه وړې چې ئې میده کړې او پاک کړې ئې لا نه و، لازمه ئې وګڼل چې د لونګ د سُنتې په ښادۍ کې د هغو څخه کار واخلي. نو د لونګ پلار هغه څه وړې چې دوی د کودو د ټولولو پر وخت په پردیو وډونو کې ټول کړې و، هغه ئې وټکول، پاک ئې کړل، ټول ټال یو مشتک (یومټ)غنم سول.

د لونګ پلار تر ژرندې پورې د مشتک د وړلو له پاره کوم مردارهډۍ (خر) نه لاره. مجبور سو، مشتک ئې په شا کړ او تر ژرندې ئې یووړ. ستړۍ ستومانه په ژرنده کې د روڼ (نوبت) رسیدو تر وخته هلته د ژرندې په یو کونج کې په خاورو کې پرېووت. ناوخته د مشتک د اوړه کولو وار ور ورسیدی. د مشتک تر اوړه کولو وروسته، اسیوان (اسیابوان) مزد اوشکردانه(یوئې" مزد" مزدورۍ غوښتې او بل "شکرانه" شاګردانه)

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شيرينی او په غربی رواج "تيپ". د اکبر د مشتک څخه چي څه اوړه د مزد په نوم او څه د شکرداني په نوم واخيستل سول، بار ئي نور هم سپک سو. هغه ئي را په شا کړل، ماښام ناوخته ستړی کور ته را ورسيدی.

د شپي ئي د ښځي سره مجلس ډېر خوږ و، دواړه ستړی وو؛ په خبرو، خبرو کي بيده سوی وو. د ښځي ئي غوښي د باندي په ونه ځړولي هيري سوي وي، چي دشپې ئې خوني ته راوړي. خو اکبر تر بيدېدو مخکي غوښي وليدلي او خوني ته ئي را دننه کړې.

ښځه چي سهار له خوبه راويښه سوه، تر لمانځه وروسته ئې د نغری په کومي کي پر هغه برنی په پړوندو کي پټ کړي اور باندي څه پروړ، خاشي او خځلي واچولي؛ په پو، پو کولو تر زيات دود پورته کيدو وروسته اور بل سو. بيا ئې د اوبو ډکه توره ګډوه پر دېګدان کښيښوله. کله چي د ګډوې اوبه پر اېشيدو سوې، د جوارو اوړه ئي په خاورين کاشنه کي واخښل. پر اور ئې تبخی کښيښود، د جوارېنو اوړو څخه ئې ټکی

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړي کړې، يو مخ او بل مخ ئې پر تاوده تبخي باندي څه وچ وکړل. بيا ئې سوړسکان د اور په پړوندو کي ښخ کړل، چي په مغز پاخه سي.

ميره او مانديني بيا هغه د ښادۍ جوړولو او خوشحالۍ خبري سره پيل کړې. اکبر خپلي مايني ته ويل:

- ترنارې کولو وروسته به ځي، ديګ او کاسي به د همسايه ګانو له کورونو را ټولوي.

په همدې وخت کي يو دم د لونګ د مور ورپه ياد سول، چي غوښي خو ئې د شپې د باندي د ياده وتلي دي. يو اه ئې تر خوله ووت، ژړئې وځغستل، تر خوني ووتله، ژړئې وني ته وکتل، وئې ليدل چي غوښه نه سته. د خفګانه ئې سر پر له وګرځيدۍ، پر سترګو ئې توره شپه سوه، ډوبه پر مځکه ولوېده.

اکبر په خونه کي د ننه د هغې پر مځکه د لوېدو درز واورېدۍ. اکبر چي له خوني راووت، ګوري ښځه ئې د سرای په غولي کي په خاورو کي ليته پيته بې حاله پرته ده. ژر ژر ئې له خاورو څخه خپله ښځه را پورته کړه

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په کش کش ئې تر خوني ورسوله. لونګ د دوی په دربی له خوبه را وېښ سو، وئې لیدل چي مور ئې بې سده پرته ده، په ژړا سو.

اکبر په وارخطائي کله لونګ اراموی او کله د خپلي ښځي لاس، پښو او تندي ته لاس ور وړي. پر مخ ئې اوبه ور وپاشی، بیا ئې اوبو ته دوه پلمیته واچول، دغه خوږ‌ی اوبه ئې د ښځي په خوله کي ور واچولې، د خدای فضل و، ښځه پر سد راغله.

د کلمی تر ویلو د مخه ئې اوله خبره دا وه:

-غوښي، غوښي، غوښي!!!

میړه ئې ورته وویل:

– څه وائې، غوښي، غوښي، څه در پیښ سول؟ څه وسول، څه وائې؟

ښځي بیا په نیولي او خفه اواز خبره درسته کړه:

- غوښي نه سته!

اکبر چي غوښي ئې په خونه کي مخته ځړېدلې، ورته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-هغه دې ځرېږي. ته بيده وي، ما د شپې غوښې خوني ته راوړې.

د دې خبري په اورېدو سره ښځه کرا کرا، عادی حالت ته را وګرځيده. هغې چې غوښي وليدی، نو وروسته ئې کلمه و ويله او شکر ئې وکښی.

څه شيبه وروسته، اکبر ورته وويل:

- زه به د حا جي مراد لالا د کوره ديګ او کاسې درته راوړم. ته ولاړه سه، څه غلمين اوړه لانده که.

د لونګ مور ولاړه سوه، مګر لاسونه او پښي ئې ريږديدل. اکبر د اوړو کاشين، په ګډوه کي اوبه، د مالګي کنډولی او د مشتک څخه لږ غلمين اوړه ورته را نږدې کړل، او بيا ئې وويل:

- اول به ديګ او د ښوروا د پاره کاسې در ته راوړم. بيا نو ځم استاد فيضو کاکو به را ولم. ته لونګ خوشحاله ساته او خونه هم جارو که.

ښځي په ډېر مشکل سره اوړه لانده او واخښل، او د استاد فيضو اکا د راتګ له پاره ئې په خونه کي د کالو

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

منځلو خاورېن تشت سر چپه کښېښود، پر سر ئې نغاړکی ورهواره کړه. د دې له پاره چي لونګ د سُنتی پر وخت پر دغه لوړ ځای کښېنوي.

اکبر ژر، ژر د همسایګانو څخه پیتلي او خورېني کاسي او کا شینان کور ته راوړل.

بیا اکبر له کوره ووت، او تر لږ وخت تیرولو وروسته، اکبر د استاد فیضو اکا سره جوړه کور ته راننووت. لونګ چي د خپل پلاره سره استاد فیضو اکا او بیا د هغه په بغل کي کوچنی د چړو، امبور او پلاس څخه ډکه درنه بغل ځولی ولیدله، په ځان وپوهیدی. ځکه استاد فیضو کاکا دکلي ټول ماشومان پدې پیژانده چي هغه ماشومان سُنته وي.

خو پلار او مور ئي لونګ په چل چل سره هغي خوني ته وروویست، چي د ده د سنتی د ناستي ځای پکښي جوړ کړل سوی و. استا د فیضو اکا د کوچنیانو د تیرایستو او بوخت کیدو په لاره کي ډېرمهارت لاره .هغه

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهیده چي څنګه یو هلک تر خپل تاثیرلاندي را ولي فکر ئي بل لورته واړوي او ژر ئي سنت کړي.

استاد فیضو اکا نور لونګ ته وخت ورنه کی چي ځان دورې دورې کي، د سترګو په رپ کي ئي لونګ سنت کي او د کوره څخه ووتی.

*** *** ***

نور نو لونګ پروت و، یوه اړخ او بل اړخ ته ئې مور بالښتونه ورته کښیښول .سپین ټوکر ئي پر پښو هوار او هغه د بلا ګي پرې کړې ټوټه ئي په زرغون تار کي اچولې تر چپه پښه غوټه وه. پلار ئي اړخ ته ورته کښینوست، مچان ئي ځیني شړل. مور ئي سره له دې چي د سهار غوځاریدو څخه ئي بدن درد کوی، د ډوډۍ او ښوروا په پخولو اخته وه.

د ماښام تر لمانځه وروسته د کلي ښځي، نجوني او د لونګ همزولي هلکان د خپلو میندو سره د لونګ کور ته راغلل. ښځو خپلي دولاغي،برقي او پړوني له سرو ایسته کړل، کشرانو د لونګ د مور سره په ښه مینه او اخلاص

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډوډۍ په سمولو او اچولو کې مرسته وکړه. تر ډوډۍ خوړلو وروسته، ټولو کليوالو ښځو، نجونو او خپله د لونګ مور په شريکه سره د شپې تر نيمائې پوري ګډې او جلا جلا بدلې وويلې، هم شلې وکړې،هم اتنونه. ټولو شپه ئې په ډېره خوښۍ سره سبا کړه.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لونګ او ښووونځی

دا هغه کال و چې د ثور د میاشتې پر اوومه نیټه ئې د افغانستان په حکومت کې یو خورا لوی او اساسي بدلون راغلی و. هغه دا چې د یوې ټنبلې او عیاشې کورنۍ واکدارۍ ته د تل لپاره د پای ټکی ایښول سوی و. ورسره سم وحکومت ته د سرکار د نوم پر ځای د خلقي حکومت نوم ورکړل سوی و. خو بیا هم په حکومت کې وظیفه لرونکو او کار کونکو سړو ته ولسي وګړو د سرکاري سړو خطاب کوئ.

د یوې ورځې تر پایه د هیواد په لیرې پرتو سیمو کې هم خلګ خبر سول چې په مملکت کې پاچا ګښتې راغلی ده. د ډېرو خلګو په زړونو کې د پخوانیو کورنیو حکومتونو څخه د کرکې او بیرې پر ځای د خلقي حکومت سره د نژدېوالي مینه را پیدا سوې وه.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خلګو مینه دښوونځۍ سره راپیدا سول، ولسونه باورمند سول، پدې چي پاچا نه خدای دی او نه د خدای سیوری. هر څه چي دی، هغه خپله هم دغه خلک دي. د هیواد په هر ګوټ کي د ښوونځیو جوړولو له پاره علم دوستو خلګو خپل حکومت ته وړیا مځکي په اختیار کي ورکړې، حکومت د ښوونځیو جوړولو تر څنګ هر ځای د لیک او لوست د زده کړي وړیا کورسونه پرانیستل.

خلګو د لیک لوست د زدکړو کورسونو ته مخه کړه؛ د هغو خلګو له جملې څخه یو تن اکبرکاکو هم و، چي د خپل اخښي ملا نیک محمد په تشویق ئي د لیک او لوست د زده کولو په کورس کي ځان شامل کړی و. او هم ئې خپل یوازنی لونګ زوی وښوونځی ته ورکړ.

په عامو اوغریبو ولسونو کي وحکومت ته د ورنژدې کیدو روحیه را وخوټیدله، خو په هیواد کي د دې بدلون راتلو سره سم د هیواد دننه د مفتخورو او پردو پرستو خلګو او له هیواده بهر ئې د افغان دښمنو قهر هم را وپارا وه.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدې وخت کي لونګ نژدې اته کاله عمر لاره. هغه ته به خپل مور او پلار په ګډه دا خبره کوله:

- لونګ زويه، ښوونځی به ووايې، د خير سره به لوی سرکاري سړی در څخه جوړسي، او که نور هيڅ هم نه سوې، نو معلم خو به سې. بيا به نو د خيره سره پيسې لرې پيسې، عزت به لرې، واده به درته وکړو. زموږ هيله خو همدا ته ئې، مور او پلار دي دواړه ستا بلا واخلي.

لونګ د خپل مور او پلار پدې مهربانه او له محبته ډک نصيحته زيات خوشحاليدئ. ماما ئې هم دغه يو خوره ئې لونګ درلود. پر ماما باندي خوره ئې زيات ګران وي. د اکبر کور ته نژدې يوه کليوالي ښوونځی پرانستل سوه، چي يو ښوونکی ئې درلود. ملا نيک محمد د لونګ ماما د مسجد د ملائې په څنګ کي ئې د ښوونکي وظيفه هم لرل، د دغي ښوونځی ښوونکی سو.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لونګ پلار اکبر د خپل اخښي ملا نیک محمد په مرسته چي په ملا نیکو سره مشهور و، سږکال نوی په ښوونځی کي چپراسي مقرر سو.

په وطن کي د نوي حکومت په منځ ته را تلو سره په خلګو کي د ښوونځی سره د کرکي پرځای مینه زیاته سوه. ډېرو خلګو چي پخوا خپل اولادونه ښوونځیو ته نه ورکول او یا به ئې په رشوتونو ورکولو له ښوونځیو اېستل، اوس ئې په ډېره مینه خپل اولادونه ښوونځیو ته شامل کړل.

دا دی لونګ په خیر وښوونځی ته روان سو. کلیوالي ښوونځی د دوی له کور څخه لږ لیري په یوه زاړه سرای کي چي د وې خوني ئې لرلې، پرانیستل سوی و.

ملا نیکو چي یو قراردادي ښوونکی و. وښوونځی ته نژدې د مسجد امامت هم کاوه، کلیوال دې ته را بلل چي خپل اولادونه په ښوونځی کي شامل کړي؛ ځکه هغه په ښوونځی کي شاګردانو ته سپاره، پښتو کتاب، حساب او

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خــط پــه هغــه خپــل ډول چــې د ده زده وه، هلکــانو تــه ورښودل.

کله چې ښوونځی پیل سو، د لونګ پلار اکبر ته هم تنخوا چالان سوه. د هري میاشتي په وروستیو کي ئې ۵۵۰ افغانۍ پخه تنخوا وه، چې ۵ افغانۍ تحویلدار صاحب ګرځولې او ۵۴۵ افغانۍ ئې کور ته را وړې.

مهم لا دا وه چې په دغو شپو او ورځو کي نوی حکومت وحکومتي سړو، معلمینو، پوځي خلګو،مامورینو، کارګرو او اجیروته کوپون ورکړی. (واده لرونکو ته د کابل په وزن اته مني کوپون او واده نه لرونکو ته څلور مني کوپون) د دې امرسره سم اکبرهم د اته سیره کوپون خاوند سو.

هغه په خپل تیر ژوند کي هیڅ وخت پر یو ځای د غلمینو اوړو اته سیره کور ته نه و راوړي. اوس د هري میاشتي په وروستیوکي اوړه، بوره، چای او غوړي کور ته را وړي. په کور کي ئې اوړه، بوره او غوړي پیدا

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سول، حلق ئې لوند سو. کورنی ژوند ئې لړ ښه سو. دی هم اوس یو سرکاري سړی و.

دا لومړی کال ئې په خیر او خوشحالۍ سره تیر کړ.

لونګ د ښوونځی لومړی کال په خوښی پای ته ورسوی، په ښه نمره بریالی سو .هغه خپله درې میاشتنۍ رخصتي د مور او پلاره سره په کارونو کي مرسته کوله او په څنګ کي ئې د خپل ماما څخه د پښتو کتاب، حساب او خط لیکل زده کول او قران مجید ئې لوستۍ. نیکو ډېر ژر په لونګ د دوهم ټولګۍ پښتو کتاب او حساب ولوستل. لونګ اوس د دوهم ټولګۍ پیل کیدو ته ښه تیاري لرله.

رخصتي مخ په پای ته رسیدلو وه، په څو ورځو کي چي بیا ښوونځی شروع کیدل، اکبرهم خوشحاله و. یوه ورځ معلم نیکو د لونګ پلار ته وویل:

- اکبره! د ښوونځی تر پرانستلو یوه هفته مخکي به د خیره سره ښوونځی ته ورسي، د ښوونځی د سرای پرغولي انګړ چي سره زوزان، چغک او زومی را شنه سوي دي، هغه به وکاږي، سرای به دخاشو څخه ښه پاک

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې، د خونو دیوالونه به څروبی کې، اوبیا به نو د سرای غولي ښه خیشت او او پاشي کړي.

ملا نیکو زیاته کړه:

- سر معلم صاحب تیره ورځ راته وویل، چې پدې شپو او ورځو کي مفتیش صاحب له ښاره راځي، ان شا الله موږ دواړه درځو، د ښوونځی سرای او خوني د نژدې ګورو.

لونګ چي هوښیار هلک و، د خپل پلار، مور او ماما هره خبره ئي تل په غوراوریده، نو ئي د ماما تر هدایت او خبرو وروسته خپل پلار ته وویل:

-بابا جانه، دا د ښوونځی جارو کول خو نو تر هغو پردیو مزدوریو لکه د غنمو لو کولو، د ویالو تر اشرونو، د دیوالونو تر وهلو، د خښتو تر مښلو، انګور کښیو، یوي کولو، غوبل کولو، ګوروانۍ او چوپانۍ ټولوڅخه ډیره اسانه نه دي؟ اکبر وخندل او وئي ویل:

-هو، زویه! دونه فرق لري لکه مځکه او اسمان.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- لونګ ته چې د خبرو نوره موقع په لاس ورغلې وه، خپلو خبرو ته ئې ادامه ورکړه:

- پلار جانه! زما هغه ورځې چې تا به په سرو او تکنده غرمو کې د کور او کلي څخه لیري فصلونوکي لوونه کول، ما او مور به د غرمی ډوډی سوړسک او د خیروګي ماما د کور شلومبې په کونجی کي در وړلې، نه هیرېږي.

د لونګ مور د خپل زوی خبره ونیوله او میړه ته ئې وویل:

- لونګ جان زوی مې شکر دی هوښیار هلک دی، هر څه ئې په یاد دي. رښتیا په هغه سره اهاړ کي چې لمر به پر سر یو نیزه را کښته ولاړ و، په هغه ګرمی کي به ما او لونګ لڅي پښې د کلي لیري فصلونو ته وتا ته اوبه او خواړه نه دروړل؟

زما غمجني خو پښې څه پخې او سختي وې، مګر د لونګ جان د پښو نازکي ګوتي به تڼاکي او د سرو زوزانو به ډکي سوې. زما هغه ستا په دوړو، ګرزونو او خاورو

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلی سپیره مخ، وچ حلق، تناکي او د سرو زوزانو ډک لاسونه او پښې، په لاره (لور) پرې کړي ګوتي چي اکثر وخت به دي لاسونه په سرو وینو لړلي وو، څیري څیري کالي د ناړیو او لشو څخه ډکه ږیره لـه یاده نـه دي وتلـي. هغو کارونو ته ناروغ کړې.

اکبر وویل:

-هو، زمونږ ژوند خو په هوکه او یا سوکه تیریږي، ملا نیکو ته دی خدای خیر ورکړي چي سرکاري خواري ئـې را پیدا کړه او زه ئې سرکاري نوکر کړم.

د لونګ مور بیا خبره واخیستله:

- زمـا زوی بـه د خیـره سره ښوونځی خـلاص کـړي؛ خط خـو شـکر اوس لا ویـلای سـي، دی بـه هـم سـرکاري سړی سي، ښه پیسي به وګټـي، زمـا او سـتا ټـول ارمانونـه به را پوره کي.

لونګ چي په خپل زاړه لنډي تلتـک کـي پیچلـی پـروت و، د مور د خبرو په پای کي په ټوکه وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- پلارجانه! د مور جاني ارمان خو رامعلوم دئ؛ مور مي هر وخت وائي، زوی به خپله مور د خيره سره حج ته بيائي، مور مي نور څه نه غواړي.

ټولو وخندل زياتي د دې خبري سره لونک پرېووت او بيده سو.

کله چي دوهم کال ښوونځی پيل سوه، اکبر څلور مياشتي تنخوا واخيستله، کوچنی اختر هم را نژدې سوی و. اکبر خان او لونګ ته د نويو کالو له پاره له بازار څخه د ګلبهار د فابريکی ټوکر او خپلي ښځي ته ئې څه د شولی او څه د چيټ ټوکر راوړی. د لونګ مور په ډېر هوس د خوني مخ ته نغاړکی هواره کړه، ستن، تار، انګشتانه او نوی ټوکران ئې را واخيستل، د اختر له پاره ئې په ډېره خوشحالي کالي ګنډل پيل کړل.

اکبر د خپلي ښځي سره ناست او د زړه خواله کوله:

- ښځي! خدای مو ناره وا وربډله، دغه خواری (چپراسيتوب) را ته پيدا سو، نيکو دي خدای په دواړو جهانو کي سر لوړی لري. که نه سږکال نو زه د بل د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواريو نه وم...نفس مي بند بند کيږی. او تر ټولو ښه ئې لا دا چې تـه هم د وړو د ټوليدو او د پـردو د کورونـو لـه کارو بيغمه سوې، خدای يوه ګولـه ډوډۍ دا دی پـه عـزت را رسوي.

ښځې ئې ورته وويل:

- سړيه، هو، شـکر دئ، خو تـه مـي زړه مـه را اچوه هر وخت مـه راتـه وايـه چې ناروغـه يم، ډېر کارونـه پـه مخکي لرو، دا زوی مو سبا او بيګاه د خيره سره ځوان دی واده غواړي. لونګ پرمـا اوتـا بانـدي دواده حق لـري. مګر د پردی ښځې کور ته را وستل، خو مفتی نه دي.

اکبر وويل:

- ښځې! ته فکر مه کوه، هغه دئ نوي حکومت د دغـه نـاوړه دود لـوړ ولـور يـا د ښـځو خرڅـول يـو نـاروا عمـل وګانه او اعلان ئـې کړل چې پر ښـځه بانـدي تـر شـرعي ټاکل سوي مهر زيـاتي پيسـې اخسـتل جـايز نـه دي. خدای مهربان دی، نه دي د ي اورېدلي:

- چې شپه تر ميان، خدای مهربان!

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لونګ مور وویل:

- هروخت چې مې د لونګ ناوی کور ته راوستله،هلته به د خیره سره ارامه سم.

- هو، رښتیا سړیه! تا خو قول کړی و،کله چې دغه میاشت تنخوا واخلم د خیره سره د ځپلوغم به هم وخورم.

اکبر وویل:

هو، دا کار ان شاالله کوم.

درې سره میړه، ښځه او زوی ئې لونګ سخت خوشحاله وو. دوی د اختر راتلو ته ورځې او شپې شمیرلې. د دوی په ژوند کې به دا لومړی اختر وي، چې ټول نوې کالي او ځپلې ولري. اکبر وویل:

- ښځې! څه شی به د پخیدو دپاره راوړم، د اختر په شپه به ئې پاخه کړو، سړ کال به موږ له کوره هم د اختر په سهار ماجت (مسجد) ته د خیره سره کاسه ور ووزی. څونه خوند به وکې، ځکه هر اختربه زه ماجت ته خالي لاس ورتلم.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا نیک محمد چي د هري میاشتي په وروستیو کي به د ولسوالۍ مرکز ته تلی او د هغه ځایه به ئې خپل او د اکبر میاشتنۍ تنخاګاني دځانه سره راوړې، مګر دا ځل کور ته خالي لاس راغی. ملا نیک محمد چي د شپې کور ته راورسیدی، ډېر خوا بدی و.ما ښام ئې اکبر او خپلي خور ته کیسه کول:

- یو ډېر بد خبر مي را وړی دی.

کبر او خور ئې ورته وویل:

- خدای دي خپل فضل وکړي.

دوی ورته غوږ سول او وې وویل:

- وایه، خدای دی خیر کړي، څه پیښنه ده؟

ملا نیکو په ډېر خفګان، وېري او وهم سره چي ناړي ئې په حلق کي وچي وچي کیدې وویل:

- هیڅ مي باور نه راځي، اوس هم لکه خوب چي وینم، ولسوالۍ ته تللی وم، ښوونځی ته ورغلم، ما ویل که تحویلدار صاحب زما او ستا تنخاوي را وړي وي، اختر را روان دی ځیني را وا به ئې خلم، او را به ئې وړم.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاکن هلته په بازار کي لا چوپه چوپتیا وه، د ولسوالی په ښوونځی کي یوازي د جانک زوی مست، مست ګرځیدی.

اکبر د ملا نیکو خبره ونیوله:

-هغه لنډی معلم یادوې؟

ملا نیکو ور زیاته کړه:

- هو، هغه لنډی یادوم، یوازي هغه خوشحاله و، داسي پورته او کښته سرې سترګي ګرځیدئ. زه بیا د خدای نا خبره د پخوا په شان چي د هر معلم او مامور په لیدو به خوشحالیدم، له خندا څخه په ډکه خوله مي د ټولو سره روغبړونه کول، مګر ښوونکی را سره د تیر په ډول نه وو، څو زه هم د تحویلدار صاحب په څنګ کي دا سي غلی کښینستم.

د تحویلدار صاحب څخه مي په کراره وپوښتل، چي تنخاګاني دي را وړي دي که نه؟ تحویلدارصاحب په هم داسي کراره پوه کړم چي تنخاګانی نسته. ملا صاحب

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبره خرابه ده، ته وده چي خدای لا څه کوي. بیا ئې نور هم چي ځوک ئې وانه وري په کراره را ته وویل:

- ملا صاب وه ئې واژه!!!

ما وویل:

- څوک؟ ...څوک ئې وواژه؟؟؟

تحویلدار صاحب پر خوله لاس را ونیوئ او زیاته ئې کړه:

- فکر دي ونیسه...! د جانک زوی ته ئې اشاره وکړه، چي د ی در پوه نه سي. که دربانـدي اشتباهي هم سي ...هغه خو موږ او تاسي له پخوا څخه ښه پیژنو چي ... زوی نه و؟ اوس خو داسي معلومیږی چي دوی مړ کړی وي.

ـ ما هم په کراره ورته وویل: زاره دي را وچوله، څوک چا مړ کی؟

تحوېدارصاحب بیا په کراره ،کښته او خفه اواز را ته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ملا نیکو، ګوره؛ زه تا پیژنم او ته ما پیژنې... چې نه زه حزبی وم او نه ته.

- ما ور درسته کړه:هو، دا خو رښتیا ده. پدې خبرو نه پوهیږم، اوس خبره څه ده؟... ژر را ته وایه څه خبره ده؟

ده بیا را ته وویل:

- ملا نیکو! قسم په خدای که مي پرخوله راځي، داسي خفه یم لکه سکه پلار چې مي چا را وژلی وي.

بیا ئې په سترګو کې اوښکی ورغړیدې. خبره ئې وژول را وژول، خو اخر ئې وویل:

-هغه سپین ږیری نور، نور... ئې وواژه!!!

- زه بیا هم سم پوه نه سوم. ما هغه ته تسلې ورکړه چې خیردئ، د الله امر دی... اخر مي ورته وویل: څوک چا وواژه؟ هغه په ډېر تکلیف خبره پوره کړه او وي وویل:

-تره کی صاب!!!

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د دې خبري په اورېدو سره زما هم د بدن وېښتان جګ ودرېدل، هکي حيران پاته سوم نور مي نه خولې کار کاوه نه لاسونو په ډېر مشکل مي ويل چا؟

تحويلدار صاحب سرکښته اچولی و د جانک زوی ته اشاره وکړه، او زياته ئي کړه، په ظاهره داسي معلوميږي لکه دوی چي...!مګر دا چي د چا په ټونګ به دغه سپين ږيرى وژل سوى وي، زه هم نه پوهيږم.

- زما تر سترګو هم بې اختياره اوښکی را توی سوې، او له اداري راووتم، مخ د بازار پر خوا راغلم. حکومتي مامورين، سرتيري او حتا ټول خلګ خفه وو. په بازار کي خندا ورکه وه، يوه له ډاره ډکه فضا وه. زه هم له ډېره غمه پرسيدلی لکه ډک ټوپک په څه نه پوهيدم، بس دغسي سيده کور ته را روان سوم.

د دې خبر په اورېدو ټول غمګين سول. د لونګ چي په خبره سر خلاص سو، دی هم زيات خفه سو.

د لونګ مور سر سرتور کي، ښيرا ئي وکړه، ويی وويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-هرچا چې د غه سپین ږیری سړی وژلی وي، خدای دي هغه په خپل عذاب گرفتار کړي!

ټولو وویل:

- امین، یا رب العلمین.

لږ وخت لا تیر نه و، چې د هیواد پر شمالی پولو سرې متجاوزي لښکري د میږیانو په شان زموږ پر خاوره را وبهیدلې او له هوا څخه را واورېدلې. زموږ په هیواد کي ټولي را غوړیدلي هیلي ئې مړي کړې، د وطن حالات پر بل مخ واوښتل. د افغانستان په خاوره کي د پردیو لیري او نژدې هیوادونو پټو او ښکاره لاسوهنو زور واخیست.

*****

اه! دا دئ په کلیو کي چک چکه خپره سوه چي ښوونځی ته تلل کفر دی. د لونګ مور او پلار چي دا گونگوسې وا ورېدې، زړه نا زړه سول، چي لونګ ښوونځی ته واستوي که نه. بل دا چي اکبر نوی د تنخا

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاوند سوی و؛ ملا نیک محمد او د لونګ مور د واړو د ملا نیک محمد څخه وپوښتل:

ـ ملا نیکو، ته خو ملا ئې، یو ځل خو په قران کي ښه پسې وګوره، که رښتیا ښوونځی ته تلل او ښوونځی لوستل کفر وي، چي لونګ ځیني را وباسو.

ملا نیکو دوی ته وویل:

ـ خوري او اخښې! ما خو سبق لږ ویلۍ دئ، تر اوسه مي نه دي لوستي چي ښوونځی ته تلل او یا سبق ویل دي کفر وي. هلته خو کم څه چي ما لوستي دي او ما ته مي استاذ راښولي دي، وائي چي علم پر نر او ښځه

ـ دواړو -فرض دئ، بیا هم زه به دا ځل ښه قران شریف پر وګورم.

په هر ډول چي وه، بخت د افغانانو سره یاری و نه کړه. تر اختر څو شپې مخکي چي، اکبر، لونګ او دلونګ مورلا اختر ته هوسیدل. د ژوند اول اختر ئې و چي پلار، مور او زوی درو سرو نوي کالي ورته لرل، خو وائي نه غوستل.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښوونځی، ښوونکي او کتاب سوځنه

یـوازي درې ورځـې اختـر تـه پاتـه وې چـې د لونـګ د ښوونځی د سوځلو او د ښوونکې د وژلو دپاره وښـوونځی تـه یوه ډلـه مولونـه وهلـي څښور ټوپکوال سړي ورغلـه. شـاګردان د خپـل ښـوونکي مـلا نیـک محمـد سـره ټـول د ټوپکوالو په ورتلو او لیدو سره وارخطا سول.

شـاګردان او ښـوونکی صـاحب مـلا نیـک محمـد نـه پوهیدل، چې خبره څه ده؟ پـه دې وخـت کـې اجل نیـولی چپراسـي اکبـر چـي د غیرحاضـرو شـاګردانو لیسـت ئـې وړی و، هغه هم ښوونځی ته راورسیدئ. دوه غیرحاضـر شاګردان ئـې هم د ځان سره لـه کورونو او کوڅو څخـه راوستي وو.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغو د خدايه نه بيرېدونکو ببرو، بد رنګو څڼورو، ږېرورو او ټوپکوالو په تونده او سپکه لهجه ومعصومو شاګردانو ته وويل:

- مکتبيانو! ژر سی، ژرسی خپل دبغل ځولو څخه کتابونه، کتابچې، د قران سپارې، پنسلونه او د مشق هغه د لرګو تختې ټولې دباندې راوباسئ. دلته ئې د سرای په منځ کي کوته کړئ او په کوټو کي هواری سترنجۍ ګانی هم د سرای په غولي کي د کتابونو پر سر واچوئ.

دې ببرو د لرګو جوړې دوې توري تختې هم ماتې ماتي کړې او د کوته کړو کتابونو دپاسه ئې کښېښوولې. شاګردانو هغسي چي ټوپکوالو ورته ويل، هغسي کول.

وروسته د څڼورو ټوپکوالو مشر چي د خبرو د لهجې ئې معلوميدله يو پاکستانی بې غيرته پښتون افسربه و، شاګردانو ته په پوچ ويلو پيل وکړ:

- سکول (ښوونځۍ) د کافرو دپاره دی، د مسلمانو د سبق ويلو ځای جومات (مسجد) او مدرسه وي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر چتياتو ويلو وروسته ئې د معلم صاحب ملا نيک محمد او چپراسي اکبر لاسونه او پښې ور وتړل. بيا ئې هغوی د دغو کوټه کړو کتابونو او لرګو دپاسه کښينول؛ د قران مجيد سپارو، کتابونو، کتابچو او نورو ته ئې اور ور وا چاوه.

دا د هر انسان په خاصه د معصومو زده کوونکو له پاره عجبه د وحشت، وهم او بيري څخه ډکه يوه صحنه وه.

کله چې بيوزلو معلم ملا نيک محمد او اکبر د سوځلو څخه د ليري رغښتلو هڅه کوله، نو د پاکستان نوکرو ټوپکوالو د الله اکبر په ويلو پر هغوی ډزې وکړې او د ټوپکو په مرميوئې دغه دوه مظلوم، غريب، بې کسه، بيوسه مسلمانان ئې غلبيل، غلبيل کړل.

دوی مړه لانه وو، خو له حرکته ولوېدل. دا مسلمانان او پښتانه د اور په لمبو کې سوځيدل، نارې ئې پورته اسمان ته ختې، څو چې کرار کرار ئې اوازونه چوپ ،چوپ او ساوي ئې ووتې.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې د اور په سرو لمبو کې دا دوه غریب بې کسه او بې وسه افغانان لو لپه سول، ولاړو ټولو شاګردانو ژړل. له بیري ئې اندامونه څه چې زامی هم کړپیدی. په خپل راتلونکې نه پوهیدل، چې د دوی سره به دغه ظالم ولاړ رېړور، څنور او ټوپکوال څه وکړي؟

نورو ټولو ولاړو شاګردانویوازې دځان ژغورلو په فکر کې وه او ژړل ئې ، مګر د لونګ خپل ځان هیرو، په زړه نو بیا بې له یوه الله څخه بل څوک څه پوهیدل، چې پر ده به لا څه تیرېدل. ولې چې د دې واړه معصوم افغان ماشوم مخ ته د هغه یوازنی مهربانه پلار او ګران ماما د ټوپکو د مرمیو تر ضربې لاندي او د سره اور په منځ کې په ژوندونی سوځیدل، ډېره دردونکې صحنه وه.

لونګ د خپل پلار او ماما له بدن څخه د وینو فوارې، د هغوی ترخولو را وتلی نارې، غلبلې، خیزونه، د هغوی پر بدنونو د اور بلې لمبې او د هغوی لپه تکی په وینو د سر په سترګو ټولې ولیدلې. ټوپکوالو د ملا نیک محمد او

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اکبر پر نارو او بغارو خندل او چا به لا د الله اکبر، الله اکبر ناره هم کوله.

د دې صحنې لیدل د لونګ له پاره یو محشر و، محشر!!!

په دې ډول د پردو په لمسون او د پردو په خدمت کې ولاړو ټوپکیانو دلته خپله وظیفه سر ته ورسوله او له ښوونځی څخه ووتل.

ټوپکوالو د تلو پر وخت د سرای پر دروازه یو لیک وځړاوه او ولاړل. کله چې ټوپکوال د ښوونځی څخه ولاړل، بیرېدلي کوچني شاګردان چې هر یو به د ښوونځی له سرایه دباندي را وتل، شا و خوا به ئې وکتل، چې څوک نسته، نو په کوڅو، مځکو او باغونو کي د خپلو کورونو پر لور ځغستل. هیچا تر خپلو پښو لاندي مځکه نه لیدله.

مګر لونک د خپل وړوکتوب او ماشومتوب سره سره د دې پر ځای چي د کور پر خوا وځغلي، هغه مخ پر اور ور وځغستل: د بابا، بابا، ماما، ماما ناری ئې وهلې. د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اور په پړندو ورګډ سو، په خپلو نازکو خپړو ئې د سره اور له منځه د خپل پلار او ماما سوځلي اندامونه چې د اور لمبې لا په پوري وي، را ایستل.

پر درست جهان ځوک نه وو، چې د لونګ مرستې ته ورغلي وای. د لونګ لاسونه، پښې او مخ په سرو پړندو، ایرو او دود تور د پلار او ماما سوځلي غوښې او سوځلو هډونو ئې لاسونه تناکي او په پړوندو ئې پښې هم کباب سوې.

لونګ یوازې هغه هډونه له اوره را اېستل چې غوښې به ئې سوځل سوي وې. تر هغو ئې په تنهائي د خپل پلار او ماما سوځلي اندامونه له اوره را اېستل، څو چې مور ئې له کلي څخه کومک ته راورسیدل.

د لونګ مور په کلي کې د ورغلو او بیرېدلو شاګردانو له خولې دغه غم لړلي خبر واورېدی. د لونګ مور هغه چې په کورونو او کلي کې به د دې د ښایست، ستر او حیا نقلونه کیدل، د دې غمجن خبر په اورېدو سره ئې یو دم بې ارادې د پټ ساتلو او ستر پرده څیرې کړله.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه څه چې خلګو به افغانیت او د حیا د خوندیتوب وسیلې بللې، د لونګ مور دوی داسې مجبوره کړل چې هر څه ئې لیري وغورځول؛ د لیونۍ په شان ئې پوړنی په تخرګ کې ونیوه، لڅ مخ، سر توره، ببر سر او لڅې پښې په کوڅو کې مخ د ښوونځی پر خوا ئې داسې راځغستله، لکه یو وحشي زمرۍ چې په ښکار پسې ځغلي.

د لونګ مور د سترګو په رپ کې د ښوونځی دروازې ته ځان ور ورساوه. د ښوونځی دروازه خلاصه ولاړه وه. هغه په دروازه همداسې ښوی ورننوتله. ګوري چې د سرای پرغولي د مور نازولی ښایسته لونګ د اور د تورو پرندو په دا منځ کې په دود او ایرو لړلی د پلار او ماما په سوځلو هډو پورې لکه سورکی میږی مښتی او د اور له منځه سوځلي هډونه را کښوي.

د لونګ مور هم سمه په پروندو ورګډه سوه او په خپلو سرو لاسونو او سپینو مړوندونو ئې سوځلي هډونه له اوره را ایستل.پر زوی او مور باندي غم او درد دونه

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلبه کړې وه، چې نه لونګ او نه يې مور د خپلو ځانونو د سوځلو پروا لرل.

د دواړو، مور او زوی اوښکې په سترګو کې وچې سوې وې، نور ئې اصلن په بدن کې اوبه نه وې. د زړه له سخت درد او خفګان له امله ئې د خپلو سوځلو لاسونو او پښو سوزش، او د تنباکو درد هیر وو. د لونګ غمجنې مور هم د خپل میړه او ورور سوځلي هډونه په خپل پوړني کې را واخیستل. لونګ ئې تر لاس ونیوئ، د خپل کور پر خوا چې اوس نو کور ورته کورګی و، را رهي سوه.

د کلي سړي، ښځې او ماشومان له خپلو کورونو نه را ووتل. داسي یو ماتم او چوپتیا خپره وه، تا به فکر کاوه، چې ټول کلیوال مړه یا ئې له کلي کډه کړې ده او کلی د سړو او مړو خالي او تور دی. د لونګ مور په ساندو ساندو کې ویل:

- را وه ئې وژل ورور او پلار د لونګ جان

زه ئې کړم کونده او يتيم سو زما جانان

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر تاسي د ي له غیبو او له اسمانه ټکه پرېوزي
چی اخته ټوله په وير سئ د خپلوانو او د ځان
را وه ئې وژل ورور او پلار د لونګ جان....

تردا وخته لا درست کلیوال پر ځای وو. په کوڅه کي یوازي دوه سوځلي او دردېدلي یوه مظلومه ښځه او بل کوچنی بې ګناه ماشوم، هغو دواړه هم فقط یوازي یو ګړی مخکي مړوښی ښځه وه، اوس کونډه ده او زوی ئې لونګ دپلار د مهربانی څخه بې برخي یو یتیم سو، را روان وو.

په درست کلي هیڅ انسان او مسلمان نسته،مرسته څه چي یو د رحم ږغ پر وکړي. میړه ئې د ښوونځی د چپراسي او ورور ئې یو ملا امام او د ښوونکي په ګناه وژل سوي وو.

دوی په دې نه پوهیدل چي څنګه، چیري او چا د دوی د وژلو فتوا ورکړی وه. او ولي د دوی د مرګ پچه را وختله، دا فتواګران څوک او تطبیق ګران څوک وه؟

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې خبره چې څوک مسلمان او څوک کافر دی، هر څوک ښه پوهيږی؛ مگر جبر داسي ظالم دی چي هيڅوک نه پوهيږي؟

*** *** ***

اوس خو ټوپکوالو د ښوونځی په دروازه يو ليک ځړولی دیئ. هغوی په ليک کي ليکلی د ي:

- دا دوه خلک چي د کفری حکومت سړي وو، دشرعي محکمې په امر موږ ووژل. د شريعت په حکم او د الله پاک حد پر جاري کړ، د دوی جنازه او هډيره څوک نسي کولای.

لونګ او مور ئې د خپلو دوستانو سوځلي هډونه خپل کورګي ته ورسول. د لونګ مور په خپلو ښځينه سوځلو، تپاکو او زخمي لاسونو او لونګ په خپلو کوچنيو سوځلو او تپاکو لاسونو په داسي حال کي چي تر کوچنيو او نازکو ګوتو ئې وينی بهيدلې، په مځکه خپري ولګولې، د سرای د غولي په منځ کي ئې مځکه وکيندله، د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دواړو - نیک محمد او اکبر- هډونه ئې یو ځای په کښني پټ کړل.

په دې ژړ مازیګر پر ټول کلي یوه چوپتیا خپره وه؛ ټول وګړي لکه چي دمرګ په خوب بیده وي. سته داسي څوک چي غم نه پیژني، له غمو څخه بې خبره وي. ځیني واقیعتونه د با احساسه انسانانو په زړونو کي توفانونه را زیږوي.

لونګ او مور ئې له غمه ډک زړونه د قبر شا و خوا تاوېدل را تاوېدل. اما هغه وخت چي پر سوځلو هډونو ئې خاوري وا ړولې او د قبر خوله ئې پټه کړله، ور سره سم لونګ هم نور خپله خوله وتړل اوچوپ سو، هیڅ خبري ئې نه کولې. د لونګ مور په لوړ اواز وویل:

- وروره، په تا او اکبر څه وسول؟ تاسي څه کړي وو؟ ولي خبري نه کوي؟ ای بې وفا دنیا،.. ای د خدای ظالمانودا په موږ مو څه وکړل؟

مور او زوی دواړو شپه د پټو کړو هډو سره په ژړا تیره کړه. لونګ دخپل پلار پر قبر پر هغه لنده خاوره پړ

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخې پروت و، د ډېري ژړا څخه سترګې او خوب وړي و. مګر مور ئې هلته په ژړا شپه رونه کړل. سهار ګوري چې لمر د پخوا په شان لکه نوري ورځې چې به پر وخت راخوت، په هغه ډول ئې بې پروا خپله رڼا خپره او کرار کرار مخ پر لوړه خوت. د لونګ مور حیرانه وه، چې لمر ولې زموږ په غم غمجن نه دی. ولې ئې زموږ په شان مخ تور نه دی. هغې لمر ته ډېر وخت کتل وکتل؛ بیا ئې لمرته په اشاره وویل:

- ستا دي د ا سورمخ داسې تک تور سي لکه زما د میړه او ورور چې اور ور تورکړله هډونه.

د لونګ مور بیا خپل زوی لونګ په غیږ کې ټینګ ونیوئ، پر مخ ئې مچ کی، په خپله لمن ئې د لونګ د باړخوګانو څخه خاوري او ختې لیري کړې. د لونګ د لاسونو او پښو تڼاکو ته به ئې و کتل چې ویني ځیني را بهیدې نو په کړو، کړیږو به ئې وژړل.

بیا ئې لونګ ته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ای زما د زړه سره! ای زما د سترګو توره! اوس نو یو ته ئې چې زما د سر تاج به یې! زه پردې په غم لړلې لوی او ارت جهان کې پرته له تا بل څوک نه لرم. او ته بې له ما بل څوک نه لرې. ته خو را سره خبري کوه.

-ته ولې چوپ سوې؟

-زما څخه مرور سوی ئې؟

مور ئې زیاته کړه:

- زویکه! زه ستا مور وم، سر له دغه ګړیه ستا پلارهم سوم. زه به ستا ټولي هیلې پوره کوم.

لونګ لکه چې د مور خبري نه اورېدې. داسي ډوب تللی و. هغه یوازې دا یوه خبره وروسته تر اوږده نفس اخیستلوتکرارولـه:

- بابا، ماما!

مور او زوی کری ورځ او دغه شپه ټوله د سوځلو او ښخ کړو هډونو سره په ژړا سهار کړه.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اکبر او کورنۍ څخه ئې هغه د اختر دپاره راوړی نکریزي، د اختر میوه او نوی کالي، هر څه هلته پر ځای پاته سول.

سترګي خو به بې له شکه چي نعمت وي، هغه چي زړه سواندي وي او هرو هغو سترګو چي د غه صحنه لیدلې وي، هغو ته نو سترګي نعمت نه، بلکي قیامت وي.

*****

نن اخترديځ. لونګ ته چي مور کالي ګنډلي و، بې اغوستلو پاته سول. د لونګ چي سترګي پټې سي، هغه صحنه ئې په مغزو کي راسي، یو دم یو ناره وکړي:

ـ بابا، ماما!

د لونګ مور هڅه کوله د لونګ له فکره دغه صحنه وباسي. نور لونګ یوازي د خواري مور د سترګو تور دی. مور به ئې د هر ځل ور بړغ کولو سره ورته ویل:

ـ لونګه زویه، ستا بلا خو دي پر ما سي.

خو هغه خوشحاله او شوخ هلک داسي زهیر و، چي شوخي ئې نوره نه پیژندله. مور خو ئې له پخوا څخه د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لونګ د هري شوخۍ په مقابل کي ترېو تندی، بده خبره او بښيرا هغه ته تر خوله نه را وتل؛ اوس ئې مور "نذر" واخيستی چي د خپل ژوند تر پايه به د خدای ج د رضا او لونګ ته د اوږده ژوند په هيله هره د جمعې شپه او د جمعې ورځ ثوابي روژې نيولې.

خو د لونګ له ذهنه هغه صحنه چي د بد رنګو، ملونو وهلو ټوپک سالارانو د دوی په ښوونځِی کي د ده پلار او ماما بې ګناه او په ظالمانه ډول وويشتل او د اور په لمبو کي ئې وسوځل، هغه صحنه چي د پلار بدن به ئې د هري مرمی د لګيدو پر وخت ټوپونه وهل او مولونو وهلو به الله اکبرونه ويل او خندل به ئې، نه هيرېږي. د هري مرمی وېشتلو سره به د وينو فواره را وبهيده.

د هغه کتاب چي لونګ ئې د زده کولو سره مينه لرله، هغه کتاب سور اور سو؛ د ده مهربانه پلار او ماما ئې وسوځل. د لونګ په ذهن کي دا صحنه واخښل سوه. تر هغې ورځي وروسته په کليو کي نور د کتاب ويل، د ليک زده کول او قلم په کور کي لرل، د کفرعلامه او د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

واجب القتل دلیل سو. له دغي غمجني پېښي وروسته، په کور کي د مکتب د کتابونو لرلو د ډېرو افغانانو سرونه له تنه جلا کړل.

د لونګ مور چي لا خپله عده پوره کړې نه وه،لونګ کرار کرار پر خبرو راغی؛ د لیکلو او حساب سره ئې مینه بیرته را ژوندۍ سوه. بې له قلم او کاغذ لرلو څخه ئې پر مځکه د لاس په ګوتو، د لرګو او خاشو په واسطه څه لیکل او مخ ته به تلی.

لونګ د خپلي مور د کوټواله هګۍ وه. لونګ لکه نوم چي ئې لونګ و، په هغه شکل مور ته د لونګو بوټی سو. په خپلو همزولو کي به له لیري ځلیده. هغه هر چیري او په هر څه چي به بوخت و؛ پلار، ماما او د هغو بیګناه وژنه او سوځنه ئې له فکره نه وتل. په تیره بیا پلار.

ځکه پلار به ئې هر وخت چي سهار وختي له کوره وتی، که به لونګ بیده هم و، ده به ئې پر سره لاس

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیراوه او پر تندي به ئې مچاوه. لونګ اته کاله د پلار د لاس تیرولو او مینې سره عادت نیولی و.

د لونګ مور ته د خپل میړه هغه خبره ور په یاد سوه، چې یوه ورځ د لمانځه تر ادا کولو وروسته کور ته راغی او وئې ویل:

- ښځی! دغه زموږ د ملا نصیحت نن داسې بل ډول و، د لمانځه تر ادا کولو وروسته ئې وویل:

- د قیامت علایم معلوم سول، د مسجد سره د خلګو مینه کمه سوه، د مکتب سره مینه زیاته سوه.

یوه ورځ د لمانځه تر دعا وروسته، ملا صاحب اکبر ته کرار پسته مګر درنه ژبه په مانا داره شکل ویلي و:

- اکبره! ته غریب سړی ئې، ستا سره نه ښائي چې زوی دي مکتب ته ورکې. مسجد ته ئې را استوه چې سپاره ووائې، کلمه او لمونځ زده کړي، ښوونځی ته ئې مه استوه.

د لونګ پلار په کلي کې غریب سړی و، هستي، نیستي او ټوله شتمني ئې د انګورو څلور جویې باغ او

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی بې له چار دیوالۍ زړې خوني له پلاره څخه په میراث ورپاته وې. د باغ اوسول (حاصل) ئې د ومره نه و. هغه ملا صاحب ته یوازي یو من وچ کشمش ذکات ورکولای سوای.

د همدغه غریبی له وجهي تربرونه، کلیوالو د نوی ملا په درولو او د زاړه ملا په لیري کولو کي هم نه پوښتئ. ملا صاحب هم په داسي موقف کي ولاړو کلیوالو ته په زیات ارزښت قایل نه وي. اوس خو ملا صاحب ټوپک لا هم لري.

د لونګ مور او پلار هغه وخت پدې خبره پوهیدل، چي د دوی په اولاد پیدا کولو په تیره بیا د لونګ غوندي زوی په لرلو ئې تربرونه خوښ نه وو.

د لونګ پلار د شپي د ملا صاحب دا خبره چي د ه ته ئې په مسجد کي کړی وه، د لونګ مورته وکړه:

- دا زوی دی مسجد ته را استوه چي سپاره ووائـې، لمونځ او اودس زده کړي!!!

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لونګ مور چي د میړه له تربرو څخه ښه زړه نه لاره، د لونګ تر زوکړي مخکي څو ځله مخامخ دا خبري له هغوی څخه اورېدلي وې چی بې زویه او دوچي ښځي په نوم ئې یادول. د لونګ مور د خپل میړه د تربرو مخامخ او پسی شا خبري اورېدلي وي، چي ویل به یي:

- اکبر زوی نه لري، میراث دی.

د اکبر تربرونو به د اکبر د باغ، ښځي او کالو ویش تر خپلو منځو کاوه. اوس چي دلونګ مورته هر څوک د لونګ په هکله ښه خبره هم کوي، دا شک کوي چي پدې خبره کي نه چي د تربرو لاس وي، د خبري منفي اړخ به ئې ښه سنجوی.

د لونګ مور چي هیڅ وخت ئې وخپل میړه ته خبره نه ورغبرګوله او د هغه خبره ئې پر مځکه نه اچوله، مګر دا ځل ئې میړه ته ویلي و:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زه خپل زوی ښوونځی ته نه اچوم، لمونځ زه خپله ورزده کوم، شکر قران شریف مي زده دی، د ملا خبره پرېږده.

د لونګ مور ته هر ګړی هغه د میړه خبري ورپه یادېدي او ارمان به ورته درېدئ، او باورمنده کیدله چي هغه وخت لا دغه د ملا خبره چي زوی دی مسجد ته را استوه، بې مقصده نه وه.

دا دی تر خپلي عدې پوره کیدو مخکي چي خبره تربرو ته ورسیږی، یا تربرونه د لونګ مور ته څه ووائي، او یا ئې کوم یو ځانته په نکاح کړي دې د خپل زوی سره تصمیم ونیوئ، چي نور باغ، کور،هدېره هیره او پرېږدي، پر یوه نامعلومه خوا وتښتي.

ښځه د خپل زوی لونګ سره د شپې په تیاره کي له خپلي خوني راووتله، د ورور او میړه قبر ته د لونګ سره ودرېدله، د دوی څخه ئې رخصت واخستی پر هغه خاورو ئې سجده وکړه، خاوره ئې مچ کړه.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لونګ هم د پلار او ماما د قبر خاوري په خپل مخ پوري وموښلې، بيا ئې د خداى په اماني ځيني واخيستله او خپل پلرنى كور، كلى او د خوارى ګودړان ئې پرېښول. د لونګ مور په زيات ارمان سره داسي وويل:

د كتابونو په اور

را ومو سوځل ميړه او ورور

قسمته دا څه دي وكړل؟

چى پرېږدم خپل كلى، كور

دكتابو نو په او....

لونګ هم چي د خپل پلرنى ميني څخه تلې، څو ځله به ئې تر شا شا خپل كور ته وركتل، خپل كلى، كور، هدېره او باغچه ئې ارمانيدل.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلرنۍ مينه خوشي کول

مور د خپل زوی لونګ سره د شپې په تياره کي د خپل کور او کلي څخه ليري بل پردي کلي ته ولاړه. اوس نو دوی په دغه نوې کلي کي د هيچا هيڅ هم نه دي او څوک ئې په پلار او نيکه هم نه پوهيږي. پدې پردی کلي کي يوه خدای پرسته ښځه اوسيدله، چي دهغې ميړه څو کاله مخکي مړ او دا کونده سوې وه. سر او نيم سر واړه اولادونه او د ميړه څخه باغ او پټی ورته پاته و.

دغی کونډي ښځي د خپلو خونو په څنګ کي ولونګ او مور ته د اوسيدو د پاره يوه خونه ورکړه. د لونګ مور

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د خواريو سره د وړکتوب څخه بلده ښځه وه، اوس چې کونډه او د بل همسايه سول، نو د نر ميره په شان ئې کار ته ملا وتړله. ساده خړ پرتوگ ئې واغوستی، پوړنۍ ئې هم تور پر سر کی، وېښتان ئې د ايلـه پر ځای تېنگي کوَڅی کړلي، ځان جوړول ئې لا وختي پرې ايښي وه.

لونگ هم شکر دی تکړه او په ژبه پوه هلـک دی. هغه تـه خو سمدستي خواري پيدا سوه؛ د کليوالي کونډي پنځـه وري پيـائي. هغـه خپـل نـس وا ړاوه .مـور ئـې هم ارامـه کښينه نستل، ژر ئـې پـه کليوالـو ښـځوځان پيژانده. دې هم د پخوا پـه ډول کـار شـروع کـی. کليوالـو ښـځو بـه وخـت نـا وختـه د خپلـو کـالو منځلـو پـه ورځ مرستـي تـه ورغوښتل، تر کالو منځلو وروسته به ئې څه لاس ور تـه نيوئ.

نـور نـو د لونـگ مـور د هر ډول ورپيدا سوو خواريو څخه مخ نه چپاوه. د هر کور کالي بـه ئـې پرېولـل،غړکی به ئـې ور شربلي، تلتکان بـه ئـې ورگنډل، وړی بـه ئـې ور شنلي، ډوډۍ به ئې ورپخولي او يا کلـه چې بـه ښـځو

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل کورونه پاکول، نو د مرستې له پاره به ئې د لونګ مور ورېلل.

د کار تر تمامېدو وروسته به ښځود لونګ مور ته پر لښ لاس نيولو سربيره، پاته سوی خواړه، څه چای او بوره هم ورکول. د لونګ مور ژر د دې کلي د ښځو په منځ کي پدې مشهوره سوه، چي يوه مسلمانه، د باور وړ او نه لاس وهونکې ښځه ده.

د لونګ مور هم خپل يوازنی زوی لونګ ښه نازاوه او د هغه روزني ته ئې پام کاوه. ځکه دا پوهيدله چي زيات شميرپه نس ماړه بې علمه خانان او په تيره بيا دغه نوی د پاکستان پلاس روزلی افغان ټوپک سالاران او پيسه وال پاک نفس خلک نه دي. هميشه د لونګ د مور دا خبره وريادېده، چي د لونګ پلار به تل هغې ته ويل، شکر به کاږو چي زوی لرو، زما تر مرګ وروسته به زما مينه توره نه پاته کيږي او زموږ د کاله څراغ به لګيدلئ وي.

د لونګ مور ته دوه شيان لکه: پر ځان باور او د لونګ ملګرتيا هر څه وو. لونګ هره ورځ د ورځي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسونه پیول او ماښام سترې چې به کور ته راغی، څه سبق ئې هم وایه او بیا به د خپلې مور په څنګ کې پر هغه نازکه نغا ړه کې پرېوتی. مور او زوی په دواړو یو زوړ تلتک لاره.

لونګ به په هغه ورځ خوښ و، چې مور به ئې د کالو، مینځلو او یا تلتک ګنډلو پر ځاي، و یوې لوی میلمستیا او یا کلیوالي ښادیو ته د کار او پخلي له پاره وربلل سوی وه. د شپې به لا لونګ تیاري نیوله، ځکه په هغه ورځ به ئې مور د نورو ورځو خلاف ډېره وختي له خوبه پورته کیدله، د لمانځه تر ادا کولو وروسته به ئې سمدستي خپل زوړ غټ پینه، پینه تور پوړنی پر سر او خپلې زړې کلوښې به ئې په پښو کړې، لونګ به ئې هم سهار وختي له خوبه را ویښ کړ.

لونګ به د لمانځه تر ادا کولو وروسته سهار وختي د بډائې ښځې پسونه څړ ته بوتلل او اومه کی غرمه به ئې ماړه کور ته راوستل. هغه به د پسونو د شپې خوړلو دپاره څه واښه هم ورسره راوړل. بیا به ئې نو په بیغمه

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه سره خپله سپاره په څنګ کي ونيول او خپل زوړ کړوپ، روئې بې سر پوښه ديګ د ځان سره واخيستل او هغه کور ته به تلی چي مور به ئې چيري کار کاوه.

که څه هم چي لونګ نو اوس نامي خدا د بدو سترګو دي په امان وي، نژدې د دولس ديارلسو کلونو ښه غښتلی هلک دی، خو د مور يو زوی دئ. کليوالي ښځې هم د لونګ څخه پلو مخ ته نه نيسي.

د لونګ مور مجبوره وه، تر هغه کوره ځان وختي ورسوي چيري چي د ا به کار ته وربلل سوی وه. ځکه د وړو اخښل او د کور جارو کول، هغه کارونه دی چي د سهار تر ناري مخ ته بايد وسي. د لونګ هغه ورځ د خپلي مور سره ښه تيرېدله، کوم چي په هغه کور کي به د ده همزولـي هلکـان او نجـوني زيـاتي وي. د ډول ډول نجونـو او هلکـانو سـره بـه ئـې لـوبي کـولې. د ټولـو همزولو هلکانو او نجونو لونګ خوش و. د لونګ مور د کليو هکانو او نجونو خاله بلله او لونګ ئې د خاله زوی

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لونګ چي ښه هلک و، حتا د ټولو کليوالو ښځو هم خوښ و.

د ډېرو ښځو د لونګ رنګ څه چي د هغه بشپړې، سمي، پوره او هوښياری خبري خوښي وې. هر يوې غوښتل د ده سره خبري وکړي. په هره ښادي کي د لونګ مور ته کليوالو ښځو نصيحتونه کول، چي خواره مه سي، دغه زوی ته دي سپلني دود وه، له بدو سترګو دي په امان وي، بدي سترګي سته چي له نظره ئې نه کړي.

د شاه اغا له زيارته څخه ور ته د نظر تور بندونه راوړه او ور په غاړه کوه ئې.

لونګ هم د خپلو همزولو نجونو او هلکانو په منځ کي د هري لوبي په سر کي ميراو وي. د کليو ښځو به خپل تر منځ د لونګ د مور د خوا پاکۍ او چابکۍ صفتونه کول. کله نا کله به کليوالو ښځو د هغې په غياب کي يوې بلی ته سره وويل:

- فلانۍ خواره مه سي،خوري! ته خو يو ځل پر خالـه ښه پام وکه، کار ئې څه کوي ځوانه جانه(جهانه) هم ده،

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رنګ کي هم جوړه نه لري. داسې معلومېږي چي د ا له ذاته اُپره نه ده، کوم مصيبت وهلې را معلومېږي.

د لونګ مورد خپل مجبوريت له مخې د خپل ژوند په غم لړلئ داستان هيچا ته نه سواى ويلاى. په هر صورت، د ښځو ځانګړتيا خو دا ده چي د خپل ميړه په مخکي د پردئ ښځې د کمال خبري نه کوې رنګ خو لا پرېږده. مګر د هغو ښځو چي ميړه ئې درې،څلور ماينې لري، هغوى بيا دا خيال نه ساتي. دا چي څنګه د بد مرغه قوماندان ترغوږه د لونګ د مور د ښايست خبره ورسيدله، معلومه نه ده.

د لونګ مور د کليوالي ښاديو په هر شپه، سره له دې چي د کار تر ختم وروسته به که هر څونه زيات نا وخته هم سو،دې ترخپلي خوني ځان رساوه.

له هغې ورځې څخه چي د قوماندان تر غوږه د لونګ د مور د ښايست خبره رسيدلې وه، نور ئې خپلې ښځې هيري وې د لونګ د مور په فکر کي ډوب و، چي څنګه به وي؟ کله به ئې لاس پر برسي. د لونګ مور د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

قوماندان په کړو کړو پوهیدله.یوه شپه چي د لونګ مور د ټوپکوال قوماندان کور ته د کار له پاره ور وبلل سوه، د لونګ مورد ځانه سره ویل:

- یا الله! پر تا ځان سپارم؛ له هري بلا ما او بچی مي را ساته.

بیا ئي په ډېر افسوس سره وویل:

-یا زما ربه! موږ دي هم بنده ګان یو؟ که نه؟ غریبي د ې ځان وخوري، د یوې ګولې ډوډۍ له پاره مي د پردو د کورونو وخواریو ته ځان اچولی دئ.بې غیرته والله که یم، خو بې کسه او بې وسه یم. پردی کلی دئ، سر توره خو دي کړم، بې کوره خو دي کړم، یوازي د عزت په ساتلو کي را سره مرسته کوه!

بیرته ئي وویل، دا هم د شکر ځای دئ چي لونګ زوی خودي را کړی دئ.په لونګ مي زړه تکیه دئ، پدې توګه ئي خپل ځان ته تسلا ورکړه چي څه شکرلونک خو را سره دئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

قوماندان د څلورو معلومو اورتو (عورتو) خاوند و، زياته حرامه شتمني ئې را ټوله کړې وه. سربيره پر دا ټولو چي لرل ئې، بد ارواح او په هډ و نا پاک سړی هم و.

دغه قوماندان به تل د سترګو تر کونجو هري ښځې ته کتل. د لونګ مور چي د ده د ښځو له خوا هر ځل وکار ته وربلل کيده، قوماندان به د لونګ مور ته پرته له اړتيا يوه خبره کوله او پدې ډول به ئې په هغې باندي ځان ليدئ.

د لونګ مور د خپلي حيا ساتلو په منظور د قوماندان څخه مخته پلو نيوی. د هغه خبره به ئې داسي تيره کړه، لکه هيڅ چي ئې نه وي اورېدلي.

قوماندان ته خو خپلو ښځو د ميړه په سترګه نه کتل؛ لکه هرو ډېرو ماينو لرونکو ميړو ته چي ئې ښځې د ميړه په سترګه نه ګوري. نو ئې د ميړه په کرو تلو او کړو کړو خوا نه بدېده په داسي حالت کي را ګيری ښځې له خدايه غواړی چي خاوندان ئې پر يوه بلا وا وړي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شپه چې د قوماندان د کشرې او ګرانې ښځې پلرګنۍ او خورلنۍ میلمنې وې. اول خو دا چې میلمنې ښه ناوخته راغلې. ډوډۍ ناوخته وکښل سوه. د چای څښلو، د لوښو منځلو او د دالانچې پاکولو ښه زیات وخت ونیوی، په اسمان کې سپوږمۍ تر سر اوښتې وه. ایله چې د لونګ مور لوښې او لرګې سره ټول او له کاره فارغه سوه.

لونګ هم کله چې نور کوچنیان او همزولې ئې بیده سول، راغلی و، د اور په دالانچه کې چیرې چې مور ئې په کار بوخته وه، بیده سوی و. د لونګ مور یو څه د وریجو کوینۍ موینۍ، سوځلې د نه ساتلو وړ پاتـه سوې خواړه په خپل روئې د یګې کې واچول، غوښتل ئې چې د قوماندان له ښځې څخه رخصت واخلې. بیا نولونګ لـه خوبه راویښ کړې او خپل کور ته ولاړه سي.

نور نو نژدې دی د سهار پیرونې را پورته کیږې؛ د قوماندان ګرانې او نازولې ماینې چې د ټول کور واکداره وه، د لونګ مور ته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-خاله! ته یو ځل ماتله (معطله) سه، لونګ د خوبه مه را وېښوه.

د دې خبري کولو وروسته، ښځه د خپل مېړه د خوب خوني ته ورغله، مېړه ته ئې وویل:

- که ستا خوښه وي، ښه هوا ده، ټول کوچنیان بیده دي، دا میلمنې به یوساعت په باغچه کې وګرځي، لوی ښځي دي، ګلان او بوټي دي نه ماتوي. د لونګ مور به دلې زموږ تر بیرته راتلو پر کوچنیانو پام کوي.

قوماندان چې په زړه پاک سړی نه و، هغه چې د لونګ د مور د یوازې پاته کیدو ئې واورېدل، نو هغه څه ئې ور په یاد سول، چې له ښځو ئې اورېدلی و:

- د لونګ مورځوانه او په رنګ ښایسته ده.

د قوماندان نور خپل باغ او باغچه هیرسولٍ، شرمښ له خدایه څه غواړي؟ باد او باران.

قوماندان له خدایه دا ساعت غوښتئ. په زړه کې خوشحاله سو، ژر ژر ئې خپلې صدرۍ ته لاس کئ، له

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جيبه ئې د باغچې د قلف کلى را وايستلې او خپلې کشري ماينې ته ئې ورکړې.

د قوماندان ښځه راغله، د لونګ مور ته ئې وويل:

- يوازي د يوه ساعت د پاره لا پاته سه، ښه هوا ده، کوچنيان ټول بيده سوي دي، ايله چې ميندى ئې اوس لږ بې غمه سوې، مونږ يو ځل دا باغچې ته ورځو او ته په کور کې پر دغه کوچنيانو پام کوه، مونږ ژر راځو.

د لونګ مور ناچاره وه، و ئې منله او خپل کور ته له تلو پاته سوه. کله چې ټولي ښځي باغچى ته تللى، د قوماندان هغه مشره ښځه لنده له نورو ښځو څخه را وګرځيده او راغله د لونګ د مور سره د اور په دالانچه کې کښينستله. ځکه د هغې د خپلې بنې د ميلمنو سره وړ نه وتى، د لونګ مور هم د دې ښځې په پاته کيدو خوشحاله سوه؛ ځکه هغه يوازې بيرېده.

تر لږ خبرو او مجلس کولو وروسته، د اور دالانچه ګرمه وه، د قوماندان مشري ښځې ته خوب ورغى دالته د لونګ څنګ ته پرېوته او بيده سوه. د دې ښځې او ميړه

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـر مـنځ د ميږه تـوب او ښـځيتوب خونـد لا ډېـر وختونـه مخکي نه و.

د لونـګ مـور لـه يوې خـوا نـا ارامـه وه او لـه بلـي خـوا ښـځو ورتـه پـرې اپښـي کوچنيـان، ټـول د لـوی سـرای د غـولي پـه منځ کـي پرختينـه تنګاچـه بيده وو. نوکلـه چـي د قومانـدان مشـره ښـځه (د کـوتري مـور) دلتـه د اور پـه دالانچه کي د لونګ د اړخه سره بيده سوه، د لونـګ مـور دا او لونګ دواړه بيده پـرې ښوول او خپلـه د تـاوده دالانـه را ووتـه، د بانـدي پـر تنګاچـه د ماشـومانو پـه مـنځ کـي پرېوته.

له بيري او تشويشـه خـوب نـه ورتـی، او پرځـای وېښـه پرته وه. په همدې وخت کـي ئـې وليدل چـي پـه غم لړلـی قوماندان پـه تلـوار لکـه د منـي د وروسـتيو شـپو وږئ ليوه چـي په ښکار پيدا کيدو پسي سر ګردان ځغلي په هغه شـان سر تور سر، ببره ږېره او توپنګچه په لاس د خپلي خوني د باندي راووت او سيده د اور د دالانچي پر خوا ورغلی.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سد دسره تللی او سترګو ئې سم نه لیدل ؛ فکر ئې کاوه، چي د کور ټولي ښځي باغچې ته تللي دي، یوازي د لونګ مور پاته ده او د اور په دالانچه کې پرته ده. د اور دالانچه څه توده او لږ تیاره وه. ده په دالانچه کي دومره ولیدل چي ښځه د لونګ په خوا کي پرته ده. فکرئې کاوه چي دغه د لونګ مور ده.

بس پر ښځه ئې ځان واچوی، او ورسره پرېووت... ښځي هیڅ مخالفت و رسره ونه کئ، خپل ځان ئې چوپ نیولی و. قوماندان پدې فکرکي سو، چي ښځې له بیری ئې ځان چوپ نیولی دئ.ده خپل کار وکئ. تر پایه پوه نه سو، چي دا ئې خپله ښځه وه. د غلا، بیري او وهم خبره وه. وروسته ژر خپلي خوني ته ولاړ.

ډېرخوښ پدې سو، چي د ده په فکر د لونګ مور مخالفت ور سره و نه کی. لږ وروسته چي ټولي ښځي د باغچی څخه بیرته کورته راغلي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوترې مورد قوماندان مشره ښځه هم د اور دالانچې څخه ور ولاړه سوه، خو ښه خوشحاله په ښځو ګډه سوه. بيا خپلې خونې ته ولاړل.

د لونګ مور چې د سراى په منځ کې پر تنګاچه وېښه پرته وه، هر څه ئې د سر په سترګو وليدل او ښه پوه سوله چې بلا وه، برکت ئې نه. هغې له ځانه سره وويل، ګوره، چې د کومو ښو اعمالو له برکته خداى (ج) د درنده او وحشى حيوان له برېده ئې روغه اوسالم. وساتلم.

بيا ئې هم له بيرې ټول بدن رېږدېدئ، په سړه هوا کې توده تبه پر راغله، په خولو کې لنده خيشته سوه،خبرې ئې سمې نه سواى کولاى، غوښتل ئې چې اجازه واخلي او کور ته ولاړه سي. پدې وخت کې قوماندان له خپلې خونې څخه خپلې ګرانې ښځې ته ور ږغ کړل:

-ښځې! تاسې راغلاست؟

ماينى ئې :هو، راغلو!

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

قوماندان زياته کړه:

- دغه د لونګ جان مور نن د اشپزۍ او لوښو منځلو سربيره، ستاسي ډېر خدمت و نه کئ؟ په خدای چي دا ډېره مسلمانه ښځه را ته معلوميږي،يوه د پټې خولې ميرمنه ده. که کوم اضافي کالي مالي وه لرې، يوه جوړه ورکړه، زموږ به خيرات سي او د دې به يوه پرده په وسي. دغه سل روپۍ هم زما له خوا ورکړه؛ داسي د پټې خولې ميرمنه والله که تر دا اوسه پوري ما د مزدورانو په تخم کي ليدلې وي.

خدای سته د قوماندان پردې مهربانی او د لونګ دمور پر وارخطا ګۍ دهغه کشر ښځه لږ اشتباهي سول. څه ئې و نه ويل .د لونګ د مور په زړه نو يو پاک الله خبر و. حلق ئې وچ وچ کيدئ. هغه بې خوبه، بيرېدلی او حيرانه پاته وه چي اوس څه وکړي، څه ووائې، چا ته د زړه غوټه خلاص کړي او څه ئې له وسه کيږي؟ هغه اوس سل په سلو کي باورمنده سوه چي قوماندان لاس نه اخلي ځکه ئې ورته سلګون ورکړئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هـر ډول چـي و، هغـې خپـل زوی لونـګ لـه خوبـه راوېښ کـړ، د پاتــه سـوو سـړو خـوړو ډک دیـګ، او د قومانــدان د مــایني ورکــړې د زړو کالوغوټــه ئـــې را واخیسـتل او د لونـګ سـره یـو ځـای د قومانـدان د کـلا د دروازی تر ولاړ ټوپکوال را تیره سوه.

د لونـګ مـور د خپـل زوی سره پـه تیـاره کوڅـه کـي د کـور پـر خـوا روانـه وه او چورتونـو پـر سـر اخیسـتي وه، لاری ته ئې پام نه و.

یو ځل به ئي په فکر کي ور وګرځیدل: چـي راسـه، د تیري شپې کیسه د هغه ماینو ته وکړه. بیا پـه چـورت کـي ډوبه سوه، او د ځانه سره ئې وویل:

- شـرم، حیـا، غریبـي، کمـزوري، د زوی کوچنیـوالی، مجبوریت، پردی کلي او تر ټولو لویه خبره سر توره یم، کونډه یم نه چي خپله پدې خبره کي بد نامـه سـم؛ ځکـه پـه غریب او کونډه پوري ژر تهمت مبتلي.

هغه بل لوری خو ټوپکوال، زورور جنګ سـالار دئ. یو شمیر حیلـه ګـر ملایـان او نـا پوهـه کلیـوال هـم ور سـره

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یـولاس دي. نـو راځـه، هر څـه پـر ځـان تیـره وه او ځـان ساته؛ تر اوسه خو ئې په تاڅه نه دي کړي. توکل پر الله.

بیا ئې په ډېره نا امیدی کرار له ځانه سره وویل:

- کونډه ئې، غریبه ئې او زوی دي لا ما شوم دئ.

لویـانو ویلـي د ي: "چـی نـه لـرې سـړي، مـه کـورت خوره، مه غوړي." لونګ سره له دي چي خوب ځنګاوه، خو د خپلي مور دغه د نا امیدۍ خبري ئې اورېدې، په دغه ګړی ئې څه و نه ویل، ځکه خوب پر زور و.

د لونګ مور د خپل ځان سره پرېکړه وکړه، چي خپل ځان به خپله وساتي.

اوس نـو سپیدې وچـاودي، نـژدې سـهار و، چـي خپلـي خونـي تـه را ورسیده، ستړی ستومانه پرېوتـه. ژر سـهار سو، ملا اذان وکئ، دې هم کلمه وویلـه او را پورتـه سوه، خپل لمونځ ئې ادا کئ. بدن ئې ور سره مرسته نـه کولـه. څـو ورځـي ناروغـه سوه او د چـا د کـور کـارو تـه، بـه نـه تلل.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند ئې ستړی دئ؛ نور د پخوا په شان د هرچا د کور کارو ته ځان رسوي، خو د قوماندان د کور پر خوا ور ګوري هم نه. ډېر ځله د خان ښځو د لونګ مور وغوښتله، چي کار ته ورسي، ښاديو او ميلمستياو ته ئې د کار له پاره خبره کړه، خو د لونګ مور قسم کړی و، کار ته څه چي بيا به د قومندان د کور په دروازه سر ور دننه نه کړي.

*** *** ***

په دغو شپو او ورځو کي له دغه کلي څخه هم د نورو کليو په شان هره ورځ يوې يا دوو کورنيو د پاکستان پر خوا کډه کوله. ځکه د يوه لوري جنګونه وه او بل خوا ته په کليو کي کار ورک سو. لونګ هم څو ځله خپلي مور ته وويل:

- مور جاني! ډېرخلګ پاکستان ته ځي که زه او ته هم پاکستان ته ولاړ سو، بده به نه وی.کليوال حتا ملا صاحب

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا ویل چي هلته مفت اوړه، غوړی، خیمه اونور شیان افغانانو ته مفت ورکول کیږي؛ ډیري کورنی کډه سوې.

د لونګ مور په زړه کي د پاکستان او د هغو د مزدورو ښخه سخته کرکه درلوده، ځکه چي له پاکستانه راغلو ټوپکوالو د هغې میړه او ورور ور وژلی وو. خو بیا هم حالاتو هغه مجبوره کړه، د یوې بلي کورنی سره په ګډه پا کستان ته مهاجره سوه.

*** *** ***

د لونګ مور چي کله پاکستان ته ورسیده، هلته د مهاجرو کمپ ته د خپل زوی لونګ سره ورغله. د ځای او یوې خیمي د تر لاسه کولو او راشن پاس د په لاس را وړلو له پاره یوه افغان ته چي د کمپ مشر و، ورغله. د کمپونوزیات مشران دوطنه تللي خانان اوملکان وه.

ډیری دهغوی خو لا په وطن کي په زړه ناپاک، غل او حرام خور سړی و، هغوی د مهاجرو سره مرسته مشروط کوله.د کمپ مشر د لونګ له موره اول د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیسو (رشوت) غوښتنه کول، چې هغې نه لرلې. بلـه غوښتنه ئې بد اخلاقي چې دې ځان نه سپاره. بلـه غټه ستونزه ئې لا دا وه، چې د میړه تـذکره ئـې چـا تـه نـه سوای ښودلاې، نه چې څوک ئې و نه پیژني.

د لونګ مور پدې فکر کې وه، که د مهاجرو په کمپ کې خلګ خبر سي، چې دا د هغه اکبر ښځه ده، کوم چې نژدې دوه نیم کـال مخکـې ټوپکوالـو وژلـی و، نـه دا چـې مرسته به ور سره و نه کړي، بلکې تربرونـه بـه ئـې هم خبر سي، بیا بـه دا پـه زور د میړه کولو د ستونزي سره مخ وي.

*** *** ***

نــو ښــه ئــې دا وګڼــل چــې بیرتــه وطــن تــه را وګرځي.لونـګ او مـور ئـې پـه ډیرو ستونزو لیـدو سـره بیرتـه نـا امیـده افغانسـتان تـه، هغـه کلـي تـه راغلـه، چـې لومړی ځل د خپل اصلی ټاټوبی ورتـه ورغلـي وه. هغې ښځې چې پخوا ئې ځای ورکړی و، بیا ځای ورکړئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قوماندان ښځه ورکه سوه

وروسته لـه څـه دو میاشـتو تیرېـدو د قومانـدان مشـره ښځه په ځان وپوهیدله، چې له هغې شپې څخه چې میړه ئې د خپلې خوني څخه په بد نیت د لونګ د مور پـه تـلاښ راوتلـی و، پـه تیروتنـه او سـر ناخلاصـی کـې د دې سـره پرېوتی و،اوس په نس کي کوچنی لري.

په زړه کي خو زیاته خوشحاله وه، مګر دا چې څنګه او په چا به دا ومني، چې دا کوچنی ئې د خپل میړه څخه دئ،ځکه میړه خوئې ډېر کلونه د دې سره کار نه لاره، له دې سببه ئې تشویش او بیره لرل.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې خپلې بني، میره او دوستان نه سوای خبرولای، چې د هغې کوچنی په نس دئ، ځکه د دې پوښتنې سره مخامخ کیده، چې د چا څخه دې کوچنی په نس سو؟ نه پوهیدل چې څه وکړي؟یو څه وخت ئې هڅه کوله، غټ کالي واغوندي، مخامخ پر چا ور نه سي، د هر چا څخه ئې ځان پیچئ.

په دغه شان د حمل اخیستلو ئې پنځه میاشتې تیرې وې، چې یوه ورځ ئې کشره بن پر شکمنه سوه. هغې ته تشویش پیدا سو. ځکه د کشري ښځې سره خو قوماندان قول کړی و، چې دنورښځو سره به نور کار ونه لري.

د قوماندان کشره ښځه، د دې پر ځای چې د میره سره خبره سپینه کړي، اول غواړي خپل ځان پوره باوري کړي، چې مشره بن ئې په رښتیا امیدواره او په نس کې څه لري،که نه. ځکه دې هم په دغه شپو کې په خپل نس کې اولاد لاره. نو یوه ورځ کله چې مشره بن ئې خپلې کوټې ته ولاړه، لږ وروسته، دا هم بې له دې چې له هغې اجازه واخلي، داسې ښوی په خونه ورننوته.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته مشري بني ئې خپل کالي بدلول. کشري بني د مشري بني هر څه لڅ او د سر په سترګو وليدل. پر سر ئې لکه د اور لمبه چي وګرځيده،دغسي لنده (ژر) د کوټي راووته، په ځغاسته خپلي خوني ته ولاړه، او دخوني دروازه ئې د شا لخوا ځنځير کړه. تر ماښامه د خوني را ونه وتل. هغې په خپل ځان خولي ولګولي، خپل وېښتان ئې وشکول، او بالښتانو ته ئې سوکان ورکړه. داسي پوچي خبري ئې له خولي څخه را وتلې، چي د باندي هم اورېدل کيدې.

دوې نوري بني او د قوماندان لور کوتره يوه هم نه پوهيدل، چي څه پيښ سوېده؟ بني دواړي راغلې، د مشري بني ئې وپوښتل:

- څه دې په وکړه؟ چي داسي بغاري وهي او ښراوی کوي، رد اوبد وائې.

مشري ښځي ځان بې خبره وښود. تر ماښامه پوري ښځه له خپلي خوني را و نه وته.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشره ښځه خو وپوهيده چي د ميړه نـازولي ښـځي مـي نس وليدئ. خبره مي تر ميړه رسيږي، دا چي هغه بـه څـه وايي او يا به څه کوي، دا هغه څه دي چي دا ئې تر مخـه فکر نه سي کولای. د شپې نا وخته کله چي ميړه ئې کور ته راغلی، د پخوا په ډول د خپلـي کشـري ښـځي خـوني تـه ننوتی، وئـې ليدل چي د معمول خلاف د خوني د روازه کلکه تړلی ده.

دروازه ئــې وټکولــه، بيـا ئــې پــه زور سـره دروازه پوري وهله او خوني ته ورننووت. ښځه د قومانـدان مخـې ته ولاړه نه سوه، سلام ئې وا نه چوی. سر بيره پر هغه ئـې ژړل، ښيراوي ئـې کولي. قومانـدان ښـځي تـه نـژدې کښينستی، په ناز ئې خپله ښځه وپوښتل:

- ګراني !څه پيښه ده؟

ښځي يو دم د خپل ميړه وغاړی تـه د جنګره پيشـي پـه شـان خپلـي سـری منګولي ور واچولي او کمـيس ئـې تـر لمنـي ور څيري کړ، پر مخ ئې ور تـو کړل، او بيـا ئـې ورتـه وويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- درواغجنه! ستا چې هغه خوښه وه، نو زه دي څه کولم؟

په دغه وخت کې چې قوماندان خونې ته دننه سو، مشره ښځه ئې راغله، دباندې ئې غوږ ورته ونیوئ؛ دماپښين څخه ئې لا خپله غوټه موټه تياره ټوله کړې وه.

په خونه کې دننه چې قوماندان د خپلې ګرانې ښځې خبرې وا وريدلې، هک پک پاته سو، نه پوهيدئ، چې په کومه ورانه ئې ښځه خبره سوې ده،او چا خبره کړې ده؟ د هغه څخه هم د کلاوې سر ورک و.ځکه ده خو ډېرې تيروتنې او لاس وهنې کړې وې.

قوماندان د ځان سره فکر کاوه چې امکان لري. د لونګ مور به څه ورته ويلي وي، ځکه چې هغه تر هغې شپې وروسته بيا دا ډېر وخت کيږي، چې زموږ کور ته د کالو منځلو او د ښځو سره مرستې ته نه راځي. سخت وارختا سو، په خبرو کې ګنګوړه سو. بيا ئې ژر ژر وويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ته څه وایې؟ څه وایې؟...څوک؟...څوک مې خوښه ده؟

ښځې ئې خبره ورسره اوږده نه کړل، د میړه د چورتونو او تشویش خلاف ئې د خپلې مشرې بنې نوم پر خوله راوړئ.

قوماندان په زړه کې شکر وکښئ، داسې خوښ سو، لکه هیڅ چې نه وي پیښ سوي د ځانه سره ئې وویل:

- شکر

چې د لونګ د مور او یا د بل ادرس خبره نه وه.

د خپلې ښځې په باب خو مطمئن و؛ نو په خندا زیاتې تر قسمو لاندې سو او خپلې ګرانې ماینې ته ئې وویل:

- ستا سر قران دئ، ما دې ووهې، چې ستا تر واده وروسته مې بیا د هغې د خونې پرده هم نه ده ور پورته کړې. ته څه وایې؟ هر چا چې هرڅه درته ویلې دي، رښتیا نه دي. ته زما خبره ومنه.!!!

ښځې ئې بیا ور ته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زما خبري رښتیا دي، زه درواغ نه وایم، تهمت هم نه تړم، که زما خبره نه مني، ورسه، خپله د هغي نس وګوره، دا له کومه سو؟

قوماندان حیرانۍ واخیست، چي د ا ځه را ته وائې. هیڅ ئې باور نه را تلی. فکرئې خراب سوونه چي دا مشره ښځه مي د کم بل چا سره جوړه سوې وي.

که داسي نه وي، نو څنګه ئې نس ډک سوی دئ؟ ولي په ځان خو ئې باور و، چي لاس ئې نه دئ ور وړئ. وروسته له ډېرو خبرو اورېدو او ځُرتونو څخه درد ورغلی. ولاړ سو، ټوپک ته ئې لاس کړ، او کشري ښځي ته ئې وویل:

-نور دي نو خولک را تنګ کی، ما ډېر وژلي دي، خو په خپلوانو او خپلي کورنۍ کي به مي دا لومړی وار وي، چي خپله ښځه وژنم. دا دئ اوس ورځمه، که ستا خبره رښتیا وه، هم دا نن شپه ئې په دغه ټوپک، هلته په خپله خونه کي ځای پر ځای وژنم.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشره ښځه ئې په زړه کي ډېره خوښه سوه، ځکه دا باوري وه په خپله ئې د بني غټه سوی خیټه لیدلې وه.
هغې خپل میړه ته وویل:

- که ما تهمت تړلی و، یا زما خبره درواغ سوه، نو بیا راسه، په دغه ټوپک ما مړه کـه. مـا خپل خون دربخښلی دئ.

مشري ښځي چي د خپل مرګ خبره وا وریـده، بـاوري سوه، چي بې پوښتني وژل کیږم، ځکه قومانـدان بـه ډېر ځل په کور کي خپلو ښځو ته ځان ښکاره کاوه.

قوماندان به کله ناکله د خپلو نـاروااوو اعمالوپـه خاصـه د قتلونو او وژنو کیسې په کور کي هم کولې. ویل به ئې:

- د مقاماتو موخه ئې (د پاکستانISI) څخه و څه چي به د هغوی هدایت و، هغه مي تل سر ته رسول. د فلانـي لـور هغـه چي مکتـب تـه بـه تلل، هغـه مـي ووژلـه؛ فلانـی مـامور، فلانــی ښـوونکی، فلانــی بزګـر او پـه لسـګونو د اردو او پولیسو سرتیري ټول ما ترور کړئ دي....

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو چي دی له خوني را وتی مشري ښځي دوې پښې خپلي وي او دوې ئې نوري پور کړې. پخوا تر دې چي ټوپکوال میره ئي له خپلي خوني را ووزي، په یوه شیبه کي ښځه ورکه سول که څه هم چي شپه او تیاره وه، خو دا له کوره ووته او پر نامعلومه خوا ولاړه.

قوماندان چي ټوپک په لاس له خپلي خوني راووت، هلته د شا له خوا ئې کشري ښځي دواړه لاسونه چپه پسي پورته او له خدایه ئې وغوښتل، چي بن ئې ووژل سي او قوماندان په یوه بلا اخته سي.

کوم څه چي د دوی هیله وه، هغسي و نه سول. د دوی دواړو د هیلو خلاف، کله چي قوماندان د مشري ښځي خوني ته ورغلی، ګوري چي "ځای سته او جولا نه." یوازي ئي لور (کوتره) په خونه کي بیده ده. ټول سرای او هر څه نور ئې وپلټل، ښځه ئې پیدا نه کړه. د کشري ښځي ادعا په ظاهره رښتیا سوه.

قوماندان ته اوس دوې خواری ور پیښې سوې. له یوې خوا وخپلي ګراني ښځي ته بې اعتباره سو او له بلې

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوا ئې مشره ښځه وتښتيدله، دا شرم هم ورته پاته سو....

نور د قوماندان له سترګو خوب والوت. هغه هڅه کوله، چي خپلي کشرئ او ګراني ښځي ته دا ثابته کړي چي يوازي دا ورباندي ګرانه ده، او د دې د بني سره نه دی يو ځای سوې.

بل خوا ته پدې فکر کي هم و، چي دا تښتيدلی ښځه به ئې د چا سره يو ځای سوی وي؟ دا شرم به چا ور اړولی وي؟ هغه فکر کاوه حتمي به مي ښځه زما په ټوپکوالو کي د کوم ټوپکی سره جوړه راغلی وي. هغه خپل هر ټوپکي ته په مغزو کي د شک په سترګه کتل.

نه پوهيدئ چي چا به دا بد نامي ور اړولې وي؟ او بده ئې لا دا چي ښځه ئې ژوندۍ ژړانده ورکه سوه؛ د ښځي و پلرګنۍ ته به څه وايي، چي لور ئې چيري ده؟

قوماندان ټوله شپه ګراني ښځي ته په زاريو او د بلي ورکي ښځي په باب په چورتونو کي تيره کړه. پدې شپه ئې لا فکر کاوه، چي ممکن ښځه به مي د خپل پلار

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترکوره تللي وي. په دغه چورتونو کې وچې شپه پر سهار سوه. سهار ئې نه غوښتل پردي څوک خبر کړي. په پټه خوله ئې د خپلي ښځې د پیدا کیدو په موخه کوند پی(بیله دې چي څوک پوهه یا خبر سي پلټنه کول) پیل کې.

تر ټولو مخکې ئې د خسر کور ته ښځې واستولې، چي ځان ته دا معلومه کي، ښځه ئې د پلار کور ته تللې ده او که نه؟ کله چي له هغې خوا،لیږل سوو ښځو احوال ورته راوړی، چي ښځه هلته نه ده تللې، اوس ئې نو نور هم فکر خراب سو.

هغه شا و خوا په پټه خوله معلوماتونه کول، څو ټولي هڅې ئې بې نتیجې سوی پدې منځ کي ورځې تیري سوې. دا دئ د تښتیدلي او ورکې ښځې پلرګنی خبره سوه، چي لور ئې د میړه په کور کي نسته. هغوی راغلل، د قوماندان څخه ئې د خپلې لور د مړي یا ژوندئ معلومات غوښتنه کوله.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

قوماندان خپلې خسرګنۍ ته سم ځواب نه درلود. د ښځې د تيښتې اصلي سبب چې څه پيښ سوه، نه سي څرګندولای. د ښځې مور او پلار فکر کاوه، چې قوماندان به حتمي د دوی لور وژلې وي. قوماندان چې نه ئې خپله ښځه وژلې او نه بندي کړې وه، او نه ئې کولای سوای، هغه تريخ حقيقت چې دی هم سم نه په پوهيدئ، بيان کړي.

ځکه قوماندان پدې باور و، چې ښځه ئې خرابه نه وه، او که پر هغې تور هم وتړي، خپله لمن په خپل پورته کوي. وروسته له ډېرو بې نتيجو هلو ځلو، د ښځې خپلوان مجبوره سول، هلته د ټوپکمارو په نوم محکمې ته ورغلل؛ د خپل زوم (قوماندان) د لاسه عارض سول. هغوی د خپلې لور دمړي او يا ژوندی معلومات ئې غواړي. دا هغه وختونه وه، چې په هيواد کې دمرکزو نو څخه پرليرو پرتو کليو باندي ټوپکسالارانوخال خال خپل سيوری غوړه ولی و.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه محکمه کې زور او زرو خبره سر چپه کړه. د ټوپکوالو محکمې د قوماندان خوا ونیوله. د ښځې پلار ئې بندي کړ او تور ئې پر ولګاوه، چې د قوماندان ښځه ئې پټه کړې ده.

تر ډېرو وهلو او ټکولو وروسته، د توپک سالارانو قاضي حکم وکړ، چې د ورکې ښځې پلار دې خپله لور د میړه کور ته حاضره کړي او پنځه زره افغانۍ نغدي جریمه دې هم تحویل کړي.

کله چې د لور پلار ته د محکمې پرېکړه د ملا قاضي له خوا واورول سوه، سړی وویل:

-د خدای روی دئ، هم مې لور وژل سوېده، هم ما بندي کوئ او هم مې جرېمه کوئ؟ دا عدالت او انصاف نه دئ؛ زما سره دې عدالت وسي!

خو قاضي ورته وویل:

- تا پر یوه جهادي قوماندان تهمت تړلی دئ او درواغ دي ویلي دي، هغه زموږ یو مجاهد دئ. زموږ د سنګر

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انډیوال دئ، د سرو روسانو سره جنګیږي، محکمې د شریعت سره سمه فیصله کړې، باید عملي سي.

په کلي او کورونو کي خبري، ورځ تر بلې ډېرېدلي او تودېدلي. د خُسر کورنۍ نو اوس د خپلي لور د مرګ او ژوند خبره هیره کړه، د خپلي کورنۍ د یوازنۍ مشر او سپین ږیرې د خلاصیدو وسه هم نه لري او د پنځو زرو افغانیو د جریمې د ورکړي وسه خو بیخي نسته. په حقیقت کي ئې زور د جهادي قوماندان سره برابر نه و. په عجز، زاریو او مرکو ئې نفس وخوت، چي د قوماندان له شره ځان خلاص کړي.

ډېري هلي ځلي ئې وکړې، خو ګټه ئې و نه کړه. په پای کي دې ته مجبوره سول، چي د جریمي د ورکړې له امله ئې خپله لږ مځکه ګرو کړل. لنګه غوا او مردارهډۍ ئې په کمه بیه ورته خرڅ کړل. مګر د خپلي لور پیدا کیدل ئې تر وس وتلې خبره وه؛ ځکه د هغې د مرګ او ژوند معلومات نسته.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

له بلي خوا، د خسر کورنۍ د محکمې له خوا هره ورځ د وراستول سوي ماسل (محصل) ښځه په تنګ سول، ځکه ماسل هره ورځ ډوډۍ او پیسي غوښتې. په پای کي د قوماندان د خسر کورنۍ یوه شپه د هغه د ناروااوو او نا دودو او د ماسل د ماسلانۍ ښځه د ژغورلو په موخه، خپل کور او کلی پرېښود او د شپې په تیاره کي ښار ته ور وتښتېدل.

*** *** ***

د قوماندان کشره ښځه چي امیندواره وه، قوماندان او ټوله کورنۍ ورته خوشحاله او پدې هیله وه، چي ګونډي کشره ښځه به ئې زوی ورته وزېږوی؛ خو نه دا هیله ئې پوره نه سول. دې هم لور وزېږله. پدې ډول قوماندان او کشره ښځه ئې د لور په زیږېدو نور هم غمجن سول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تېښتيدلي ښځې برخليک

د کـوترې مـور چــې د حتمــي مـرګ څخـه د ځــان د خلاصـون او پټيـدو پـه هيلـه د ميړه د کوره ووتـل، خپلـه يوازنۍ لور کوتره ئـې تـر شـا پرې ايښـې وه. دې يوازې د خپل سر امـان غوښـتې. تـر لـوی ښـاره پـوري ئـې ځـان

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورساوه، په ښار کې تر څو میاشتو ژوند کولو وروسته ئې هغه د خپل میره څخه په نس سوئ زوی پیدا سوی و.

که څه چې د ښځې په کلی کې لا د لونګ نوم خوښ و، بیا ئې هم پر خپل زوی د "سمندر" نوم کښیښود. هغې د خپل ژوند د اړتیاوو د پوره کولو له پاره د کلي د لونګ د مور څخه په الهام اخیستلو سره کارکولو ته ملا وتړله.

هغې د خواریو او مزدوریو ځان نه سپموئ. یوه ورځ ئې خپل ماشوم زوی د درملني دپاره روغتون ته وړئ و. هلته په روغتون کې یوې ښځینه ډاکټرې تر څه معلوماتو وروسته، مرسته ورسره وکړل. په روغتون کې ئې د پیاده په توګه د کار موقع ورته برابره کړه.

تر کار پیدا کیدو وروسته، ښځه د معاش خاونده سوه. زوی ئې د روغتون په وړوکتون کې بې له پیسو د ورکړې ورساتل کیدئ او روزل کیدئ. وخت ډیر ژر تیریدئ کوچنی سمندر د سترګو په رپ کې ښوونځی ته د تلو عمر ته رسیدلی و. مور خپل زوی ښوونځی ته شامل کئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سمندر د مور چي اوس ئې په خپل معاش او کوپون ګوذاره کيږي. ژوند ئې يو څه رونق ونيوی، نو پلار، مور، ورور او کورنۍ ورياد سول، خپله يوازنۍ پر دې ګرانه لور (کوتره) ئې تر بل هر چا ډېره يادېده او هر وخت ئې دا هيله وه، چي که څوک ورته د خپلي مور، پلار، ورور، خور او لور احوال د کلي را وړي.

د خپلي لور کوتري په باب خو ئې پدې ډېر تشوېش کاوه، چي هغه به اوس پيغله وي او ميری ګانو به چا ته واده کړې وي؟

د دې دا تشوېش پرځای و. واقيعت دئ ميره مور هيڅکله د مور په شان مهربانه، نه وي. نو د کوتري مور به روغتون ته د دوی له ولسوالۍ څخه هر ورغلي ناروغه ته ورتلله او په غير مستقيمه توګه به ئې د کلي په احوال ځان خبروئ.

هغې به له هر ناروغه سره راغلی پايوزان جلا جلا پوښتل، څو خبره سي چي په کلي کي څوک مړه او څوک ژوندي دي؟

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه ورځ ئې په روغتون کې د يو بسترسوې ناروغ له خولې واورېدل، چې ويل ئې:

- زموږ د کلي توپکوال قوماندان هغه چې ښه ډېر کلونه پخوا ئې يوه ښځه ژوندۍ ژړانده تری تم سوې وه، څه وخت د مخه ئې پيغله لور هم د خپل مزدور (لونګ) سره جوړه راغله او د هغه سره له کوره وتښتيدله.

د دې خبري په اورېدو سره د کوتري مور په زړه کې خوشحاله سوه، چې لور ئې کوتره په خپل بخت پسې تللې ده. د پلار ظالم او د هغې د کشري ښځې له ناروااوو خلاصه سوې ده. هغې ته دا خبره يقيني بريښيدله، چې په کلي کې خو د لونګ په نوم بيله د خاله د زوی لونګ څخه بل هلک دلونګ په نوم نه و. دې خبري د هغې زړه ته بشپړه تسلي ورکوله.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوتره

کوتره چې په ښایست کې وتلی پیغله ځیني جوړه سوی وه، ډېره هوښیاره سوی هم وه، او په ټولو رازونو د خپل ژوند ښه پوهیدله. هغې تل له ځانه سره د خپل برخلیک په هکله سوچونه کول. په هغه کور کې چې دا لوییده، یو خوا ته بې پروا او ظالم پلار، بل خوا ته د مور ورکه، د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکه بندیتوب، د انا، خاله او ماماګانو څخه را جلاوالی او د هغوی پر نـا معلومـه خوا تلل، د مور د بنو او میرو میندو سره په کور کي ژوند، دا ټولي نـاخوالي وي چي د هغي ژوند ئې په ربښتیا ور سخت او تریخ کړی و.

پـه وروسـتیو وختونـو کـي خـو ئـې پـلار هم کـور تـه چندانی نه ورتلی؛ پدې چي یوه ښـځه د کوتري مور ئـې ورکه سوه،د کشري ښځي سره خفه و، د دوو نـورو ښـځو څخـه خـو لا پخـوا لاس پـر سـر و. هغـه د خپلـو نـورو ټوپکوالـو سـره پـه کوټـه کـي اوسـیدئ، هلتـه ئـې هلکـانو خدمت کاوه، مګر هغه پخوانی دبدبه ئې نه وه پاته.

سره لـه دې چي ډېر وخـت تیرسوی و، بیـا هم کلـه نـا کله ئې پـه زړه کي د لونګ د مورسره خیـالي یادونـه او مینه پـه زړه کي را ژونـدی کیدلـه. هغه بـه غیرمستقیم لـه هلکـانو څخـه د لونـګ او د هغـه د مـور پوښـتنه کولـه، خـو بیرته به ئې ځان تیر کئ.

*** *** ***

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته د خپل کلي ځخه ليري د لونګ مور خپلي خواری کاږي، غاز پر غاز، يکي پر يکي غِران پرغِران سر پر سر سره ړدي. هغه پدې فکر کي وه چي په خپل ژوند کي د لونګ جان کور ور جوړ کړي او ناوې ئې ووينې. دا نو د لونګ د مور وروستۍ او خورا لويه هيله وه.

لونګ د خپلي مور يوازنی زوی و. هغه به نو ۱۷ يا ۱۸کلن ځوان و. ښه روغتيا، ښه قد او بازو خدای ورکړې وو. مور ئې ښه کالي،صدرۍ او څپلۍ په اغوستل، د پاچ لنګوټه ئې په سر تړله، او بهرام جانۍ چوټې (څپلۍ)، يا زرېنه سوچه چوټې ئې په پښو کولې. د کليو ډېرو نجونو په زړونو کي ئې ځای نيولی و. د کلي په ټولو ځوانانو کي د لونګ جوړه نه وه.

دا ئې لا ځه چي لونګ د مسجد سبق ويلی و، حتا ليک ئې ليکلای او لوستلای سوای. په هر کور او کلي کي نر او ښځي ټولو لونګ په ښه رنګ، ځواني او ښو

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخلاقو یـادا وه. د کلـي ډېـرو نجونـو تـه هغـه یـو پيژنـدل سـوی څـوان و. د هـري نجلـی زړه غوښـتل چـي د لونـګ سـره واده وکـړي. مګـر بـې کسـې او غريبـې ټـولي د روازې د لونګ پر مخ تړلي وې.

د لونګ اسـکيرلي مـور چـي د ټول کلـي پـه راز، خير او شر پوهه وه، د ټولو کورنيو نجوني ئـې ښـې پيژنـدلي، د هر چا سره ئې دوستي زړه نـه غوښتی او هر چـا تـه ئـې زړه نـه سـو ورنـژدې کيـدلای. پـه خپلـي غريبـی او خواری ئې څه پيسې سره يو ځای کړې وې، چي د لږ ولور د ورکړي وسه ئې درلوده او يوه خوشحالي ئې پرې جوړولای سوه. هغې بـه هر وخت ويل: چي د غـه يو زوی مي دئ، هر څه چي لرم او ګټم، د ده د خوشحالی له پاره ئې لګوم.

*** *** ***

يوه ورځ چي لونګ کور ته راغې، د ډوډی خوړلو پر وخت ئې خپلي مور ته وويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ادې! زموږ د کوره سره نژدې قوماندان تيرېدئ، روغبړ مې ورسره وکړ، زه ئې اول ونه پېژندم، وروسته ورسره ملګرو هلکانو ور وپېژندم. هغه زما په ليدو ډېر خوشحاله سو. مورجاني تا ته ئې هم ډېر سلامونه ويل. ما ته ئې وويل:

- هلکه، ستا څخه خو ښه ځوان جوړ سوی د ئ. مور خو دې بيخي ښه ښځه وه، دا ډېرکلونه زموږ کره نه ده راغلې، جوړه خو ده؟

بيا ئې زياته کړه: چې ته هم نه را ګرځې، ډېر خو سره ليري نه يو؟ په څه خواري اخته يې که نه؟

ما ورته وويل:

- يوازې د خپلې مور خدمت کوم او په مسجد کې سبق وايم.

لونګ يوه سا واخيسته،بيا ئې مور ته وويل:

- قوماندان را ته وويل، راسه زموږ انډيوال سه، جنګ ته دې نه استوم. تا به د ځان سره ګرځوم، په تا باور لرم.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته زما سره عربان، د مقاماتو سړي او نور ډېر خلک ستړه، هغه به سبق هم درته وائي.

د دې خبرو په اورېدو ئې د مورد زړه شرک سو، سر ئې پر له وګرځيدئ او په فکر کې ډوبه سوه، بيا را پورته سوه، د ځانه سره ګډه سوه:

- يا خدايه! مېړه او يوازنی ورور دې را څخه واخيستل، د تربرو له بيري مې کور او کلی پرېښود، اوس دې بيا دلته دا ظالم قوماندان را ته بلا کئ...ولې، ما څه ګناه کړې ده؟

د لونګ د مور زړه ته تيره سوه، چې قوماندان له دې لاس نه اخلي، او پدې چل لاره خلاصوي. هغې خپل زوی ته څه و نه ويل، او چوپه خوله پاته سوه.

لونګ چې اوس چټ ځوان و، پوه سو، چې د مور ئې نه ده خوښه. هغه ته يو ځل بيا د خپل ښوونځی سوځيدل، د پلار اوماما بې رحمانه وژنه، له هغه د کتابونو اخيستنه او سوزونه ور په ياد سول.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په فکرونو کې لاهو سو، او د هغو بد مرغو ټوپکيانو بڼې ئې تر سترګو سوې. يو دم لکه لـه خوبـه چې راوېښ سي؛ د هغه ظالم اواز ئې په غوږ کې ازانګه وکړه. هغه لړه شيبه وروسته، بيرته له فکرونو او سوچونو را ووت.

د هغه په زړه کې چي هر څه تير سوي و، خو د اوس له پاره ئې په ښکاره څه و نه ويل.

لونګ هم يوکليوالی ځوان و، و بيکاره کليوالي ځوانانو تـه پـه کليـو کـې د ناسـتي او ولاړی ځايونـه، د مجلـس او بنډار ځايونه همدغه د ټوپکوالو اتاقونه وو. د هر ځوان د بنډارسره مينه وي. ټول د کلي ځوانان پدې مصيبت لړل سوي و.

لونـګ بـه د خپلـي مـوره پـه پټـه د ورځـي يـو ځـل د قوماندان اتاق ته ورتلی .هغه هلتـه کليـوال او غيـر کليـوال خلـک لکـه: پاکسـتانيان، عربـان او نـور ډول ډول خلـګ ليدل. چاي، ډوډۍ او مجلس هلته وو.

د ترور، وژلـو، سوځولو او نړولـو کيسـې، چور او د څه په لاس راوړلو کيسې بـه هلکـانو کولې، پـه ورځ کـې

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ځل به د نویو ځوانانو د جلب وجذب دپاره د عربي او پاکستاني ISI استازو له خوا پر هغه دنیا او اخرت کي د جنتونو، حورو او غلمانو وعدې او زېري ورکول کیدل.

قوماندان له نورو ټوپکوالو کسانو څخه په جلا کوټه کي اوسیدئ. هغه به زیات وخت د مخابرې په نوم په یوه کوټه کي د دوو ښایسته هلکانو سره چي په دواړو ئې تورخو ښایسته، ښوی د میکس یا ټېرون کالي اغوستل، دهغوی سره ناست او پروت وو.د مخابرې کوټي ته هیڅوک بې له هغه د اجازې ورتلای نه سوای. هر هغه څوک هلته ورتلای سوای، چي زیات به ورته اعتباري و.

د لږ وخت په تیرېدو، لونګ په خپله ناسته، پاسته، کړو، ښایست او جرأت سره د عربو او پاکستانیانو پاملرنه ځان ته وروواړوله. لونګ ته اجازه ور کړل سوه، چي په ټولو کوټو او سرایو حتا د مخابرې اتاق ته هم بې له تلاښئ او پوښتني ور سي. هغه پدې ډول د دوی په کار او خدمت کي ځان مشغول کړ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لونګ ته وخت نا وخت د نورو جنګیالیو او افرادو په نیامه (په پټه)کوم عرب او یا پاکستانیوالisi څه لاس هم نیوئ، څه پاکستانۍ کلداري به ئې لاس ته ورتلې. دا کار د لونګ د نور فعاله کیدو او تشویق سبب ګرځیدئ.

قوماندان هم پر لونګ نسبت نورو جنګیالیو ته زیات اعتماد کاوه. هغه لا د لونګ مور له یاده نه وه ایستلې. قوماندان د خپل کور ټولي چاري لونګ ته وسپارلې. اوس نو لکه مرغانو ته چي د انه واچوې او یا هیلیو ته مله په اوبو کي کښینوې.

د قوماندان په خام خیال که ئې د لونګ مور یو ځل بیا په نصیب سي. لونګ سربیره پردې چي د جنګیالیو، پاکستانیانو،عربو او مخابرې کوټو ته بې له اجازې ورتلای سي، د قوماندان کور ته هم په خلاص مټ لاس رسی پیدا کړې و. د لونګ مور دقوماندان،ځای او کورته دلونګ په ورتلو هغه وخت خبره سوه، چي کار تر کار تیر و.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې بیوزلې د لونګ د را ګرځېدو هڅې د خپل وس برابر وکړې، خو بې ګټې وې. هلته د قوماندان په کور کې د قوماندان درو سرو ورپاته ښځو نسبت نورو مزدورانو ته لونګ ته لا هماغسې د کوچنیوالې په سترګه کتل، چې د خپلې مور سره به د دوی کور ته ورتلئ، هغوی به لونګ له نازه لونګین باله.

د قوماندان د هغې مشرې تښتیدلې ښځې لور کوتره چې د لونګ همزولې وه، کله چې به لونګ د خپلې مور سره د دوی کور ته ورتلئ، هغه وخت به دې د لونګ سره لوبې کولې؛ اوس دواړه برابر ځوانان وو، وروسته له ډېرو کلونو ئې بیا یو بل سره پیدا کړل. په لیدو ئې هغه تیرې خاطرې په زړونو کې را تازه سوې، دلیدو په هغه اولو څو ورځو کې ئې په زړونو کې یو له بله مینه سره را پیدا سوه او یو پر بل سره مین سول.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوترې او لونګ لیونۍ مینه

د لونګ او کوترې تر منځ د کوچنیوالی دوستي اوس د ځوانۍ په لیونۍ مینه واوښته. د لونګ او د قوماندان د لور تر منځ مینه د دوو نه تجربه لرونکو ځوانانو مینه وه. د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی د ډېر احتياط سره سره د ډېر وخت لـه پـاره دا مينـه پټه پاته نه سوه.

د لونـګ او کـوتري تـر مـنځ پـه پاکـه مينـه د قومانـدان يـوازنی کشـره ښـځه څـه، بلکـي درې سـره پـه کـور کـي ناسـتي ښـځي ښـې پوهيـدلې. څنګـه چـي دوی ټولـو کـوتره خپله لور نه ګڼل. هغوی کوتره د بنـي لـور بللـه. پـس درې واړه بنــي خوښــي وې چــي کــوتره بــد نامــه ســي. دوی خوشحاله پدې وې چي کوتره د يوه مزدور سره جوړه ده.

د قوماندان درو سرو ښځو په ګډه کوښښ کـاوه، چي د کوتري او لونګ تر منځ د ميني اړيکی د بد نامي تر پـولي ورسوي. خو کوتري او لونګ په ډېر احتيـاط او مهـارت د ټولو نه پټه په شپه کي په سرای، پر بام، کله هم په باغچـه کـي سره ليدل، د خپلـي مينـي د ټينګښـت او بـې خطـره پايښت تارونه ئې نغاړل.

دوی دواړه چي به هر ځل سره مخا مخ کيدل، د مينـي او محبت کولو پر ځای ئې ټول وخت پدې تيرېدئ، چي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور به څنګه پر مخ ولاړسي. نژدې يو کال دوی په پټه سره ليدل. د کورنۍ نجلۍ کوتري خو په وس او اختيار کې يوازې او يوازې خپله اراده او خپل ځان و. هغې به لونګ ته اطمنان ورکوئ:

- ځان درسره وژنم، ترخپل سر در سره تيره يم او تر مرګ به درسره يم، بې له تا مې ټول ځوانان په دين او دنيا ورونه دي، نورلونګه ته پوه سه او کار دي چې څنګه کوې.

لونګ چې د کوترې رښتوني، د مينې ډکې اوغيرتمندي خبري اوري، حيران به پاته سو، چې څه وکړي؟ هغه يو غريب، يتيم، بې کسه نوی ځوان دئ. هغه داسي په فکر کې ډوب د خپلي مور ليدو ته ولاړی. اوس په دوه زړه کې دئ، چې د خپلې مور سره خپل مشکل شريک اومشوره وکړي که نه؟ ځکه لونګ پوهيدئ، څه وخت مخکې چې هغه د قوماندان ځای ته تلی، مور ئې دومره ډېره خوښه نه وه.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس نو لونګ حیران و چې څه وکړي. یوې خوا ته هغه کوتره چې مور ئې د کوره وتلې او ورکه سوئ وه، د نیکه کورنۍ ئې ورکه وه، پلار ئې هغه د سړو د سر قاتل، بل خوا ته خپله غریبي، یوازنۍ کونډه مور، بې کسي، پردی کلی دا ټول غمونه او جنجالونه به دی څنګه پر سر واخلي؟ اخر څه وکړي؟ هلته د کوترې سره په هر ځل لیدنه کې کوتره د غیرت او مینې خبرې ورته کوي.

لونګ زړه بایللی دئ، نه په ناسته پوهیږي او نه په ولاړه. هر څه چې فکر کوي، بله لاره اوچاره نه ویني. بې له خپلې مور څخه بل تیرونۍ خواخوږی او دوست نه لري. چې ده ته مشوره ورکړي. د خپلې مور څخه د بیرې سربیره زیات شرمیږي هم، نو توکل ئې پر خدای، زړه ئې را غونډ کئ، راغئ؛ خپل یوازنۍ مرستندوې مور ته کښینستی، ټوله کیسه ئې بې پردې او سپینه ورته وکړه.

مور ئې چې د خپل زوی خبرې واورېدې او د هغه مینې ته ئې وکتل، په فکرونو کې ډوبه سوه، سر ئې پر

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زنګنونو کښېښنود؛ ټولي تيري پيښي ئې يو ځل بيا په فکر کي له سره را وګرځېدلې او تر يوې اوږدې دمي وروسته ئې سر را پورته کړ، او اوږده سا ئې وايستله.

د لونګ د مور نو د لونګ سره د خبرو پر وخت دغه تکيه کلام و:

- لونګه زويه! مورکه دي ستا بلا واخلي. زه چي تپيدم، ستا له پاره تپيدم؛ زما يوازنۍ هيله ستا خوشحالي او ستا د زړه ساتل دي. که زما د سر په بيه هم دا خبره تمامه سي، ځان به تر تا جار کم.

هغې زياته کړه:

- هو، زويه! زه پوه سوم چي پر کوتره دي زړه بايللی دئ، په هر ډول چي وي، دا کار به ان شا الله کوو. زه ستا د دغي غوښتني د پوره کېدو په لاره کي درسره يم.

د لونګ مور له ځايه ورو ولاړه سوه، خپل زوی لونګ ئې پر سر او مخ مچ کړ او په زړه پوري ئې ټينګ ونيوئ، بيا ئې ورته وويل :

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ګرانه زويه! ما تاته ويلي وه چي زه نوره ښځه نه يم، اوس نر ميړه يم، ستا په خاطر د کوترې د پلار پر ټولو بديو او دښمنيو ئې سترګې پټوم. زه چي تا لرم، عزت لرم؛ نو مور دي ستا بلا واخلي، فکر دي مه خرابه وه. غر که هر څومره لوړ سي بيا هم پر سر ئې لاره سته. ښه سو، چي خبره دې کړم، "سلا د مړو هنر دئ"ته بې غمه اوسه، په يوه اوونۍ کي دننه دننه به زه هر څه درته سم کړم. يو ځل به زه خپله هم کوتره له نژدې ووينم. په رنګ کي خو کوتره ښايسته او په خوی کي هغه وخت چي ما ليدلې وه، يوه حيا ناکه نجلۍ وه، مګر دا څو کاله ما دنژدې نه ده ليدلې، ښه دئ، زه به ئې يو ځل بيا هم ووينم.

لونګ خوشحاله او زړه ئې باغ، باغ سو. د خپلي غيرتي مورجاني لاسونه ئې ورمچ کړل، له هغې ئې رخصت راواخيستۍ او بيا د قوماندان ځای ته په خوشحالي او هوس ولاړئ. د شپې د ډوډۍ پر وخت ئې په کوتره ځان وليدئ، خو د خبرو موقع نه وه. د ماخستن

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر لمانځه وروسته ئې تلوار و، چې د خوب په پلمه له مجلسه ولاړ سي.

لونګ ته مځکه ځای نه ورکوي، په زړه کي ئې اور بل و، غوښتل ئې چې ژر د کوتري سره وګوري، څو دغه خپله خوشحالي د هغې سره نيمه کړي او ورته ووائې، چې مور ئې ورسره منلي ده او هغه به مرسته را سره کوي.

کله چې دا نور ټوپکوال ځوانان پرېوتل، لونګ د قومندان کور ته تير سو. په زړه ئې نو يو الله خبر و، خو د کوتري سره ميني ئې بيره او وهم له مغزو تښتولی وو.

کوتري هم دننه په کور کي خپلي دوې سترګي د خپل زړه وړونکي لونګ د راتلو په انتظار د سرای د دروازې د غلام ګرد پر لوري پيره دارانې کړي وې. په خپله خونه کي دننه د پردې تر شا په تياره کي د بت په شان ولاړه وه.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا شپه نو د دوو يو پر بل ګرانو له هر څه محرومو ځوانانو له پاره د اميدونو او خوبونو د رښتيا کيدو يوه د خوښيو ډکه پيلامه وه، خو خورا ګرانه پيلامه.

کله چي لونګ مازي تر دا غلام ګرد د سرای غولي ته ور تير سو، کوتره د سترګو په رپ کي لکه لمبه پر را تاو سوه او لونګ ته ئي پر ځيګر، ځيګرپه خپلو نرمو او پستو لاسونو سوکان ورکړل او بيا ئي لونګ په خپله نرمه او ګرمه غيږه کي داسي ټينګ ونيوئ.

لمړی ځل دئ چي کوتره او لونګ سره غاړه او غړئ سول. لونګ د کوتري د زړه درزا په خپلو غوږو اوريدل. کله چي ئي د کوتري ومخ ته وکتل، وئي ليدل، چي د کوتري تر سترګو اوښکي پر نازکو،سپنو او سرو باړخوګانو داسي رڼی رڼی را بهيدلي.

لونګ هم د دې په نرمه غيږه کي خپل حواس بايللي وه.

کوتري لونګ ته وويل :

- څونه وځنډيدې؟ تا خو ويل ژر راځم!

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لونګ ګنګوړه سو په ځان نه پوهیدئ.

کوترې بیا پوښتنه ځیني و کړل! تاخو وویل:

ژر راځم څونه وځندې دې؟

بیا نو لونګ وویل:

- یوازې   یوه شپه نه وم.

کوترى وويل:

- ما چي ويل کال تیر سو.

لونګ وويل:

- راسه، چي زېرى دربانديي وکړم!

- ښه، ژر سه را ته وایه!

لونګ وويل:

- ولاړم، خپل زړه مي راغونډ کئ، خپلي مورجانى ته کښېنستم ټوله کیسه سپینه او صفا ورته وکړه. پوهیږې؟...هغې راسره خوښه کړه، چي زه به له تا سره واده وکم.

کوترى وويل:

- ښه، مور دي نور څه ويل؟

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- مور مي راځي او ستا سره خبري کوي.

د لونګ او کوترې شپه پدې ډول سوالونو او ځوابونو کي دا لته په ولاړي داسي خوړه او لنډه تیره سوه، چي د وی یو د بل په لیدو او کیسو لا ماړه نه وه، درنګ ملا د سهار اذان وکئ. ډېرو لږو ځوانانو به په خپل ژوند کي د اسي یوه شپه تیره کړې وي.

د بلي ورځي په سهار لونګ بې خوبه و. سم کار ئې نه سو کولای، مګر نسبت نورو ورځو ته زیات خوښ و. په اتاق کي راتلونکو جنګیالي، قوماندانان،عربان او پاکستانیان ټول د لونګ رفتار، بې خوبۍ او خوشحالۍ ته د شک په سترګه کتل.

هلته د لونګ مور هم چورتونه وهل. هغې د ځانه سره فکر کاوه، که د قوماندان لور ته په مرکه ورسم، باور ئې نه راتلئ، چي خیر دي ووینې. ځکه پوهیدله په دې چي دا او زوی ئې غریبان دي. دې په خپله هم د هغوی د کور مزدوري کړې ده او لونګ هم د دوی مزدوراو د مزدوري زوی دئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زما ورتګ او مرکه به قوماندان بده وګڼي. هغه به دا د ځان سپکاوی وبولي. له امکانه ليري نه ده چي زوی مي په يوه تور را تومتي کړي. هغه به بندي او حتا د مرګ خطر ئې هم سته. پيسې نه لرو، چي د جګ ولور او لوی واده خبره ور سره وکړم.

د لونګ مور په چرتونو کي د خپل ميړه او ورور وژنه او د قوماندان نا پاکه کړه وړه هم په زړه کي ورتير سوه، او نوره هم په فکر کي ډوبه سوه، چي په راتلونکي کي به د هغه سره څه ډول دوستي پالي؟...هغی چي هر څومره فکر وکړ، نو دا دوستي هيڅ ممکنه نه وه!

د لونګ مور د ځانه سره وويل:

- يوازي دا يوه لاره را ته پاته ده، خير دئ د لونګ په خاطر به قسم مات کم، د قوماندان کور ته به وروسته له ډېره وخته يو ځلي ورسم، خپله به مخامخ د کوتري سره له نژدې وګورم.

د لونګ مور بله ورځ د قوماندان کور ته ورغله. د قوماندان ښځو د لونګ د مور په ورتګ زياتي خوشحاله

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او هم حيرانـي سوې. ښـځو بيـا هم د لونـګ د مـور عزت وکـئ. ځکه د لونـګ مور وروسته لـه زيات وخت تيرېدو څخه د دوی کور ته بيا ورغلې وه.

کوتره چې د لونګ د مور د ورتلو په مقصد پوهيدله، د هغې په ليدو زياتـه خوښـه وه. د لونـګ مـور هڅـه کولـه، چې د خپل ورتګ سبب يوازې وکوترې تـه و وائـي او د هغـې د خـولې خبـرې واورې. د ماپښـين د لمانځـه پـر وخت، کوترې د لونګ مور ته د اودس تازه کولو ګډوه لـه اوبو ډکه کړه او ور ته وئې ويل:

ـ خاله، د اوداسه اوبه دغه دي، لمونځ به زما پـه خونـه کې وکې.

د لونـګ مورخوشـحاله سـوه، تـر اودس تـازه کولـو وروسـته، د کـوترې خـونې تـه ولاړه. کـوترې د لمانځـه مسله ورپسې ور وړل. د لونګ مور د لمانځه تر ادا کولو مخ کې کوترې تـه د خپـل ورتـګ سـبب ووايـه، چـې مـا تـه لونګ خبره کړې ده، غواړم ستا له خولې ئې هم وارم.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زويه! موږ خو ډېرغريب خلګ يو، زه او لونګ خو هيڅ شی کور، ځای او پيسې نه لرو، ته څنګه زما د زوی سره واده کول غواړې؟

کوتری په ډېر جرات سره د لونګ مور ته وويل:

- موري! په هر څه خبره او پوهيږم، ډېري پيسې زما پلار لري. دغسي ډېري ماينې هم لري... په خدای باور وکه، چې يوه ورځ مو د خوشحالۍ ګوله نه ده خوړلې؛ ټوله ورځ په کور کې وهل، ډبول، جنګونه او دعوې وي. بې له لونګه نور ټول نارېنه وما ته ورونه دي.

کوتره د دې خبري په کولو سره په ژړا سوه، او د لونګ د مور پر لاسونو ور پرېوتله او په ژړا کې ئې ورته وويل، بې له لونګه ژوند نه غواړم، ته مې مور سه، زه به دې لور سم. هر څه چې را ته وائې، هغسی کوم.

د لونګ مور د کوترې اوښکې ورپاکې کړې او وعده ئې ور سره وکړه. هغې ته ئې وويل:

- زويه! زه لاره جوړوم، ته بيغمه اوسه.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــوترې چـــې د لونـــګ د مورمهربـــانې او ډاډګیرنـــه واورېدله، نو ئـې د هغې لاسونه ورمچ کړل، او ورتـه وئې ویل:

- مورې! زه دې بل زوې سوم.

د لونګ مور هم کوتره پر تندې مچ کړه.

د لونګ مور د لمانځه تر ادا کولو وروسته، کوترې تـه وویل:

- زویه! بیا بـه لونګ تـه نورې خبرې وکړم. اوس بـه زه ولاړه سم، چې دا مندې دې اشتباه و نـه کړې چې ډېر وخت مې ستا په خونه کې تیر کې.

د لونـګ مـور د خونې را ووتلـه، د قومانـدان لـه ښـځو څخه ئې هم دکورته تلو رخصت واخیست او د هغوی لـه کوره راووته.

په لاره کې ئې لونګ ولید او پوهه ئې کړ، چې خبره سمه ده. بیا بله ورځ یو ځلې کور ته راسه.

*** *** ***

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښام چې کوترې او لونګ بیا سره ولیدل، کوترې ژر لونګ وپوښتی:

- مور دې نورڅه وویل؟

لونګ ور ته وویل :

- مور مې ستا څخه خوشحاله وه، ما ته ئې وویل، یو ځل بیا کور ته راسه.

کوترې لونګ ته وویل:

- نو څه ته ګورې، ژر ورسه، چې مور دې خا مخا څه درته وائي.

لونګ کوترې ته وویل:

- اوس شپه ده، سبا به ستا له پلاره اجازه واخلم، کور ته به د مور لیدو ته ورسم.

خو کوتره نا ارامه وه، نه پوهیدله چې د لونګ مور به کومه لاره پیدا کړې، چې زما او د لونګ واده وسي. پدې خبرو خبرو کې بیا پر دوی سهار سو.

بلـه ورځ چې لونګ د مور لیدو تـه راغـئ، مـور ئـې هغه ته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زویـه! د پنجشـنبې پـه شـپه بـه کـوتره لـه کـوره را وتښتوي، مـا بـه هم خپل یـو څـه ضـروری شـئ مـئ سره تړلي وي، درې سره بـه دا کلـي هم لکه خپل د پیدایښت ټاټوبی چي مو پرېښود، پرېږدو.هو دا ځل نو موږ مجبـور یو، چي د دې بلاو (مجاهدو) څخه د ځان خوندي کولو پـه خاطر لیري هغه د کُفري حکومت په لاس کي نژدې ښـار ته ننوځو چي پټه مو د دوی څخه ورکه سي.

د لونګ مور له لږ چوپتیا وروسته زیاته کړه:

- که څه چي ما خو ښار لیدلی نه دئ، زویه! اما خدای بخښلي پـلار بـه دي کیسـه کولـه، چـي ښـار یـو غټ ځـای دئ، هلتـه خلـګ ډېـر دي؛ هلتـه بـه ژونـد او ګـوذاره کـوو. خلګ وائي تر کلي په ښار کي کارونه زیات دي. یـوازنی د پټیدو ښه ځای هم ښار دئ. هلته په ډېرو خلګو کي مـوږ خلګ څه پیژني. تر هغو به هلته ژوند کوو تـر څـو چـي دا ټوپکوال خدای ج ورکوي.

د لونـګ هـم د خپلـي مـور خبـره خوښـه سـوه. هغـه چـي شـپه پـه خپـل کـور کـي د مـور سـره تیـره کـړه، سـهار ئـي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوس و، چې ژر ولاړ سي. ځکه غوښتل چې کوتره خبره کړي، څو هغه هم تیاری ونیسي.

په دغو وختونو کي لا ټول کلي یو مخ تور (خالی) سوي نه و، څه کورنی لا پر خپلو کورونوپاتی وي. تر لنډ ځنډ وروسته، لونګ بیرته د قوماندان ځای ته را ورسیدئ.

لونګ ولیدل چې په دا یوه شپه کې وضعه بدله سوی ده. د قوماندان په کور کي د یوې لوی میلمستیا له پاره تیاری نیول کیدئ. د کور په مخ کي څو سړیو لرګي ماتول، څو تنو نورو په سراچه کي د دیګدانو په جوړولو او څو تنه نور د مځکي په اوارولو او سمولو سره بوخت وو.

سره له دې چې نیم کلي تور ولاړ دئ، بیا هم په کلي کي پا ته خلک را جمع سوی دي. په همدې وخت کي لونګ را ورسیدئ. قوماندان چې لونګ ولید، هغه ته ئې وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- لونګه! ته چیرې غیب وې؟ د کار پر وخت ورک سې. ځه، دلته څه کوي چې ولاړ ئې، کور ته دننه ورسه، د ښځوسره کومک وکه.

لونګ د وضعې په لیدو په چورتونو کې غرق سو.دی نه پوهیدی چې اصلي کیسه څه ده؟ کله چې کور ته دننه سو، ګورې چې په کور کې ښځې پورته او کښته کیږي. ښځو چې لونګ ولیدئ اوس نو هر کار په لونګ کوي. هغه هم د ښځو سره په کار لګیا سو .هڅه ئې دا وه چې ځان پوه کړي.

د نورو ورځو او میلمستیا وخلاف نن خپله مینه کوتره نه سې لیدلای. کوتره د خپلې خونې نه راوزی؛ ټولو ښځو ښه کالي اغوستی وو، هرې یوې پسولونه په ځانو ځړولي وو، د ټولو لاسونه سره وو، هرې ښځې د ناوی په شان ځان جوړ کړئ و. د لونګ دا اوله ورځ وه، چې دا سې ډېرې سینګار کړې او جوړې کړې ښځې وینې.

اوس خو لونګ چټ ځوان و؛ په هر څه ښه پوهیدئ، مګر دا چې خپله کوتره نه سې لیدلای، یا هغه له خونې نه

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

را وځي، نو سخت غمګين و. تر ماښام پوري لونګ د ښځو سره کار وکړ، مګر کوتره ئې و نه ليدله.

شپه سوه، لونګ راغی، د نورو جنګياليو په مجلس کي کښيناست، خو فکر ئې ډېر خراب و.لونګ همدلته د نورو توپکيانو د خولې خبر سو، چي سبا سهار د قوماندان سرکښ له کوره سړي او ښځي راځي، د قوماندان د لور کوتري شيريني او دستمال وړي.

د دې خبر په اورېدو سره نه يوازي د لونګ پر سر بلکي په سينه کي اور بل سو، مځکه سره سوه، د ده پر شپه سوه؛ نه پوهيدئ، څه وکړي.

يوې خوا ته قوماندان ډېر خوښ و، او وېل به ئې چي د يوه لوړ کور سره ئې د دوستۍ خبره سوې ده. لونګ له مجلسه ولاړسو، او ولاړي؛ په خپله چريکي بستره ننووت، له ځانه سره ئې د غم په دنيا کي دخلاصون لاره لټوله.

قوماندان راغئ، شا و خوا ئې وکتل او په مغرورانه ډول ئې وويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هلکو، پام مو ونيسئ، چې سهارزما د ميلمنو ښه عزت وکړئ، دغه مې مشره لور ده، زوی نه لرم؛ دا زوم به مې زوی هم سي.په خپله کور ناخبره.

لونګ غمجن پروت دئ، هر څه پر خپل زړه تيروي او لار لټوي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکوزدې شپه د کوترې تېښته

دا هغه شپه وه، چې توپکمار د خپلې لور کوترې د ورکړې خوشحالۍ کوله. خپلو سرو ته ئې د سبا ورځې د میلمنو دعزت کولو او کارونو د وېش امرونه کول. ده خپلې خبرې نوې پوره کړې، چې یو پیره دار راغئ او هغه ته ئې د اسې ویل:

- قوماندان صاحب، نن بندې ته چاهیڅ ډوډۍ را نه وړه!

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

قوماندان د نورو ټوپکوالو په شان چي د خپلو بادارانو (ISI) څخه ئې زده کړې وه، د هغوی د پلانو او غوښتنو برابر ئې هر مکتب لوستی او هر حکومتي مامور، سرتیرئ او افسر چي نیوئ هغه ئې ژوندی نه پرېښود. دوی به اسیران مسله کول،په دار ځړول،سنګسار کول اوپه فجیع توګه به ئې وژل.هغه څوک چي د پیسو په مقابل کي به ئې د تبادلې او خوشي کیدو امکان و هغه به ئې په پیسو تبادله کول..او که به ئې پیسې ورنه کړې، هغه ئې وژل.

ټوپکیانو د بندي د ساتلو هیڅ عادت نه لاره مناسب ځایونه او تدبیرونه، نه لرل.اول ځل و چي قوماندان خپل خُسر ژوندی بندي ساتلي و، د دې خبر په اورېدو چي کرئ ورځ ئې بندي خسر وږې پروت دئ، خدای سته،له ځانه سره څه خړ سو. ځکه قوماندان او ټول ټوپکوال پوهیدل، چي بندي د ده خُسر او د هغي کوټري نیکه دئ، چي سبا ئې بل ته دی کوزده کوي.

قوماندان پر لونګ ږغ وکئ:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هلکه لونګه! پورته سه، کور ته ولاړسه، وګوره، که د خوړو څه وه، بندي ته ئې راوړه.

لونګ چې په یو عالم غمونو او فکرونوکي ډوب پروت و، تر دغه وخته پدې هم نه پوهیدئ، چې دغه بندي د قوماندان خُسر او پر ده د مینې کوتري نیکه دئ.
لونګ ځکه په ډېره مینه له ځایه ولاړ سو، او د قوماندان کور ته ولاړ، چې که وکولای سي، کوتره له نژدې وګوري او ځان پدې پوه کړي، چې دکوتري اراده څه ده او څه کوي؟

لونګ چې د قوماندان کور ته ورغی، د قوماندان د هري ښځي د خوني دروازه ئې جلا جلا ور وټکوله، د څه خوړو د تیارېدوغوښتنه به ئې ځیني وکړه، خو د ده بیوزله په خبره هیڅ یوې هم غوږ و نه ګراو. ځکه د قوماندان ښځي پوهیدې، چې بندي خو د کوتري نیکه او د دوی د بني پلار دئ.

لونګ ته خدای ور کړه، دغه ئې پلمه وګڼله او راغی د کوتري د خوني دروازی ته. د کوتري د خوني د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروازی څنځیر ئې وشرنګاوه، او په کښته اواز ئې ور ږغ کړل، ور ته وې ویل:

- لونګ یم ، لونګ!

کوتري چي تیره شپه لونګ نه و لیدلی، ډېره غمجنه او د ځان سره ئې زیات ژړلي و. ځکه پلار ئې د هغې له خوښی خلاف، اراده درلوده، چي سبا ئې بل چا ته کوزده کړي. هغې د لونګ سره ژبه کړې وه او د لونګ سره ئې مینه وه. نو له ډېره ګرومه او خواشینۍ څخه ئې زړه پرسیدلی و؛ نه پوهیدله چي څه وکي.

څه وخت چي ئې د لونګ اواز واورېدئ، لکه د اسمانه چي یوه غیبي ناره پر وسي، ژر ئې دروازه خلاصه کړه او لونګ ئې په خپله غیږه کي ټینګ ونیو، خپړي ئې په ولګولې. لونګ ور ته د خپل کار او فعالیت خبري لنډي وکړې، او د تیښتي پلان ئې ورسره شریک کړ. بیا ئې ور ته وویل:

- پلار دي را استولی یم، د هغه بندي د پاره ډوډۍ را کړه چي ور ئې وړم .

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوتره د دې خبري په اورېدو شکمنه سوه، ځکه دا نـه پوهېدله چي بندي به د دې نيکه وي. باور ئې نـه راتلـئ، چــي د هغــې نيکــه دي د دې پــلار تــر دا اوســه ژونــدی ساتلی وي. بيا هم هغې ژر، ژر خپل له خوني را ووتـه، څـه د خوړو شيان ئـې سره جوړکړل او لونګ تـه ئـې ورکړل.

کوتري لونګ ته وويل:

- دا معلومه که، چي بندي څوک دئ؟ نه چي زما نيکه وي.

کوتري لونګ ته وويل:

- زه پر خپل نيکه زياته ګرانه وم، که هغه و او کولای د ي سوای، زما او ستا د ميني او تېښتي بيان ورتـه وکړه، کـه مـو پـه وسـه وه، نيکـه بـه هـم د ځـان سره وتښـتوو، د لاري ملګری به مو وي.

لونګ پـه يوه کاسـه کـي خـواړه را واخيسـته او کـوتري ته ئې د تېښتي د تياري نيولو وخت ورکړئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لونګ خواړه را ووړل؛ پیره دار لونګ ته اجازه ور کړه، چې په خپله د بندي کوټې ته ډوډۍ ور وړی. لونګ له بندي څخه وپوښتل، چې څوک یې؟ هغه ور ته وویل، زه د قوماندان خُسر یم.

لونګ خوشحاله سو، په یوه شیبه کې ئې هغه په خبره پوه کئ.

مؤظف پیره دار، فکر کاوه چې لونګ خو تر ټولو پیره دارانو زورور حتا د مقاماتو سړی او د قوماندان د کور سړی دئ، له بندي سره د لونګ تماس ئې یوه معمولی خبره وبلله.

لونګ چې د بندي سره خبره پخه کړه، هغه لوښی چې خواړه ئې پکښی را وړي و، هغه ئې د بندي سره پرېښود. خپله بیا د قوماندان کور ته ولاړ، خپلي میني ته ئې حال ووایه. کوتري وختي لا خپله غوټه تړلې وه.

کوتره له کوره را ووته، د مؤظف پیره دار سره ئې په خبرو ځان اخته کړ. په دغه وخت کې چې کوتري د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیره دار سره خبري کولی، لونګ راغې، پیره دار ته ئې وویل:

- هغه د ډوډۍ لوښی مې د بندي سره هیر سوی دئ، کلی را کړه، چې زه لوښی را واخلم، تاسي خپلي خبري کوئ.

ځوان، مجرد او له هر څه محرومه پیره دار، په خپل ژوند کي دیوې ځواني نجلۍ په نرم او پاسته ږغ کي خبري نه وي اورېدلي، و نجلۍ ته ئې مخا مخ سم کتلای نه سوای؛ هغې پر خبرو ئې داسي خوند اخیستی، چي له خوښۍ ئې بدن خوله خوله سوئ و. په ځان او دې جهان نه پو هیدئ. ده خو دعربو اوپاکستاني جاسوسانو څخه دجنت او هورو بیا نونه اورېدلي وه ،فکر ئې کاوه چي دهوري سره مخامخ سوم.د بندي د کوټي کلی ئې لونګ ته ورکړه.

لونګ لوښی هلته پرېښود، بندي ئې خوشي کئ. بندي په بیړه دباندي ووتی. لونګ خالي کوټه قفل کړه، بیرته راغی، کلي ئې پیره دار ته ورکړه. کوتره او لونګ

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دواړه هم راووتل وه. لونګ، کوتره او د کوتري نيکه درې سره يو ځای سول.

اوس نو کوتره په داسې شپه د کوره د لونګ سره تښتي چي سبا ئې د ورکړي ورځ وه. هلته په بل کلي کي د لونګ مور خوهم سبا شپې ته چي د جمعې وه د لونګ او کوتري راتلو ته انتظارکا وه.دا څه خبره وه چي حالات بل شان سوي وه.

د لونګ مور به لا سبا خپله تياري نيول، چي دا دئ يوه شپه مخکي لونګ، کوتره او د کوتري نيکه ورته راورسيدل.

د لونګ مور لکه څنګ چي لونګ ته به ئې ويل: "زويه! زه له دې وروسته، ښځه نه يم؛ بلکي د نرميړه په شان به ستا تر شا ولاړه يم"، په رښتيا چي هغه په دغه شپه د دوی د راتګ تود هرکلی وکئ. وروسته ئې خپل د خوارۍ څه چي لرل، ټول ځای پر ځای پرېښول؛ په تياره کي څلور سره د لونګ د مور له خوني هم ووتل.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغوی پرېکړه داسي وه، چي داسي ځای ته به ځانونه ورسوي، چي د قوماندان له ظلمه څخه ئې ژوند مصؤن سي. دوی د حکومت تر کنترول لاندي لوی ښار وړ او مناسب ځای بلی. هغوی څلور واړو د شپې په تیاره کي خپل مزل کاوه او تر لوی ښاره ئې ځانونه رسول. هر یو پر لاره د ځان سره فکر کاوه، چي چیري ځو؟

نیکه فکر کوي، څنګه به خپله نوره کورنی پیدا کوم؟ که د قوماندان سړو پیدا او ونیولو، څه به را سره وکي؟ د لونګ څخه هم خوشحالي هیره وه. خو د هغه مور به ټولو ته ډاډګیرنه ورکوله چي خدای مهربانه دئ، هرڅه به الله تعالی سم کړي.

کوتري د لونګ سره د میني په خاطر کور پرېښود. لونګ د کوتري سره د میني لرلو له امله د یوه زورور قوماندان بدي او دښمني پر سر واخیستل. د لونګ مور د خپل زوی د هیلو د پوره کولو له پاره ډول ډول خواری پرځان منلي دي. کوتره د لونګ په تشویش پوهیدله، د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل لونګ پر اوږه ئې لاس ورکښېښود او داسې ئې ورته وويل:

- زما لونګه! فکر مه کوه، يو ځای به ژوند کوو، که ژوند نه و، دواړه به يو ځای مرو.

لونګ جواب ورکړی:

- تا چې لاس کښېښود پر ما

زه نو ولې سر کښېنږدمه پر تا

دوی د کلي څخه د لوی ښار پر خوا نږدې اووه ساعته په تياره کي منزل کړئ و، چې وربانديې سهارسو. سخت ستړی وو، ښار هم نور ليري نه وو. دا دې تر لمرختومخکي يوه د خاورو ډکه لاری (ټرک) ورته ودرېدل. دوی هم ور پورته سول.

پر هغه لنده خاوره کښېنستل .لمر څرک موټر حکومتي تلاشئ ته تم سو. تلاشي والو لونګ له موټر څخه کښته کئ. لونګ د جلب او احضار د ګروپ په لاس کښيووت.

*** *** ***

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار د قوماندان په کور کې

سهار وختي د ټوپکوال قوماندان په کور کې ټول نر او ښځې بیا په خپلو کارونو بوخت سوه. دلونګ پوښتنه هره ښــځه کــوي چــې د هغــوی ســره پکــارو کــې مرســته وکړي،لونــګ نــه پیداکیــدئ. د کــوترې د خــونې دروازه ټینګــه تړلــی وه. ټولــو ښــځو فکــر کــاوه، چــې کــوتره شــرمیږي، ځکــه نــو د خــونې څخــه د بانــدې نــه را وځــي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

څاښت سو، ښځو په خپلو منځو کي يوی بلی ته سره وويل:

- کوتره که بيده وي، بايد چي اوس ئې را وېښه کړو. که شرميږي هم ئې له خوني را وباسئ، چي څه ئې جوړه کړو، اوس به مرکه والي ښځي را ورسيږي، دا به لا بيده وي.

يوه ميره ئې ورغله، د کوتري د خوني دروازه ئې ور وډبوله. بيا هغې هغه بلي بني ته ور ږغ کړل، چي راسه، ته دروازه ور وټکوه، ګوندي ستا په ږغ به دروازه خلاصه کړي. هغې هم خپله وسه وکړه او ناری ئې کړې:

- کوتري، کوتري!

خو کوتري ځواب ورنه کړ. نو هغه دريمی ميری ئې وويل، چي لونګ ته ور ږغ کړئ، چي هغه د کوتري پلار خبر کړي، هغه به راسي، زموږ په خوله دا نجلی له خوني د ادئ نه را وځي. دوی په لونګ پسي هم ډېر احوالونه وکړل، لونګ هم پيدا نه سو.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کې ړ.غ وسو، چې هغه دئ د کلي سر ته مرکه وال را ورسيدل. د کوتري يوې ميرې جرات وکئ، له خپله کوره را ووتله او قوماندان ته ئې د يوه توپکی پر لاس احوال ورکئ، چې قوماندن ته ووائې يو ځل کور ته راسه. قوماندان چې خبر سو، ښځه ئې را وتلې، نو په زړه کې ښځې ته وخښميدئ، دغسې قهرجن او چوپه خوله کور ته راغئ،

ښځو ئې ورته وويل:

- سړيه! له يوې خوا، مرکه والې ښځې هغه دي را رسيړي، له بلې خوا دي دا لورکوتره له خوني نه را وځې.

قوماندان په ډېر قهر ورغلی او د کوتري د خوني دروازه ئې په لغته ووهله، دروازه پاشنه سوه، مګر، له هغه لوري ئې کوم غبرګون و نه ليد. قوماندان څه ښکنځل منځل وکړل او خپلو ښځو ته وويل:

- ورسئ، اوس ئې نو په زوره را وباسئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځي چي خوني ته ورننوتې، خونه ئې هر څه وپلټله، په خونه کي کوتره نه وه.

ښځو بیا قوماندان ته احوال ورکئ، چي کور ته راسه. قوماندان بیا خپمیدلی کور ته راغئ. ښځو خبر کئ چي کوتره خو په خونه کي نسته.

قوماندان فکر کاوه، په کور کي به چیري بل ځای پټه وي. هغه بیا وویل:

- وګوری، هر چیري چي وي، پیدا ئې کړئ.

ښځو کور او باغچه ټوله وپلټل؛ د دوی ټولي هڅي بې نتیجې سوې. خبره لڅه سوه، چي کوتره نه سته. د قوماندان لونګ په کار سو. هغه وپوښتل، دا لونګ چیري دئ؟

په لونګ پسي چي ئې سړي واستول. لږ شیبه وروسته، دا خبر هم ورته راغئ، چي لونګ هم نه سته. قوماندان امر وکړ، ولاړ سئ، د لونګ کور ته، هغه را ولی، هلته ئې بندي کړئ، دی ولي بې له خبرتیا په داسي مهمه ورځ چي د کار ورځ ده، کور ته تللی دئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه وخت کي مرکه وال نر او ښځي د نجلۍ د ور کولو او دستمال وړلو په نیت را ورسیدل. ښځي ئې کور ته ننوتې او نارینه په سراچه کي ځای پر ځای سول. چای تیاري وې خلګ کار کوي. د ورجو او غوښو تر دیګو لاندي اورونه بل دي او دیګونه په مستي کي اېشي. میلمانه د قوماندان سره ناست وو، خو قوماندان سخت نا ارامه معلومیدئ. هر څوک له ورایه په پوهیدئ، چي کومه خبره سته.

قوماندان ته پرله پسي څوک راځي اوځي ده ته په غوږ کي یوه خبره کوي. د هر استازي تر خبري وروسته، د قوماندان وضعه نوره هم خرابیدله.

دا خبر هم ورته راغئ، چي بندي هم د شپي تښتیدلی دئ.قوماندان اوس پدې خبره یقیني سو، چي فساد ئې په لور کي دئ او هغه هم تښتیدلې ده. لږ وروسته، دا خبر هم ورته را وړل سو، چي لونګ هم نه سته؛ حتا د لونګ مور هم له خپله کوره کډه سوی د ه او څوک نه پوهیږي، چي چیري به تللي وي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قوماندان وضعه تر پخوا هم نوره خرابه سوه. مرکه وال چي هر څه ورته وائي، دی په مجلس نه سي ور ګډېدلای؛ قو ماندان لکه د ډېرو اوبو ژرنده چي اوبو پر سر اخيستي وي، دی هم خپلو چورتونو او غمونو داسي پر سر اخيستی و.

د غرمي د ډوډۍ وخت را ورسيدئ. په همدې وخت کي څوک راغئ، له قوماندانه ئې وپوښتل، چي ډوډۍ وکاږو؟قوماندان د تائيد په توګه خپل سر وښوراوه. کله چي د لاس پرېمينځلو ګډوې او دوشئ ګانی راوړل سوې، مرکه والو د لاسونو له مينځلو څخه ډډه وکړه.

هغو غوښتنه وکړه، چي قوماندان صاحب اول زموږ کار راخلاص کړه، چي زړه مو بيغمه سي، بيا به د خيره سره لاسونه ومينځو او ډوډۍ به په خوند وخورو.

قوماندان غوښتل ځان تير کړي .هغه نه پوهيدئ څه وکړي.ځکه ده ته غم ور پيښ دئ. په کورنۍ او دوستانو کي خو هغه داسي څوک نه و پرې ابښي، چي دی ور سره مشوره وکړي. مهمه او خطر ناکه خبره ئې لا دا

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه چي مرکه وال هم تر ده کمزوری نه وو، چي دی ئي د نورو په شان په خپلو ټوپکوالو وبيروي.

قوماندان د پاڼ او پړانګ ترمنځ ولاړ و، هرڅه ئي هير سول. د مرکه والو مشر وويل:

- تر څو زموږ شيرينی او دستمال را نه کړې، موږ ډوډۍ نه خورو.

قوماندان د مرکه والو مشر سپين ږيرئ له مجلسه را ولاړ کئ. کله چي ئي د ناستو خلګو څخه جلا کئ، بيا ئي ورته وويل، چي د شيرينی ورکولو ته اوس چمتو نه دئ، بيا به وروسته ګورو.

مګرد مرکه والومشر د قوماندان خبره و نه منله او فکر ئي وکئ، چي امکان لري. قوماندان به د ډېرو پيسو غوښتونکی وي. نو ئي ورته وويل:

- ګوره، دوستي د سلو کلونو لاره ده، ما ترکور،کلي قوم او سيالانوپوري مه شرموه، کنجوسه! هر څه چي غواړې، ووايه.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

قوماندان د عادت خلاف، چې هيڅ وخت ئې داسي نه کول، مرکه وال ته وويل:

- يوه شيبه صبر وکړه.

قوماندان خپل کور ته راغئ، خپلو درو سره ښځو ته ئې وويل:

-اوس څه وکړم؟

ښځو ئې ورته وويل:

- د لته په کور کي هم راغلي ښځي غوښتنه کوي چي يو ځل نجلۍ وګوري.

قوماندان خپلو ښځو ته وويل:

- شيرېنى به ورکړو. اول خو بـه کوتره پيدا کړو، او که هغه پيدا نه سوه، نو بيا به زرکه ورته ور واده کړو.

د دې خبـري پـه اورېـدو ئـې ګرانـي ښـځي دونـه بـد يووړل، چي مه ئې کوه خبري. لومړۍ ئې په قهر ميړه ته مخ راواړاوه، او بيا ئې ورته وويل:

- ماينـه (دکوتري مور) دي خورا ښـه پيدا کړه، چـي پاتـه د هغـې لـور سـوه. پـام چـي دا کـار و نـه کـړې؛ او

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوره! زه خپله لور (زرکه) د کوترې په عوض کې چا ته نه ورکوم.

قوماندان بې نتیجې بیرته میلمنو ته راغئ مرکه والو له ډوډۍ خوړلو ډډه وکړه او ولاړ سول. د خلګو سپکاوی خو وسو، اوس نو د هغو غبرګون ته قوماندان ځان چمتو کاوه. د ماینې ورکه، د لور ورکه، د خسر تېښته د ده له چنګاله، دلته د خلګو سپکاوی اوس نو قوماندان د ځان د ساتلو په ویر اخته سو.

لونګ سرتیری سو

هلته چې د حکومتی تلاشی پر پوسته باندې لونګ د جلب او احضار سړو له موټر کښته کړ، نو د لونګ مور، کوتره او د هغې نیکه هم له موټره ورسره کښته سول. دوی هم درې سره هلته د تلاشئ د پوستې څنګ ته په

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انتظار کښېنستل.د کوترې او د لونګ د مور تر سترګو اوښکې بهېدې. ګورې چې څه به پېښ سي. نژدې غرمې ته د جلب او احضار سړو لونګ او دوه درې نور هلکان کوم چې عمرونه ئې وجلب ته برابر وو، د موټرونو را کښته کړي وو، ټول ئې یوځای ښار ته وړل.

څه وخت چې عسکري موټر د ښار پرخوا حرکت کاوه، نو د لونګ مور، کوتره او د کوترې نیکه هم دغه موټر ته ورپورته سول. که څه چې سرتیرو ئې مخا لفت کاوه، خو د دوی زارۍ او د لونګ د مور ژړا وه، چې د لوی افسر پر زړه خدای د رحم اوبه تیرې کړې، اجازه ئې ورکړل چې دوی موټر ته پورته سي. مشر افسر سرتیرو ته وویل:

- ښځې ورسره دي، تر ښاره به ئې په موټر کې ورسوو.

لوی عسکري موټر ښار ته د رسیدو سره سم د جلب او احضار د کمیسارۍ مخ ته ودریدئ. لونګ او نور هلکان ئې د موټره کښته او د کمیسارۍ افسرانو ته ئې

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسپارل. د کمیسارۍ سړو د خپلو اصولو برابر لونګ او نورو جلبیانو ته فورمې واچولې. یوه افسر د لونګ څخه د تذکرې غوښتنه وکړه. لونګ تذکره نـه لرلـه. د لونـګ مـور چې د لیري خپل لونګ ته کتل او دعاګاني ئـې کـولې، ژر افسر ته ورنژدې سوه. افسر ته ئـې و ژړل، چـې وروره، دغـه یـو زوی لـرم، کونـډه یـم، رحـم رابانـدي وکـړئ، دا زوی مي را خوشي کړئ.د دې زاریو ګټه نه کوله.

نو د لونګ مور و افسر ته وویل:

- وروره! زوی خو مي تذکره نه لري. اما دغه د پـلار تذکره ئې را سره ده، واخله. یوه سرتیري د لونګ د مور څخه تذکره واخیستل؛ د مکلفیت افسر لعل محمد خان تـه ئې ورکړه.

د مکلفیت افسر یو پخوانی ښوونکی لعل محمد خان و، چي ټولو لعل باله. هغه د لونګ د پلار تذکره واخیستله. کله چي ئې افسر تذکره پرانستل، په تذکره کي ئې د اکبر خـان پـر عکس بانـدي سـترګي و لګیـدې. لعـل د اکبـر د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

عکس په ليدو سخت غمګين سو، او بې اختياره ئې تر ستر ګو اوښکي راغلې .

ټولو ناستو افسرانو وليدل، چي د تقوا لرونکی لعل محمد خان سترګی له اوښکو ډکی سوی. دا پدې چي د لونګ د پلار د تذکری په ليدلو سره لعل محمد خان ته د اکبر او نيک محمد معلم د بې ګناه وژلو کيسه ور په ياد سول. دا غمجنه کيسه په کلي کي هر چا اورېدلې وه. اما افسر لعل محمد خو اکبر او معلم نيک محمد دواړه له نژدې هم پيژندل.

افسر لعل محمد خپل قلم پر ميز کيښود او کار ئې بس کړ. يوه اوږده د خفګانه ډکه سا ئې و اېستل، بيائې نورو افسرانو ته وويل:

- دغه هلک به سبا ځيره کړو.

افسرلعل محمد دخپله ځايه را ولاړ سو راغئ او د لونګ د مور په خوا کي پر مځکه کښيناست او د لونګ مور ته ئې ويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- خوري! ما وبخښه، ما تاسي و نه پيژندلاست، د اکبرکاکو د عکس په ليدو اوس پوهه سوم چي ته خو زموږ د کلي د اکبر کاکو ماينه ئې.

د لونګ مور حيرانه پاته سول، چي په ښار کي دا لوی افسر ما څه پيژنی؟ او بيا د لوی افسر تر سترګو اوښکي را بهيري. باور ئې راغئ چي حتمي دې مي پيژني، نو اړتيا نسته چي ځان پټ کړم . افسر لعل محمد ته ئې وويل:

- هو، وروره؛ زه د شهيد اکبر ښځه يم.

افسر لعل محمد د لونګ مور ته وويل:

- خوري، پر خدای ګرانه ئې، چي زه نن دلته يم، که نه اوس به خدای خبر لونګ په کوم ليري ولايت کي سرتيری وای.

لعل محمد چي پخوا يوازي په لعل معلم مشهور و، اوس لوی افسر دئ. هغه د لونګ مور او نيکه ته ځان ور وپيژندئ. وئې ويل:

- زه ستاسي د کلي معلم لعل يم.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه دوی ته بلنه ورکړل، چې راځئ، زما سره کور ته ولاړ سئ.

د لونګ مور د معلم لعل نوم د خپله وروره معلم نیک محمد څخه دېر اورېدلی و، چې ښه سړی دئ. هغې د معلم لعل وړاندېز ومانه. لعل هم دوی ټول خپل کور ته بوتلل.

تر ډوډۍ او چایو ورکولو وروسته ئې لومړی د لونګ مور ته خپله خواخوږی او ډاډ ګیرنه څرګنده کړه او وروسته ئې د لونګ د موره څخه پوښتنه وکړه:

- خوري! پدې خبره مي پوه کړه، تاسي څنګه او د څه دپاره ښارته راغلاست؟

د لونګ مور معلم صاحب لعل ته وویل:

- وروره، ستا څخه به ئې څه پټوم. ښار ته موږ یوه مجبوریت راوستو. کـه څـه چې هلتـه پـه کلیـو کـې مـلا صاحبانو موږ تـه ویل، ښـار تـه سره کُفار راغلي دي. د ښار خلګ هم ورسره کافر سوی دي. د مسجدو څخه ئې

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینماګاني جوړي کړې دي، اذان نسته او نور داسي څه....

هغې زياته کړه:

- اه وروره! اوس نو ته راته ووايه، چي د دې سرو کفارو په څنګ کي به ايا موږ ژوند وکولای سو؟ که رښتيا داسي وي، لکه هغوی چي هلته موږ ته ويل، نو اوس لا سري وخت دئ، وروره؛ موږ به پر بله ولاړ سو، چي خدای مه کړه، دلته مي دا لونګ زوی څوک را کافر نه کړي.

معلم لعل د لونګ مور ته په خندا وويل:

- خوري، موږ ته وګوره چي کافران سوي يو که نه؟

د لونګ مور وويل:

- نه وروره، خدای دي خوله نه را کوي، په تاسي کي خو والله که هيڅ بدلون راغلی وي.

معلم لعل د لونګ مور ته وويل:

- خوري! هغه چي کافر وو، هغه هلته هم کافر وو، او دلته هم کافر دي. هر هر چيري چي ولاړ سي کافردي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوري، هر څوک يو مجبوريت لري. مور دا سره او سپين مخي کافران نه دي را بللي، او نه مو راوستلي دي. دوی په خپله راغلي او په خپله به ځي.

- خوري! څه وکړو، چيري ولاړ سو؟ تا خو په کلي او پاکستان کي هر څه د سر په سترګو وليدل، ايا اکبر کاکو کافر و، که ستا ورور معلم نيک محمد کافر و؟

د کوتري نيکه چي تازه ئې د مازيګر او ماښام لمونځونه د کور دباندي په مسجد کي کړئ وو، ملا، مسجد او په جمعه د زيات شميرخلګو لمونځ ئي ليدلي و، خبره ونيول؛ د لونګ مور ته ئي وويل:

- خوري! ټولي خبري دروا‌غ دي، زه دا اوس د ماجت (مسجد) څخه راغلم.

دوی دغه خبري کولي چي د ماخستن اذان ئي واوريدئ.

د کوتري نيکه زياته کړه:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ما خو دغسي ډېر خلک یو ځای په ملا پسي ولاړ بل ځای نه وو لیدلی. د اودس تازه کولو سم ځای او هر څه برابر؛ ټولو خلکو خپل لمونځونه وکړل.

د لونګ مور وویل:

- وروره، د خپل ورور او میړه په باب څه وو ایم. ورور خو مي څه کوي، چي خپله ملا و، د اکبره سره مي زیات تر پنځه ویشتو کلونو ګډ ژوند تیر کړ. قسم په خدای که هغه یوه ورځ هم لمونځ قضا کړئ وي او یا ئې د بل حق خوړلی وي.

- ښه، نوخوري؛ چي خبره داسي ده، اوس نو ته خپله راته ووایه، د هغو په نوم مجاهدو او د هغوی د قوماندانانو کړني اسلامي وې؟ هیڅکله نه. اوس د پاکستان نوکران موږ ته اسلام راښئي. زموږ افغانان پاک او سپڅلي خلک دي. د پاکستان او نورو پردیو هیوادونو په اصلي مقصد نه پوهیږي.

د لونګ مور په جرات سره ورته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- وروره! قسم په خدای ج درته یادوم، درواغ هم نه وایم، د درواغجن دي مخ تور سي. د هغو ټوپکیانو یو کار هم مسلمانانو ته نه پاته کیدئ. داسي عملونه ئي کول، چي ته باور وکړه، په ویلو او یادولو ئې زه چي یوه افغانه ښځه یم، و لچي (والله چی) شرمیږم.

معلم لعل محمد چي اوس په ښار کي لوی پوځي افسر و، داسي وویل:

- ښه خوري، اوس به نوزه درته ووایم: که چیري تاسي غواړئ په دې ښار کي ژوند وکړئ، نو په ښار کي هغه ځوانان چي عمرونه ئې عسکرۍ ته برابر وي، هغه باید په جبري توګه دوه کاله د مکلفیت عسکری او بیا د احتیاط دوره عسکري خدمت وکړي. او که نه په ښار کي پر دغه سن برابر هلکان نه خواري کولای سي او نه هم ګرځیدلای سي.

که ستا خوښه وي، اوس لا زه کولای سم، لونګ د ځان سره سرتیرئ کړم، د شپې به پر کور وي، یو څه تنخوا به هم لري.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې خبرې په اورېدو چې لونګ به "د شپې پر کور وي او معا ش به هم لري"، د لونګ مور څه چې کوتره هم زياته خوشحاله سوه. په تنخوا خو د لونګ مور پوهيدله، چي اکبر به کور ته راوړله. لعل معلم صاحب دوی ته دا هم وويل:

- که د خدای رضا وه، تا ته به هم ستا د ميړه او ورور د شهادت وثيقې در جوړې کړم، د دوی دواړو تنخواوي به هم درکول کيږي، کوپون به لري. او ارام به دلې (دلته) خپل ژوند کوئ.

تر ډېرو خبرو او دلايلو ويلو وروسته، د لونګ مور ومعلم لعل ته وويل:

- ستا خوښه ده، ته مي په دين او دنيا ورورئې، ته په پوهيږې، په څه کي چي زموږ خير ګټي، هغه به کوو.

بله ورځ لونګ د معلم لعل په مرسته سرتيرئ سو. د لونګ په عسکرئ کي لږ وخت تير نه و، چې معلم صاحب لعل نوره مرسته ور سره وکړه. د لونګ د پلار اکبر او ماما ملا نيک محمد د شهادت وثيقې ئې ورته

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړي کړي. د لونګ موراوس د هغو د شهادت حقوق په لاس راوړل. او پدې کار سره ئې په ژوند کې پوره بدلون راغلی. هغو د ځان له پاره جلا کور په کرایه ونیو او د معلم لعل د کوره ووتل.

څه وخت وروسته چې د لونګ د مور زړه د میړه او ورور د شهادت د حقوقو په لاس راوړلو، د هغوی د کوپونونو د اجرا او د لونګ د عسکری د تنخوا د را چالانه کولو د خوا څخه را بې غمه سوه، نو ئې یوه شپه په سړه سینه سره د کوتري نیکه ته دا خبره وریاده کړل:

- کاکا جانه! که ستا خوښه وي، ستا لمسۍ (کوتره بې بی) به زما زوی لونګ جان ته نورپه نکاح کړو؟

د کوتري نیکه بې له ځنډه پر را غبرګه کړل:

-ښه خبره ده، کوتره څه وائي؟ رښتیا د لونګ غوندي ځوان بیا چا ته رسیږي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لونګ مور، د کوترې نیکه، معلم صاحب لعل او د هغه کورنۍ د مسجد ملا راوستۍ. د لونګ او کوترې د نکاح او د واده مراسم ئې په لنډ ډول پر ځای کړل.

د کوترې او لونګ تر واده وروسته نو د کوترې نیکه هڅې پیل کړې، چې د خپلې ښځې او اولادو پته پدې لوی ښار کې معلومه کړي. د کوترې نیکه خو څو ځله پخوا هم دې ښار ته راغلی و، نو ځکه دی په ښار کې لږ بلد و.

د کوترې د مور د ورکې خو زیات کلونه تیر سوي و. دوی فکر نه کوي چې هغه دې ژوندۍ وي. له بلې خوا، نه پوهیدل چې هغې به پر کومه خوا مخه کړې وي. شاید بل میړه ئې کړی وي، او نور...نور فکرونه ئې په سر کې ګرځیدل.

نور لونګ یو کلیوال هلک نه دئ. هغه په ښار کې ژوند کول زده کړل. هغه اوس یو سرتیری دئ،په عسکري قشله کې و اوسیدئ. د لیک او لوست د زده کړې په کورسونو کې درس هم وائې. مور او ښځې ته

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې هم کور ته د لیک او لوست د زده کړو ښوونکی ورځي او هغو ته هم لیک او لوست ور زده کوي.

بل اړخ ته، د درو تنو معاشونه ئې هم کور ته راځی او درې کوپونونه هم لري. د کوترې نیکه سپین ږیرې د ي. مسجد ته ځي او کور ته راځي. هغه ضمناً د خپلي ښځي او اولادونو د پیدا کیدو پوښتني او هڅه هم کوي.

د لونګ د مور ژوند د اقتصاد له پلوه اوس ښه و. شپږ میاشتي وروسته لونګ د زده کړو له کورسونو څخه په ښه نومره بریالی سو. د هغه خو لیکل او لوستل له پخوا څخه هم زده و. نو معلم صاحب لعل ورسره بیا هم مرسته وکړه، لونګ ئې له سرتیرۍ څخه د برېدمن رتبې ته ور پورته او افسر کړ.

لونګ ته خدای ښه ځواني، قد، اندام او استعداد ورکړی و. هر څه ئې ژر زده کول. د خپل کار، فعالیت، او جنګي مهارتونو له کبله ئې د څو لنډو کلونو په بهیر کي فوق العاده ترفع ګانی وکړې، لوی افسر سو او د یوې عسکری لوا تر قوماندانۍ پوري ئې ځان ورساوه.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لونګ اوس د ښار د خلګو او حکومتي چارواکو خولو ته ولوېدئ. په هر ځای او هر مجلس کي د قوماندان لونګ نوم د نموني په ډول يادېدئ. هغه په صداقت، جرات، ميړانه، ښايست، او زړور قوماندان سره مشهور سو.

د کوتري مور او د ټوپکوال قوماندان ښځه چي ډېر کلونه پخوا کله چي د هغې ميړه غوښتل، هغه بيګناه ووژني، خو هغه په توره شپه کي له کوره وتښتيده، هغه هم دغه ښار ته راغله او د ښار په لوی روغتون کي ئې د اجيری په توګه ځان ته کار پيدا کړ، د خپل ميړه څخه چي ئې کم کوچنی لاره، هغه کوچنی (سمندر) نو اوس ځوان سوی و.

په روغتون کي د کوتري مور د سمندر د مور په نوم بلل کيده. سمندر په ښوونځی کي و. څه وخت چي د کوتري مور د خپل کار پر وخت په روغتون کي د ناروغو او زخمي سرتيرو له خولي څخه د قوماندان لونګ د ځوانی او غيرت خبري اوريدلې، نو په فکر کي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

به ئې ورګرځېدل، چي دا لونګ به څوک وي؟ ځکه ښه رنګ او ښه اخلاقي هلک خو هغه زموږ د مزدورۍ خاله زوی لونګ و. بیا به ئې د ځانه سره ویل: نه، هغه به نه وي. هغه ګوره، دا ځای او دونه لوړ منصب؟؟؟

*** *** **

شپې ورځي تیرېدلې. یوه ورځ ئې په روغتون کي له ډاکټرانو څخه واورېدل، چي نن قوماندان لونګ د خپلو ناروغو سرتیرو لیدو ته روغتون ته راځي. د کوټري مور او نور کارکونکی وګمارل سول، چي ژر ژر صفایی وکړي. د کوټري مور خپل کار پای ته ورساوه. غرمي ته نژدې دا دئ هغه ښایسته جګ ځوان افسر په پوځي دریشي کي روغتون ته راغئ.

د کوټري مور چي په واقیعت کي د قوماندان لونګ سکه خوابښې هم وه، په غورغور لونګ ته وکتل، کټ مټ هغه د دوی د مزدوري د خاله زوی ته ورته و. زړه ئې

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـو ځلـه راغونـډ کـړ، چـې خبـري ورسـره وکـړي، خـو جرات ئې و نه کړ. د ځانه سره ئې بيا وويل:

- نه چي کوم بل ځوک وي، او کـه هغـه وي چـي زمـا له خوا د هغه پيژندګلوي پر ځان بده ونه ګڼي.

بلـه ورځ ئـې لـه نـاروغو او زخمـي سـرتيرو ځخـه د قومانـدان لونـګ د کلـي او کـور پوښـتني پيل کـړې. د هـر نـاروغ او زخمـي ځخـه ئې پـه داسـي حـا ل کـي پوښـتني کولې، چي بيرېدله هم، که يو ځل چا وويل چـي د ځـه لـه پاره پوښتنه کوې؟

نو هغې په ډېر احتياط سره پوښتنه کوله :

- دا ستاسـي قومانـدان لونـګ ډېـر ښـه سـړی دئ، دی ځوک او د کوم ځای دئ؟

لکه ځنګه چـي دې خپـل ځـان وخلګـو تـه سم نـه سـوای وررپيژنـدلای، لونـګ بيـا تـر دې هم پـه ژونـد کـي زيـاتي ستونزی درلودلی. د هغه خپـل سـرتيري هم د ده پـه اصـل او نسب نه وه خبر.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزمانې څرخونه، د ژوند اړخونه

د کوترې مور چې د شپې خپل کور ته ولاړه، له ډېرې خوشحالۍ ئې خپلې مور، خور او ورور ته چې هغو ئې پخوا لا په روغتون کې د کار کولو پر وخت پيدا کړی وو، او اوس يو ځای سره اوسيدل، فکر ئې نه و، چې د خپل زوی ومخته ئې دا سې يوه خبره ياده کړه:

- مورجاني!خدای مې دې غاړې نه بندوي، والله دغه د لوا قوماندان لونګ چې هر ځای ئې خلک خبرې کوي، نن په روغتون کې ما ډېر د نژدې وليدی؛ کټ مټ هغه زموږ د مزدورې خاله زوی و.

د کوترې مور پدې خبرې يادولو سره ځان ته بله ستونزه را وزېږوله. هغې چې ټول وختونه له خپل زوی څخه دا خبره پټه ساتله، نه ئې غوښتل، چې زوی ئې خبرسې چې دوی څوک دي. مګر اوس ئې خبره تر خوله ووتله. سمندر زوی ئې اوس زلمی دئ، لا هم نه پوهيږي، چې دی پلار لري او پلار ئې ژوندی او يو ټوپکوال قوماندان دئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور خپل زوی له واقعیته نه و خبر کړئ. سمندر چي د مور له خولې څخه دا خبره واورېدل، چي د دوی د مزدوري زوی؛ په فکر کي ډوب سو. هغه خپله مور ټینګه ونیوله:

- مور! ستاسي د مزدوری زوی؟ یعني تاسي مزدوران لرل؟ ما ته خو دي دا خبره تر اوسه نه وه کړې. اوس ربښتیا را ته ووایه، ته د چا لور او زما پلار څوک دئ؟ چیري دئ؟ څه سول؟ مړه دئ او که ژوندی؟

دسمندرمورحیرانه پاته سوه او پر خپله خبره پښیمانه وه .هغه رازچي د ې څه کم شل کاله پټ ساتلي و، اوس مجبوره سوه، چي وئې وایې .مګر، د خپلي خبري د اثبات له پاره چي د دې زوی سمندر د ټوپکوال قوماندان زوی دئ، دا خواره په لاس کي کم سند نه لري. او که ئې زوی قوماندان ته ور هم سي، هغه ئې کله مني، چي دا دده زوی دئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې پیښې یوازنې شاهدان خو یو خدای او بله د کلي د لونګ مور وه، چې دلته نسته او بس. نو نه ئې سوای کولای، زوی ته قناعت ورکړي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمندر سرتيرى سو

هغه وخت د زوى او مور تر منځ خبره خرابه او پيچلې سوه، چي زوى د خپلې مور څخه وغوښتل،ده ته ووائـي، د ده پـلار څـوک و؟ د سـمندر مـور يـوازي د سمندر د پلار نوم يادوي، خو دا خبره نه سي کولاى، چي ميړه ئې مړ، ژوندى، د کوم کلي او اوس چيري دئ. ځکه که د ميړه يا سمندر د پلار سم معلومات زوى ته ورکړي، بيا نو بايد دا خبره هم وکړي، چي دا ولي او په څه سبب د ميړه د کوره راوتلې وه؟

که د سمندر مور وسمندر ته د ده د پلارد کوره څخه د خپلې تيښتي بيان هم وکړي، د خپلي خبري د درستوالي او سموالي هيڅ سند او شاهد نه لري.څو دا ثابته کړي، چي سمندر زوى ئي د خپل ميړه څخه دئ. ميړه ئې ژوندى او ټوپکوال دئ او دا د هغه د ظلمه را تښتيدلې وه .

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمندر هم اوس ځوان دئ، ملامت نه دئ، باید پوه سي، چي دی څوک دئ؟ مور ئي نه سي کولای، خپل زوی ته قناعت ورکړي او که د سمندر مور دا خبره وسمندر ته وکړي، چي ته د ټوپکوال قوماندان زوی ئې،څنگه به سمندر دا ومني چي دی دهغه زوی دئ.

په نتیجه کي خبره د زوی او مور تر منځ په بې باوري او بد نیتۍ واوښتله. سمندر له کوره ووتی او له موره مرور ولاړی.

په ټول هیواد کي وضعه او شرایط دښمنانو داسي را جوړکړي وو، چي ځوانان او زاړه هر یو چي به له کوره وتی، د ژوند کولو بله لاره نه وه، بې له دې چي سیده به ځي د دولت د پلویانو او یا د هغه د مخالفو په جال کي به بندیږي.

هر د کوره وتلی او خفه ځوان به سرتیری کیدئ یا به ټوپکوال کیدئ ډوډۍ د ټوپک دخولې سره تړل سوې وه. د سمندر د مور وکور ته په نژدې سیمه کي د قوماندان لونگ لوا پرته وه. په دغه ولایت کي هم د نورو ولایاتو

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شان هر د مور او پلاره مرور او خوارئ نه لرونکی ځوان به د قوماندان لونګ تر پوځي قرارګاه ځان ور رساوه او هلته په خپله خوښه سرتیرئ کیدئ.

سمندر ته هم یوازې دغه لاره معلومه وه؛ کله چې د موره مرور سو، نو سیده هلته ورغلئ. په خپله خوښه ئې ځان عسکر کئ. کله چې د لوا قوماندان مخ ته د نوو ځیره سوو سرتیرو د نومونو، شهرت او ځیره خطونه کښیښودل سوه، هغه د ځیره خطونو په لړ کې د نوي په خپله خوښه راغلي ښایسته کشر ځوان عکس سمندر تر سترګو سو.

قوماندان نوی داوطلب سرتیرئ ځان ته ور وغوښته، څه معلومات او پوښتنې ئې ځیني وکړې. تر خبرو اترو وروسته ئې نوی سرتیرئ (سمندر) ته چې لا اومه خوله هلک او په رنګ ښایسته و، د هغه دعزت د خوندیتوب له پاره د قطعې قوماندان ته امر وکړ، چې دغه ځوان (سمندر) د محاربوي قطعاتو څخه را وګرځوي او دلته ئې د لوا په قرارګاه کې وساتئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سمندر چې د درس ویلوسره مینه نه وه پرې سوې، د لوا د قوماندان لونګ نوره هم ورسره مینه پیدا سوه. د سمندر په لیدو به د لوا قوماندان لونګ ته خپل د ژوند داستان ور یاد سو. نو ئې د سمندر سره مرسته کول، چې د سرتیری د وظیفې په څنګ کې خپلو زده کړو ته ادامه ورکړای سي .

ځکه سرتیرئ سمندر د لوا قوماندان لونګ ته ویلي و، چې دی پلار نه لري، د یوې کونډې ښځې زوی دئ. د یتیمولی او بې پلارولی په اور د لوا قوماندان لونګ تر سمندر مخکې سوځول سوی و.

د سمندر په وړاندې د لوا د قوماندان د پیرزوینې او ښه نظر لرلو له امله، په قطعه کې څوک د سرتیري سمندر سره ډېر سر نه ګرځوي. هغه د شپې کور ته نه تلئ؛ ځکه د مور سره مرور و. د لوا قوماندان وخت نا وخته چې په خپل کور کې کوم کار درلود، د هغه کار د سر ته رسولو له پاره ئې سرتیري سمندر ته وظیفه ورکوله.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېڅ يو د دوی څخه نه پوهېدل،پدې چې سرتيری سمندر څوک دئ؟ نه د لوا قوماندان لونګ، نه د قوماندان ښځه کوتره، نه د کوتري نيکه او نه د لوا د قوماندان مور. په واقيعت کې سرتيري سمندر د کوتري سکنی ورور دئ.

هلته د سمندر مور په خپل کور کې چې د ځانه سره هر څه وژړل، او هر څونه انتظار چې ئې وويست، د خپل زوی احوال ورته معلوم نه سو. د سمندر مور په کور کې د خپلې مور، خور او ورور تر منتونو لاندي هم راغله. ټولو ورته وويل، چي ستا د بې پر وائې له لاسه و، چې يو ځل د ميړه له کوره وتښتيدې، موږ دي ټوله و زورولو، بيا دي زوی پيدا کړ،

اوس دي زوی درڅخه وتښتيد.

پلار مو ستا له لاسه ورک سو، کور، کلي او جايداد هم ستا له لاسه را څخه پاته سو. ته اوس څه بلا ئې، ګوره چې دغه هلک سمندر دي لا د چا زيږولی دئ او

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دي د روغتون څخه د بل ارموني اخيستې او لوی کړئ و؟

د سمندر مور تر سخت فشار لاندې ژوند تيراوه. سره له دی چې نژدې شل کاله د دې د سرګردانيو له شروع څخه تير سوي و، بيا هم خپله مور، خور او ورور ئې لا ملامته بولې، نور خلګ خو هلته پرېږده. د ټولو فشارونو سره سره بيا هم هغې په روغتون کې خپله دنده نه خوشې کول او له دی لارې ئې خپل ژوند کاوه.

د خدای کارونه دي. يوه ورځ بيا په روغتون کې ډاکټران پورته کښته کيدل. ويل کيدل، چې د قومندان لونګ ښځه د اولاد د پيدا کيدو په خاطر و روغتون ته راوړې.

د کوترې د مورعلاقه زياته سوه، چې حتمي به د قوماندان ښځه له نژدې په خپلو سترګو ووينې. د قوماندان لونګ ښځه ډاکټرانو په ځانګړې واټ کې بستر کړه. د قوماندان د ښځې خدمت ته د روغتون هر ښځينه او نارينه کارکوونکي نه پرېښودل کيدل.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازی ځانګړي او ټاکلي ډاکټران ورتلل، او هغوی ليدله. د لونګ اصلي خواښې يعنې د کوترې مور چې کلونه کلونه په دغه روغتون کې کارګره وه، او زيات اعتبار ئې په روغتون کې درلود، بيا ئې هم د لوی قوماندان ښځه نه سوای ليدلای.

بله ورځ ئې کتل، چې د لوی قوماندان د ښځې ليدلو ته هغه د دوی پخوانۍ مزدوره د لونګ مور په لوړ سر راغله او د روغتون ټول پرسونل ورسره په ادب پورته او کښته کيږي.

اوس دا د يوه لوی قوماندان مور ده؛ هر څوک ئې په ړغ تيارسی ولاړ وي. د لونګ خواښې د کوترې مور چې د هغې د ا دبدبه وليده، ځان ئې تير کړ، وئې نه غوښتل د لونګ مور ئې وپيژني. خو تر ډيره بريده په زړه کې خوشحاله سوه؛ پدې چې د لونګ مور خو د دې د اولاد د په نس کولو په ټول جريان خبره ده. او بل د دې سره هغه وخت ښه جوړه وه. د ځانه سره ئې پرېکړه وکړه، چې يوه ورځ به د خپلې مور سره يو ځای د قوماندان لونګ

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـور تـه ورځـي، چـي هغـه د دې د اولاد د پـه نـس کيـدو کيسه د دې مور ته وکړی، او پدې ډول ئې د غمونو پيټئ يو څه سپک سي.

د کوتري مور لا د خپلي مور سره د لونګ وکور تـه د ورتلو خبره پخه کړې نه وه. په ښار کي اوازه خبره سوه، چــي خــدای دي خيــر پــيښ کــړي. د لونــګ لــوا د کومــو عمليــاتو تيــاری نيســي. ټــول خلــګ پــه ډار کــي وه او نــه پوهيدل، چي کمي خوا ته به ئې مخه سي.

د قومانـدان لونـګ ښـځه (کـوتره) پـه روغتـون کـي وه، قوماندان لونګ ته دنده ورکړل سوه، چي په ولسواليو کـي تلاشـي او تصـفيوي عمليـات وکـړي .د لونـګ تـر مشـری لانـدي لـوا پـه ټولـه سيمه کـي د يوې سر سـختي منظمـی جنګـی لـوا پـه توګـه د دښمن پـه ليکـو کـي هم وېره خپره کړې وه.

تبليغــات داســي و، چــي د ښــاره څخــه مــخ پــر ختــيځ عمليـات کيږي. دښمن لـه دغـه پوځي لـوا څخـه سخت پـه وېره کي و، نو ځکه له سيمي څخه وتلي وه.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

قوماندان لونګ سخت انضباط لرونکئ افسر و. هغه ته ورکړل سوئ پلان د له ځانه سره ترهغو پټ ساتی، چي دپياده کولو وخت به ئې رارسيدئ. همدا سبب و، چي د عملياتو په ټاکلي ورځ قوماندان لونګ د مخکنيو تبليغاتو خلاف قومانده ورکړه، مخ پر ختيځ نه، بلکي مخ پر لوېدېز ئې پوځي او تصفيوی عمليات د دښمن په بې خبري کي پيل کړل.

د عملياتو پر وخت سخت جنګونه را منځ ته سول، دواړو غاړو تلفات ورکړل، ډېري ککری تر خاورو لاندي سوې،زيات خلګ زخميان او يو شمير جګړه مار د حکومتي سرتيرو په لاس کي ژوندي کښيوتل. بل لور ته، يو شميرسرتيري د حکومت د مخالفينو په لاس هم اسير سول. د دولت مخالفينو يا د ای،اس ای نوکرانو چي اسيران نيول، هغوی به ئې ټول وژل. مګر، حکومتي لوری زخميان روغتون ته وړل او اسيران ئې د وخت څارنواليو ته د تحقيق دپاره سپارل.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ځل د زخميانو په منځ کي کليوال ظالم قوماندان د کوتري پلار د لونګ خُسر هم اسير سوی و. د لوا سرتيرو او نورو افسرانو هغه نه پيژندئ. کله چي زخميان روغتون ته راوړل سول، لونګ خپل خُسر دروغتون له عمومي واټ څخه را جلا اوځانګړي واټ ته يووړئ.

اوس نو د کوتري مور او پلار دواړه يو په بل ناخبره په يوه روغتون کي دي. د کوتري مور کارګره او پلار ئې اسير او زخمي بستري دئ. د دې کلونو په موده کي د کوتري مور د سواد د زده کړو د کورسونو په برکت سم ليک او لوست کولای سي، د کار کولو پر وخت د هر زخمي شهرت لولي.

قوماندان لونګ چي د کوتري مور نه پيژني او خبر هم نه دئ چي هغه هم دلته په روغتون کي کارګره ده. نو د خپل زخمي او اسير سوي خسر د ساتني له پاره د خپل باور وړ سرتيرئ سمندر راوغوښتئ، چي په اصل کي د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدغه زخمي اسیر قوماندان زوی و، هغه ئي هلته وظیفه دار کي.

د لوا قوماندان پوهیدئ، چي زخمي د مجاهدو قوماندان د ده خُسر دئ. خو پدې بیا نه پوهیدئ، چي سرتیرئ سمندر بیا د همدغه زخمي زوی او د ده اخښی دئ. هغه پدې هم نه و خبر، چي خواښي ئي هم په دغه روغتون کي کار کوي. اما سرتیرئ سمندر پوهیدئ چي مور ئې په دغه روغتون کي کار کوي، خو ده له هغې ځخه ځان پټاوه.

په هیواد کي شرایط دغسي راغلی و، چي د یوی کورنۍ غړي: پلار، مور، زوی، زوم په یوه روغتون کي وو. پلار زخمي، مور کارگره، زوی سرتیرئ یا پیره دار، او زوم بیا د لوا قوماندان و. کوتره د لونگ ښځه د زخمي جنگسالار لور، د روغتون د کارگری لور د سرتیري سمندر خور، یو د بله نه سره پیژندل؛ حتا یو د بل دښمنان وو.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرتيرئ سمندر يوازي پوهيدئ، چې مور لري او دلته په هم دې روغتون کي کار کوي. ټوپکوال قوماندان هيڅ فکر نه کوي چې دی زوی لري؛ ځکه دی خو بې زويه و. کوتره هم نه وه خبره چې ورور لري. مور ئې هم نه وه خبره چې لور، زوی او ميړه ئې ټول په دغه روغتون کي دي.

په هغو شپو کي چې قوماندان لونګ په عملياتو کي بوخت و، په دغه روغتون کي د کوتري زوی (زمری) پيدا سو. قوماندان لونګ چې له وظيفې څخه ستړی راغي، د خپلي مور د ليدو له پاره کور ته ولاړئ. مور او د کوتري نيکه پر هغه زېری وکې، چې زوی دی پيدا سوی دئ. شکر دی کوتره هم جوړه ده. ټول خوشحاله وو، او مبارکي وويل سوه.

قوماندن لونګ په خپل کور کي تر لږ ناستي وروسته د خپلي مور او د کوتري د نيکه سره يو ځای هغه روغتون ته ورغلل، چې کوتره پکښې بستر وه. قوماندان لونګ د کوتري او خپل زوی تر ليدو وروسته، غوښتل له

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

روغتون څخه ټول يو ځای کور تـه ولاړ سـي .د درملنـی ډاکټر ور ته وويل:

- ضروري دوا او د کوچني له پاره پـه کـار څـه درمل به درته را وړم،بیا به رخصت سئ.

ډاکټر ولاړ، لازم او اړين څـه ئـې پـه يـوه کـارتن کـي واچول، د کوتري مور چي هلته کارگره وه، هغې ته ئـې په لاس ورکړل، چي د ډاکټر سره دغه صندق د نـاروغ تر کوټي ورسوي. د کـوتري مـور خـو نـو د لونـګ د مـور په ليدو سره اوس شک نه لري. چي قوماندان لونـګ دي د هغې د مزدوري خاله زوی نـه وي. او دا چـي غوږېدلي (خبره ئې اورېدلی) وه، د ټوپکوال قومانـدان لـور د خپل مزدور سره تښتيدلي ده، مګر باوري نه ده، چي کوتره بـه د دغه لونګ سره را تښتيدلي وي، که د بل سره؟

هغـې علاقـه درلـوده چـي ژر د قومانـدان لونـګ ښـځه ووينـي. کلـه چـي د نـا روغ کـوټي تـه ورسيدله، ډ اکټر تـه اجازه ورکړه سوه، چي کوټي ته دننه سي، مګر د کـوتري مور ته د ننوتلو اجازه نه وه.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوترې مور سخته خفه او نا امیده سوه. کوتره او نور چې کله کور ته تلل، د کوترې مخ په چادرې کې پټ و. مور ئې مخ ونه لیدی چې خپله لور وپیژني. خیر، پدې ورځ دوی کور ته په خیر سره ولاړل.

قوماندان لونګ چې دوی کور ته ورسول، په دا سبا ئې زړه راغونډ کی، خپلې مور، کوترې او د کوترې نیکه ته ئې وویل، د کوترې پلار او ستا زوم مې زخمي نیولی دئ. کوترې او د کوترې نیکه دواړو وویل:

- کشکې دې دا ظالم وژلی وای.

د لونګ د مور زړه هم ورته پړسیدلی و، خو دا چې کوتره ډېره پر ګرانه وه، نو ئې زوی ته وویل-:

- زویه، ښه دئ چې ژوندی دې نیولی دئ. ته باید په زړه کې رحم ولرې، ستا او د دوی(توپکسالارو) تر منځ باید دا توپیر وي؛ تا ته به خدای د خپلو ښو بدله حتمي درکړي.

لونګ وړاندیز وکړ، چې سبا سهار به مو روغتون ته ور ولم، له هغه سره به وګورئ. اوس هغه بندي او

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زخمي دئ. که څه چي زخمونـه ئې ډېر سخت نـه دي، خـو هغــه د غـرور او تکبـر وخـت ئــې نــه دئ. اوس يوعاجزه او بيوزله سړی دئ. ما ځان نه دئ ورښوولی او ده هم نه يم پيژندلی.

په سبا چي دوی ټول روغتون ته ورغلل. د روغتون پـه منځ کـي د مخـه تـر دې چـي نـاروغ تـه ورسيږي، د کوتري مور په مخه ورغله. د کوتري مور خپل پلار چـي نژدې شل کاله ئې نه و ليدلی، وپيژنـدئ چـي د قومانـدان لونګ په څنګ کي را روان و. دهغه په ليدو سره د ښځي د توانه ووتل، يو دم ئې يوه لويه چغه وکړل، د خوشحالۍ څخه په ژړا سوه، ځکه هغې هيڅ فکر نه کاوه، چي د دې پلار دي ژوندی وي.

ور وئــې ځغسـتل، د پـلار پـه پښـو کـي ئـې ځـان ور واچوه. پلار چي وليدل يوه سپين سری ښځه ئې پښـې مچوي، سره له هغه چي دی هم د چوغي کيدو نه و، بيا هـم ورچـوغئ سـو، ښـځه ئـې را پورتـه کـړه، د ښـځي سترګو ته ئي وکتل، د هغې تر سترګو د اوښکو لاړونـه

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

را وتل. ده وپېژندله، چې دا ئې هغه ورکه لور ده. پلار هم باور نه کاوه، چې د هغه لور دي ژوندئ وي.

پلارئې چې په ځواني کي زيات زوړ و، خپل کنترول له لاسه ورکړ، د خلګو په مخکي ئې خپله لور په غيږ کي ټينګه ونيوله، پر دا سر او مخ ئې مچوله اوورسره ژړل يي. پدې وخت کي کوتري هم خپله مور وپېژندله؛ دې هم د چادرئ روی بند پورته کې، د مور سره غاړه تر غاړه سوه. اوس نو پلار، لور، مور، لور او نيکه ټول په ژړا او لاس تر غاړه سول.

قوماندان لونګ چې اوس لوی افسر و، ټول ډاکټران او د روغتون کارکوونکي او مراجعين ګوري، حيرانئ واخيسته، چې پر دا سپين ميدان د خلګو مخ ته څه ناري، ژړاګاني او ماتم جوړ سو. هغه ډېر ژر دوی ټول يوې کوټي ته دننه کړل. هلته پلار، لور او لمسئ ښه په ژړا ځانونه سره ستخ کړل.

بيا د کوتري مور او د لونګ مور يو د بله سره مچ کړل. اوس د کوتري مور هغسي بيوزله سوې ده، لکه يو

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت چې د قوماندان لونګ مور د دوی مزدوره وه .په دې منځ کې د کوتري پلار له مشري لور څخه پوښتنه وکړه، چې په مور، خور او ورور دې څه احوال سته که نه؟ هغه مړه دي،ژوندي دي،چیري به وي؟

لور ئې ور ته وویل:

- پلاره، هغوی شکر ژوندي دي؛ هم دلته په دغه روغتون کې څو کاله مخکې ما هغوی پیدا کړل. اوس مې دا دئ تاسي پیدا کړلاست.

د کوتري مور ولیدل چې د کوتري په غیږه کې کوچنی دئ، ژر ئې له کوتري څخه پوښتنه وکړه:

- لوري، واده سوې ئې؟ چا ته ئې ورکړی ئې؟

کوتري خپلې مور ته وویل:

- هو، موري؛ ورکړې ئې یم. د لاس په ګوته ئې نیکه ته اشاره وکړه، چې یعنې ده ورکړم.

مورئې بیا خبره ورغبرګه کړه، چا ته؟

کوتري د لاس د ګوتې په اشاره:

- ده (قوماندان لونګ) ته.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لونګ هم د خپلې خواښې رنګ څه،څه ور په ياد سو. د لونګ مور چې زياته هوښياره وه، کوتره او د هغې نيکه ئې پوه کړل، چې د ناروغ پوښتنه به بيا بله ورځ وکړو. ځکه ټول پدې پوهيدل، چې د کوترې د پلار په وړاندی خو ترهر چا زيا ت د کوترې مور دهغه څخه ډېره کرکه او نفرت لري، نه چې د هغه په ليدو سره، نورې ستونزې او رسوائې را منځ ته نه سي. هغه د کوترې مور ته وويل:

- درځی، ښه به دا وي چې ستاسې کور ته ولاړ سو. نيکه به خپل بچيان وګورې، کوتره به خپله مور، انا، خاله او ماما ووينې.

د لونګ هم د خپلې مور خبره خوښه سوه. دوی ټول د کوترې د مور کور ته ولاړل. په کلونو کلونو سره جلا سوو او ورکو سره پيدا کړل.

قوماندان لونګ او مور ئې دوی ټول هلته سره پرېښوول او دوی خپل کور ته ولاړل. کوترې ته ئې وويل چې سبا به دوی ټول خپل کور ته راولې.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سبا ورځ چې کوتره او مور سره یوازې سول، د کوترې مور و کوترې ته وویل:

- لورې! د پلار او ستا د لیدو په خوشحالي نه پوهیږم، زما سر د خواریو دئ. پدې نه پوهیږم چې ولې مې خدای زوکلوې. دا دئ څه کم یو کال کیږی چې ورور دی له کوره وتلی دئ، کور ته نه راځې.

د کوترې دا لومړی ځل و، چې اوری"ورور!". حیرانه سوه. مور ته ئې په تعجب حتا د کرکې او نفرت په سترګه وکتل او وئې پوښتل:

- ورور مې؟ مورې زما ورور د څه و؟ ما خو ورور نه درلود...!!! مورې! بل میړه دې کړی دئ ؟

مور ئې خپلې لور ته بیا په ژړا سوه او په ژړا، ژړا ئې خپلې لور ته وویل:

- نه، نه، لورې؛ قسم په خدای که مې بل میړه کړئ وې. دغه ئې وخت دی چې زه تا ته د اولاد د په نس کیدو، له کوره څخه د تیښتې او ستا غوندې لور د پرېښولو او خپلو سرګردانیو ټوله کیسه وکړم: خدای دې

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چا د سر پر دښمن هم داسي خوارئ نه تیروي. لورجانی! اصلی کیسه داسي وه.... اوس د شکر ځای دئ چي خاله د لونګ مور ژوندئ او دلي ده؛ هغي ته هر څه معلوم او خبره ده.

هغي ټول داستان او لیدلي خوارئ ټکی په ټکی لور ته بیان کړي او ور زیاته ئي کړه، چي ستا خواښي د دې داستان ژوندئ شاهده ده.

کوترئ چي د خپلي مور پر تیري کړل سوو خواریوڅخه خبره سول، دې هم ډېر وژل او د خپلي مور لاسونه او پښي ئي ور مچ کړي. بیا ئي مور ته وویل:

- موری! ما فکر کوي چي یوازي به دلونګ پر مور خواری تیري سوې وي، خو ستا خوارې او دیدني هم تر هغي په کمه نه دي.

بیا نو کوتري هم مور ته د خپلي تیښتي او د لونګ سره د واده کولو کیسه وکړه. د لونګ د مور د زړورتیا او د دې سره د مرستي کولو او د نیکه د راوستلو ټول بیانونه.......... ورته وکړل.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوترې مور لور ته وویل:

- زما هغه وخت دغه ستا د میړه نوم خوښ و، مګر ستا پر ورور مې د لونګ نوم ځکه کښېښود، چې د لونګ د مور بیچارې ژوند ډېر سرګردانه و، نو مې د سمندر نوم خوښ سو. هغه اوس شکر ځوان دئ، هغه غواړي وپوهیږي، د چا زوی دي؟ ما دغسې چې تا ته مې د زړه حال ووایه، ده ته خومې له شرمه ویلای نه سوای. زما څخه پر همدغه خبره مرور سو او له کوره ووت، بیا کور ته نه دئ راغلی.

کوتره د خپلې مور د ژوند په غم لړلي داستان ډېره خفه سوه او په چورتونو کې ډوبه سوه. تر څه ځنډه وروسته،ئې و خپلې مور ته وویل:

- موري! د سمندر په نوم یو هلک خو زما د میړه سره سرتیری دئ.

د کوترې مور ډېره خوشحاله سوه، او وي ویل:

- شکردئ، زوی سمندر جان مې هم پیدا سو.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس نو ټول په خوشحالي سره د کوټري کور ته روان سول.

څه وخت چي کوټره د خپلي مور، نيکه، انا، خاله او ماما سره يو ځای خپل کور ته راورسيدل، ګوري چي په کور کي ئي خواښي يوازي ده. د ميلمنو له پاره هم کوم ځانګړی ترتيب نسته، له خواښي ئي وپوښتل:

ـ لونګ تر اوسه پوري کم شی مي د پخيدو له پاره نه دي را وړي؟

خواښي ئي په کراره ور ته وويل:

ـ نه زويه، سهار وختي له کوره ووت، ما ته ئي وويل، زه ژر سودا راوړم؛ دا دئ تر اوسه نه دئ راغلي؛ خدای دې ئي په خير راولي.

ـ اوس به زه او ته د غرمی غم وخورو، دی به هم را ورسيږی.

لږ شيبه وروسته، د سرای دروازه پرانيستل سوه او لونګ د سودا سره په سرای را ننووت. مور ئي شکر وويست، چي زوی ئي په خير کور ته راغئ،دهغې د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لونګ د نا وخته راتلو خبره هيره سوه او پوښتنه ئې ځيني و نه کړه. مګر کوتره ورته په قهر وه. څو چي کوتري ځان و ګيلي او جګړې ته جوړاوه، لونګ د خپلي مور، خوابښي او د کوتري له نيکه څخه په بخښنه ويلو سره اجازه واخيستله چي زه بايد کار ته ولاړ سم، يو ضروري کار پيدا سوی دئ.

قوماندان لونګ له دوی څخه خبره پټه کړه. د لونګ په بيرته کار ته تللوسره د کوتري مور، انا او نيکه يو لږ شان مريجن غوندي هم سول.

د شپې کله چي لونګ ناوخته کور ته راغلی، ټولو ته ئې کيسه وکړل، چي خُسر مي له روغتون څخه تښتيدلی دئ او سمندرهم ورسره تللي دئ. د لته کوتري مور چي مخکي ئې يوازي کوتري ته د خپلو خواريو بيان کړی و، اوس ئې د خپلي مور، پلار او لونګ په مخکي د سمندر د په نس کيدو ټوله کيسه وکړه.

د دي داستان په اوريدو سره ټول حيران سول. د لونګ پر خپلي خوابښي ډېر زړه وسو. خو د سمندر د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تينتي په سبب نه پوهيږي، چې څنگه سمندر د قوماندان سره وتښتيدئ. ايا سمندر خبر سوی و، چې قوماندان ئـې پلار دئ؟ ايا قوماندان پوهيدی چې سمندر ئـې زوی دئ، که څنگه؟

دا پوښتنه بې ځوابه پاته وه. مطلب قوماندان لونگ دوی ټول ښه ساتل او د هغه مور هم دوی نازول.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زخمي پیره دار وتښتاوه

قوماندان لونګ چې سهار له کوره ووت، اراده ئې درلوده چې لومړی خپل کور ته څه سودا راوړي. لا ئې سودا کړی نه وه، چې داسې خبر ور ته راورسیدی:

ـ قوماندان صاحب، تیره شپه د روغتون څخه یو زخمي اسیر د توظیف سوی پیره دار سمندر سره یو ځای د روغتونه وتلی او تښتیدلی دئ.

قوماندان لونګ ته چې دا خبر ورسیدئ، نو د سودا رانیول ئې پرېښول، روغتون ته ورغلئ، خپل معلومات ئې په لاس راوړل، او بیا خپلې عسکری قطعی ته ولاړ، چې د پیښې د پلټنې چاری تنظیم کړي. همداسې ئې وکړل. دپلټنو کار ئې راپیل کړ.

د ښار امنیتی او کمربندي پوستو ته ئې خبر واستاوه او نوري هڅی ئې هم جاری وساتلې. د قوماندان لونګ سره هغه سوالونه بې ځوابه پاته وه، چې سمندر او زخمي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه سره جوړ راغلل؟ ایا سمندر خپل پلار وپیژندئ؟ اوکه پلار خپل زوی؟

قوماندان ځان ته د دې سوالونو د حل په نیت یوه د کشف همکار ته وظیفه ورکړه، چي ولاړ سي، په کلي او پاکستان کي دا خبره ځان ته معلومه کړي، چي سمندر د خپل پلار سره دی او که پر بله تللی دئ. دقوماندان لخوااستولي سړي ته پته ولګیده چي سمندر د هغه تښتیدلي سره یو ځای په کور کي دئ.

دا معلومات ئي قوماندان لونګ ته راوړل او هم دا معلومات ورته و سو، چي تر اوسه پوري سمندر دهغه سره اوسي. مګرهلته داسي اوازه خپره وه، چي د اشرارو قوماندان سره چي سرتیری سمندر مرسته کړې وه، قوماندان د هغه سره دا منلي وه، چي دی به امریکا او یا اروپا ته استوي.

سرتیری چي ځوان او یتیم هلک و، وبهر ملک ته د تللو هیله ئي لرله. مګر د اشرارو په اصطلاح د مجاهدو قوماندان اوس غواړي هغه عسکر ته چي د ده سره ئي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرسته کړې وه، د مرستي په بدل کي خپل لور ور واده کړي.

د لوا قوماندان لونګ ته د دې خبر رارسيدل سخت تمام سول. اوس خو قوماندان لونګ ښه پوهيږي، چي سمندر ئې د ښځي ورور دئ. هغه مجبور سو، د خپلي مور، ښځي، خوابني او نورو دوستانو سره دا خبره شريکه کړي.

د کورنۍ ټول غړي د دې خبر په اورېدو هيښ پيښ پاته سول. د سمندر د ژوند د احوال په رارسيدو د دې پر ځای چي خوښي وکړي، خفه سول. ځکه هر يوه ته دا خبره سخته وه، چي که خدای مه کړه "سمندرد خپلي خور سره واده وکئ" دا شرم به بيا څنګه وړو؟

قوماندان لونګ يو ځل بيا د ژوند په يوه سخته جنجالي معامله کي راګير سو. ټوله کورنۍ په چورتونو کي ډوب سول. هغه پدې چي لونګ په کابل کي لوړ افسردئ. هغه اوس پدې پوهيږی چي د اشرارو قوماندان ئې خسردئ،

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مګر خسر ئې نه پوهيږی چې قوماندان لونګ د ده زوم دئ.

قوماندان لونګ کولای سي، چې پاکستان ته څوک واستوي؛ مګر نه سي کولای، خپل دغه کورنی راز د بل چا سره شريک کړي. وروسته مجبور سو، د کورنی په مشوره دکورنی دغړو څخه يو څوک تيار کي چې خپل خُسر ته ئې واستوی، او هغه پدې پوه کړي، چې سمندر د هغه زوی دئ؛ د سمندر او زرکي (خوراو ورور)واده نه سي کيدای.

اوس سوال دا دئ چي کله به ئې د خُسر دا خبره زړه ته تيره سي، چې سمندر د ده زوی دئ. ځکه ده خو زوی نه لاره. پردو خلګو ته څنګه دا ټوله کيسه وکړی، چې سمندر څنګه د مور په نس او وزيږيدئ؟ او څوک بيا کولای سي، دغه کيسه د اشرارو د قوماندان تر غوږه ورسوي؟

د ده د خُسر د بدوعملونو له لاسه د کورنی هيڅ غړی ئې دی ته تيار نه دی، چي ولاړ سي او د لونګ خُسر ته

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول حال ووائي. نه د کوترې نيکه او نه هم د کوترې انا دې ته زړه ښه کوې چې ولاړ سي او خپل زوم د حاله خبر کړي. د کوترې د مور خو د سمندر د پلار خپل ميړه څخه بيخي کرکه کيږي. کوتره هم نه غواړي د ظالم پلار مخ بيا وګوري.

پاته سول د لونګ مور؛ هغه بيوزله سره د دې چې نوره سپين سرې سوې ده، د سفر کولو توانايي هم نه لري او په ربښتيا زړه ئې د اشرارو په تيره بيا د زوی د خُسر څخه بد او تور دئ. خو د خپل زوی لونګ او کورنۍ د عزت د خونديتوب په خاطر ئې زوی لونګ ته وويل:

- زويه! ما ستا سره ژمنه کړې وه، چې زه به تر مرګه ستا سره مرسته کوم. مور دې تر تا جارسي؛ ستا د فکر د سموالي په خاطرتر تا ځان قربانه وم.زه به د يوه لاری بلد سړی سره تر پاکستانه ولاړه سم. ته مه غمنجن کيږه.

لونګ چې د مور غيرتي خبري واورېدې، د مور لاسونه ئې ور مچ کړل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- موری! ستا ترغیرت جار سم، خدای دي هر چا ته دغسي غیرتـي مور ورکړي؛ تـا خو زمـا سره تټول عمر مرسته کړې ده، هیڅ وخت دي په غم کـي یوازي نه یم پرې ایښی. ستا پر ما حق دئ، چي د ژوند تر وروستۍ ګړي پوري ستا خدمت وکړم. زه پر تا باندي نور حق نه لـرم چي د کوم کـار ووایم. تـا تـر حق زیـات څـه مـا تـه راکړې دي.

- نـه زویـه! زه پـوهیږم چـي د سـمندر او زرکـي یـا د ورور او خور واده تر ګناه زیات د راتلونکی ژوند دپاره د خلګو پـه منځ کي د ټولي کورنۍ پر لمن یو تور داغ پاتیږی. زموږ د کورنۍ پر لمن د دغه تور داغ د لګولو څخه د مخنیوي په خاطر به یو ځل ولاړه سم او خُسر بـه دي د حاله خبر کړم.

د ټوپکوال قوماندان پاته کورنۍ ډېر کلونه مخکي هغه وخت چـي کـوتره لـور ئـې د کـوره وتښـتیدله، لـه هغـه نـه وروسته، قوماندان خپله پاته کورنۍ د کلي څخه د کویټی ښار ته یوړه او هلته ئې ځای پر ځای کړې وه. مګر تر

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـوی جنـګ وروسـته، د قومانـدان کـورنۍ او میراثخـواره تربرونه خبر سول، ټوپکوال قوماندان په جنګ کي ورک سو. د مړی او ژوندي احوال ئي تر کوره رانه غلی. ټول خوشحال وو، فکر ئې کـاوه چـي نومـوړی بـه وژل سـوی وي، او کورته به بیا رانه سي.

تربرونـــه د ده تـــر ورکـــي وروســـته، خـــوش وو. د قوماندانی چاري ئې هم مربوط تنظیم یوه بل تربـره تـه وسپارلې. د کور او جایداد، حساب ئې هر تربـور جـلا جـلا کـاوه. خـو د مـرګ سـم خبـر ئـې تـر کـوره نـه و رارسیدلې. یـوه میاشـت لا تیـره نـه وه، چـي بـې خبـره قوماندان ناجوړه خو ژوندی خپل کور ته راغلئ.

د قوماندان په بیا لیدو او ژوندي پاته کیدو ئي یوازنۍ لور زرکه خوشحاله سوه، چي پلار ئې پیدا سو. تربرونـه په خاصه هغه چي د ده وجایداد او قومانـدانی تـه غلـه وو، هغوی ئي په بیرته راتلو ټول خفه سول. د قوماندان لیدلو ته نور ټوپکوال تلل او را تلل. ده بـه هر چـا تـه د ځان د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زخمي کيدو بيا را تيښتي کيسه کوله او د سمندر له خوا د ورسره مرستي يادونه ئې کوله.

قوماندان به هر چا ته سمندر ورپيژندئ، چې دغه ځوان و، چې راسره مرسته ئې وکړه. سمندر تر ټولو ښه ځواني لرله، مکتب ئې لوستی و، په حکومت کې ئې عسکری نظام ليدلی و. کله چې په پاکستان کې د افغاني ټوپکوالو ژوند، وپاکستاني مامورينو ته د دوی غوړه مالی او سپيتاني وليدلې، نو پرخپلو راتلوبه وپاکستان ته پښيمان سو، ځکه سمندر ته په کابل کې ژوند، ښوونځی، د خلګو اداب، په پوځی قطعه کې نظم، د افسرانو او سربازانو پاک نفسي، غرور او ميراني به ئې سترګو ته جګي ودرېدلي. هغه وليدل چې په پاکستان کې د غرور او ميرانی ځای سپيتاني ډک کړئ وو. ای،اس،ای په افغاني ټوپکوالو کې غرور وژلی و، او دوی ته ئې د سړو په حيثيت نه کتل.

د ټوپکوالو قوماندان سمندر تنظيمي او پاکستاني دفتر ته د ځان سره وړئ. سمندرته د هر دفتر شکل او په

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دفترو کې د ناستو خلګو ناستې او کړه وړه لیدل ورته درس او پند و. هر چیري به ټوپکیانو وقوماندان ته ویل، چې د دې هلک رنګ خو بیخی تا ته سوې دئ، لکه تا چې زیږولی وي.

قوماندان ته د سمندر کړو خوند ورکاوه؟ هغه به وخندل او وبه ئې ویل:

- که رښتیا در ته ووایم، د هغې اولی ورځې څخه چې مې دغه هلک لیدلې دئ ما ته هم هغه خپله ځوانی را په یاد سوه. داسې ښه مسلمان او پر لمانځه ټینګ هلک دئ. زما سره ئې ډېره میرانه وکړه. د سرو کفارو د منځ ئې را خلاص کړم.

سمندر ته د ټوپکوالو ساده خبرو، ناسته، ولاړه او شوده ژوند خوند نه ورکاوه. حتا د خپلې لوا قوماندان لونګ د هغه پاک نفسې، نظم، ډسپلین او پر ده باندې مهربانی به ورپه یاد سول، د ځانه سره به ئې خپل ځان ملامت باله. هغه به د ځانه سره وویل:

- په خپل لاس دې په ځان څه وکړل؟

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اما د ټوپکوال په زړه کې سمندر ځای نیولی و. ټوپکوال د خپلو خپلوانو او ښځو سره مشوره کوله چې که د دوی خوښه وي، خپله لور زرکه دغه ځوان سمندر ته د ده د مرستي په بدل کي وبخښي.

په دوستانو کي او په تیره بیا په تربرو کي د هیچا دا دوستی خوښه نه وه. یو او بل به ورته ویل، چې د دې هلک نه مور معلومه ده او نه ئې پلار؛ ته څنګه لور ور کوې؟ بل به وویل، چې د ا خو حکومتي، حزبي او کافر دئ، ته څنګه دا کار کوې؟ مګر، ټوپکوال قوماندان به ویل:

- نه، دغه هلک تل لمونځ کاوه. یو یتیم هلک دئ، بیغمه او بې بدو سړی دئ. دلته به په کور کي را سره وي، زه هم زوی نه لرم، زه ئې له مرګه ژغورلی یم.

مګر تربرو لیدل، چې ټوپکوال قوماندان نارو غه دئ. هغوی فکر کاوه چې دی به ژر مړسي. تیار میراث دئ. نژدې میراثخورو یې دغه دوستي نه خوښول.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ټوپکوال چې د زخمونو څخه سم روغ سوی نه و، ورځ تر بلې ئې ناروغي سختیدله، نو ئې دا ښه و ګڼل چې د سمندر حق ور ادا کړي. بله ورځ ئې سمندر ته دا خبره وکړه، چې تا زما سره ډېره مرسته کړې ده، ستا د دې مرستي په بدل کې زه غواړم چې خپله لور زرکه تا ته درکړم، خو ته به دلته زما سره اوسې، او زما زوی به ئې، ځکه زه زوی نه لرم.

کله چې د واده او د لور د ورکړې خبره وځوان سمندر ته یاده سول، وخارج ته د استولو خبره ئې په دغه ګړي کې بیخي د یاده ووتل، چې ټوپکوال ته و وائې تا خو زما سره ژمنه کړې وه، چې کم بهر ملک ته دې استوم.

سمندر نوی ځوان وو، د واده سره ئې د هر ځوان په شان مینه وه. خو د ټوپکوالو سره ژوند کول ئې نه خوښیدل. بل خوا ته ئې خپله مور هم د زړه څخه نه وتله. هغه قوماندان ته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ما خو تا ته ویلي و، چې زه بل څوک نه لرم بې له یوې مور څخه. مور مي دلته نسته، زه څنګه واده وکړم؟

بلې خواته سمندر پدې شپو کې څو ځله د قوماندان لور زرکه لیدلې وه. زرکه ښایسته پیغله وه، سمندر نوی ځوان.اما دا چې هغه ښوونځی لوستې و، په ښار کې ئې ژوند کړئ و،زرکه یوه کورنۍ نجلۍ وه. دهغې سره واده کول زړه نازړه کړی و.سمندر په یوازي سر پرېکړه نه سي کولای. په عمر، د شلو کلونو په شا و خوا کې دئ. تر ډېره حده خپل راتلونکې سنجوي.

بیا ور په یاد سول، چې توپکوال خو زما سره دا ژمنه هم کړې وه، چې اروپا یا امریکا ته به دي استوم. تر دغه وخته پوري خو سمندر داسې ارزول چې کوم بهرملک ته به ولاړ سي، بیا به خپله مور هم بوځي. هغه و اروپا او امریکا ته د تللو په هوس د قوماندان سره را تښتید لئ و.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمندر نژدې يو کال د قوماندان سره تيرکړ. په اخر کي ئې خپل زړه راغونډ کړ، او ټوپکوال قوماندان ته ئې وويل:

- ستا خبره هم پر مځکه نه اچوم، د زرکي سره هغه وخت واده کوم، چي وبهر ته زموږ د تللو کار اول را جوړ کې، زرکه به هم د ځان سره بهر ته بوځم.

ټوپکوال د خپلي ښځي (د زرکي د مور) سره د سمندر غوښتنه شريکه کړه. د ښځي ئې هم سمندر خوښ و. زرکي هم نه داچي مخالفت نه لاره. بلکي دوه چنده خوښه سوه.وروسته نو قوماندان د سمندر غوښتنه ومنله. هغه يوه قاچاقبر ته نيمی پيسې مخکي له مخکي ورکړې، او ور سره د سمندر او زرکي عکسونه ئې هم ورکړل.

قاچاقبر په درو مياشتو کي د هغوی د تللو د کار د سميدو ژمنه وکړه. ټوپکوال مخکي تر دې چي دغه درې مياشتي پوره سي، سمندر او زرکه بهر ته سره ولاړ سي، غوښتل چي د سمندر او زرکي واده وسي. سمندر يو بل وړانديز وکړ، چي که ده ته اجازه ورکړي چي دی يو

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځل خپله مور ووینې، که هغه ورسره راتله، هغه به هم راولي، دلته به زما او د زرکي په واده کې برخه واخلي. او که چیرې ئې مور نه را تلله، د هغې څخه خو به یوه د خدای په اماني راواخلی، بیرته به ژر ان شاالله ځان راورسوي.

ټوپکوال سمندرته د تللو اجازه ورنه کړه. ځکه هغه له دې بیرېدئ، چې سم دم سړی به مې دلاسه ووځی. هلته به ئې مور پښیمانه کړي. نو ولې په لوی لاس سم سړی چې د لور او ښځې مې هم خوښ دی، دلاسه ورکړم. هغه سمندر ته وویل:

- کله چې ستا او زرکې واده وسو، زما به هم زړه بیغمه سي. تر واده وروسته که وخت و، ولاړ به سې، مور به دې ووینې.

سمندر په داسې یوه حالت کې راګیر و، چې نه سې کولای، پر خپل سر بیرته مور ته ولاړ سې، د ټوپکوال خبره ئې ومنل. قوماندان ژر ملا راوستی. د سمندر او زرکې نکاح ئې ور وتړله. نور سمندر د قوماندان د کور

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړی او زوم سو. هغه د زرکي سره يو ځای او په مينه اخته دئ.

سمندر او زرکه د يوې خوا يو د بل خور او ورور دي، بلې خوا وينه او مينه ئې سره ګډه سوه.

هلته قوماندان اوښځي ئې د سمندر او زرکي دښه لوی واده دپاره ترتيبات نيول پيل کړل.

د سمندر او زرکي د واده خبر ښار ته هم ورسيدئ. کله چي د سمندر مور، خور او قوماندان لونګ د کيسې خبر سول، قوماندان لونګ د خپلي مور، خوابنې او ښځي په مشوره سره دا ښه تره وګڼل، چي د دې لوی شرم مخه ونيسي.لونګ د کورنۍ غړوته قناعت ورکئ، وې ويل:

دا شرم سبا مونږ ته پاتيږی. هغه خلګ خوچي د پاکستانی چارواکو په لاس کښيوتي دي، د هغو ښځه چارواکو داسي سړی جوړکړي دي، چي هغوی اوس د خپلي مور (وطن) په کيسه کي نه دي.

پاکستان غيرت، شرم او همت ئې په دوی کي وژلی دئ. په خفګان چي نوم د نامه نه پرې کيږي. زموږ نوم

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس ورسره ټرل سوی دئ. نوښه خبره داده چې موردا ځل بیا په تکلیف کم او تر پاکستانه ئې ولیږم. ښه پوهیږم چې دا به مور ته ډېره سخته وي.

د لونګ مور وویل:

- زویه! ستا او د کورنۍ د عزت د خوندیتوب دپاره به ځان اور ته هم واچوم.

د قوماندان لونګ مور وپاکستان ته د ورتلو تیاري نیول. تر لږ ځنډ وروسته، د لونګ مور د یوه اشنا او بلدی سړی سره اراده وکړه، چې د کویټې ښار ته ولاړه سي. په لاره کې ستونزی وې. دوی یو څه په ځنډ سره تر پاکستانه ورسیدل.

پوښتنه پر پوښتنه ئې د ټوپکوال کور پیدا کئ دا هغه شپه ده، چې د ټوپکوال په کور کې د سمندر او زرکې د واده د مراسمو د نیولو په کار نر او ښځې بوخت دي. د لونګ مور د ټوپکوال کور ته ننوتله. زیات کلونه تیر دي؛ د ټوپکوال ښځو د لونګ مور اول و نه پیژنده. ځکه سره له دې چې عمر تیر سوئ، کوچنیان لویان سوي او

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دځوانـانو څیـرو هـم تـوپیر کـړی دئ، د لونـګ مـور چـي اوس د یـوه زبردسـت قوماندان"لونـګ "مـور ده، د هغـي پـه جامو، سر او وضعه کـي د پخـوا پـه پرتلـه ډېـر تـوپیر لیدل کیدئ، نو پـه دغـه سبب د ټوپکوال ښځو دا اول ونـه پیژندله.

کله چي ښځو ولیدل، کور ته ئـي یو معمره او معتبـره سپین سرې ښځه راغله، هره یوه ئې روغبړ تـه راغلـه. د روغبـړ پـر وخـت د خبـرو څخـه د لونـګ مـور وپیژندلـه. ټولي ښخي په تعجب کـي ولوېدې، پدې چي اول د لونـګ مور څونه په ښه بڼه سوې ده او بل دا چي څنګه لـه ډېـرو کلونو تیرېدو وروسته د دوی کور ته راغله؟

هر ډول چي و، د لونګ د مورتود هر کلـي ئـي وکـئ او ټوپکـوال ئـي د لونـګ د مـور پـه راتللـو خبـر کـئ. ټوپکـوال هـم پـه فکرکـی ډوب سـو، ځکـه د هغـې زوی لونـګ خـو کلونـه مخکـي د ده لـور (کـوتره) د کـوزدې پـه شـپه د ده د کـوره تښـتولی وه. د هغـه خُسـر ئـي د هغـه لـه

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنـده څخـه خوشـي کـړی و، او خپلـه د لونـګ مـور هـم د هغوی سره یوځای د کلي تللې وه.

دی هم نه پوهیدی، چي د لونګ مور بـه اوس څنګه او د څه دپاره راغلې وي؟ بیا په داسي نازک وخت کـي چـي موږ ټول د زرکـي د واده پـه کـار و بـار سره بوخت یـوو. ټولو ته تشویش پیدا وو. ټوپکوال خپلو ښځو ته وویل:

- تاسـي د لونـګ د مـور سـره خبـري وکـړئ؛ ژر دا معلومه کړئ چي دا ښځه څنګه او د کمه راغلې ده؟ زه خو فکر نـه کـوم چـي دا ښـځه دي داسـي تصـادفی را پیښـه سوې وي.

د ټوپکوال ښځو د لونګ د مور څخـه پـه خبرو خبـرو کي دا پوښتني کولې چي دا دونـه کلونـه چیري وی؟لونـګ زوی چیري دئ؟ کوتره مړه ده کـه ژونـدی؟ تـه احـوال پـه لرې که یا؟

د لونګ مور دوی ته وویل:

- ټول شکر دئ ژوندي او جوړ دي. موږ پـه ښـار کـي اوسوو.هلته په ښار کي اوازه ګډه وه، چي قوماندان خپلـه

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور ودوي. زړه مي تاکت (طاقت) و نه کی. ما ویل، ښه دئ، چي یو واري تاسي وګورم، او د ښادئ مبارکي به تاسي اوپه خپل قوماندان صاحب ته هم ووایم.

که ستاسي خوښه وي زه غواړم چي تاسي ټولي ناستي یاست، قوماندان صاحب یو ځل ووینم؛ څو خبري لرم چي ستاسي سره ئي شریکي کړم.

ښځو وویل:

- ولي نه، مور به احوال ورکړو هغه رابه سي. قوماندان اوس سپین ږیری او ناروغ سړی دئ. هغه هیله لري خپله لور زرکه په خپل لاس واده کي.

د لونګ مور پوښتنه وکړه:

- د چا سره مو دوستي کړېده.

د زرکي مور ورته وویل:

- د زرکي پلار غواړی، زرکه هغه هلک ته واده کړي، چي د ده سره ئي د ده په تینته کي مرسته کړې ده. هغه یو ښاری هلک دئ، خو ښه هلک معلومیږی. نور ئي مور هم مور او پلار نه پیژنو. سمندر نومیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دی وخت کي ټوپکوال کور ته راغی. د لونګ مور دافغانی دود او رسم د هغه مخ ته ولاړه سوه. ټوپکوال ته ئي سلام واچوی، او بيرته پر ځای کښېنستله. ټوپکوال او د هغه ښځي درې سره کښېنستئي د لونګ مور وروسته له ډېرو کلونو تيرېدو څخه د دوی کور ته د خپلو ورتلو سبب داسي بيان کی:

- قوماندانه وروره! ښه غوږ راته ونيسه، نه مي غوښتل، چي ستا کور ته راسم. خو کله ناکله په ژوند کي داسي سخت او ژور مجبوريتونه پيښ سي، چي يو په زړه کي سخت خفه سوی انسان هم اړ باسي، تولي تيري ترخې تر شا وغورځوي.

نن ورځ زه، زوی لونګ، نړور (د زوی ښځه اوستالور) کوتره د کوتري مور، ستا ښځه،ستا خسراو خواښې ټول داسي مجبور سو، چي زه د دوی ټولو په خوښه ستاسو کور ته د څو خبرو د يادولو دپاره راغلم.

زما راتګ هم داسي يو مجبوريت وګڼه. زه د ښاره په ډېرو مشکلاتو سره تر دې ځايه يوازي ستاسي د ليدو

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپاره نه یمه راغلې. بلکي دا ټول مشکلات او ستړیا مي د دې دپاره پر ځان ومنلې چي مساله د اسلامی شریعت د پایماله کیدو دمخنیوی، د خپلي کورنۍ د عزت خوندیتوب خبره وه چي زه ئې مجبوره کړم، یو ځل بیا ستاسي پر کمبله کښنیم.

هغې زیاته کړه:

- په دې دوو سببونو زه خپله راغلمه. یو، نه مي غوښتل، چي پردي سړي د دې رازه څخه خبرکړم او بل سبب ستا د خطا شاهده زه وم؛ باید په خپله مخامخ زه درته ووایم. دا پدې چي ستاسي د کورنۍ سره زما د زوی لونګ چي ستا له رضا پرته ستا زوم سوی دئ، د هغه د عزت سره تړل سوی خبره ده.

دلته د عزت د ساتلو مساله ده، کله چي موږ په ښار کي خبر سو، تاسي غواړی خپله لور (زرکه) وسمندر ته واده کړئ، نو ما، لونګ، کوترې، د کوترې مور، د کوترې نیکه او انا پرېکړه وکړه، چي تا خپلو غلطیو ته متوجی کړو، چي بله لویه غلطي و نه کړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه هغه هلک پیژنم، ښه هلک دئ.خو سمندر مور لري. سمندر پلار لري. سمندر خور لري. لنډه ئې دا چې سمندر هر څه لري.

ټوپکوال د لونګ مور ته وویل:

- پدې خبره خو مي سر خلاص سو، چې ستا زوی لونګ د کوترې میره زما زوم او د کوترې مور، نیکه او انا د لونګ سره اوسی او ژوندي دي. اما د زرکې په ورکړه کي کمه نیمګړتیا سته؟ دا خو لا نوره ښه خبره سول، چې ته سمندر پیژنې. هغه مور، پلار او هر څه لري. او ښه هلک هم دی، نوغلطي په کم ځای کي ده؟

د لونګ مور ټوپګوال ته وویل:

- غلطي ډېرکلونه مخکي تا کړېده،ستا هغه دمیلمستیا شپه په یاد ده، چې زه ستاسي په کورکي وم.دقوماندان خودهغې شپې خوند هیڅ دمغزه نه و وتلی. وبیرېدئ، فکر ئې وکئ چې سمندرلکه چې زما اودې دهغې شپې زوی دئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو دلونګ مورکیسه شروع کړه: ستا ښه په یاد دي چې ته د شپې د خوني راووتی او د اور دالانچی ته ورغلې، سمندر ستا د هغې شپې زوی دئ.

ټوپکوال د خپلو ښځو په مخکې وشرمیدئ.لا هم هغسې فکر کوي، چې سمندر د ده زوی دئ، د لونګ د مور ځخه. د لونګ مور خبره نوره هم روښانه کړه، هغې وویل:

- په هغه شپه د اور په دالانچه کې د کوترې مورستا خپله ښځه پرته وه او زه د سرای په منځ کې د کوچنیانو سره ویښه وم، ته مې لیدې.سمندر ستا دهغې شپې غلطې ده،یعنې ستا زوی، د کوترې او زرکې هم ورور دئ.

د دې خبرو په اورېدو سره د زرکې مور او ټولو ښځو د لونګ د موره ځخه خوښې سوې، او قوماندان وشرمیدئ. ټولو په یوه خوله وویل:

- شکر چې د زرکې واده د خپل ورور سمندرسره و نه سو.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

قوماندان چي دغه ټولي خبري واورېدې، د ځان سره پر خپلو کړو باندي سخت پښيمانه سو. اوس نو ستونزه دا ده، چي څنګه خپل تربرو ته او نورو کليوالو ته ووائي، چي سمندر د ده زوی دئ؟ هغه چي خلک خبر و، قوماندان خپله لور (زرکه) سمندر ته ودوي، هغو ته څه ووايي؟ د خور"زرکی" او ورور"سمندر" واده خو ممکن نه دئ.

نو د کورنی، سمندر او د لونګ د مور په خوښه ئې دا تر ټولو ښه وګڼل چي،له دغه ځايه کډه وکړی. هغو په هماغه شپه کډه را وکړه.افغانستان بيا ښار ته د لونګ کور ته ټول راغلل.

قوماندان لونګ سره له دې چي کوتره، د کوتري مور، د کوتري نيکه د کوتري د پلار قوماندان په راتلو د دوی کور ته خوښ نه و، خو هغه په هغه لياقت او ښايستګي چي لرل ئې، د خپل خسر راتلو ته ئې ښه راغلاست ووايه.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوتري، د کوتري مور او نيکه ته ئې پدې قناعت ورکړی، چي زما او د کوتري د پلار تر منځ بايد فرق وي، ما مکتب لوستی دئ، زه په يوه نظام، قانون او نظم کي رالوی سوې يم.مګردغه ښيګڼی په هغوکي چي د کوتري پلار ورته کار او فعاليت کاوه(ای،اس،ای) کي،دغه ښيګڼی نه سته.

کله چي د کوتري پلار د خپل زوم قوماندان لونګ له خوا د ده د بديو سره بيا هم داسي نه ښول چي د ده څخه دي خوا بدئ وي. نو ئې يوه ورځ لونګ ته وويل:

- زه پر خپلو ټولو کړو پښيمانه يم او ستاسي څخه بخښنه غواړم. دوی....به راته ويل، او ما هم فکر کاوه چي د اسلام د ساتنی دپاره کارکوم، خبر نه وم چي خپل کور خرابوم او اخيرت ته به مختوری ځم.

پای

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم ټوک

دوهمه کيسه

بنګ

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوه کلیوال ژوند:

زموږ په کلي کې هم د نورو کلیو په شان د منې په وروستیو شپو کې، کله چې پروړونه له ډاګونو څخه ټول او ذخیره سي، د ممیزځایو څخه ممیز (کشمش خانو څخه کشمش) له باغونو او باغچو څخه انار یوړل سي، دا مانا چې هوا سړه سوله. د هوا د سړېدو سره جوخت کار او خواری کمه یا ورکه سي. د منې سړې سیلۍ را والوزی، د ونو او بوټو پاڼې ورژوي. ډېر وختونه اسمان شین او صاف وي.

کله نا کله پاس په اسمان کې نرۍ وریځې بې له اورېدو د کلیو دپاسه داسې په ځغاسته تیرېږي،چې لم ئې په خاشه کې نه بندیږي. د کښې ساړه بادونه پسې را والوزی، د هر سړی په غوږونو کې سوړباد شپیلکی وهي او شنه ډکې د مځکې پر مخ ورک سي.

چوغکی چې کرۍ ورځ د خپل نس د ډکیدو دپاره پر لاښوباغونو، فصلونو او ورشوګانو ګرځیدلي وي، هر مازیګر د خپلې شپې د تیرېدو دپاره په سیلونو سیلونو د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغونو، لڅو ونو او ورشوګانو څخه را الوزی او په ډله ييزه توګه مخ د خندق پر خوا ځی، هلته چي نلونه او لوخي ولاړي وي، دوی تر لمر لوېدو مخ ته هلته ځانونه رسوي. تر ګونګو ماښام پوري په خپل منځ کي په خپله ژبه سره ګډي وي، او تر هغه وروسته بيدېږی. سهارئي بيا د خپل نس غم وي. الوزي خورو ورو ورشوګانو ته ځي او د ځانو دپاره خواړه پيدا کوي.

د هوا په بدلون او سړېدو سره زيات کليوالي ماشومان، لويان او زاړه نر او ښځي رېزش او زکام سي، پُزی ئې را ايله وي. د غريبو کورنيو ژوند خو په پسرلي او دوبي کي هم ښادمن ژوند نه ويني، خو د مني او ژمی سړه هوا، ورباندي يو بل غم ايضافي سي.

وسمني کورنۍ يا هغه کورنۍ چي د ژمی لپاره لږ ځووری ولري، د سړو شپو د ښه تيرولو لپاره د مني په لمړيو ورځو کي خپل لاندي حلال کړي. دمني په اخير او دژمي په اولو شپو کي د لاندي څخه لغړ پخوي او په ژمي کي خپلي کترې خوري.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزماني څرخونه، د ژوند اړخونه

د غریبو ژوند خو په هوکه او سوکه تیرېږي. زیات وختونه سوړسک او اوربشینه په اونۍ کې یوه شپه ئې غلمینه وي. سپوره ډوډۍ خوبه یو بختور لري.

د غریبو هره هغه ورځ ښه وي، چي اسمان صاف یا د اسمان مخ له وریځو خالي وي. کله چي سهار ژړ او کمواکه لمر د غره له سره څخه خپل سره ټکی مخ رابښکاره او پر پراخه ورشو باندي خپله لمن خوره کړي، ټول کلیوال ورته هوسیږي.

په هره هغه ورځ چي سهار لمر یوه نیزه را پورته سي، نو د مځکي مخ لږ د ناستي او ګوذارې سي. لاس هم د تخرګه دباندي راخیژي.هر څوک د بیابانه څخه د ډوډۍ پخولو دپاره څه خاشې کور ته راوړي. تر هغه وروسته، ماشومان، ځوانان او زاړه، د خپلوکورونو څه د کلي په منځ کي میداني ته راووځي. نجوني هم د خپلو همزولو سره په ناوکیو بازي کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول هلته د میدانی په هغه کونجک کي، هلته چي د سهارنی لمر وړانګي ورته سیده رالویږي، او د باده څخه ئي غوړونه څه پناه وي، پیتاوي ته سره کښیني.

د هر کلي په میداني کي مشرانو دمشرانو،ځوانان د ځوانانو اوهلکان د هلکانوسره د ناستي او بازیو ځایونه معلوم وي. هر کلیوال د هري کورنی څخه چي وي دې میدانی ته راوځي، د دوی په کالیو او څپلیو کي ډېر د پام وړ توپیر نه لیدل کیږي. پدې چي ټول نژدې یو شان غریبانه ژوند لري. په دغه میداني کي تر غرمي پوري، هلکان د هلکانو سره، ځوانانو به د ځوانانو سره او پدې شان به سپین ږیرو له سپین ږیرو سره د زړه خواله، خبري اتري او لوبي کوي. هري ډلي یو د بله سره په یو څه نه یو څه ځانونه بوخت کړي وي. بجلیوال د بجلو لوبي، مردکیوال د مردکو لوبي کوی.

ځیني مشرانو بیا کتار، شپاړس ګاټی، درګاټی، غولبندی سره ایښی وي. پاته نورسیلبین پر راټول وي. ځیني زړو به ودغو ناستو او راټولو ته د خپلي ځوانی یوه

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیمه کیسه، د خپلي عسکرۍ د دورې کیسې او څرګندوني کولي.

مثلاً یوه به ویل: کله چي مي پچه را وختل، حکومتۍ ته ورغلم، دستي ئې ځیره کړم، د دوو جوړو کالو او درو شلو افغانیو سره د کوره ووتم. دوه کلنه نوکري مي هم دوه کاله او څلور میاشتي سوه؛ پدې چي عوضي نه و،را رسیدلی ترخیص مي بند وه. ما ویل چي ترخیص وانه خلم، کور ته نه ځم. همداسي مي وکړل.

د دوو کالو دعسکرۍ کولوبیانونه نو دونه زیات کیدل،چي مه کوه خبري. کله چي به د یوه ځخه بل ترهغه مشر ته د خبرو وار ورسیدی، هغه بیا د امان الله خان د پاچهی، د سقاوۍ دورې کیسې او څه چي ئې لیدلي وي، هغه بیانولې.

د هر یوه هڅه هلته دا وي، ځان داسي وښئي، چي پر ده دا عمرخوشي نه دی تیر سوئ، تر پیښو او لیدنو زیات څه وائي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلیم کاکو، چې په ناستو کې تر ټولو مشر دئ، د عمر زیاته برخه ئې په سختیو، خواریو او سرګردانیو کې تیره کړې ده. هغه د ژوند ډېرې تجربې لري.

ډېر څه د سلیم کاکو په مخکې تیرسوې دي. کله چې هر یو له دوی څخه خپل بیان خلاص کړي، نو د خپلو خبرو او کیسو د رښتیاوالي او سیکه کیدو په موخه، خپل مخ وسلیم کاکو ته را واړوي، او په لوړ اواز ووايي:

- سلیم کاکو همداسي نه وه؟

سلیم کاکو په خپل کار باندې بوخت وي، سر ئې کښته اچولې وي، پورته چندان نه ګوري؛ یوازي د تائید په توګه سر وښوروي.

هلته نو خبري کوونکئ ډېر خوشحاله پدې سي، چې بیان ته ئې سلیم کاکو هم د هوکې سر وښوروئ. که به پخپلو خبرو کې کم چا څه زیاتی هم کړئ و، سلیم کاکو غوږ کوڼ اچاوه. څوک ئې د ځانه نه مرور کاوه. سلیم کاکو نو خپله یو کلیوال پوخ نجا ر دئ. دروازې، د یوې رختونه، جغونه، مالې، چوغ لندی، بګیرکې،

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنیچویونه، د یامه لاستی ، ټکه کي او هر هغه څه چي د کلیوالو اړتیا وه، د سلیم کاکو سر ور سره خلاص دئ. هغه ئي په ښه توګه سرته رسولای سوای.

که څه چي اوس نو د سلیم کاکو لاسونه رېږدي، پر سترګو ئې هم پردې پیدا سوې دي، د پخوا په شان ښه نه ویني، مګر غوږونه ئي ښه اوری، خو د ده غټ اندامونه، قوی بدنه، چي لا کړوپه سوې نه ده، د لاسونو پنجې ئې غښتلي دي.

*** *** ***

نن هم سلیم کاکو د هري بلي ورځي په ډول سهار د کوره د خپلي تیشي، رندې، برمې، ارې، د میخونو د جابې او یو دوو تختو سره میداني ته راوتی دئ. بنګ زوی ئې چلم او د تنباکو جابه ورته هره ورځ راوړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنګ د خپل پلار سره مرسته کوي او کله نا کله ئې پلار اسانه او لږ کار ده ته هم سپارئ.

سليم کاکو درې زامن لري. د مشر زوی نوم ئې عطا محمد، د دوهم زوی نوم ئې بنګ او د کشر زوی نوم ئې هرڅه چي و، خو ټولو کليوالو (کولی) باله.

عطا محمد ئې پوخ نجار سوئ و. د واده خاوند و، د کلي ځخه ښار ته کډه سوئ.هلته په ښکارپور بازار کي ئې د نجارئ دوکان کاوه. بنګ او کولی د پلاره سره په کلي کي اوسيدل. پدې کلونو کي د سليم کاکو ښځه وفات سوه. سليم کاکو د خپلو دوو زامنو سره په پرديو دوو زړو خونو کي اوسيدل.

د غريبو کليوال په ناست ځايونو او باندارو کي هيڅکله د شرابو، کبابو، مستيو، نشو، د جامونو د تشولو او ډکولو خبري نسته. ځکه دا شيان زموږ د ولسی ټولنيز ژوند په منځ کي ځوک نه پيژني.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سليم کاکو د تنباکو د چلم څکولو پوخ (عملي) سوی و. د عمر د پخوالي او زيات چلم څکولو له امله د هغه په سينه کي خره هاری هر چا اورېدی.

سليم کاکو خپل شخصي کور او جايداد نه لري. پدې کلي کي ئې نا معلومه خورا زيات کلونه د يوه ښه ګاونډی په توګه ژوند کړی دئ.

په ټول کلي کي هيڅوک نه پوهيږي، چي سليم کاکو په اصل کي د کوم ولايت، کوم کلي او په نسب څوک دئ. خو دا دئ اوس د شاه دولا لالا د غويو د سرای تر څنګ د کلي د ميدانی سره جوخت د خپلو بچو سره ئې ګوذاره ده.

خلک ئې د جت سليم په نوم يادوي. هغه په رنګ ښايسته، په قد جګ، په خبرو پوه، د خبرو او لهجی څخه ئې په واضح توګه سړی پوهيدا سي، چي رښتيا هم د دې سيمي د کليو اصلي اوسيدونکي به نه وي. يو عمر ئې د دې کليو د خلګو په چوپړ کي تير کړی دئ. غوږونه ئې جوړدي، د ټولو ناستو خلګو خبري اوري، او د ځان سره

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې ارزوي. خپله لړ په خبرو او مجلس ورګډیږی. دا چي دی بــه څــه چورتونــه وهــي؟ یــوازي خــدای پــوهیږي. یوازي یتیم اکا د نورو کلیوالو خلګو په نسبت سلیم کاکو ډیر پیژنی. یتیم اکا او سلیم کاکو سره همزولي دي. سلیم کاکو او یتیم محمد اکبر یو بل ښه سره پالي هم، یعنـي یو له بله تګ او راتګ سره لري.

په دې کلي کي د مځکو تر اصلي مالکینو نور خوار وغریب، بې کوره، جلا وطنه یا "اوپره" کورنی زیاتي اوسي. نو د میدانئ په مجلسونو کي هم د "اوپره" هلکانو او سړو شمیر زیات وي.

یــوه ورځ تــر څــو چــي دوی یــو او بــل تــه د خپلو زړونو غوټي سره خلاصولي او راسپړلي، چي د سلیم کاکو زوی "بنګ" په وارخطائي سره ږغ وکړئ:

- هغه دئ، هغه دئ سردار صاحب، سردارصاحب پر دې خوا را روان دئ. په میداني کي راټول سړي، واړه او زاړه، د یوه مخه داسي یو دم چوپ سول، لکه پر مرغانو چي باز، څرخک ووهی او یا شاهین را ښکاره سي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیر، سردار صاحب کرار کرار د میدانی پر لور رانژدې کیدئ. دلته ټولو ناستو لویو او وړو خپل نفسونه په غاښ نیولي وه. کله چې سردار صاحب میدانی ته رانژدې سو، نو په میداني کي ناست ټول واړه او زاړه ورته ولاړ سول، سلامونه ئې ور واچول. سلیم کاکوهم خپل زور وواهه چي ولاړ سي. خو وئې نه سوای کولای.

سردار صاحب پر زړو او سپین ږېرو خلګو باندي هم خپل د مړی خیتي ټوکي وکړې. پرخپله کوندی ږېره او په ږېره کي تاو بریتو ئې لاس راتیر کړ؛ لکه جهان چي ده فتحه کړی وي. بیا ئې سلیم کاکو ته داسي وویل:

- سلیمه! زه نن بازار ته روان یم....

هغه لا خپله خبره پوره کړی نه وه، چي سلیم کاکو ورته وویل:

- په خیر ولاړ سې!

سردار بیا خپله پر راغبرګه کړه او خپله خبره ئې تکرار کړه:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- سليمه! ته به کور ته ورسې، د درشتې د ارې لاستی او د يوې خونې د دروازې لخک دواړه سست سوي وو، هغه به وګورې او جوړ به ئې کړې.

- سليم کاکو په کميني سره وويل:

- ښه دئ سردار صاحب، بنګ به دستي ورولېږم، ان شاالله جوړ به ئې کي.

سردار صاحب بيا پړ را درسته کړه:

- سليمه!که ته خپله ورسې، ښه به وي، ما په کور کي ورته ويلي دي.

سردار صاحب په کور کي له خپلو څلورو ښځو څخه څو لوڼي، يو نازولی خو په سر پک او بې بند و باره زوی لاره.

سردار بيا سليم کاکو ته وويل:

- دا خبره مي پدې درته وکړل، چي دا د نن زماني هلکان دومره د باور وړ نه دي. ته زما زوی ته وګوره، فکر کوم، دا ستا زوی بنګ هم ما ته يو ډول بل ډول هلک رامعلومېږي. هغه بل ورځ مي واورېدل، چي بنګ

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس په چينه کي په صابون ځان پرېولي، که دا رښتيا وي، نو د ده سره احتياط په کار دئ.

سردار ځکه داخبره وکړه چی زموږ په کليو کي صابون لږو مړو کورنيو يوازي د کالو منځلو دپاره کاراوه. دغه بازاری صابونونه چا نه پيژندل. بيا چي پيدا سول، يوازي مړو کورنيو او د هغو اولادو کاراوه، غريبو ته ئې کارول، عيب او شرم و.

سردار صاحب به لا څه نور تومتونه په بنګ پوري تړل، چي پدې وخت کي شاتر تاجو راښکاره سو، ږغ ئې وکئ:

ـ سردار صاحب، اس تيار دئ.

سردار صاحب هغه ته جواب ورکئ :

ـ ښه، ښه دئ، د رځم.

هلته مهتر لالو ماما د سردار صاحب د اس قيضه نيولې، ميداني ته راووتی.

*** *** ***

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهترلالو چې کوسه وزمه سړی دئ، نری څو تاره ږیره ئې پر زنه شنه وه، خپلې زړې ربړې څپلې ئې په خپل پښو کې تر ملا او اوږی تینګې تړلی وي، دی ته اماده و، چې د سردار صاحب د سپرلی د اس تر مخ به ځغلي. ځکه دا د مهتری وظیفه د لالو په برخه وه. د کوڅې په خوله کې د لالو دوه ښایسته بچیان سپیره چاودلی مخونه چې پرتوګونه ئې نه لرل، د سړی هوا له امله ریږدیدل؛ لاسونه ئې تر لنډو کمیسونو لاندي په تخرګو کي نیولي ولاړ وو، ګوري چي پلار ئې د سردار صاحب د اس تر مخ څنګه ځغلي.

ښځه ئې هم د خپلو بچو تر شا ولاړه ده. د اوبو ډکه کونجی ئې په لاس کي ده، انتظار باسي، چي کله به سردار پر اس سپور او روان سي. د دې د اولادو پلار لالو خو د اس تر مخه ځغلي او دا به اوبه ورپسي پاشي.

د لالو دغه لمړی ورځ ده، چي د سردار صاحب نوکر سوی دئ. لالو تیره شپه خپلې ښځې ته ویلی و، ښه سو، چي خواری راته پیدا سول، اما تر دا اوسه مي دونه زیات

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځغستلي نه دي، تر بازاره خو په پیاده تلو د یوې پوره ورځې مزل دئ، چې وبه کولای سم که یه. ته دعاوي راته کوه چې وکولای سم.

تاجو "شاتر" هم د اس دپاره څه شپیشتی په خپلو پتو کي په شا پوري تړلې اماده ولاړ دئ. د تاجو سا پخه ده؛ ډېر کلونه ئې د سردار صاحب د اس تر شا ځغستلي دي، پښې ئې په ډېرو ځغاستو، شګلنو مځکو، ډبرېنو لارو، تروو او ښګلنو مځکو، خاشو او اغزو کې پخې سوي وې، ستنه ئې په پښه په مشکل ننوتل.

د اس قیضه مهتر ونیوله او شاتر ریکاب ونیوئ، سردار صاب راغلی پر خپل اس ئې پښه واړوله، سمدستي ئې اس پونده کی.

د لالو کوروداني (میرمن) تر شا اوبه پسي وشندلي، دعاګاني ئې وکړې. خپل بچي ئې تر لاس ونیول، خپلي خوني ته بیرته وګرځیدله.

لالو د اس مخ ته او تاجو تر اس شا ته په یوه چارناله د ولسوالی د بازار پر لور ولاړل. د سردار صاحب تر

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تګ وروسته، د کلي د سپین ږیرو او په عمر پخو خلګو یو بل ته سره وکتل. هیچا جرات و نه کی، چې خبري وکړي، مګر مسکي مسکي سول.

دلته حاضرو ځوانانو ته یو ډول بل ډول فکرونه پیدا سول. پدې چې دا ولي د سردار صاحب تر تلو وروسته، مشران مسکي مسکي سول؟

څومعلم مرجان دا چپتیا ماته کړل و ئې وویل:

- لالو ته دي خدای خیر ور پیښ کي، څکه یو د ځغاستي سره نا بلد دئ، سا به ئې ژر وسوځي او بل پښې ئې هم پخې نه دي، په لاره کي ډبري، شګي، خاشې او ځوزان به ئې ګوډ کي.

بیابنګ د خپل پلا ره په کراره وپوښتل:

- پلا ره! دا سردار صاحب خو تر تا ډېر کشر دئ، دی هم په کوچنیوالي لکه خپل زوی (زلمی) دغسي..... و؟

سلیم کاکوخپل زوی بنګ وترټئ ورته و ئې ویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- چوپ سه، خدای وهلې، نه ئې وینې، چې ملک سلطان هلته ولاړ دئ، خبره به دي واوري، دستي ئې تر سرداره رسوي. هغه خود سردار مخبر دئ زویه! دا ټول یو شان وه،بدي د دوی په ختـه اخښل سوېده،ته سر مه په ګرځوه، خپله شپه تیره وه. موږ مجبور یو ګوذازه کوو، غریب خلګ یو، چې ته او کولی د خیره سره لویان سی، بیا خپله به په هر څه پوه سی. اوس ته د دغه خپل معلم صاب خبرو ته غوږ نیسه، خپل سبق وایه، د نورو په کار، کار مه لره.

سلیم کاکو له لږدمي کولو وروسته زوی ته وویل:

- اه ښه سو، چې رایاد سول زویه! ته یو ځل د سردار صاحب کور ته ورسه، وګوره، چې د دوی د دروازې لخک څه کار غواړي او د اری په لاستی ئې څه سوي دي؟ که ئې ډېر کار غوښتی، چې ماپښین زه او کولی ورسو، او که ئې کار کم و، هلته ئې ژر ور جوړ که، وروسته به نو د خیره سره ښوونځی ته دي ولاړ سي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنګ پلار ته ښه کړل. څه سامان ئې د ځانه سره واخیستې، د سر دار صاب کور ته ور روان سو. دلته نو اومکۍ غرمه ده؛ د ډوډۍ خوړلو وخت هم رانژدې دئ. د هر کور د پاسه دودونه پورته سول، تبخې باندې او اورونه بل سول. یو شمیر کورنۍ پر تبخۍ او څوک پر تناره خپل لانده کړي اوړه اچوي، او ډوډۍ پخوي. د خدای او هست خبره ده، چا د جوارو، چا د اوربشو او چا د غنمو اوړه لانده کړي وي.

ګوروان لنګي غواوي، چوپانانو لنګي میږي او بزې کلي ته راوستې او طالب هم د ټوک او جیرې د راټولولو دپاره د کلیوالو د کورونو پر خوا ور رهی سو. یوه ډله کوچنیان د ښوونځی را رخصت سوي دي.

د سلیم کاکو کوچنی زوی کولی هم د ښوونځی څخه کور ته راځي او نور هلکا ن ښوونځی ته روان دي. بنګ هم باید ښوونځی ته ولاړ سي. هغه د درس او لیک لوست سره زیاته مینه لري. ملا سیف الدین هم لکړه په لاس د مسجد په خوا کې ولاړ دئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دئ امیر خان اکا د هري ورځي په ډول چي نا وخت به مجلس ته راتلی، نن هم بیخي غرمه راغی. سلام ئي واچوئ، ټولو ئي سلام ته وعلیکم دي سلام ووایه، خو بډي اکا و امیرخان ته د سلام جواب داسي ورکړئ.

- امیر خانه، والله چي به تا کي هم کوم فساد سته، ټوله ورځ ورک ئې، یو دم لکه مادوزمی (پیری) پیدا سې، بیا بیر ته لکه مرغړی ورک سې. یوه کیسه شروع کړې، هغه پر نیمائي خوشي کې، ولاړ سي. په څه بوخت سوی ئې، خدای دي ئي خیر کړي. هغه بله ورځ دي هم د زرین ډُهل زن (ډهل وهونکی) نقل دغسي پر نیمه پرېښود، ولاړې.

امیر خان د بډی کاکو په ځواب کي وویل:

- خدای دی موږ او تاسي ژوندی لري. د زرین ډُهل زن کیسه خو څه کوي، ډېري نوري کیسي به درته وکړم، درځی، درځی؛ اوس غرمه ده، کورو ته به ولاړسوو، ګوله موله به تر ستوني تیره کړو، د ماپښین

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمانځــه تــر ادا کولــو وروســته بــه، کــه د خــدای رضا وه، باران نه و، لمر به هم ښه تود وي، بیابه د خیره سره کیسي کوو.

مومن اکا ئې خبره ونیوله، وئې ویل:

- په یو شرط!

مومن کاکو لا خپل شرط ویلی نه و، چې بډی اکا ئې خبره غوڅه کړل:

- شرط مرط ئې په کونه پوري مه ورتړه .

امیرخان وویل:

- مومن اکا ښه وایی، بډی کاکو خو زما په مرض پوهیږي، که د ماپښین په مجلس کې معلم صاحب و، نو بیا زه خبري نه سم کولای. ځکه د یوې خوا مي معلم صاحب مشر د کاکا زوی دئ. بل د هغه ژبه ډېره تیزه ده. هغه ورځ سردار صاحب او ملا صاحب لا ویل، چې مرجان ډېر ژبور دئ. پدې وروستیو کې چې هرځای کښېني د خانانو او ملایانو غیبتونه کوي.معلم مرجان هیڅوک غوږ نه پرېږدی....

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلیم کاکو چي لږ په مجلسوکي ئې خبري کولې اما دا ځل ئې وویل:

-هلکو! معلم صاحب تر موږ اوتاسي په هر څه پوهیږي، هغه مکتب ئې ویلی دئ، ښار ئې لیدلی دئ، د پوهو خلګو سره کښېنستلی دئ، موږ او تاسي په څه خبر یو؟ناست خلګ ټول چپ سول.

*** *** ***

بنګ چي کله د سردار صاحب د کور دروازی ته ور ورسیدئ، د سرای په دروازه کي ئې پښه ونیول ودرېدی او په لوړ اواز ئې ور ږغ کړل:

- زه بنګ یم، پلار را استولی یم، چي دروازه او اره در جوړه کم.

په کور کي د سردار صاحب ښځو او لوڼو د بنګ اواز وپیژندئ. د بي بی صدفي مور بنګ ته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- راځه، کورته راسه؛ ښيلې (؟) ستا ځخه بيا ځوک مخ پټوی، ته موږ ته هغه کوچنی بنګ ئې چې وي، دلوی سړي چمونه مه کوه.

بنګ کور تـه ور ننوتئ د سردار صـاحب ښـځو تـه ئـې سـلام ور واچـوئ، او پوښـتنه ئـې ځينـي وکـړه، چـې د کومی دروازې لخک خراب سوی دئ؟

د صدفي مور و صدفي ته وويل :

- زويـه، ورسـه؛ بنګ تـه دروازه ور وښـيه او اره هم ورته را واخله.

چي بنګ ئې جوړه کي صدفه تر مخـه، بنګ ور پـه پسې، هغې خوني تـه ورسيدل، چي د دروازې لخـک ئـې ختـا سوئ و. بنګ دروازې تـه کښينستئ، چـي لخـک ئـې ور جوړ کړي.

صدفه ورتـه ودرېدلـه، خپلـي دوی سترګی ئـي پـه بنګ کي ښخي کړيي وې.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنګ په خپل نازک تور بخون پوست کي زيات ښايسته دئ، غټي توري سترګي، جګه پزه، سپين غاښونه او برابر اندامونه خدای ورکړي وه.

بنګ تر يوه وخت پوري سترګی کښته اچولی وې؛خپل کار ئې کاوه، کله کله به ئې سترګی صدفي ته ور وا وښتي، چي وبه ئې ليدل، صدفه ده ته ګوري، د ده هم بدن وتخنيدی، مغزی ئې ورکوړ کئ؛ کله چي دواړه سترګو په سترګو سول، عقل او فکر ئې هلته بند سو.

بنګ په تيشه خپلي ګوتي داسي سختی ووهلې، چي تر ګوتو ئې وينی را جاري سوې.لادی خپل ځان ته متوجه نه دئ. په خوږ پوه نه سو. صدفه هم غرکه په ځُرت کي تللي ده؛ وچه ولاړه ده، د بنګ دوسترګو ته ګوري .

په دي وخت کي د صدفي مور راغله، ګوري چي مځکه په وينو سره ده. د بنګ تر ګوتو وينی بهيږی او لور ئې ورته ولاړه ده، سيل ئې کوي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د صدفي مور پر خپلي لور بږغ وکئ، چي ورسه، ژر ځه رښکئ او ټوکر را واخله، د بنګ ګوتي ور وتړه، او خپله ئي هم بنګ ته وويل:

- زويه، نور کار بس که، بيا به دي پلار راسي، دروازه به جوړه کي.

د صدفي د مور پر بنګ باندي زړه وسو؛ ولاړه چي بنګ ته ځه خواړه راوړي. هغي يوه کاسه ډکه د خوړو راوړه. ګوري چي صدفي لا د بنګ ګوتی نه وي ورتړلي. د بنګ تر ګوتو هماغسي ويني څڅيدې. د صدفي دواړي خپړي هم د بنګ په وينو سرې دي.يوبل ته ګوري.

*** *** ***

له هغه وخته چي صدفي د بنګ لاس په خپلو دوو لاسونو کي ونيوئ، څو خوږ سوي ګوتي ئي ور وتړي، د بنګ او صدفي دواړو لاسونه او بدنونه خوله خوله

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سول. د دواړو بدنونه رېږديدل؛ لاسونو او پښو ئې كار نه كاوه، عقل ئې د سره تللي و.

د صدفي د بنګ خوړ سوی ګوتی هیري سوې، يوازي دوی دواړو يو بل ته سره كتل. په خونه كي چوپه چوپتيا ده، د صدفي مور چي دوهم ځل خوني ته ورغله، پر صدفي ئې منت وكئ.

- تر اوسه دي د مسلمان ګوتي نه دي ور تړلي؟ ته ايسته سه، چي زه ئې ور وتړم، ته لكه چي د وېنو څخه بيرېږې.

صدفي دخپلي مور خبري نه اورېدې څو مور ئې دا لږ پري وهل كله چي صدفه د خپله ځايه څخه وخيكده، د صد فی مور د بنګ لاس په خپل لاس كي ونيوئ، ګوري چي د بنګ تر ګوتو تودی وينی او د لاس تر خپړه ئې يخي،يخي خولې څاځي.

د صدفي مور حيرانه سوه، ژر ئې خپلي لور ته وكتل، ګوري چي د هغې په مخ كي يو څاڅكی وينه نسته؛ داسي سپينه اوښتي ده، او په خولو كي لنده خشته

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده. د صدفي مور وپوهېدله، چې دا د دوو زړونو تر منځ د مينې رشته او خوله ده.

*****

د صدفي مور ژر ژر د بنګ ګوتي ور وتړلې. بنګ ته ئې د ډوډۍ کاسه کښېښول خوبنګ دغسې ډکه پرېښوله.ډوډۍ ئې ونه خوړل د سردار صاحب د کوره شوم را ووتئ، مګرخپل زړه ئې هلته پرېښود او د صدفي زړه ئې د ځان سره را واخيست او را رهي سو.

بنګ چي خپل کور ته راغئ، پلار ئې ورته وويل:

- بنګ زويه، ډېرعمر دي وکئ، دروازه لکه چي ډېره خرابه وه .

بنګ پلار ته وويل :

- هوبابا، جوړه مي نه کړه.

سليم کاکو ورته وويل:

- خير، ستا بلا دي واخلي زويه، زه او کولی به ورسوو، جوړه به ئې کړو. ته خپل ښوونځی ته ولاړ

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سه، دربانډي ناوخته نه سي، ډوډۍ دي په بغل ځولی کي کولی زوی در اچولې ده، پر لاره به ئې وخورې.

بنګ خپلي زخمي ګوتی د پلاره څخه پټي کړې. کشر وروړ ئې ژر ژر ډوډۍ او بغل ځولی ورته را واخیستل. کله چي بنګ د کولی څخه خپله بغل ځولی اخستله، کولی ئې ټږلي ګوتي ولیدې. بنګ خپل ورور پوه کړ چي پلار ته څه مه وایه، او پخپله ټړلي ګوتي د کوره ووتی او و ښوونځی ته ولاړ.

سلیم کاکو وخپل کشر زوی کولی ته وویل:

- زویه، یو څه سامان در واخله، چي ورسو، د سردار صاحب دوی کور ته، دروازه او د اری لاستئ به ور جوړ کو.

کولی همداسي وکړل. زوی او پلار دواړه د سردار صاحب کور ته ورغلل. د سردار صاحب ښځو چندانی ستر نه کاوه. د سلیم کاکو سره خو بیخی کوچنی لوی سوي وې. سلیم کاکو دروازه سمه او د اری پر لاستي ئې

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يــو دوه ميخونــه ووهــل. د کــار تــر تماميــدو وروســته، د سردار د کوره را ووتل، او مسجد ته راغلل.

د جمعي لمونځ تير سوی و. ملا صاحب سليم کـاکو تـه وويل:

- سـليم اکـا، سـړی چـي سـپين ږيـری کيـږي، دينـداره کيږي، مګر ته په دينداري کي سست سوی ئـي، د جمعـی لمانځه ته ځان نه را رسوې. زر لمونځه د کور، يو لمونځ د ماجت (مسجد)، زر لمونځه يوازي، يو لمونځ د جمعـي سره برابر نه دي.

سليم کاکوخپل سر وښوراوه، او ملا ته ئې هيڅ جواب ور نه کی، خپل لمونځ ئې ادا کی.

د ماپښـين د لمانځـه تـر ادا کولـو وروسـته، کليـوال بيـا وميدانی تـه سـره را ووتـل. د تـل پـه شـان د ميدانی دا بـل ديوال ته چيري چـي مـازېګر د لمـر وړانګـي ور لـوېږی، هلته سره پنډ سول.

اميرخان، بدی کاکا او يتيم اکا، ټول سره راغلـل. هلتـه ئـې پـه خپلـو پټوانـو کـي ځانونـه پيچلـي پـه خـاورو کـي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګونه ووهل. دا دئ معلم صاحب مرجان هم لکه چې ګوله تر ستونی تیره کړی وه او مجلس ته راورسیدئ.

ملا صاحب هم د کوچنیانو د سبقونو څخه ځان را بیغمه کړئ و، راغلی وسلیم اکا ته نژدې پر دوو تلو کښنستی، داسي کښینستی چي خلګو ته وښيي، چي زه بیرته ژر ولاړیږم.

د ملا صاحب د راتلو څخه مقصد او وظیفه دا و، چي معلم مرجان د خلګو په مخکي څه سره کوچنی کي.هغه د معلم مرجان سره آخیستې وه. هر چیري چي معلم صاحب د خلګو سره کښیني، ملا صاحب بې له ځنده ځان هلته باید ور رسوي او د هغه د خبرو په خلاف خبري کړي.

په دې ورځ ملا صاحب بیله ځنده معلم صاحب مخاطب کی، په قهر ئې ور ته وویل:

- معلمه، ته ولي د ماپښين لمانځه و جمعی ته نه راځی؟

معلم مرجان ملا ته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ملا صاحب، دماپښین د لمانځه پر وخت، زه د مکتبه را وځم، تر کوره او ماجته (مسجد) پوري پوره یو ساعت لار ده. خدای ته خو معلومه ده، چي زه د عیال په نفقه او د دې وطن و اولادو ته د څو تورو د ور زده کولو په کار بوخت یم، نو لمونځ هلته په مکتب کي یا په لاره کي ادا کوم.

د یو څه لنډ ځنډ وروسته، بیا معلم صاحب ملا ته وویل:

- ملا صاحب، پدې شپو او ورځو کي خورا تر له وتلئ معلومیږې. خدای دي ئې خیر کي، چي بیا به دا خلک کومي کندي ته ور واچوي؟

د دې خبري سره، سلیم کاکو هم وویل:

- معلم صاحب ښه وایی.ملاصاحب پدې شپو کي بیخي د (ووله) وتی دئ.

نور ملا چا خبرو ته پري نه ښود. بدې اکاملا ته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ملا صاحب، يو ګړى مو دلته ارام پرېږده، ماجت ته درځو، هلته دي نصيحتونه را ته کوه. لمونځ کوو، نور نو ته داسي وچ زموږ...هره ګړۍ لکه چپه لاس مه درېږه.

بدى اکا خو بيا په کلي کي مشر سخي، چرسي او شوخ سړى دئ، په خبره ئې چندان څوک نه خفه کيدئ.بل بدي اکا ته دمعلم مرجان خبري خوند ورکوي.بيا ئې مخ پر امير خان را واړاوه:

- ښه اميرخانه، ته وايه، وا مي وربېدل، چي ښار ته تللئ وې؟ په خير راغلې اوس نو وايه څه دي راوړي دي؟ کومه ماته، ګوډه او ړنده پيښه سوې ده که يه؟ خلګ خو وائې چي په ښار کي ډېري خبري سته.

اميرخان دوه درې ځل بدى اکا ته اشاره وکړه، مانا دا چي معلم مرجان ناست دئ، زه خبري نه کوم. خو بدى اکا امير خان مجبور کي چي خبري وکړي.

امير خان وويل:

- بدى اکا! په اوس زمانه کي والله که داسي څه سړى واوري، چي د زړه د راپورته کيدو دي وي. که رښتيا در

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ووايم، زما نو دا څووم وار دئ، چي ښار ته ځم او راځم. څه وکم خيښي ده. هره پلا چي ولاړ سم، دوې درې شپې هلته تيروم.

هغه زياته کړه:

- ليري ځای دئ، اوس مي کولمي هلته ګرو دي، اولاد دئ،نه ځيني رغول کيږي، مجبور يم، ورسم. حيا دي وي ډېره ډېره د هلکو مور هم را ته وايی، ته ولاړه سه، د لور احوال را ته راوړه. هغه بيوزله خو د بل په کور کي ده، نو زه مجبور يم، ورسم، احوال ئې واخلم.

بډی اکا پر را درسته کړه:

- ته خپل غمونه دي پرېږده. دا د ښاري خلګو د ژوند کيسه وکه. دوی څه کوي، څه شی خوري.....؟

اميرخان يو سوړاسويلی تر خوله راوايست، وئې ويل:

- ياره بډی اکا، څه به درته ووايم، زما خو ئې په خپله ښاری ژوند والله که خوښ سوې وي. ښاری خلګ سر و کال، ستړي او هلاک وي. يوازي ناوخته ماښام

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر کور وي. سهار په تیاره کي لکه زموږ کارګر، بزګر، چوپان، باغوان چي په پسرلي او دوبي کي پر سپیدو د کوره وځي.

امیر خان زیاته کړه:

- ښاریان کال دولس میاشتي دغسي ستړی ژوند لري.

میلمه ئې سهار د خولې د پرېکړي څوک نه سي پیدا کولای. سهار به یوازي وي. چای به کومه کوچنۍ نجلۍ یا یوه زړه ښځه درته راوړي، چي پوښتنه ځیني وکې، پلانی څه سو؟ دا یوه خبره اوري، خپلي خوارئ ته ولاړئ.

په کلي کي بې له بډی اکا، سلیم اکا او معلم صاب څخه نورو کلیوالو چنداني ښار نه دئ لیدلی. د امیر خان خبري ورته د بلې د نیا خبري او خورا په زړه پوري وي. بیا یوه وپوښتل:

- دوی پدې سړو شپو کي څه کار کوی؟

امیر خان وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هلته سړی او ګرمی شپې معلومې نه دي. کار، کار؛ ټوله ورځ کار. چا دوکان لاره، چا د سړک پرغاړه شیان خرڅول، چا د اسونو بګی لرلې، هغه ئې ځغلولې. چا ډوډۍ پخولې، چا سړکونه او پاشي کول، چا جارو کول، چا د کوڅو انبارونه پر خرو مځکو ته رسول. څوک د ختو په مزدوریو اخته وو. چا د خلکو سرونه او ږېري ور خریلې. خورا ډېري خوارئ وي په ښارکي. ټول خلګ د خپل سر په وېښتانو را ځوړند وو. په ښار کي هره ورځ تیاره د قیامت ورځ وي.

د لږ سا اخیستو وروسته امیر خان وویل:

- که څه په ښار کي هم لږ خلګ ارام او ماړه وو، نوري ټولي کورنی یوازي دونه څه د ورځي ګټي، چي ماښام ئي څټي، بس دا به وایو چي خدای دي زموږ او ستاسي ال او اولاد د دوی د حالــه پــه خپـل قـوت سـره وساتی. والله که هلته هیڅ سړی د خپلي کونی لګیدو ته وخت لري. د خلګو ئي حرص زیات سوی دئ، قناعت

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نسته. هره ورځ په ښار کې لکه د محشر ورځ چې وي، نر او ښځې ګډوډ تر له جاروزی، مخ پوټی نسته.

ناستو زړو خلګو خپله یوه یوه د لاس ګوته په خاورو کې کش کړل او دغه په خاورو لړلی ګوته ئې پر خپلو پزو باندې را کش کړې، په لوړ اواز به ئې وویل:

- توبه، توبه!

دلته نو ملا سیف الدین اکا چې لا په ولاړی ولاړ دئ، بیا بهانه په لاس ورغله، ژر ئې یو ایت ولوستی، وئې ویل:

- په کتابونو کې ئې راوړي دي: چې "په اخیره زمانه کې به د نرو او ښځو تر منځ پرده نه وي، ټول به سره ګډ سي". دغه دئ هغه حالت، قیامت را نژدې سوی دئ، خپل طاعت او عبادت کوئ. د خلګو پر خبرو غوږ مه نیسئ، ځان مه خبروی، پر خپلو غوږو لاسونه ونیسئ، هر څه چې بې خبره یاست، هغو نه ښه یاست. قیامت تور وي، که سپین؟ چې ښځې مخ نه پټوي، او په بازارو کې د نارینه و سره تاویږی او را تاویږی، نور به لاڅه اورو؟

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

معلم مرجان د ملا ځخه خبره ونيوله، او وئې پوښتل:

- تا ښار ليدلې دئ؟

- ملا صاحب وويل:نه، خداى دي نه را باندي ويني، نوري ګناه مي کمي دي چي ښار هم ووينم.

- معلم بيا وپوښتل !ملا صاحب (لمده) ډوډئ ښه خوند درکوي، که وچه؟

- لنده چي وي، وچه دي ځان وخورى....

ملا صاحب پر معلم مرجان ور ږغ کړل:

- معلمه، خبري مه اوږدوه، تاسي معلمان والله که په خبرو کي د چا پلار ملامت کي. ستاسي ژبى مار ځټلي دي. مطلب دي څه دئ؟

معلم مرجان وويل:

- ګوري خلګو، ما په ښار کي څو کاله مکتب ويلى دئ، اميرخان دوې درې شپې د لور کور ته تللى دئ. د ښار د خلګو ژوند زموږ تر ژوند ډېر اسوده دئ. په ښار کي دوا او ډاکټر پيدا کيږي، د ښار د خلګو کالي پاک وي. هغه لږ خواړه چي خوري، زموږ تر خوړو ښه وي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د ژوند نوري اسانتياوي سته. په ښار کي څه ښځي هم د نرو په ډول په حکومتی ادارو کي کار کوي، ډاکترانی،معلماني او په نورو کارو مصروفي دي.چي دا ټولي ښې خبري دي.

ملا صاحب ئې بیا خبره ونیوله:

- واالله هوله.....! ښځي د نرو سره یو ځای کارکوي؟ توبه توبه ما خو وویل، چي ستا ژبه مار څټلې ده. ته د کلي خلک ګمراه کوې؛ خپله خو ګمراه سوی ئې.وینم دي اوس کله کله بې لنګوټې پر لمانځه درېږې. هغه بله ورځ دي حتا ویل چي په لڅ سر هم لمونځ روا دئ. ګوره چي سبا به لا څه ووائې.

امیر خان هم د ملا پله ونیوله:

- ملا صاحب، رښتیا دي ورته وویل.

تر څو چي معلم مرجان ځان د ملا او امیر خان د خبرو جواب ته ځان جوړاوه، بډي اکا بیا ملا مخاطب کئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ملا صاحب، ولې مو يو ګړئ ارام نه پرېږدي؟ دا ځای د مسالو او فيصلو نه دئ. بيا چې ماجت ته درغلو، هلته دي خبري کوه، موږ به درته ناست يو.

ملا صاحب چوپ سو. خو معلم مرجان په حوصله سره اميرخان ته وويل:

- امير خانه، دا ستا ژوند خو لکه د يوه حيوان ژوند؛ خپل باغ ته لا انبار په شا وړي. پيسې په مځکه کې ښخوي، چې د زړه خوږی څخه دي اولادونه مړه سي، يوه کټوه غوښې کور ته نه را وړې. که دي دا اوس هم د سر و ږېري سپږي دا ناست خلګ وشميري تر شپيته به زياتي وي کمي نه.

ناستو خلګو وخندل. يو تن وويل:

- والله چي معلم صاحب رښتيا دي وويل، سم دي ورته وويل.

سليم هم د معلم صاحب خبره درسته وبلل، ورته وئې ويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- یار معلم صاحب پر خوله دي برکت سه، امیر خان دغسي کنجوس او سود خور سړی دئ. دا وطن تا غوندي ځوانانو ته اړتیا لري. موږ کلیوال دی تر شا ولاړ یو. خدای سته خبري دې زموږ خوښیږی؛ هر وخت خپلو زامنو او د کلي کشرانو ته نصیحت کوم، چي د معلم صاب خبرو ته غوږ نیسی، یو څه ځیني زده کړئ.

دناستو خلګو د سلیم کاکو خبري خوښـي سوې.. امیر خان او ملا صاحب مړیجن غوندي دمجلسه ولاړ سول.

د مازیګر د اذان وخت سو. ټول سره ولټیدل. کله چي د مازیګر لمونځ وسو، خلک د ماجته ووتل. ملا صاحب او امیرخان سره دوه په دوه پاته سول. ملا صاحب امیرخان ته وویل:

- امیر خانه د دې معلم مرجان یوه چاره په کارده، که ئې مخه و نه نیول سي، والله که یو دوه کاله وروسته د کلي د مکتبیانو څخه بیا څوک په دغه مسجد کي لا خبري وکي.لکه دغه نن د معلم خبري پرخلګواو هلکانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاثيرکوي. والله که بيا پياز زموږ په خوله څوک سپين هم کړي. د شيطان مرسته ورسره ده.

اميرخان وويل:

- زه ئې په چاره نه پوهيږم، خو په کار ده چې د سردار صاحب سره هم مشوره وکوو. د سردار صاحب لاسونه اوږده دي.

ملا صاحب امير خان ته وويل:

- ته ښه وايې، د کلي مشر خو سردار دئ، اما دا خبره دي ستا په خوله کې امانت وي، خبره خو دلته خرابه ده، چې دا سردار خپله هم په دينداري کې مزه نسته. کله چې مشر خراب سي، نو د کشرانو څه ګيله کيداى سي. سردار پر هيڅ حساب دئ. بيا کاشکې يوازې په لمانځه کې سست واى؛ خلک وائې زوى مړى په نورو بد بختيو اخته دئ، څوک ورته ويلاى سي.

امير خان پر را درسته کړه:

-هو، ملا صاحب، ته رښتيا وايې. خبره ترخبرې پورې راغله زما خو ئې د پلاره سره هم ګوذاره وه. هغه

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس مړ دئ او زموږ ورپسې لاره ده، چې غيبت ئې و نه سي، خدای دي ښه ورسره وکي، بيخي د ده په شان و.

ملا صاحب وويل:

- توبه ئې د بترو څخه،امير خانه، ته خو دهغه سره ډېر نژدې ئې، خلګ دا هم وائي چې سردار په دا مردارو اوبو(شرابو) خوړلو هم روږدئ دا خبره رښتيا ده؟

- ملا صاحب، زما په خوله دې ئې خدای نه کوي، يو ډول اوبه خوري بد بوی ئې ځي. نو که و دغه به وي، موږ ته وايې، دا دوا ده. د دغو اوبو تر چښلو وروسته، داسي ليونی ليونی کيږی.

ملا صاحب وويل:

- هو، امير خانه، په کتابو کي ئې را وړي دي، وايې: هر څوک چي شراب وخوري، هغه لکه اوښ داسي مست کيږي، تر خوله ئې ځګونه بهيږي.

- څه وکو، اوس دغه شی خدای زموږ په برخه کړی دئ. ته ګوره، کله چي دی پر کور سی او بې حاله نه

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي، دواړه به ورسو؛ د معلم په باره کي به خبري په ګډه ورته وکو. نور د ماښام د لمانځه وخت دئ. اوس دا خبره د ځان سره وساته، څوک موک ماجت ته راځي؛ بیا به ګورو.

******

د ماښام د لمانځه تر ادا کولو وروسته، سلیم کاکو د خپل کشر زوی کولی سره یو ځای د خپل کور پر خوا روان سو. د زوی څخه ئې وپوښتل:

- زویه، دا بنګ نن و نه ځنډېدئ ځکه په سترګه مي نه سو؟

کولی ورته وویل:

- یه، بابا؛ موږ په ماجت کي و، ما ولیدئ، بنګ رالی (راغی).

کله چي سلیم کاکو او کولی کور ته راغلل، ګوري چي بنګ بیده دئ. د سلیم کاکو څه فکر خراب سو، چي بنګ خو هیڅکله دا وخت نه بیدېدئ، دا نن څنګه داسي بې وخته بیده سوی دئ. کولی ته ئې وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زویه، ته څه اور بل که، چې لږ رونبا سي، زه به بنګووینم.

کولی چې څه دلرګوتراشنی په د یګدان کې کښېښولې، اورلګیت ئې ورته وواهه، تر دود وروسته د تراشنو څخه د اور لمبه پورته سوه. سلیم کاکو ولیدل، چې د بنګ د لاس ګوتي تړلي دي کولی ته ئې وویل:

- زویه، بنګ لکه چې د چا سره کوم جنګ کړی دئ؛ ځکه د لاس ګوتی ئې تړلي دي. کولی په کراره پلار ته وویل:

- یه، بابا؛ جنګ ئې نه دی کړئ، نن چې د سردار صاحب د کوره راغی او مکتب ته تلی، ما ئې لاس ولیدی چې ګوتي ئې تړلي وي.

بنګ چې زړه ئې د کوټلو وښو ډک و، پر ځای پروت و، بیده نه و، د پلار اوورور خبري ئې اورېدلې. سر ئې راپورته کړ. سلام ئې واچوی، پلار ته ئې وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- بابا، کله چې مې د سردار صاحب په کور کې دروازه جوړوله، خپلې ګوتې مې په تیشه ووهلې؛ ځکه مې دروازه جوړه نه کړه، جنګ مې نه دی کړئ.

- خیردئ، زویه؛ اوس کښینه، کولی جان به ښه چای پخې کې، د یوه ګیلاس خوړو چایو سره به ډوډئ وخورو، سهار به ئې په رڼا زه وګورم، اوس تیاره ده.

بنګ پلار ته وویل:

- بابا، ډوډئ مې خوا ته نه کیږي.

پلار ئې ورته وویل:

- نو حتمي به دي تبه وي، که ډوډئ نه خورې، خیر دئ، یو ګیلاس تودې خوږي چای ښې دي، بدن به دي ځه تود سي.

کولی چای جوشه پر اور کښیښوله، ژر په دود لړلی توره خونه، له دوده ډکه سوه. د خوني هوا ځه توده سوه. بنګ یو ګیلاس ګرمي او خوږې چای غوړپ کړې. کولی یو زوړ، خو ښه دروند تلتک پر واچاوه.

*****

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار چي کله ماپښین د بازاره څخه بیرته وخپل کلي ته راتلی، یو من بوره، یو چاریک توري چای او یو چاریک شني چای، نیمنی پلمیټ، یوه غوټه ټوکران او څه نوره میده ریزه سودا ئي هم کړې وه. چای، بوره او پلمیټ ئي و لالو ته ور په شا کړل. د ټوکرانو او میده سودا غوټه ئي تاجو ته ورکړل. خپله ئي پر اس پښه واړوله او خپل اس ئي پونده کاوه.

لالو ماما چي هیڅ وخت ئي نه و ځغستلي،دسهار دځغاستي څخه ئي لا پنډیو درد کاوه، سا ئي پخه نه وه، اوس چي سردار صاحب دوه منه پیټی هم ور په شا کئ، ده ته خورا مشکله وه، چي د دونه د رانه پیټي سره د اس تر مخه وځغستلای سي.مجبور و ښه ډېره لاره بیوزله د زړه په دوک وځغستل. په نمایی دلاري کي ئي نوره ځغستا په وسه نه وه؛څو ځل لالو بیچاره په لاره کي ولوېدی؛ نږدی به و، چي د سردار د اس تر پښو لاندي سی.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به سردار مینت پر وکئ؛ ژر به پورته سو. سردار به ورته ویل:

ـ چابک سه، چابک سه؛ شپه راباندي راغله. په تیاره کي لیوان، غله او غدوی راباندي پیښ نه سي، څه تیز سه.

لالو بیوزله زیات نه سوای ځغستلای. تر څه لاره مندو وهلو وروسته، دا ځل ډېر سخت پر خوله ولوېدئ. سردار چي څو ناری او منتونه پر وکړل، لالو بیا سر را پورته نه کئ. سردار هم تاجو ته وویل:

ـ دا غوټه، چای، بوره او پلمیټ ځیني را واخله، ما ته ئې را که. درځه چي زه او ته ځو، دی دا لته پرېږده چي لیوان ئې وخوری. د ده دي ملا ماته سي دبې غیرته.

هغوی لالو پر بټي بیابان پرېښود. سردار او تاجو ګونګو ماښام کلي ته ځانونه را ورسول. سردار خپل کور ته ننوتی. تاجو بیا اس تر جلو ونیوه، دوری هوری ئې په کوڅو کي وګرځاوه، چي د اس نفس ساز او خوله ئې وچه سي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته د لالو ښځه او ماشومان وېښ ناست او د خپل پلار د راتلو په انتظار وو. کله چې ئې په تیاره کې د اس د پښو درزی واورېدئ، خوښ او خوشحال سول، چې دا خو د سردار صاحب د اس د پښو دربی دئ؛ شکر چې پلار مو په خیر سره را رسیدلی دئ. سترګی ئې دروازی ته نیولې وې، چې پلار به ئې راسي. مګر لالو بیا کورته را نه غئ.

د لالو ښځې د خپلو اولادو سره کرئ شپه په انتظار تیره کړه. سهار وختي ئې خپل کوچني اولادونه تر لاس ونیول، د تاجو کور ته ورغله. د تاجو د ښځې څخه ئې پوښتنه وکړه:

- تاجو ماما کور ته راغلی دئ؟

د تاجو ښځې ورته جواب ورکړئ:

- هو، د شپې نا وخته راغی،اوس بیده دئ. ولې، خیرخو به وي، چې پدې وختي راغلې؟

د لالو ماما ښځې ور ته وویل:

- زما سړی خو تر دا اوسه نه دی راغلئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تاجو ښځه ولاړه، د تاجو څخه ئې وپوښتل. هغه ور ته وويل:

- راځي، پر لاره دئ.

غرمه چي تاجو د سردار سراچې ته ورغي، اس ته ئې اوبه، وابښه او دانه ورکوله، چي سردار هم د کوره را ووتی.

تاجو سردار ته وويل:

-لالو لا تر اوسه کور ته نه دی راغلی.

سردار جواب ورکئ:

- پرېږده ئې؛ هغه دي چنداني سړی نه و پيدا کړئ. تا و نه ليدئ، تيره ورځ ئې په قصدي غوښتل، چي پر لاره راباندي نا وخت کي او په غلو مي لڅ او يا ووژني؛ را به سي. ما ته لالو يو ټګمار سړی معلوم سو. د ده دی ملا ماته سي، دوه منه بار ئې وړلای نه سوای، چي را هم سي، جواب ورکه، په يو بل سم سړی پسې ګوره؛ مزدوران خو کم نه دي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سباغرمي ته نو ټول کليوال خبر سول، چي لالو کور ته نه دی راغلئ. د خپلي تجربی له مخي سليم کاکو پوه سو؛ خلګو ته ئي وويل:

- خدای دي فضل کوي، فکر کوم چي لالو ته به يو څه ورپيښه وي، ځکه شپه خو ډېره سړه تيره سوه. که چيري لالو پر بيابان پاته سوی وي، اول خو به يخ وژلی وي، که يخ نه وي وژلی، نو ليوانو به خوړلی وي.که دونه لاره خونه ده چي تر اوسه به پر لاره وي.

د ماپښين لمانځه ته د بل کلي يو مسافر پر ماری اوښ سپور د هغه لوري را روان کلي ته را ورسيدئ.

سليم کاکو مسافر ودراوه:پوښتنه ئي ځيني وکړل:

- سړيه د کمه (کومه) راغلي او چيري ځي؟

مسافر وويل:

- د بازاره راغلم، خپل کلي ته ځم.

سليم کاکو وپوښتی:

- په لاره کي دي بل مسافر و نه ليدئ؟ نه مسافر خو مي په سترګه نه سو. هو ولچي هلته ستاسي کلي ته

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نژدې د سورکۍ غونډۍ په شيله کې پر يوه مرداره باندې څو کارګان او دوی ګېدړی را ټولې وی. کله چې زه ورته را ورسيدم، و مې ليدل، چې کالې او څپلۍ ئې د کم (کوم) مسافر وو، چې د شپې مردار خورو او ليوانوبه خوړلی و. د کوتکه او کوسې نښې او علايم نه وو، نو د مسافر سره چې په دغسې سړه شپه کې کوسی او کوتک نه وي، پر دغه لاره، د دغو غرو لمن ليوان لري. او يا ممکن خپلو ملګرو وژلۍ او هلته غورځولۍ وي. خدای خبر، کم (کوم) بيوزله به و.

سليم کاکو او نور کليوال خفه او حيران سول. مسافر هم د دوی په ليدو خفه سو؛ پر خپلو خبرو پښيمانه سو، چې کاشکې مې دا حال نه وای ويلی. په دغه وخت کې چې مسافر کليوالو ته نکل کاوه، تاجو هم را رسيدلی و. سليم کاکو ته ئې کرار وويل:

- مسافر رښتيا وايی. لالو پر دغه ځای زموږ څخه پرون مازېګر پاته سو.

سليم کاکو پر کليوالو خلګو ږغ وکړ:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- همدغه لالو ماما دئ؛ درځی چي پسي ورسو، پاته هډونه ئې راوړو. ښه دئ د کونډې او اولادونو زړونه به ئې صبر سي.

امير خان چي دا خبره واورېدله، د خلګو د منځه را ووتی، په منډه منډه ولاړی، سردار ئې د کيسې خبر کئ.

د دې خبري په اورېدلو په اول کي سردار هيڅ پروا و نه کړه، مګر کله چي امير خان ورته وويل، هغه مسافر د کليوالو په مخ کي وويل، چي دا سړی به چا وژلی او هلته پرې اېښئ وي، د سردار يو څه فکر خراب سو. امير خان ته ئې وويل:

- ملا صاحب چيري و؟

امير خان وويل:

- هغه هم کليوالو د ځانه سره بوتی، چي د لالو هډونه راوړي.

سردار توبه،توبه وکړه، امير خان ته وويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ته ژر پسي ورسه، ملا پوهه کړه، چې د دغې خبري لړغم وخوري، که نه بيا کليوال او معلم مرجان د دې نا چيزه خبري څخه يوه خبره جوړوي.

اميرخان ډېر تيز په کليوالو پسي منډي ووهلې. کليوال لا د لالو د هډو ځای ته نه وه رسيدلي، چې دی ورسره يو ځای سو. کله چې کليوالو د لالو ماما بې غوښو هډونه، د سر کوپړه، ځپلی په وينو لړلي د کالو ټوټې هري خوا ته تيت او پرک وليدل، سخت په غوسه سول.

د يوې خوا ئې دغه پاشلي هډونه او ټوټې را ټولولي، د بلي خوا ئې د دې پر ځای چې لالو ماما ته دعاګاني وکړي، تر خولو ئې سردار ته بد الفاظ راوتل.

اميرخان ملا صاحب ته ځان ور نژدې کئ، کرار ئې ورته ويل، چې سردار صاحب ويل،ملا صاحب ته ووايه، دغه دې د کمال ښکاره کولو ورځ ده، د خلګو په منځ کي دي خپل کار وکه، خلګ ارام که. ملا صاحب اميرخان ته وويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ښــه دئ، زه پــوهيږم چــې څــه وکــم (وکـړم)، دا ئــې ځای نه دئ. اوس که څه وایم، خبره نوره خرابيږي، چې کلي ته ورسيدو، زه به قران مجيد هم را واخلم، بيا به ئي ګورې، ته بيغمه اوسه.

کله چي قهرېدلو کليوالو د لالو ماما هډونـه کلـي تـه را ورسـول، د يـوې خـوا شـپه او تيـاره وه، او د بـل لـوري د لالـو د ښـځي او يتيمـانو ژړاوو، سر شـکونو او نـارو کلـي پر سر واخيستی. د کليوالـو ښـځي او کوچنيـان هم راغلل. ټول کلي ژړل.

په کلي کي د ژړاوو، او ښراوو يو محشر جوړ کړی و، چـې د سر دارصـاحب خـوب ئـې هم نـا ارامـه ور نـا ارامه کئ.

ملا صاب او امير خان دواړه د سـردار کورتـه ولاړل، چي سردار ته کيسه وکي. سردار دوی ومنل. ډوډی ورتـه راوړل سوه. دوی دواړو د لالو د پاته هډونو د راوړلـو او د کليوالـو د احساسـاتو د پارېـدلو بيـان سـردار تـه وکـئ پـه ضمن کي ملا صاحب و سردار ته وويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- دغه معلم به اخیرموږ او تاسي په یوه لوی غم اخته کي.

سردار امیرخان ته وویل:

- ته خو یو ځل کور ته ور ږغ کړه، چي څه چای راوړی.

کله چي امیر خان ولاړ سو، سردار و ملا ته وویل:

- ما به وختي د معلم یوه چاره ور کړې وایی. ته خبر ئې چي معلم مرجان د امیرخان سکه د کاکا زوی دئ.

امیر خان بیرته راغلئ، سر دار خبره واړوله:

- ملا صاحب، ستا خو لږ کلونه کیږي، چي زموږ کلي ته راغلې یی؛ ما او امیر خان ته دا معلومه ده چي معلم څوک دئ او څنګه معلم سو؟

سردار زیاته کړه:

- معلم د امیرخان مشر د کاکا زوی دئ. زه او مرجان سره همزولي وو. هغه وخت چي مکتب نوی زموږ په کلي کي شروع کیدئ، نو سرکار زما د پلاره څخه وغوښتل، چي اول به ته خپل زوی مکتب ته ورکې،

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې وروسته نور خلګ هم خپل زامن مکتب ته ورکې. پلار مي نه غوښتل ما مکتب ته ورکي.هغه مجبور سو، د مرجان د پلاره څخه ئې وغوښتل، چې دا ستا زوی به زما د زوی پر ځای مکتب ته ورکړو؛ زه به تا ته هرکال نغدی پنځوس افغانی درکوم. هغه و، چې زما پر ځای مرجان مکتب ته ولاړ، اوس هغه مرجان نه یوازي ما ته، بلکي ټول کلي ته دا دئ غم سو.

ملا صاحب او امیر خان ورته وويل:

- دا غم نو ستا پلار کرلی دئ؛ خیر، اوس هم سری وخت دئ.

سردار ملا صاحب ته وويل:

- اوس ئې چاره او مخنیوی په تا کیږي.ستاڅه ملا ماته، حکومت،خان، ملک،مسجد او قران ټول ستا پلاس کي دي. امیر خان به د رسره وي، څه چې اړتیا وي، زه مو تر شا ولاړ یم. ملاصاحب ډاډه سو.

*** *** ***

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار چې کليوالو د لالو د قبر او کفن په کار لاس پوري کاوه، ملا صاحب راغی، قران شريف ئې په څنګ کې را اخيستی و. د نرو او ښځو په منځ کې کښينستئ، قران مجيد ئې خلاص کی، يوښه اوږده سوره ئې تلاوت کړه؛ بيا ئې نو د نصيب، قسمت، وخت او وعدی د پوره کيدو په هکله اوږدې خبري وکړی؛ ګورئ څه چې د چا په نصيب وي، هغه ويني، څه چې د چا په برخه وي، هغه ورکول کيږي. وعده چې د چا پوره سي، څوک ئې نه سي زيا تولای، دا د اذل وېش دئ.

ملا صاحب په خبرو کې کرار کرار دغسې تر جنته ولاړی. هغه زياته کړه:

- د لالو ماما په قسمت کې دغه شان مرګ ليکل سوئ و. بيا دي هم هغه د خدايه ارمان نه کوي، نن شپه د جمعي ده، بختوره شپه ئې په نصيب سوه. د جمعي په شپه د جنت دروازې خلاصې ولاړي وي، او د دوزخ دروازې قلف وي. هر څه د خدای د طرفه دي، نا ارامی کول، ژړل د خدای تعالی د احکامو مخالف کار دئ. د ده

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر مور ټولو دا حق دئ، چې تر خاورو ئې ورسوو، دمړي ژر ښخول سنت کاردئ.دعاوي ورته وکړئ، چې خدای ئې وبخښي.

د ملا صاحب تر خبرو وروسته، امیرخان وویل:

- د مړی ډېر پرېښول په کور کې ښه کار نه دئ، در وائې خلی، چې خاورو ته ئې ژر وسپاروو.

سلیم اکا پر را ږغ کړل:

- امیرخانه، کښینه؛ هلکان سهار وختي د قبر کیندني دپاره تللي دي، تر اوسه ئې احوال نسته، د باندي هوا سړه ده، تر څو چي دوی احوال را نه کی، چي قبر تیار دئ، د دې ځایه ئې مه ښوروئ.

نور ملا صاحب او امیرخان جرات ونه کی، چي خبري وکي. معلم صاحب ناستو کلیوالو نرو او ښځو ته وویل:

- عزیزانو، خویندو او ځوانانو!

- دا یوازې لالو نه دئ، چي په ډېره ظلمانه توګه ووژل سو. ستاسي به یاد وي، چي دوه کاله مخکي سلام

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جان دغسې مړ سو. بې له شکه چې موږ او تاسې د خدای پیدا یو، او خدای به مو پنا کوي. اما، په قران شریف کې دا هم راغلي دي، چې کوچنی، صغیر او مومن ته تر څو چې بالغ سوی نه وي، څوک جزا نه سي ورکولای. ملا صاحب همداسی نه ده؟

ملا صاحب د معلم صاب خبره ومنله. بیا معلم صاب وویل:

- په قران شریف کې ئې راوړي دي، چې د پلار په جرم زوی، لور، ښځې او نورو دوستانو ته ئې جزا نه ورکول کیږی.

بیا ئې ملا ته مخ را واړوئ:

- ملاصاحب همداسی نه ده؟

ملا بیا د معلم خبره درسته وبلله.

وروسته، معلم صاب د لالو یو ماشوم زوی تر لاس ونیوی او وئې پوښتل:

- دغه ماشوم څوک ژړوي؟ دا ښځه څوک ژړوي؟ کمه (کومه) گناه ئې کړی وه؟

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کليوالو وويل:

- نه، هيڅ ګناه ئې نه ده کړې.

معلم صاحب زياته کړه:

- پس دا نو خدای تعالی نه دئ، چې دغه ماشومان، ښځې،موږ او تاسې ټول ژړوي، دا بل څوک دئ، چې دا ظلم کوي، ټول ولس ژړوي.

ملا صاحب او ټول کليوال وپوهيدل، چې معلم صاحب کم (کوم) ظالم يادوي؟ تر څو چې ملا صاحب خبره جوړوله، نفر راغئ، وئې ويل چې قبر تيار دئ.

د معلم خبرې د خلګو په مغزونو ننوتې او ملا صاحب ته موقع په لاس ورنه غله. ټولو د هډېرې پر خوا جنازه واخيستله او روان سول.

پرلاره باندې د خلګو تر منځ پسپسې ډېرسو. چا و چا به ويل:

- دا معلم صاحب خو والله چې په قران هم ښه خبر دئ. ملا ئې هره خبره منله.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا به لا دا ویل، چې دا بل ظالم نو څوک دئ، چې دی وائې؟

امیرخان بیا د ملا صاحب پر غوږ ور پرېوتی، چې تا ولې د معلم خبري درستي وبللې؟ د دې خبرو څخه د هغه مقصد دا و چې لالو خدای نه دئ وژلی. نو چا وژلی دئ؟ د دې خبري مانا خودا سول چې خدای ناکرده لالو سردار صاحب وژلی دئ. که څه چې وژلی ئې هم وي، څوک څه ورته ویلای سي، خو بیا هم ښه نه ده، چې پسي شا پـه سردارصاحب پسي هر خوار او غریب خبري وکي.

*** *** ***

هلته د لیري سردار صاحب معلوم سو، چې دی هم د هدېرې خوا ته راځي؛ را نژدې سوی لا نه و، چې امیر خان او دوه درې نور غوړه مالان ئې مخ ته ورغلل. تر څو سردار را رسیدئ، خلګو لالو پـه قبر کي ایښی او خاوري ئې ورباندي را اړولې. کار چې خلاص سو، ملا

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

صاحب لاسونه پورته کړل او دعا ئې وکړه. وروسته بیا معلم صاحب خبري پیل کړې:

- لالو، زموږ او ستاسي ورور او غریب سړی و، هیڅ بد عمل ئې نه لاره، پنځه وخت لمونځ ئې کاوه، مګر غریبی دي ځان وخوري؛ زموږ په وطن کي د اولاد نفقه پیدا کول، څه اسانه کار نه دئ، دا ماړه خلګ هم باید د خدایه لږ وبیرېږي، په مزدورانو باندي دونه درانه کارونه و نه کی، چي په وس کي ئې نه وي، او تر لاندي مړ سي.

معلم صاحب زیاته کړه:

- نور نو لالو زموږ او ستاسي په منځ کي نسته، دلته د قبر پرسر لاسونه پورته کئ او درې واره قل هوالله احد وواياست،ثوابونه ئې ده ته وبخښی؛ دغه ئې فاتحه ده، نوره فاتحه ئې نسته.

***   ***   ***

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لالـو د مـرګ کيسـه د خلګـو تـر مـنځ سـره تاوېـدل راتاوېدل. د معلم صاحب خبرو پرکليوالو ډېر اثر کړئ و. هر يو به ويل، چي د لالو بيوزله سره ظلم وسو. ځينو بـه لا دا ويل چي ګوره بيوزله به ئې څنګه مړ کړئ وي، او څنګه به ليوانو خوړلی وي

معلم مرجان خو د دغه کلـي اوسيدونکی دئ. سربيره پر معلمی څه خپله مځکه هم لري. د ژوند څرخ ئې سم څرخی؛ چا ته اړ نه دئ. کليوالو تـه ئـې خير رسيږي، د کليوالو په منځ کي ورځ تر بلي د ښه اعتبار خاوند کيدئ.

د دغه کليوالي ښوونځی څخه د معلم مرجان د تبديليدو دپـاره خـو يـو ځـل مـلا صـاحب او اميرخـان دواړه د سردارصاحب سره ملګری حتا تر ښاره ولاړل، که ئي د تبديلی يوه چاره په معارف کي وکړي. پـه معـارف کـي د دوی غوښتنه د معلم مرجـان د تبـديلی پـه بـاب و نـه منل سوه. ځکه د معارف د چارو مشر دوی ته وويل:

ـ تاسي ما ته بل معلم را کئ، چي هغه ستا سی د کلـي په معلمی کولو خوښ وي او هلتـه در سي؛ ځکـه پـه کلـي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې د معلم د اوسیدو ځای نسته، بازار ته ئې د تلو راتلو امکان، ترانسپورت او ترانسپورتی لاره نسته. سر دارصاحب ته ئې وویل ته معلم ته په خپله سراچه کې د اوسیدو ځای ورکوې ؟ معلومه ده چې جواب دې منفې دئ. نومعلم مرجان د هغه کلي سړی دئ؛ زما مفتشین ئې د کاره راضی دئ.

نو ځکه، دوی درې واړه په پټه خوله ناکام بیرته کلي ته راغله.

*** *** ***

کله چې سلیم کاکو د لالو د ښخولو څخه خفه زړه کور ته راغی، کولی زوی ئې ورته وویل:

- د لالا (بنګ) د لاس ګوتی تکی شنې اوښتې او پړسیدلي دي. ډوډۍ ئې هم دا دوی ورځې نه ده خوړلې، پروت دئ.

سلیم اکا ورغی، پر بنګ ئې بړغ وکئ، د بنګ لاس ئې وکتئ، بیا ئې کولی ته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زویـه، اور بـل کـه، څـه پیـاز را تـه راکـړه د چـړې سره.

خپلـه ئـې څـه غوړې دیـګ تـه واچـول او پـر اور ئـې کښېښودل، چې غوړې ګرم سول، پیاز ئې پکښـې واړه کـړل. کلـه چـې پیاز پـه غـوړو کـې سـره سـول، اوبـه ئـې پکښـې تـوې کـړې، مالګـه او څـه د کټـوي دارو ئـې ور واچول؛ درې هګۍ هم ور واچولې، ښـه ګرمـه شـکنه ئـې پخه کړه. بیا یې کولی ته وویل:

- زویه، په کاشنه کې ډوډۍ وړه که، را ئې وړه.

سلیم اکا بنګ په زور د ځایه راولاړ کی، څه ډوډۍ ئې په وخوړله؛ بیا ئې یو ټوټه کراست لنده کړل، څه مالګه یـې پـر وپاشـله؛ د بنـګ لاس ئـې پکښـې ور وتـاړه. ویـې وویل:

- ان شاالله سهار ته به ئې پاړسوب یو څه کم سی.

هغـه، بنـګ او کـولی تـه نصـیحت وکـړئ، چـې زمـا د تجربی له مخې که خدای مه که هر وخت هر څه در پیښ سي، ډوډۍ خوړل به نه پرېږدئ، ولې چې لوږه ژر

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړی د پښو اچوي. سبا سهار به کولی په کلي وګرځي، هر چا چي د خرڅیدو هګی لرلي، ځیني را به ئي نیسي، کور ته به ئي راوړي، دوی درې شپې به ښه غوړه ډوډی درباندی وخورم، داسي ګل غوندي به جوړ سی.

*****

بله ورځ معلم مرجان خبر سو، چي بنګ ناروغ دئ او مکتب ته هم نه و راغلی. هغه پوهیدئ چي بنګ خو هیڅکله غیر حاضري نه کوله. نو راغی، د سلیم کاکو څخه ئي پوښتنه وکړه:

- سلیم کاکو دا بنګ چیري دئ؟ مکتب ته نه و راغلی؛ بې له بنګه، مکتب را ته تور معلوم سو. خدای دي ئي نه خوږوي، څه په سوی دي؟

سلیم اکا معلم مرجان ته وویل:

- نه، شکر دئ، نن ښه و. دی د لالو تر مرګ یوه ورځ مخکي ما د سردار صاحب کور ته واستاوه، چي د خوني د دروازی لخک ور جوړ کی؛ هلته ئي خپلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوتی په تیشه وهلي وې. نو خدای ته هیله سته، چې سبا ته به جوړ سي.

معلم مرجان وویل:

- شکر دئ چي بل څه نه دي په سوې.

*** *** ***

دا دئ سبا ته په کلي کي چک چیکه سول، کلیوال خبر سول، چي د سردار صاحب لور، صدفه، دا څو ورځي کیږی، چي هیڅ نه خوري او نه خبري کوي. داسي لوی تبي نیولي، پرته ده؛ خدای خبر چي بیا به روغه سي، که یا. سردارصاحب د شا و خوا کلیو ملایان او پیران راوغوښتل، چي هغوی دم او چو پر وکي، ګوندي جوړه سي. ټول ورته راغلل، خپلي هڅي ئې وکړې، خو صدفه لا جوړه نه سوه.

بله ورځ سهار د وخته، سردار تاجو ته خپل د سپرلی اس ورکی، چي ژر د ولسوالۍ مرکز ته ولاړسي، خلګ وائي چي هلته ډاکټر سته، هغه تر دې ځایه راوله. تاجو

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر اس پښه واړوله، ماپښین ته ئې په داسي وخت کي ډاکټر را وستی، چي سردار صاحب د کلیو څخه د راغلیو ملایانو او څوپیرانو سره نا ست و.

تاجو مجلس ته ورغي او سردار ته ئې د ډاکټر د راوستلو خبر ورکی. سردار پوهیدی، چي د ملایانو او پیرانو د ډاکټر د نامه سره لا جوړه نه ده، نو ئې تاجو ته په کراره وویل:

- د صدفي مور خبره که، چي صدفه ډاکټر ته ور وښئي؛ زما سره دلته دا میلمانه ناست دي.

په ربښتیا سره د ډاکټرانو سره د ملایانو او پیرانو ډېره جوړه نه وي. تاجو د سردار د وینا سره سم ډاکټر د صدفي مور ته ور وستی.

ډاکټر د ماشومتوب دوره په دغه کلي کي تیره کړی وه، او لومړی ښوونځی یي هم دلته لوستلی و. د ډاکټر پلار هم مځکه او جایداد نه لاره. هغه د یوه کلي به بل کلي ته په خواری، بزګری او باغوانی پیدا کیدو پسی کډه کیدی. نو ډاکټر ډېر کلونه دغه کلي ته بیا نه و راغلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکټر چي کله د صدفي د ناجوړۍ د درملني دپاره دې کلي ته راتلی، خوښ و. په کور کي ئې لا خپلي کورنۍ ته ويلی و، چي د سردار کلي ته ځم. ښه دئ هلته به دخپل همصنفي د معلم صاحب مرجان مور، اولادونه او خپله به هغه هم ووينم. معلم مرجان مي د مکتب د دوری همزولی و، او څه ليري خپلوي مو هم ورسره لرله.

اوس ډاکټر يو تجربه لرونکو ډاکټر دئ. هغه چي صدفه وکتله، ژر د صدفي په ناجوړي پوهه سو. د نجلۍ په بدن کي د ناجوړۍ لښي او ښکاره نښاني نه معلوميدې. ډاکټر د صدفي د مور څخه څو پوښتني وکړې:

- نجلۍ مو چا ته ورکړی ده که نه؟

- دا ناجوړي کله ورته پيدا سوي ده؟

د صدفي مور ډاکټر ته وويل:

- الله ستا قربان سم ډاکترصاحب ستا څخه به ئې ولي پټوم، روغه رمټه نجلۍ وه. په هغه ورځ چي د سليم اکا زوی بنګ د دروازی د لخک جوړيدو ته راغلی و، بنګ کار کاوه، صدفه ورته ولاړه وه. بنګ په تيشه باندي خپلي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوتي ووهلې؛ کله چي د بنګ تر ګوتو ويني جاري سوې او دې هغه وليدې، لور مي لکچي وبيرېدله، تر هغه وروسته مي دا لور دغسي پرېوته. فکر کوم چي لور مي هيڅ وخت وينه نه وه ليد لې. اوس به کوي خدای، سبب به ئې ته يې.

د صدفي مور زياته کړه:

خپل کوښښ وکه، دا لور مي را جوړه کړه. ښځي وايی، چي پر وېنو دستي پيرانان راځي، خدای دي وکي، چي پيرانان نه وي پر کښينستلي.

ډاکتر د صدفي مور ته وويل:

- خير دئ خوري ، دا يوه کليوالي عامه ناجوړي ده. په تعويذ او دوا دواړو نه جوړېږی. لور دي ستا په مرسته جوړېدای سي. ما اورېدلی و، چي د سردار دريمي ښځي مکتب لوستی دئ؛ ستا د خبرو څخه وپوهيدم چي هغه به ته يی. نو ځکه دا خبره تا ته کوم، چي ما شاالله لور دي غټه ده، او ستاسي هم شکر دئ ژوند ښه دئ، پر لور باندي ولور مه اخلی، پيسو ته اړ نه ياست، د خپلي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـور خوښـي پـه پـام کـي ونیسـئ، پـه خپلـه خوښـه ئـې واده کی. اوس بـه زه څـو ګـولی ورکـم، چـي لـږ ئـې خـوب سـم سي؛ اما د جوړېدو چاره ئـې د مـور او پـلار پـه لاس کـي ده؛ څونــه چــي زیــاتي شــپې پــر تیرېــږی، هغــو نــه ئــې روغتیا ډېره خرابیږی. که بیا هم پدې ګولیو ښـه نـه سـوه، نو به ئې هلته بازار ته را ولئ؛ ځکه دلته زما سره زیاتي دواوی نسته .

د صدفي مور ډاکټر ته په کراره وویل:

- تر خولي مو جار سم، تـه زمـا پـه دین او دنیـا ورور یی؛ سردار صاحب ته دا خبره وکـه، چـي نجلـۍ بـازار تـه را ولـه، ښـه دئ، هلتـه مـو دوسـتان سـته؛ مـوږ بـه هـم پـه بازار کي یو څو شپې تیري کړو. ګوندي خدای وکـي د صدفي فکر سم سي. ستا پـه کوښـښ بـه مـي پـاک خدای دا لور را ښه کي.

ډاکټر د صدفي د مور غوښتنه په پام کي ونیوله. راغی سردار ته ئـې ډاډ ور کـئ، چـي لـور دي ډېـره ناروغـه نـه ده؛ اما څو ستنو وهلو ته اړتیا سته، چي هغـه نـو دلتـه پـه

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلي کي نه کيږي، هر کله چي دي وخت و، هلته (بازار) به ئي راولي.

ډاکټر شپه د سردار صاحب په ميلمستون کي تيره کړه، سهار ئي د سردار صاحب څخه رخصت غوښتی، چي ولاړ سي. او په دغه کلی کي يو بله شپه د معلم مرجان سره تيره کي. سردار ته ئي وويل، اوس عجب راغلی يم، معلم صاحب مرجان مي هم دا ډېر وخت نه دی ليدلئ، ښه دئ هغه او کورنی به هم ووينم. بله ورځ به د خيره سره تاجو ما ورسوي.

ډاکټر د معلم مرجان کور ته ورغی؛ معلم صاحب پر کور نه و، خو د معلم صاحب مور د ډاکټر صاحب ډېرعزت وکئ، څو چي معلم صاحب د مکتبه کور ته را ورسيدئ، کله چي معلم مرجان کورته راغی د ډاکټر په ليدو زيات خوښ سو، ځکه ډېر کلونه ئي نه و سره ليدلي.

په ښه مجلس ئي شپه سره تيره کړه. سهار وختي تاجو اس راوستی. ډاکټر رخصت واخيست او خپل کور

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـه ولاړ. ډاکټر د معلم د خولې د لالو بيوزلـه د مرگ پـه کيسـه سم خبر سو. پـه زړه کـې ئـې د سـردار څخـه بـد راغلل، خو پـه خوله ئې څه نه ويل .

سردار صـاحب چې د شپې کور تـه تللـئ و، د صـدفي مـور تـر فشـار لانـدي نيـولې و، هرڅونـه چـي ژر کيـداى سـي، دا خپلـه لـور بـازار تـه بيـايم، او دواوى پـه کـوم. د سردار هم د ډاکټر مشوره خوښه سوه.

اوس د کليوالوپـه مجلسـونو کـي د لالـو پـر مـرگ د تبصـرو ځـاى د سـردار صـاحب د لـور صـدفي د نـاجوړى خبري ونيوئ. امير خان او ملا صاحب د سردار پـه کـور وځى او ننوځى. د سـردار د لـور د نـاجوړى اوازه ژر تـر شا و خوا کليو ورسيدله.

څوک څوک لا دا خبره کوي، چي دا بـه د لالـو غريـب ازار وي، چي خداى ئې لور ور ليونـى کړه.

هلته کله چي بنگ د صـدفي پدې شـان نـاجوړى بانـدي خبـر سـو، پـر سـر ئـې اور بـل سـو، تـوده تبـه پـر راغلـه، داسي سره اېشيدى؛ مگر بنگ ډېر هوښيار هلک و.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه د ځانه سره ئې فکر کاوه، چې زما تر وسه تیره خبره ده، هیڅ ډول ممکنه نه ده، چې که ځان هم مړ کم د سردار لور ما ته څوک نه راکوي. خپل ځان ته ئې خپله قناعت ورکړی و؛ نو ئې نه غوښتل پلار یا بل څوک پر ځان شکمن کی.

سلیم اکا چې د بنګ لوړه تبه ولیدله، وارخطا سو؛ کولی ته وویل:

- ته ولاړ سه، معلم مرجان، بډی کاکا او یتیم اکا ته ووایه، چې پلار مې ویل، یو ځل راسی.

کولی ولاړی، درې واړه ئې خبر کړل؛ دوی هم راغلل. سلیم کاکو دوی ته وویل:

- دا بنګ داسې معلومیږي، چې لوی تبې نیولی وي. زه به بنګ تر ښاره ورسوم، ښه دئ، عطا محمد او اولادونه به ئې هم ووینم، بیا هغسې ژمی راځي، لارې ختې کیږي، تګ نه سې کیدای. تر څو چې موږ بیرته را ګرځو، دا خپل سامان او کالي اول پر خدای بیا پر تاسې سپارم.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کليوالو د سليم کاکو سره خوښه کړل، معلم ورته وويل:

- سليم اکا، داسي نه سي، چي د ښار ژوند دې خوښ سي، بيا کلي ته را نه سې. په کلي کي زموږ ټولو په تا باندي زړونه تکيه دئ.

سليم اکا پر را درسته کړه:

- نه، ان شا الله راځم.

سبا په خړه، سليم اکا خپلو دوو زامنو بنگ او کولی ته وويل:

- يو، يو تلتک به واخلو، پر لاري ساړه دي.

درو سرو خپل تلتکان په شا کړل؛ د کلي څخه د بازار پر لور روان سول. شپه ئي د ولسوالئ مرکز ته ور سوله. په يو سماوار کي ئي شپه تيره کړه؛ سها ر د ښار موټر ته ولوېدل. ايله چي مازېگر ښار ته ورسيدل. د خپل مشر زوی عطا محمد کور ته ورغلل. زوی، مېروور او لمسيان ئي خوشحال سول. د بنگ هم د مشر ورور او وريرونو په ليدو څه پام غلط سو.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سليم اکا خپل مشر زوی عطا محمد ته د نبګ د ګوتو د خوړکيدو او بيا لوړی تبې خبره وکړه. عطا محمد د بنګ د لاس ګوتی وکتلی، پر بنګ ئې څه ټوکئ موکي وکړې. وئې ويل:

- سهار به ئې زه روغتون ته بوځم، هلته به ئې ګوتی سمی ور پرېولي او بيا به ئې ور وتړي، د درد ګولی به ورکړي، جوړېږي.

بيا ئې پلار ته وويل:

- که د بنګ ګوتي نه وائې خوږ سوي، ته خو نه راتلې، په کال کي لا يو ځل نه راغلی. زه خو دلته يو وزری يم؛ سهار کار ته ځم، ماښام تياره کور ته راځم. دا لمسيانو به دي هره ورځ يادولي. ما دوکان نه سوای پرېښولای، چي دوی مي دروستلي وائې؛ ځه، اوس هم ښه دئ، چي په خير راغلاست؛ نور به دلې ګده ګوزاره کوو. بنګ او کولی به دلته په ښار کي مکتب ته واچو، زه او ته به په دوکان کي اخته يو. د شپې به ټول پر يوه کاسه سره راټول يو؛ يوه وچه او لنده به سره خورو.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سليم اکا زوی ته وويل:

ـ زويه، په کلي کي مي ډېر کلونه ژوند کړی دئ، څو ښه خواږه د مجلس خلک سته. بل د کلي دا ورشو يو څه خلاصه ده، دلته خو پدې تنګو او بويناکو کوڅو کي به مي زاره وچوي. زه والله چي تا ته لا حيران يم، زويه، چي تا څنګه دلې ځان ورته ټينګ کړی دئ.

سليم اکا زياته کړه:

ـ زويه، اوس چي مي دا خپل لمسيان وليدل، نامي خدا غټوکي سوي دي، ټوله ورځ مي د غيرې نه ايسته کيږي. د دې په ايسته، که کلي ته ولاړم، هم سم زړه به مي ستاسو سره وي. مخکي به مي تنها ته او ستا ښځه يادېدل، دا ځل به مي تر تاسي زيات دا لمسيان تر سترګو دوري دوري کيږي. نه پوهيږم څه وکم، ما ته دا ښاری ژوند خوند نه راکوي.

عطا محمد وويل:

ـ بابا، ته وا ما ته به دا ځای (ښار) ډېر خوند راکوی؟ وائې، "مجبوره ته مه وايه چي غښتلي يې". د ژوندانه

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجبوريت دئ. خوار خلګ هر ځای خوار دي. خو دلته دا يو شی سته چي په ښار کي يو څه کار پيدا کيږي، د کشرانو د پاره مکتب سته، يو روغتون سته؛ دغه شيان دي چي سړی اړباسي په دغه تنګو او د بويونو ډکو کوڅو کي ژوند وکي. دلته به مي دغه ورونه څه سم سبق ووائې. ګوندي خدای وي، يو منصب په سرکار کي په لاس ورسي، پر ما خو ژوند دغسي تير سو.

سليم اکا د خپل زوی عطا محمد پخې خبري واورېدې؛ وپوهيدئ چي دغه ښاری ژوند عطا محمد تر پخوا هوښيار کړی دئ. نو ئې د خپل زوی خبره ومنله؛ ورته وئې ويل:

- ښه دئ زويه، چي ته وائې در سره پاته به سم.

سهار عطا محمد خپل ورور بنګ حکومتی روغتون ته ور وستی. يوه نرس ئې د لاس زخم ور ومينځی، څه پوډر ئې پر وشندل او بيرته ئې ور وتاړه، را رخصت ئې کی. کله چي عطا محمد بنګ د کور پر خوا راوستی، پر لاره ئې په ليلامی کي يو پطلون بنګ او بل کولی ته

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

رانیول. ماپښین ئې نژدې مکتب ته ور وستل، او هلته ئې شامل کړل. نور نو بنګ او کولی مکتب ته روان سول. ښار د کلي په شان نه دئ چي یوازي به څه هلکان مکتب ته تلل؛ دلته په ښار کي پر هلکانو سر بیره نجوني او ښځي هم مکتب ته ځي. په ښارکي د بنګ د مکتب په لاره کي سهار او غرمه ډېري مکتبی ښایسته نجوني وي. ده فکر کاوه، چي یوازي د سردار لور صدفه ښاپسته او ښه کالي اغوندي. بیا هم یو مخ ئې زړه د خپل کلي او صدفي څخه نه صبر کیدی.

یو دوی هفتی وروسته، سلیم اکا عطا محمد ته وویل:

- ما ته به دی اجازه راکړي وای، چي یو ځل تر کلي تللی وائې. ژمی را روان دی، هغه خپل دوه درې پاته زاړه تلتکه، یوه کمبله او هغه خپل سامان به مي راوړی وای. که بارانونه شروع سول، بیا نو تګ نه کیږی، او دا بنګ به مي هم د ځان سره بیولای وای، چي د سامان په راوړلو کي ئې مرسته راسره کړی وای.

عطا محمد وخپل پلار ته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- بابا، بنګ او کولی مي تازه په مکتب کي شامل کړي دي، دستي ئي د مکتبه را اېستل ښه نه دي. ستا تلل وکلي ته یوازي ښه کار نه دئ، ځکه تر کلي پوري د پښو ډېره لاره ده. هوا سړه ده، او بل د کلي ښځه به ځنګه د کور کالي او سامان تر موټره راوړي؟ ښه دا دئ چي دا ژمی دلي سره تیرکو. په دوبي د خیره سره چي مکتبونه رخصت سي، بنګ او کولی به هم د ښار، مکتب او کار سره بلد سوي وي. بیا به زه دوکان دوی ته پرېږدم. ما او تا به یو ځای د کالو او سامان په راوړلو پسي ولاړ سو.

*** *** ***

په کلي کي د ډاکټر تر تللو وروسته، سردار صاحب ماښام خپل شاتر تاجو ته وویل:

ـ سهار وختي به د کوره ځخه یوه نالیچکه درسره واخلې، یابو راوباسه. کله چي دي ځل پر واچوی، د هغه پر سر به نالي واچوې، ښه ټینګه ئي وتړه. صدفه او

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور به ئې بازار ته نژدې د شیر اغا تر کوره ورسوې. ته هم هلته د شیر اغا په سراچه کې شپه تیره که. هوښ کوه چې د هغې خوا ناوخت را رهې نه سې، چې په لاره کې دربانديي شپه نه سي. بله ورځ، وختې حرکت را وکه، چې په رڼا تر کلي ځان را ورسوې.

تاجو د سردار صاحب څخه پوښتنه وکړل:

- بې بی او صدفه هلته پرېږدم؟

سردار وختدل هو هلته ئې پرېږده.

- هو، دوی هلته څو شپې تیروي.

تاجو نو اوس ځان د سردار د کورنۍ محرم سړی ګڼي؛ سردار ته ئې وویل:

- صاحبه، چې ته هم راسره تللي وای، ځونه به ښه وای. یو خو دا لاره ډېره اوږده، سپیره او ښتې بیابان دئ، هیڅ پناه ځای نسته. نه ویل کیږي یو ضرورت پیدا سي. بل، دوی ښځینه دي، هلته بازار دئ، بیا ډاکټر ته ځي، صدفه ناجوړه ده، شئ مئ به ئې په کار سي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهیږم چې شیر اغا خپل سړی دئ، خو هغه بیوزله د دې نه دئ، چې د دوی سره وځغلي. بې بی او صدفه به چا ته وایی، چې مرسته را سره وکه.

سردار تاجو ته وویل:

- لیونیه، پر لاره ته ورسره ئې ،هلته پیسې ورسره دي، هر څوک مرسته ور سره کوي.

تاجو سر وښوراوه، یعنې چې سردار مې په مطلب نه پوهیږي، نو ئې وویل:

- که چیري نه پسې راځې، نو بیا زه دوی یوازې نه پرېږدم، هر څونه، وخت چې ئې تیراوه، زه ورسره هلته پاته کیږم.

سردار ته د تاجو دغه ښه نیت لرل، ښه خوند ورکی . هغه تاجو ته هم د سلو روپو یو سور نوټ ورکی، او زیاته ئې کړه:

- سمه ده، هلته ورسره اوسه.

سهار وختي چې تاجو اس سره برابر کی، بې بی او صدفي ته ورغئ، خبر ئې ور کړی، چې اس تیار دئ. د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

صـدفي مـور يـوه غوټـه د کـاليو او څـه شـيانو تـاجو تـه ورکړل، چي ته دغه در واخله، موږ در وځو.

تر لږ ځنډ وروسته، د سردار صاحب درې واړه ښځي او اولادونـه د صـدفي او د هغـې د مـور مخـه ښـې تـه را ووتـل. بـې بـی او صـدفي د ټولـو ښخـه د خدای پـه امـاني واخيستل. سردار خپلي ښځي او لور ته وويل:

ـ دلته لږ د جهانداری کارونه دي، دغه به يو ډول د چا پـه غـاړه کـي ور واچـوم، زه هم ان شـا الله يـوازي دوې ورځي وروسته پسي درځم. تـاجو زمـوږ خپـل سـړی دئ، هغـه در سـره دی. شـير اغـا دوی تـه مـي سـلامونه کـوی، ځې، نور مو په مخه ښه سه، چي لاره اوږده ده، درباندي ناوخته کيږي.

په هر ډول چي و، تاجو بـې بـی او لـور ئـې صـدفه پـر اس سپرې کړې او حرکت ئې وکـئ، په لاره کي څو ځلـه ښځي او خپلـه تـاجو د رفـع حاجـت د پـاره تـم سـول. نـژدې مازديگر ته د شيراغا تر کوره ځانونه را ورسول.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښـځي کورتـه ننـوتلې. د شـیراغا د کـور ښـځو چـي بي بی او صدفه ولیدل، حیرانـي سوې، یو یو ئـې جوړ کی چي تاسي او دا ځـای، خدای مو راوله. ښځو ئـې د سرو څخه بـوغرې (چـادری) واخیستي، د ناستي د پـاره ئـې لـوی دالان تـه بـوتلې. د صـدفي مـور، چـي دوی هـم بـې بـی بللـه، پخـه ښځه وه. د شیر اغـا د ښـځو پدې شـان کړو خفه سول. خیر، کښینسل؛ دستي ئـې څـه ونـه ویل. صدفه د خپلي مور په مزاج پوهه سوه. کرار ئـې د موره وپوښتل:

- مور، ولي داسي بل ډول سوې؟ لږ سمه سـه، د رنـګ دي هرڅوک پوهیږي چي په قهر ئې.

بـی بـې خپلـي لورتـه سر ور نږدې کـی، ورتـه وئـې ویل:

- زویه، ولي ورته په قهر نه سم؛ پس لـه ډېرو کلونـو، نن د دوی کور ته راغلم؛ دوی دبانـدی کښـینولم. دوی پـدر لعنتی هر وخت ما ته په هغه سترګه نـه ګوری، لکـه زمـا بنو ته چي ګوري. ځکه زه د بله کوره پـه دوی واده سـوې

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یم؛ پدې ئې دباندی کښینولم. د یوې همسایه او پردی په سترګه ئې را ته وکتل. خوني ئې خیرنیړی چي ما او تا ئې خوني ته بیولي وای .ما دي مابښام پلار ته وویل: چي په بازار کي څو شپې به زه او لور مي د خپل خوریي ننګو کره تیري کړو. خیر دئ، چي خوریی مي غریب دئ. هغه زموږ په ورتلو خوشحاله کیږي.

د صدفي مور زیاته کړه:

خوریی (د خورزوی)، د هغه ښځه او اولادونه زموږ په عزت پوهیږي. دا ستا خپلوان شیر اغا وي که هر بل یو، زموږ قدر نه لري. زویه، و دی لیدل چي هغه زما خبره سوه. خیر دئ ، اوس راغلي یو، یو دوی شپې به تیري کړو، تر هغو به دي پلار هم راسي.

*** *** ***

تاجو چي ښځي د سرای په د روازه کي کښته کړې، نو ئې اس تر جلو ونیوئ، د شیراغا دوی د غویی وسرای ته ئې ور وستئ. اس ئې هلته پر یوه اخور

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وتړئ. د وښو خوني ته ورغی، څه شپیشتی ئې په بغل کي را واخیستي او اس ته ئې په اخور کي واچولې.

د شیر اغا د غویو مزدور راغی، وئې لیدل، چي تاجو د خپل اس اخور د شنو شپیشتو ډک کړی دئ؛ خوا ئې بده سوه. ورغی سمي نیمي ئې بیرته ځیني راټولی کړې؛ بد بد ئې تاجو ته وکتل.

تاجو ته دې کار خوند ورنه کی، راغی، د شیراغا سراچې ته، هیڅ د یوې پیالې چایو ست هم چا ورته و نه کی. دغسي ستړی هلته د سراچې په یو څنډه کي یو ساعت کښېنستی او بیا ولاړی.

تاجو د شیراغا د سراچې څخه را ووتی هلته لنډ بازار ته ورغی، پر یوه سماوار ئې یوه چاینکه خوږی چای د دوو وچو ډوډیو سره ځانته را وغوښتل؛ هغه ئې ځای پر ځای نوش جان کړې. تاجو ډېر ستړی و؛ هلته پر هغه ځای خوب یوړئ او بیده سو. شپه پر راغله سماوارچی ورته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- مسافره وروره زه سماوار بندوم، که څوک په کلي کي پيژني، هلته ورسه او که څوک نه پيژني، نو راځه زموږ. په ماجت (مسجد) کي به شپه تيره کې؛ مسجد دشپې تود دئ؛ دلته دي د شپې يخ وژني.

تاجو سماوارچی ته وويل:

- نه، وروره؛ دشپې د تير يوځای لرم، کور دي ودان، چي راوېښ دي کړم.

تاجو بيا د شير اغا سراچې ته راغئ. کله چي تاجوپه سراچه کي ناستو خلکو او شير اغا ته سلام واچوی،بيچاره ورغی د شيراغا لاسونه ئې ور مچ کړل. بيا هلته ارام کښينستئ؛ نور هيچا وتاجو ته ستړې مه سی ونه ويل. لږ. وروسته ډوډۍ را وړل سوه، وخوړل سوه، لمونځونه چا وکړل، چا ونه کړل، او بيا ټول پرېوتل بيده سول.

په سبا سهار څه ناوخته تاجو د صدفي مور وليدله. هغې ته ئې وويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- بې بی، دلته خو والله که ماته هیڅ چا د سړی په سترګه کتلي وي؛ چای او ډوډۍ مي پرون په بازار کي وخوړل، اوس د اس د خوړو دپاره هیڅ واښه په خونه کي نسته. که ستا کار نه وي، زه به ولاړ سم د اس دپاره به څه واښه را نیسم؛ دلته خو بازار دئ، هرڅه په پیسو دي.

تاجو بیا زیاته کړه:

- تیر ماښام مي د شیر اغا دغویو په سرای کي د دوی د وښو څخه څه واښه اس ته وا چول، نفر ئي راغی، بیرته ئې واښه د اس د مخه را ټول کړل. حیوان دی، وږی دئ؛ که ستا اجازه وي، زه څه واښه ورته را وړم، اس مړوم. نور زه دلته نه پاته کیږم؛ کلي ته ځم، سردار صاحب به سبا د خیره راسيي.

د صدفي مور وتاجو ته وویل:

- یه، تاجو؛ ته یوازي نه سي تلای، ورسه اس دي موږ که؛ بیا راسه، زه او صدفه هم در سره ځو.

تاجو وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- دا څه وائې بې بی؟ زما دې خوله ماته سي، چې دا خبره مې وکړه. صدفه ناجوړه ده، چې ډاکټر ئې ونه ګوري، دوا ور نه کې او خپله ډاکټر د تلو اجازه و نه کې، ته څنګ ځې؛ زه نه ځم، دلې در سره یم.

د صدفي مور وویل:

- نه، تاجو؛ کلي ته نه ځو، د شیراغا د کوره ځو؛ زما د خورئې کور ته.

تاجو د صدفي مور ته وویل:

- سردار صاحب به څه وایی؟

د صد فې مور وویل:

- هغه ما ته پرېږده؛ ته ورسه، یو ځل دې اس موړ که، ژر راسه.

تاجو اس مځکو ته بوتی، هلته ئې څه شپیشتې په خپلو پیسو ورته را نیولې؛ اس ئې ښه موړ کی، اوبه ئې کی؛ بیا د اس سره د شیراغا د کور دروازی ته راغئ. احوال ئې د صدفي مور ته واستا وه، چې تاجو راغلئ دئ. د صدفي مور د ښځو د منځه را ولاړه سوه، رخصت

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخیستی، د شیراغا د کور ښځې ټوله حیرانی او وارخطا سوې. د صدفي مور ته ئې خورا ډېر وویل، بس د دې یوې شپې دپاره راغلې وي؟ ته خو به چې کله مخکې راغلې، لس پنځلس شپې به دي تیرولې؛ دا اوس څه پیښه ده؟ څنګه په یوه شپه ځې، لکه چې زموږ څخه خفه سوې؟

د صدفي مور دوی ته حال ونه وایه، یوازي ئې وویل:

- تاسي مي ولیدلاست، تاجو کارونه لري. دا چې دی ولاړ سي، او بیا راځي، دا لوی تکلیف دئ بیا د خیره سره په بې غمي راځم، ښه ډېري شپې به د رسره وکم.

د شیر اغا ښځو ورته وویل:

- بیا خو دي خدای راوله، هرکله راسي اوس تیاره راغلې ئې، څو شپې پاته سه خوري؛ تر اوسه خو دي شیراغا لا نه دی لیدلئ، دا چې ته ولاړه سي، هغه به موږ ته څه وائي، چې څنګه در څخه ولاړه؟ ستا دي د ښادی کار سي، په دا یوه شپه را تلو.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر صورت، د صدفي مور د شیر اغا د ښځو څخه رخصت واخیست، دا او لور ئې بیا پر اس سپرې سوې، تاجو اس تر جلو ونیوئ او د شیراغا د کور څخه راووتل. د صدفي د مور د خوري (ننګو) کور لیري نه و، یو ګړی پس، د هغه کور ته ور ورسیدل.

ننګو د دوی په لیدو ډېر خوشحاله سو. په یوه خونه کې ئې تاجو او بله خونه کې ئې ښځې کښینولې؛ چای ئې ورکړې، غرمې ته ئې ډوډۍ ورکړه. اس ئې د کور څنګه ته د شنو شپیشتو په مامته کې وتړئ.

د صدفي مور، صدفي او هم تاجو درو سرو ښه ارامه شپه د ننګو په کور کې تیره کړه. د ننګو او ښځې ئې هیڅ باور نه را تلئ، چې خاله (د صدفي مور) دې د دوی کور ته راسي. ځکه چې هغه لوی کور ته ور واده سوه. لویان خو د غریبو سره په تلو راتلو شرمیدل.

ننګو او ماینه ئې ډول ډول فکر کوي، بیا هم د خپلې خاله، د خاله د لور حتا د شاتر تاجو عزت کوي. د ننګو د خاله لور صدفي سره خبرې شروع کړې، ژر ننګو

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپوهيدئ، چي د خاله لور ئې خفه ده. د خپلي خاله څخه ئې وپوښتل:

- دا صدفه خو ناجوړه نه ده؟

خاله ئې ننګو ته وويل:

- هو، زويه؛ صدفه لږ ناجوړه ده. ته به راسره ولاړ سې؟ ډا کټر ته به ئې ورولو.

ننګو وويل:

- ولي نه؟ ډاکټر صاحب خو زما اشناى دئ؛ هغه ډېر ښه سړى دئ. هلته د ورتلو ضرورت نسته؛ زه به ورسم، ورته وبه وايم، چي ماښام کور ته راسي. د ډاکټر صاحب کور زما د کور د څنګه دئ، دلې به ډوډۍ هم را سره وخوري، صدفه به هم وګوري.

خاله ئې وويل:

- خير يوسې زويه، خداى دي خير درکي.

خاله په ضمن کي و تاجو ته و ګوري، چي داسي ښه خوريى لرم.

ننګو ولاړى، ډاکټر ته ئې وويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ډاکټر صاحب، خاله او د خاله لور مې پس له ډېرو کلونو د کلي څخه راغلي دي. لور ئې ناجوړه ده؛ ماښام چې د کاره خلاص سي، ډوډۍ به زموږ کره سره وخورو؛ بیا به مې د خاله لور هم وګورې.

ماښام، ډاکټر راغلی؛ ډوډۍ وخوړل سوه. ننګو د چایو خوړلو پر وخت ډاکټر ته وویل:

- ډاکټر صاحب، یو ځل به صدفه وګورې، بیا به چای په ارامه سره وخورو. ډاکټر چې د صدفي نوم واورېدی، ور یاده سول، چې دا هغه د سردار لور ده. ننګو ته ئې وویل:

- ننګو، زه خبر نه وم، چې صدفه ستا د خاله لور ده.

ننګو فکر یو وړئ، چې د ډاکټر د صدفي نوم څنګه زده و؟ د ډاکټره ئې پوښتنه وکړه:

- ته هغه پیژنې؟

ډاکټر وویل:

- هو، ننګو؛ دري ورځې مخکې زه سردار صاحب کلي ته ورغوښتۍ وم. ما صدفه ولیده. دا چې صدفه ستا

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خاله لور ده، دا خو بيخي ښه کار وسو. اوس به ته هم زما ملګرئ سي ما خو د صدفي مور او د هغې پلار ته وويل: چي خپلي لور ته د هغې د ناجوړئ دوا ورکي.

ډاکتر بيا زياته کړه:

- دوا ئې د دوی سره ده. که ما او تا په دواړو وکولای سو، چي هم د صدفي او هم ئې د مور او پلار ژوند وساتو، دا به مو ښه کار کړی وي.

ننګو حيران سو، چي ډاکتر صاحب څه وائې؟ د صدفي مور خبره سوه، چي ډاکتر صاحب راغلی دئ، د ميلمنو خوني ته ورغله. د ډاکتر صاحب سره ئې پوښتنه وکړه. ډاکتر د ننګو مخ ته دا ځل د صدفي مور ته روکه (سپينه) خبره وکړه:

- خوري، ستا د لور په ناجوړي هلته هم پوه سوم، تا ته مي يو څه وويل. د صدفي ناجوړي تر دې هم زياتيږي؛ بيا ئې جوړېدل ډېره مشکل، حتا ناممکنه کيږي؛ سر له اوسه ئي چاره وکئ. چاره ئې ته او ستا

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

میره کولای سئ. زه او نور ډاکټران هیڅ نه سو کولای؛ که د لور ژوند غواړئ، د دې په خوښه ئې واده کی.

د صدفي مور چي د ډاکتر خبري ئې مخکي هم اورېدلي وي، سر ئې نه و په خلاص سوی. دا ځل ئې وویل:

- یو، یو؛ دا څه وائې، ډاکټر صاحب؟ خدای دي مرګ را کي، دا څه خبري اورم، زه به دغه پیغور څنګه وړم او څنګه به ئې خپل سړی ته یادوم، چي لورمي میړه غواړي. زموږ په غم لړلي کورنی کي چي نجلی ۳۰ کلنه سوې نه وي، ترهغو ئې نه ودوي او نه تر دا اوسه څوک واده سوې دي. دا خو تر اوسه شلو کلو ته نه ده رسیدلې. تر دې مشراني نجوني لرو هغوی ناستي دي. او بیا چي ودوي ئې هم، پردو ته خو خپله ښځه نه ورکوي، وای خدایه، اوس څه وکم؟

ډاکټر د صدفي مور ته وویل:

- خوری، تا خوځه مکتب لوستی دئ، په خبره دي سر خلاصیږي؛ ته ورسه، خپله د صدفي سره خبري وکه،

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیچا تـه تر مـور نـژدې بل دوست نسته. تـه د خپلـي لـور څخه پوښتنه وکه، د لور باور پر ځان پیدا که چې دا خپل درد در سره شریک کي.

- وروره، زه پوهیږم، ما هم مکتب ویلی و، پلار د څو خشمړو روپـو پـه خـاطر د دوو بنـو پـر سر و سـردار تـه ورکړم. یوازي دوه کاله زما تر ودولو وروسته، سر دار ځلرم واده وکړ؛ یعني ځلور بني په کور کي یو. خدای دي زما د سر دښمن زموږ د حاله وساتي.

د صـدفي مـور د خـوني ووتلـه او صـدفي تـه ورغلـه. هغې صدفي ته وویل:

- زویه، ډاکتر راغلی دئ. ما خو ویل، تـا بـه وګوري، دوا به درکي، خدای به دي روغه کیـي لیکن ډاکتر وائـې: ستا لور پـه دوا او ډاکتر نـه جوړیږي. هغـه وائـې چـي ستا لـور پـه ورکولـو او واده کولـو جـوړیږی. ایـا دا ډاکتر رښتیا وائي زویه؟

صدفی مور ته په جرات وویل:

- مور جاني، هغه ډاکتر دئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

صدفی ته مور وویل:

- زویه، ولې دې دا خبره ما ته نه کول؟

صدفي وویل:

- موري، ما خو ډاکټر ته هم نه دي ویلي. موري، رښتیا در ته وایم: هیڅ مې واده او میړه په فکر کې هم نه و، په هغه ورځ چې بنګ زموږ کور ته راغلی و، او تا را ته وویل، ورسه؛ دروازه ور وښیه. دروازه مې ور وښول، بنګ خپل کار کاوه؛ پورته ئې نه کتل. ما د ده ځوانی، کار او غریبی ته کتل. په فکر کې ورته ډوبه تللې وم. یو ځل بنګ غریب متوجه سو، چې زه ده ته ګورم. هغه و، چې هغه خپل د لاس ګوتی ووهلې کله چې ئې تر ګوتو وینی جاري سوې، بیا ئې ما ته په عاجزانه توګه سترګی را واړولې؛ د ده کتو زه لیونی کړم.

صدفي له لږ سکوت وروسته بیا وویل:

- موري، پر ما د بنګ اخیري کتلو دونه تاثیر وکئ، چې نور په ځان نه پوهیږم، تر اوسه مې د بنګ سترګې او وینې په فکر کې را ګرځي. دا چې بنګ به زما په باب

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه فکر کړئ وي، پدې هم نـه پوهيږم. اوس نـو چـې تـه، پلار او نور دوستان څه فکر کوئ، دا ستاسي خوښـه ده، او څه را سره کوي، بيا هم ستاسـي خوښـه ده. خدای ښـه پوهيږي، زمـا پـه زړه کـي بـدي نسـته. ستاسـي او د خپلـي کورنۍ عزت را باندي ګران دئ، دا مي په واک نه ده.

صدفه بيا يو څه غلې سوه او وروسته يي پـه غلـي اواز وويل:

- زه تاسي ته نه وايم چي ما بنګ تـه ورکـی او نـه مـا د بنګ سره خبري کړي دي. زه تر مرګ ستاسي نـوم سـاتم، تر څو چي مړه کيږم، در سره ناسته بـه يم؛ اما پـه خپـل زړه مي زور نه رسيږي.

د صدفي مور چي د لـور د ډک زړه خبـري واورېدې، بيرته راغله، ډاکټر ته ئي وويل:

- ډاکټر صاحب؛ ګوره، دا خوريی ننګو مـي هم ناست دئ، خدای به کوي او ته به کوي، زمـا سره مرسته وکـه، دا لـور مـي ډېره را بانـدي ګرانـه ده؛ بيـا هـر امـر چـي را باندي کوي منم يی.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکټر وویل:

- خوري، زه نوره مرسته نه سم کولای، دا ستاسي کورنۍ مساله ده. زه نه پکښي ځاییږم، زما کومک دغه و، چي ناحق دواوي مي دربانديي خرڅي نه کړې، پیسې مي درڅه وا نه خیستي، ته مي د لور د ناجوړۍ په سبب پوهه کړې.

د صدفي مور وویل:

- کور دي ودان ډاکټر صاحب، دا مرسته هم را سره وکه، سبا شپه د صدفي پلار را رسیږي؛ دا خبري به هغه ته هم وکې.

ډاکټر وویل:

- زه خو به ورته ووایم، فکر نه کوم، چي زما خبري دي پر هغه اغیزه ولري. ستا په روی به ورته ووایم. خو بیرېږم، د کلونو کلونو اشنای مي دئ، د دې خبري په ور یادولو راڅخه خفه نه سي.

- یه، وروره؛ زه پوهیږم، د یوازني سړي څخه چي هغه نه خفه کیږي، هغه ته ئې. هغه ما ته ئې څو ځل ستا

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

صفتونه کړي دي. ته پوهیږې چي میره کله ښځي ته د بل نارینه صفتونه کوي.

ډاکټر پر را درسته کړل:

- لکه ښځي چي د میړه په مخکي د بلی ښځي صفت نه کوی.

*** *** ***

بله ورځ چي سردار پر اس سپور بازار ته راغلی، نو سیده ورغی، د شیراغا د کور په دروازه کي دخپله اسه را کښته سو. د شیر اغا د کور کوچنیان پر را ټول سول؛ یو او نیم وځغستل کور ته، شیر اغا ئې خبر کی، چي سردار صاحب راغی. شیر اغا ږغ وکئ:

- هلکو، ژر ورسئ، د سردارصاحب څخه اس ونسئ، او دی کور ته را ولئ، زه هم در وځم.

شیر اغا انډي پر انډي سو، لکړه ئې را واخیستله، د کلا د دروازی پر خوا را روان سو. د لیري ئې سترګی پر سر دار صاحب ومښتې او ورته وئې ویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- راځـه، راځـه؛ ولـي دی پښـه نیـولې ده، دستر څـوک خو نسته او نه دا پردی کوردئ.

روغبړونـه دي چـي کیـږي، د شـیر اغـا د کـور ښـځي راغلـې، د سردار صـاحب لاسونه ټولـو مـچ کړل. د شیر اغا د کور د ټولو ښځو ښې الوتي دي او خپله شیر اغا هم په فکر کي سو. یو دا چي سردارصـاحب هیڅ کلـه هم بـې لـه مخکنـۍ خبرتیـا د دوی کره نـه راتلـی. بل دا چي دوې ورځي مخکي ئې ښځه او لور داسي بې خبره راغلـي او دغسي په تلوار بیرته د دوی د کوره ولاړې.

دستي چـای راغلـې، د ډوډۍ وخت سو، د لاسو اوبـه را وړل سوې، سردار په فکر کـي سو، چي ښـځه او لـور ئې ولي نه معلومیږي، پوښتنه هم نـه کـوي؛ خو فکر ئـې بند سو. بیا ئـې فکر کوي چي ډاکټر تـه بـه تللـي وي، را وبه رسیږي. امـا دا چي شیر اغـا او د هغـه د کـور ښـځي هیڅ د هغوی نوم نه یادوي، ډوډۍ ئې هم د هغو را تلو ته و نه ځنډوله، نو اشتباهي سو، چي حتمي څه پیښه ده.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنگه چې د سردار تشویش ډېرېږی، بڼه ئې هم تغییر خوري، خبري هم یو ډول بل ډول ځینې سي. هلته د شیر اغا او ښځو هم فکرونه گډوډېږی.

څو شیر اغا وسردار ته وریاده کړه:

- بي بي او صدفه په خیر کور ته در ورسیدل؟ هغوی راغلل او یوه شپه ئې تیره کړه بیرته داسي په عجله ولاړل؛ زه هیڅ پوهه نه سوم.

د سردار نور هم فکر خراب سو، و شیر اغا ته ئې داسي سم جواب ور نه کړی.

***   ***   ***

د خپل خوریي دکوره څخه د صدفي مور تاجو واستاوه، چي د شیر اغا کور ته ورسي، وگوري، چي سردار را رسیدلی دئ که نه. که را رسیدلی وي، خبر ئې کي چي موږ د ننگو په کور کي یوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاجو چې د شير اغا کور ته را نژدې سو، اول د چوبند خوا ته ورغلی، چې وګوري که سردار راغلی وي، نو حتمي به ئې اس په چوبند کې تړلی وي. تاجو چې د سردار صاحب اس ولیدئ، نو راغی، د سرای په د روازه کې ئې نفر ته وويل: چې سردار صاحب خبر کې، تاجو راغلی دئ، وائې:

د سر دار صاحب سره مي کار دئ.

د تاجو په راتګ شيراغا او د هغه د کورنۍ ټولي ښځې حيراني سوې. اوس ئې نوعقيده پخه سوه، چې حتمي څه پيښه سوې ده. خپله سردار داسي وانګيرل چې ښځې ئې لکه چې نه غوښتل، خپل د لور په ناجوړی دوی خبر کړي، نو د دې کوره تللي ده.

شير اغا خپله زړه نه کاوه، چې د سردار صاحب څخه پوښتنه وکي، چې څنګه ئې دوې ورځې مخکې ښځه او لور راغلل. څنګه بيا ته دا سي په عاجله پسي راغلې، چوپ ناست دئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شیر اغا مشره ښځه د ده (سردار صاحب) سکه د اکا لور ده. هغې دا جرات وکړ، د سردار صاحب څخه ئې وپوښتل:

- سردار اغا، خدای دي ئې خیر کي، څه خو به پېښنه نه وي، چي هغه ورځ صدفه او مور ئې راغلي او داسي ژر ولاړې، او نن ته پسي راغلي؛ فکر دي هم سم نه رامعلوميږي،اوس بيا تاجو درپسي راغئ. موږ او شيراغا هم خبر کړ، خو دا دي هم ورور دئ. موږ او تاسي خو يو کور يو. زموږ داسي مو ګروم سو.

- نه شا ببو، داسي څه خبره نسته؛ بيا ژمی راتلی، صدفه او مور ئې راغلل، څه سودا به ئې په کار وه، او زما هم د سرکار سره لږ کار و، بيا په ژمي نه سوای راتلای؛ راغلم، دلاري را وګرځيدم ما ويل، ښه دئ لالا،تاسي اوټول به هم ووينم.

- ځه، شکر چي څه نسته.

سردار تاجو ځان ته را وغوښتئ؛ تاجو راغی، سردار ته ئې وويل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- مور د صدفي د مور د خوريی ننګو په کور کې يو؛ صدفي ته مو ډاکټر صاحب د ننګو کور ته راوغوښتی او صدفه ئي وليدله. د صدفي مور ويل، که ته خپله هم يو وار د ډاکټر سره ووينې، ښه به وي.

تاجو زياته کړه:

- د ډاکترسره ستاسي تر ليدو وروسته به د خيره سره خپل کور ته ځو. ځکه ډاکټر دا هم و ويل، صدفه کور ته بوځئ؛ نوره دوا ورته په کار نه ده.

سر دار تاجو ته وويل:

- ښه، مازېګر درځم، ډاکټر به وګورم، اوس ستړي يم.

تاجو رخصت سو،مازېګر چې سردار د ډاکټر وليدو ته ورغلی، ډاکټر هغه خبري چې د صدفي مورته ئي کړي وي، سردار ته هم وکړې. سردار ډېر وغورېدی، په قهر سو، تر خوله يي چټيات ووتل. بيا يي وويل:

- زه به ور سره ګورم، دې (صدفي) څنګه دا خبره کړې ده.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکټر ورته وویل:

- سردار صاحب، هغي دا خبره نه ده کړې؛ زه یو ډاکټر یم، زه دا خبره درته کوم.

سردار وویل:

- که مي د ډېر وخت اشنای نه وای، تا هم والله که د ژوند څکه راڅخه کړې وای.

بیا ئي په قهر تاجو ته وویل:

- دوی در رهي که.

تاجو وویل:

- صاحب، اوس شپه ده، سهار وختي به حرکت وکوو.

په هر ډول چي و، بلـه ورځ کـور تـه ټـول ولاړل. سردار هم لنډ پـه دوی پسي ور رسیدئ.لاهغسی غوریږي. لور ئي چي د ده په نسبت هوښیاره او ارامه نجلۍ وه، اوس نو پوهه هم سوه، چي مور ئې پر خوا ده. په کراره ئي خپل پلار ته وویل:

- پلاره، زه ناجوړه یم. ما دا خبره چي واده غواړم،هیچا ته نه ده کړې. دا چي ډاکټر د خپلو تجربو د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخي څه وايی، زما ګناه څه ده؟ زه ستاسي څخه هيڅ نه غواړم؛ يوازي دونه وکې چي خپلي ناجوړی ته پرېږدئ.پلار که ډېر راباندي په قهرئې په خونه کي مي قفل که، چي هيڅ راونه وځم. دا چي ستا نوم په ما بدېږی، ما مړه که چي نوم دي ښه سي.

د صدفي تر دې خبرو وروسته د صدفي پلار او مور څه نرم سول بيا ئې نو د څه وخت دپاره کوښښ کاوه، چي کور ته ښځينه ميلمنی راولی، ښه ډوډی ګاني پخې کړې. يا به د صدفي مور صدفه د خپلوانو او نورو شناخته ګانو کورونو ته بيوله، که ئې په دې کړوسره د لور فکر څه سم سي.

د صدفي مور او پلار په ګډه هر څه کوښښونه چي وکړل، ګټه ئې نه کوله. لور ئې ورځ تر بلی کمزورې کيدله، ډوډی به ئې نه خوړله، د چا سره ئې مجلس نه کاوه؛ هلته به ليري د ښځو څخه داسي په چورت کي ډوبه ناسته او يا پرته وه.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر وخت تیر نه سو، چې صدفي ته ټوخی هم پیدا سو.ټوله ورځ به ئې ټوخل او کله توده او کله به ئې سړه تبه کیدله. پلار ئې بیا ډاکټر ورته راوغوښتی. دا ځل چي ډاکټر راغلی، د صدفي پلار ته ئې وویل:

- لور دي په لوی لاس سل (توبرکلوز) کړه. ما خو درته وویل، چې دوا ګټه نه ورته کوي؛نورئې د قبر او هدېرې غم وخوره.

په دې ډول، ډاکټر یوازي خپل نظر ورته ووایه او بیرته ولاړ.

سردار چي د ډاکټر خبره واورېدله، حیرانی واخیستی، چي اوس څه وکړ؟ د ښځي سره ئې خبري وکړی. ښځي ئې ورته وویل:

- ما خو درته وویل، چې داسي ناروغي بل علاج نه لري. زما خبره دي نه منله، د خپلي سرداری او سرداري کورنۍ په نشه مست وي. اوس يي نو خدای ته پرېږده.

سردار خپلي ښځي ته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- دا يو کار بـه لا وکم؛ هغـه دا چـي خبـر سـوم، سليم د خپلو زامنو سره يو ځای ښار ته تللي دئ. د هغي ورځي څخه ورک دئ. دا مانا چي دی هم په دي خبره خبر سوی دئ، چي د کلي تللی دئ. زه به ښار ته په بنګ پسی ولاړ سم؛ مجبور يم چا ته څه پيسې ورکم، چي بنګ مړ کي کله چي د بنګ پـه مرګ صدفه خبره سـي، زړه بـه ئـې ځينـي پرې او صبر سې. وروسته به ئې وخپل ورارہ تـه ورکم او ژر به ئې ور واده کړم. ستا سره مي سلا کوله.

ښځی ئې ورته وويل:

- سړيه! دسليم اکا د زوی بنګ بيچاره پـه دې کـي څـه ګنـاه ده، چـي وژنـی ئـې؟ دغـه دلاس ګـوتي خـوږ سـوې، ناجوړه سو پلار بيوزلـه ئـې ښـارته بـوتی، او کـه پـه بنګ پوهه سوې وي،هغه دئ کلـي ئـې پرېښـوئ.ته کـه د لـور ژوند غواړی، زما خو خوښه ده، چي بنګ پيدا که، صدفه ورکړه؛ لور به دي جوړه سي د بنـګ د قتـل د ګنـاه بـه هم خلاص سي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار خپلي ښځي ته و ځښمیدئ، بیا یي په قهر وویل:

- دا یوازي زما خبره نه ده؛ دلته د ټولي سرداري کورنۍ دعزت خبره ده، تا ته خوځکه زموږ د کورنۍ نوم څه اهمیت نه لري.چي په ختېه زموږ نه ئي،ته دپردې ټبره را واده سوې ئي.زه ځنګه یوه خوار، غریب هلک ته لور ورکړم، چي بیا به زما تر مرګ وروسته حق غواړي. د سرداري کورنۍ په جایداد به شریکیږي. لور راباندې ګرانه ده، خو نه دونه چي په مځکو او میراث کي مي پردي را ګډ سي.

بیا یي زیاته کړه:

- ته وا، موږ چي دا جایدادونه په مفته ساتلي دي. دغریب مرګ څه دئ اوغم ئي څه؟؟؟ یو څو پیسي به مي مصرف سي، بلا په پیسو، ولاړي دي سي.

*** *** ***

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار پر خپله خبره ټينګ و درېدئ. بلـه ورځ د کلـي څخـه ښـار تـه ولاړئ. اوس نـو سـردار ښـار تـه د سـليم د زوی بنګ په وژلـو پسـې د کلـي راغلـی دئ. پـه ښـار کـې ئې د خپلو باوری خپلوانو او پخوانيو اړيکو په مرسته ژر د پيسو په زور، دوه سرې وژونکی را پيدا کړل.

د سرو سره ئې د بنګ د وژلو بيه هم خلاصه کړه او نيمايی قيمت ئې وژونکو ته هم ورکی. تر هغه وروسته، د سليم اکـا د زوی عطـا محمـد د دکـان پـه پيدا کولـو پسـې سو. دوی ورځې لا تيري نه وي، چې د عطـا محمـد دکـان ئـې هـم پيـدا کـی. د سـليم اکـا مشـر زوی عطـا محمـد د نجاری دکان په بازار کې و.

سـردار بلــه ورځ هغــه د بنــګ د وژلــو دپــاره ســرې وژونکـی د ځانـه سـره رهـي کـړل؛ ځکـه د دوی تـر منـځ قرارداد داسې و، چې سردار به نيمـی پيسـې مخکـې ورتـه سپارې او پاته د بنګ تر وژلو وروسته ورکول کيږی. بـل شرط دا و، چې سردار به بنګ دوی تـه ورښئی چې ويـې پيژنـې.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی چې درې سره د عطا محمد دکان ته نژدې سول، سردار هغوی ته وویل:

- تاسي لږ لري ودریږی؛ زه دکان ته ورځم. تاسي راته ګورئ، زه بنګ درښیم. نور تاسي پوه سه او کار مو، چي څنګه ئې وژنی.

سردار دکان ته ورغي، ګوري چي سلیم اکا هلته په دکان کي یوازي کار کوي. سردار د عطا محمد د دکان په خوله کي ودریدئ؛ سلام یي ور واچوئ. سلیم اکا سردار پر ږغ وپیژندئ؛ خپل د کار د ځایه ورته را ولاړ سو، د سردار ئې ډېرعزت وکئ او د ناستي بلنه ئې ورکړه.

سردار چي مقصد ئې د بنګ لیدل او خلګو ته ورښول و، او اوس په دکان کي هغه نسته، نو د سلیم اکا غوښتنه ئې ومنله او کښینستی.

سلیم اکا ژر چای ورته راوغوښتلي. په اول کي سلیم اکا فکر کوی، سردار صاحب به نو حتمي دلته په دي راغلي وي، چي دروازه یا کم (کوم) بل شی به ئې په

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار وي. هغه بېوزله ژر ژر د کلیوالو او خپلو ملګرو په باب پوښتنې ځيني کولې. مګر، سردار داسي نا ارامه و.

سلیم اکا اشتباهي سو. بیا هم څه نه وائې، هغه لکه خوب چي ویني. د سردار راتلل، بیا څنګه د ده سره کښینستئ او چای خوري. دا بیخي عجایب او نابلده خبره وه. هر څه ئې هیر سول. په دې وخت کي عطا محمد هم دکان ته راغئ.

د عطا محمد چي سترګي پر سردار ومښتې، فکر یووړی، چي سردار څنګه زموږ غریبانو دکان ته راغلی دئ؟؟؟ په هرصورت، سلام ئې واچوئ. د سردار سره ئې روغبړ وکي، هلته ګوښه په خپل کار بوخت سو. غوږ ئې نیولی دئ، چي سردار به ئې پلار ته څه وائې؟

سردار د سلیم اکا څخه وپوښتل:

- ډېر وخت دي دلته په ښار کي تیر کی. ما ته داسي ښکاری چي کلي ته دي د راتلو نیت نسته. که زما خبره منې، ستا دپاره خو به په ښار کي ژوند ښه وي؛ مګر، د هلکانو دپاره ښار ښه ځای نه دئ. دلته په ښار کي هلکان

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژر سپين سترګي کيږي. اول بد کار ئې دا دئ چې د مور او پلار په خبره نه وي.

وروسته ئې وويل:

- بنګ او کولی چیري دي، نه معلوميږي، درڅخه تللي خو به نه وي؟

سليم اکا وويل:

- ښه سو، چې را په ياد دي کړل؛ زماهم په بنګ تشويش و، ستا سره په خبرو اخته سوم، هغه مي هير سو.

سليم اکا ور پسې زياته کړه:

- د بنګ پوښتنه دي وکړه، ته وده؛ سهارعطا محمد د بنګ سره تللي و.

هغه ته ئې ور ږغ کړل؛ عطا محمد ورته را نږدې سو:

- زويه، د بنګ کار څنګه سو؟

عطا محمد وويل:

- بابا، د شکر ځای دئ، بنګ په خيرسره ولاړئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي عطا محمد وويل، بنګ په خير ولاړی، ناڅاپه د سردار د لاسه د چايو پياله ولوېدله او بي اختياره يي تر خوله راووتل، چيري؟

عطا محمد پر را درسته کړل:

ـ بنګ سرکار کابل ته بوتی، چي هلته سبق ووايی.

سردار خو د اوله سره څخه هم داسي امانت ناست و؛ کله چي ئې د بنګ د تلو او بيا دا چي هغه سرکار بيولی دئ، واورېدل؛ ژر د ځايه ولاړ سو، او بې له خدای په اماني څخه روان سو. سليم اکا او عطا محمد لکه څنګ چي د سردار په راتلو سره په فکر کي و، اوس په بې پر وائې ولاړيدلو شکمن کړل.

زوی او پلار څو څو ځله دا خبره سره کوله: څنګه راغی او څنګه ولاړی؟ د را تلومطلب ئې څه و، او د ولاړيدو سبب ئې څه و؟ دواړه نه پوهيدل.

سردار چي د عطا محمد د دکانه څخه څه ليري سو، ورسره هغو سړو ته چي ده پيسي ورکړي وي او غوښتل ئې چي هغوی به بنګ ورته وژني؛ اوس چي بنګ نسته،

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار د دوی څخه د خپلو پیسو بیرته د ورکولو مطالبه لرله، او سړو نه دا چې هغه پیسې نه ورکولې، د پاته پیسو غوښتنه کوله.

سړي هم د سردار په اصلي مطلب نه دي خبر. هغوی سردار ته وویل:

ښه، چې بنګ نسته، پلار به ئې در ته ووژنو، یا به ئې دا بل زوی درته مړ کړو، پر تا ئې بیا څه فرق دئ؟ مطلب زموږ پاته پیسې به راکوې.

د سردار ټینګار زیات سو؛ خبره تهدید او بدو ویلو ته سره ورسیدله. سردار هغوی ته وویل:

- د حکومت په زور خپلې پیسې در څخه اخلم، بندیان کولای مو سم.

رښتیا هم د سردار خبره حکومت اورېدله. د بنګ د قتل دپاره کرایه کړو جنایتکارانو فکر وکئ، چې سردار حتمي دوی ته مشکلات جوړوي او پیسې هم را څخه اخلي. نودوی دا ښه لاره وګڼله،پر موږ ئې څه فرق دئ راځه چې خپله سردار مړکو. هغوی همداسې وکړل.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار ئې پر سر په هغو ګولیو وویشتئ، چې سردار دوی ته د بنګ د وژلو دپاره ورکړي وې.

سمدستي په ټول ښار کې اوازه خپره سوه، چې د لوی کلي سردار نن په ښار کې دنامعلوم سړو لخوا وژل سوی دئ. ټولو حکومتي سړیو، یوی خوا او بلی خوا ته سره ځغستل. مازیګر چې کولی د مکتبه دکان ته راغی، پلار ته ئې دا خبره وکړه، چې نن هغه زموږ د کلي سردار په ښار کې چا وژلی دئ.

سلیم اکا او عطا محمد دواړه حیران سول، یو بل ته ئې وکتل. سلیم اکا و کولی ته وویل:

- زویه، هلته مي څه غوښې راوړي دي، هغه واخله، کور ته ځه؛ موږ هم پسې درځو.

کله چې کولی د دکانه ووتی، سلیم اکا عطا محمد ته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زويه، پر خوله لاس نيسه، هيڅا ته دې تر خوله ونه وځي، چې سردار زموږ دکان ته راغلی و، او يا موږ وليدئ.

*** *** ***

سبا ته حکومت د سردار د وژل کيدو په تور ډېر بې ګناه خلک ونيول او په خورا درنو مراسمو ئې د سردار مړی تر کلي ورساوه.

کله چې د سردار جنازه کلي ته وړل کيده، سليم اکاعطا محمد ته وويل:

- زويه، زه به د سردار د مړي سره کلي ته ولاړ سم؛ يوې خوا ته به مې په جنازه کې برخه اخيستې وي، بلې خوا ته به هغه کليوال ووينم، ښه يې لا دا چې د هغې خوا به خپل کالي او سامان د يو چا په موټر کې واچوم او را به ئې وړم.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عطا محمد هم دا خبره خوښه سوه. سليم اکا په جنازه پسې د خلګو سره يوه موټر ته پورته سو. جنازه کلي ته ورسيدل، سردار ئې خاورته وسپاره.

کليوالو د سليم اکا سره ډېر په مينه روغبړونه کول.

معلم مرجان سليم اکا خپل کور ته بوتئ د سليم اکا تلوار و، چي د ښاره د راغلو خلګو سره بيرته د هغوی په موټرونو کي ځان او خپل لږ کالي او سامان ورسوي. خو کليوالو سليم اکا پرې نه ښود، چي په هغه ورځ دي بيرته ولاړسي.

هلته د سردار په کور کي صدفه او د صدفي مور خبري سوې، چي سليم اکا هم هدېری ته راغلی دئ. دواړی دونه خوشحاله سوی، چي د سردار مرګ ئې هير سو. تاجو ته ئي وويل:

- سيلم اکا پيدا که، د نورو خلګو پټ ورته ووايه، چي د صدفي د مور په کار يی.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاجو راغی، سلیم اکا د معلم مرجان په کور کې و. خپله خبره ئې سلیم اکا ته په کراره وکړه. سلیم اکا په چورت کې سو؛ د ځانه سره ئې وویل:

- یا خدایه،ته فضل وکي!

سلیم اکا نه پوهیږي، چې د سردار ښځه به ده ته د ویلو څه لري. هغه تاجو ته وویل:

- ښه، اوس خو شپه ده، سهار به ئې سلام ته ورسم، فاتحه به هم ورکړم.

سلیم اکا ټوله شپه خوب و نه کی. ډول ډول فکرونه ورته پیدا کیدل. سهار یي معلم صاحب مرجان ته وویل:

- زه به یو ځل د سردارصاحب کور ته ورسم؛ ښه دي دا ښځو ته به ئې فاتحه ورکړم؛ ډېر کلونه مو سره تیر کړي دي. بیا به نو زه د خیره رخصت واخلم، او ځم به.

معلم صاحب سلیم اکا ته وویل:

نن شپه لا تیره که، ډېر خلک د ښاره څخه سبا فاتحې ته راځي؛ سبا سهار به دي د هغو سره په موټر کې واستوم. سامان به دي هم درسره ورسوي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سليم اکا وويل:

- ياره معلم صاحب، تا دي خداى ژوندى لري، هر وخت دي زما خدمت کړى دئ؛ زما سره خو څه نسته، په هر لمانځه کي دعاوى درته کوم؛ سمه خبره ده، زه به پاته سم.

*** *** ***

سبا ته کله چي سليم اکا د سردار کور ته ور ننوتى، د سردار ټول کهول پر را تاو سو. سليم اکا يوه دعا وکړه، او وئې ويل:

- سردار صاحب ښه سړى و، خداى دي ئې وبخښي؛ تاسي دى خداى د نورو غمونو څخه په امان لري.

د صدفي مور د سليم اکا څخه پوښتنه وکړه:

- سليم اکا ښار ته ګډه کيږى؟

سليم اکا جواب ورکى:

- هو، بې بى. هلته هلکان عطا محمد مکتب ته واچول، بنګ خو سرکار د نور زيات سبق ويلو دپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کابل ته بوتی، ما او کولی ته دلته یوازي ژوند سخت و، هلته د عطا محمد سره اوسیږم.

د صدفي مور وپوښتۍ:

- بنګ جوړ و؟

سلیم اکا وویل:

- هو، شکر دئ جوړ و. هغه ګوتي چي ئي خوږ سوي وې، څو ورځي داسي ورسره زهیر و؛ مګر، د خدای فضل و، ښه سو، چي حکومت کابل ته واستاوه؛ ان شا الله هلته به نور هم ښه سي ،درې ځلور کاله وروسته به په حکومت کي یوه ښه وظیفه پیدا کي.

د صدفي مور د سلیم اکا څخه د عطا محمد د دکان پته واخیستله، او سلیم اکا ته يي وویل:

- زه څو ورځي وروسته ښار ته درځم، بیا څه خبري درسره لرم.

د سلیم اکا نژدې و، چي تر خوله ووځی، چي سردار صاحب هم د مرګ په ورځ دکان ته یوځل راغلی و. هغه د صدفي مورته وویل:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- خدای دي هرکله راوله.

نــور ســليم اکــا د ســردار د کــورنی څخــه رخصــت واخيستی.

بله ورځ سليم اکا د معلم صاحب، بډي اکا او يتيم محمد اکبر په مرسته خپل پاته کالي او لږ سامان د ښاره راغليو سړيو په موټر کي سره واچول. هغه د ټولو کليوالو څخه رخصت را واخستئ او د خپل کور پر خوا را روان سو. مگر، بيا هم ډير نا ارامه و. ټوله لاره ئې په سوچونو او چرتونو تيره کړه. يوه ورځ د عطا محمد د دکان مخ ته يوموټر ودرېدئ.

سليم اکا ځيني راکښته سو. عطا محمد او کولی ورته راغلل. سامان ئې د موټره کښته کی. هغوی خوشحاله سول، چي پاته کالي او سامان ئې پلار را ورسول.

سليم اکا د خپل مشر زوی سره دا خبره شريکه کړه، چي د خدای بخښلي سردار ښځي را ته وويل:

- زه ښار ته درځم، هلته څه خبري درسره کوم. زويه، خدای دی ئې خير کی، چي څه به راته وائي.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

عطا محمد پلار ته وویل:

- فکر کوم چې د سردار د وژل کېدو په باب به کم چا څه ورته ویلې وي، یا به سردار چې زموږ دکان ته راغلی و، چا لیدلې وي؛ دغی ښخي ته به چا ویلي وئ.

سلیم اکا او عطا محمد هره ورځ جلا جلا فکرونه کول.

په دې منځ کې ښه ډېر وختونه تیر سول. دا دئ یوه ورځ ډاګی د عطا محمد دکان ته یو خط راوړی. کولی چې خط ولیدی، پر پلار او ورور ئې زېری وکئ، چې شکر دی د لالا(بنګ) مې خط راغئ.

سلیم اکا او عطا محمد کښېنستل؛ کولی د بنګ خط خلاص کړ، سربیره پر خط بنګ خپل یو عکس هم ورته راستولې و. اول د بنګ عکس ټولو وکوت، سلیم اکا وویل:

- ماشا الله دا خودا دئ ښاپسته ضابط ځیني جوړ سوی دئ. ځکه عکس په نظامی یونیفورم کې اخیستل سوی و. وروسته کولی د خط په لوستلو پیل وکئ.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنګ په ښه او واضح خط سره تر ټولو مخکې خپل پلار ته لیکلی و:

- پلار جانه، لاسونه دي در مچوم؛ ستا سیوری دي زما د سره څخه پاک خدای نه لیري کوي ....

بیا ئې په ترتیب: عطا محمد، ورېنداری، کولی او وربرو هریوته د محبته ډکی جملې لیکلې وې. په خاصه ئې د کولی څخه غوښتې و، چې ډېرېر خپلو سبقو زور واچوي.

د بنګ په روغتیا، خط او هوښیارو خبرو ټول خوشحاله سول؛ بیا ئې عکس هر یو جلا جلا وکتی، خو سلیم اکا تر ټولو زیات. هغه عطا محمد ته ویل:

- ولچی (والله چې) په دي اول کال کې دا مکتب او مسافری مې زوی را هوښیار کړی دئ. زړه مې را ژوندی سو، خدای دي ئې د بدي ورځې راوساتي. څونه پخې خبرې ئې کښلي وې. دا عکس او خط ئې نو نور ما ته را کی، زه ئې ساتم، ستاسې څخه ورک نه سي. سلیم اکا د بنګ عکس او خط په خپل جیب کې وساتل.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

*** *** ***

دا دی یوه ورځ دکان ته دوی ښځي په چادریو کي ورننوتې. سلیم اکا او عطا محمد ته ئې سلام واچوی. یوې ښځي خپل مخ لڅ کی. سلیم اکا ولیدل، چي د صدفي مورده. ښه روغبړ ئې ورسره وکئ. ښځي ورته وویل:

- کور مو چیري دئ؟ شپه در سره تیروو!

سلیم اکا ورسره د دکانه راووتی. ښځي ئې خپل کور ته بوتلې. د سلیم اکا مړور(اینګور) د ښځو هر کلي وکئ. عطا محمد او کولی هم کور ته ورپه سي راغلل. د شپې غریبانه ډوډئ ئې سره وخوړل. وروسته، د سردار ښځي او د صدفي مور خپل د ورتللو سبب سلیم اکا او عطا محمد ته داسي بیان کی:

- زه پدې راغلې چي دا نن ټوله کیسه تاسي ته وکړم، چي څنګه صدفه په بنګ پسي ناجوړه سوه.سردار ښار ته په څه پسي راغلی و؟

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوخدای څه ور پیښه کړل............کله چې د صدفي د مور خبري خلاصي سوې. سلیم اکا او عطا محمد څه چې د هغې خپله لور صدفه هم داسي په چورتو کي ډوبه ولاړل. ځکه صدفه هم د خپل پلار پدې نیت نه وه خبره، چي هغه د بنګ د وژلو پلان لاره.

د صدفي مور بیا وویل:

- د دې ټولوخبرو څخه مي مطلب دا دئ، چي غواړم خپله لور ستا زوی بنګ ته ورکړم.

سلیم اکا او عطا محمد هکی اریان سول. چي دوی څه ووایي،تر څه فکر کولو وروسته ورته سلیم اکا په کراره ورته وویل:

- خوری، ستا ئي کور ودان؛ خو ته دا زموږ بې کوری او غریبی ته و ګوره؛ تاسي خو شکر الحمدالله د مځکو، باغو او پیسو خاوندان یاست. دا چي ته وائي صدفه بې له بنګ ژوند نه سي کولای، نو ما ته هم لږ وخت راکه؛ د بنګ د رخصتي ورځي را نږدې دي. هغه به په خیر په رخصتي کور ته راسي، یوه پوښتنه ښه ده

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه به هم وپوښتو.دغه دئ تازه ئې خط راغلی دئ او عکس ئې هم راستولی دئ.

د صدفي مور د سليم اکا څخه د بنګ خط واخيسته، وئې لوستی، بيا ئې د بنګ عکس وکوت. ژر ئې صدفي ته ور بږغ کړل؛ د بنګ عکس او خط ئې هغې ته ورکړل. صدفي هم د بنګ خط ولوستی او عکس خوئې د ځان سره واخيستی.صدفه په زړه کې خوشحاله سوه، ځکه بنګ نور هم ښايسته سوی و.

صدفی او د صدفي مور په هغه شپه خطونه وليکل او د بنګ په ادرس ئې هغه ته ور واستول.

سليم اکا د صدفي د مور سره وعده وکړه، کله چې بنګ په رخصتي د خيره سره کور ته راسي، د هغه په خوښه به دغه کار کوو.

سهار چې د صدفي مور او صدفه د سليم اکا د کوره په خوشحالی ووتلې، تر وتلو مخکې ئې کولی ته څه پيسې ورکړې، چې د مکتب دپاره شيان په واخله. هغې

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سليم اکا مړور او د عطا محمد ټولو اولادو ته يو څه پيسې اېښی وې. دصدفي مور د تللو په وخت کي وويل:

- موږ د خيره سره ژر راځو.

صدفه د بنګ په خط او د هغه د عکس په ليدو ډېره خوشحاله وه. هغي د بنګ عکس هر ځل کوت.

د صدفي مور څو شپې د خپلو نورو دوستانو په کورونو کي تيري کړې، او د سردار هغه کور چي په ښار کي و، او څوک په کرايه پکښي اوسيدل، د هغه د ورخالي کيدو خبره ئې هم وکړل. بيا نو مور او لور دواړه کلي ته ولاړل.

کله چي دوی کلي ته ورسيدل، اول د سردار د کورنۍ ښځي او بيا کليوالو چي صدفه وليدله، ټول حيران سول، چي صدفه په ښار کي څنګه ښه جوړه سوې ده. هر چا به د صدفي د موره پوښتل، چي کم ډاکټر ته دي ور وستله؟ کم ښه پير ته دي وروستله؟ چي دا سی ښه سم ئې جوړه کړه.

د صدفي مور حال نه وايه. هغي به دا يوه خبره کوله:

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په ښار کې ئې د دوستانو په لیدو سره فکر سم سو، شکر جوړه سوه.

*** *** ***

دلته د سردار په کور کې د سردار نازولې په سر پک زوی مشر سو، چې نه په کورنۍ ژوند پوهه و، او نه د کلیوالو سره په تیر او بیر پوهیدئ.

د صدفي او مور ئې هم په دغه دبنو ډک کور کې ګوذاره ورځ تر بلې سختیدله، نو ئې د بن زوی او بنو څخه د خپل حق د جلاوالي خبره را پورته کړه. دبنې زوی ئې خپله پلرګنۍ ټوله را وغوښتل. د خپلې میری او میری زوی خور غوښتنه ئې د دوی په منځ کې واچول.

د سردار ورونیو د سردار پک زوی ته مشوره ورکړه، چې د صدفي مور خا مخا حق غواړي او درڅخه جلا کیږي، دا غلطي دي پلار کړې ده، چې له پردو (بل قوم) څخه ئې ځان ته ښځه وکړه. اوس موږ ته را پیښه ده؛

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوم د نامه نه پرې کيږي، حق به ئې ورکړو. خو په جايداد، مځکو او باغونو او اوبو کې ئې نه سو را سره شريکولاى، چې دا او يا د دې خپلوان به زموږ د مځکو په منځ کې تناب کش کړي.

د هري ورځې تر زوکليدو، او هميشني غم څخه ښه دا ده چې لاس ئې د غاړى وباسو. د هري خوا چې ئې کوو، په نغدو به ئې غاړه وبا سو. موږ پو هيږو، بې له هغه هم دا زموږ سره نه کښيني، ښار ته ځي، او که خپلي پلرګنى ته ځان نږدې کوي. بس همدا مو فيصله ده. د شير اغا خبره ټولو ومنله. د صدفي او مور د حق حساب ئې وکړ.

کله چې ئې د دوى دوو د مځکو او باغونو قيمت په خپل زړه وټاکړ، بيا هم ډيري پيسې کيدلې. د سردار پک زوى وويل:

- اول خو زه دا دونه پيسې نه لرم؛ دوهم دونه پيسې نه ورکوم.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

صدفی او مور ئې په خبرو او مجلس کې برخه نه لرله.

بیا شیر اغا وویل:

- خیر دی، نیم قیمت به ئې ورکړو.

وروسته د سردار زوی د شیراغا خبره ومنله، او پر زیاته یې کړه، چې نیمی پیسې اوس او نیمی نورې پر کال چې حاصل واخلم.

پک ،غوښتل چې یوه بله لانجه جوړه کې هغه وویل:

- د صدفې مور ته به خپل حق ورکړو، اما صدفه نه پرېږدم، چې حق واخلی. هغه خو زموږ وینه ده. هغه به دلې دشیر اغا زوی ته ورکوو. دشیر اغاخو داخبره د اوله سره خوښه وه.وئې ویل دا خو ډېره ښه خبره ده ښه دئ چې زما په ژوندونی په خپل لاس خپله وریره را واده کم.

د صدفې میری زی ورور وویل:

- شیراغا! ته ښه وایی، خو زه فکر نه کوم، چې صدفه دې د موره را جلا سی. هغه هم خپلې مور ته

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې ده. که زما خبره منې، هيڅ خپل د خولې خوند مه بده وه، مه ئې ور يادوه. که دې وريا ده کړه او وئې نه منله، خلګ را خبر سول، بيا به ئې نو يا ودوو يا به ئې وژنو.

د ټولې کورنۍ ئې پر دی سلا سول، چې ميرې او خور ته د حق په نوم څه ورکړي. صدفې او مور ئې هم قناعت وکړ. هغو د خپل حق د نيمو پيسو د اخيستلو پر وخت د ښار د کور غوښتلو خبره وکړه.

د ښار پر سرای باندې ئې بن زی څه ټينګار وکئ؛ خو شير اغا فيصله وکړه، چې کور به درکړو، خو د پيسو برخه دی څه کموم. د صدفې مور د شير اغا خبره ومنله.

***   ***   ***

صدفه او مور ئې ښار ته راغلې. څو شپې ئې د خپلې پلرګنی سره تيرې کړې، چې کور ئې ورته خالي

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سو. پدې شپو کې بنګ هم د کابله په رخصتي کورته راغلی.

سلیم اکا بنګ ته د صدفي د ورغوښتلو خبره وریاده کړه.

بنګ ته خو هر څه روښانه و. ځکه صدفي او د هغې مور څو خطونه وراستولي وو. بیا ئې هم پلار ته وویل:

- هرډول چې بابا جانه ستا او د لالا (عطا محمد) خوښه وي.

سلیم اکا د خپل زوی بنګ پدې مودبانه جواب زیات خوشحاله سو.

*** *** ***

سبا، په داده زړه باندي سلیم اکا، عطا محمد او څو سړی سره را ټول او د صدفي دوی کور ته ورغلل. د صدفي مور هم د خپلو دوستانو رضایت حاصل کړئ و. هغه ئې را غوښتی وو. خو د صدفي میره زی ورور او نور سرداران خوښ نه وو. ځکه د صدفي د شیرینی د

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکړې په مراسمو کې ئې برخه وانه خیستل دوي دا ځان اوخپلې کورنۍ ته یو توهین وباله،چې څنګه دیوه سرداري کورنۍ نجلۍ دیوه غریب او(اُپره) سره واده کوي..

په هر ډول چې و، د صدفي د مور له خوا دوستانو، وسلیم کاکو او ورسره راغلو خلګو ته د صدفي شیرینې ورکړه.

د صدفي مور او صدفه پوهیدل، چې بنګ او پلار ئې خپل کور نه لري. نو له پخوا څخه ئې فیصله دا وه، چې په ښار کې به د خپل غټ کور یوه برخه د صدفي په نوم کوي، چې بنګ، پلار او ورونه ئې پکښې ژوند وکړي.

د صدفي د شیرینې د ورکړې سره سم، د صدفي مور د سلیم کاکو څخه غوښتنه وکړه، چې د خیره سره تیاري ونیسې، دغه زموږ کور ته به را کډه سی. ښه دئ لور او زوم به مې په څنګ کې اوسیږي. زه بل داسې تیرونې دوست بې له دغه لور څخه نه لرم، او ته به هم د خپل زوی او مړور څخه لیري به نه ئې.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلیم اکا په خبرو کي داسي پېښه ونیوله، فکر ئې وکړی، چي د صدفي مور غواړي، یوازي زه او بنګ د دوی کور ته را کډه سو. هغه وویل:

- خوري، زه عطا محمد، اولادونه او کولی زوی مي یوازي نه سم پرېښولای.

د صدفي مور بخښنه وغوښتله، او بیا ئې خپل خبره پوره کړه:

-زما مطلب داسي نه و، چي یوازي ته او بنګ به دلته اوسیږی، بلکي تاسي ټول به دلته یو ځای را سره اوسیږئ. زما او صدفي دواړو هیله دا ده چي صدفه د خپل خُسر او لیورو سره یو ځای وي، ځکه ښځه په خپله خُسرګنۍ کي ښه وي. ان شا الله چي تاسي را کډه سئ، ژر به د بنګ او صدفي د واده سربښته وکړو. غریبي دې ځان وخوری. سلیم اکا د صدفي مور ته وویل:

- خوري، خبري به لڅی کوو. ستاسي ئې کور اباد، چي خپله لور مو زما زوی ته مفته بې له ولوره راکړه. د واده کولو دپاره څه وخت را کړه، چي زه او عطا محمد

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يـو څـو پيسـې سـره برابـري کـړو. واده خـو څـه لګښـت غواړی.

د صـدفي مـور سـليم کـاکو تـه اطمنـان ورکـړئ، چـي صـدفه غواړي، د خپل واده ټول لګښت پـه خپلـه وکړي؛ هر څه ئې را نيولی دي؛ ته بيغمه اوسه.

سليم اکـا او عطـا محمد ډېر خوشـحاله سول؛ رخصـت ئې واخيستی او خپل کور ته راغلل.دظلمه پـه امـان ژونـد ولری.

پای

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

<u>يوه ضمنی خبرتيا:</u>

انجمن د وستي افغانستان

محبت ؛ ګاهنامه"

"mahabbat
Anoneperiodical
newsletter

published by ADS

(Afghan Dosty Society) UK

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره يكم سا ل هجدهم جولاي ۱۰۱۵م

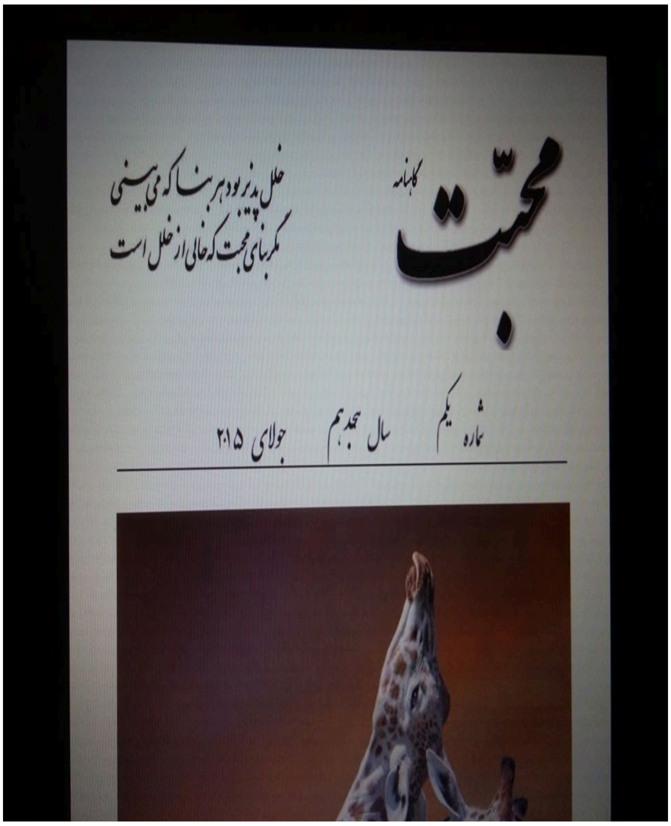

(c) ketabton.com: The Digital Library

"محبت.ګاهنامه" دهغي نوم وتي افغاني مجلې نوم دئ چي د ليکوال،سياستوال ښاغلي محمدهمايون "تاج"په سر پرستۍ نژدې شل کاله په انګليستان کي په پښتو او درى ژبو باندي نشرات لري. يوه غيري وابسط،مجله ده، افغاني پاخه ليکوال، اديبان، شاعران، کيسه ليکونکي او دهر پند ماهيرېن هلته خپل مضامين د نشر لپاره ورکوي.د هغي مجلي په (۶۰ او ۶۱)صفحو کي تردي سرليک لاندي "ديوه نوي کتاب معرفي اوخبرتيا " د ښاغلي "انځورګر" صاحب په قلم ليکنه نشر سوې ده.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

همــــــــــدا ډول د ښـــــــــاغلي "انځورګر"صاحب لیکنه "

دیونـــوي کتـــاب معرفـــي او خبرتیـــا" دکندهارغښتلي یا نامیان. په جرمني کې د (کــاخ ســخن)kakhe sokhan ارګــانِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نشراتی کانونِ فرهنگی افغانانِ مقیم ایالت بایون. یا"دباین دولایت دافغانانودکولتوري اوفرهنګـي مرکز"لخـوا پـه خپـل نشـراتي ارګـان (مجلـې): درشـماره (۳۳/۳۴)،سـال دوازدهـــــم تابســـــتان وخـــــزان ۱۳۹۴ خورشـــــیدی،(نوامبر ۲۰۱۵)م پـــــه ۲۹/۳۰صفحه کي نشر کړې ده.

زه د ښاغلي انځورګرصاحب د محبت د مجلي د محترم مسول همايون "تاج" اوهمکارانو اوپه جرمني کي د"کاخ سخن" د مسول مدير، وويراستار: دوستدار او دټولني دټولوغړوخخه يو جهان مننه کوم.اود انځور ګر صاحب ليکنه د لته ستاسي د لوستو دپاره کټ مټ رانقل کوم.

کوم چي زما پر کتاب د **" کندهار غښتلي"** باندي يې ليکلي ده.

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديوه نوې کتاب معرفي او خبر تيا!

انځورګر: 60 صفحه.

دکندهار غښـتلي"ناميان "پـدې وروسـتيوکي يـو نـوی کتـاب «دکنـدهار غښـتلي "ناميـان" » پـه نامـه. پـه ښـکلي صـحافت د چاپـه راوتلـی دئ. د کتـاب ليکـوال ښـاغلي عبدالقيوم دئ. دغه اثرچي په "۱۲۱" مخونـو کـي کښـل سـوی د ئ. د ليکـوال د کلتـوري زيـارونو،تولنيزو د ردونو،احساساتو او هيلو يو نوی ابتکاري او د اهميت وړ څيړنـه ګڼل کيدای شـي. پـه د ې ليکنـه کـي ډېري خبـري شته. خو تر هر څه وړاندي. د دغه څيړني ټول محتويات او مطالـب،د سـيمي د ناميـانو، ټينګـانو، ميرنيو،غښـتلو پيژنـدګلوی تـه وقـف دی. ليکـوال د دغـو غښـتلو. بـا استعداده او انرژي لرونکي ځوان قشر، چي د استبدا د او ظلم پـه وړانـدي د مقاومت کولو پـه ګنـاه او يـا دا چـي پر دوی باندي د کوم تپل شوي جرم په مقابل کي په پټه خولـه په کلکه د رېدلي دي او ظالم او توطيه کـونکي ئـې د مـاتي سره مخامخ کړي دي،نو دوی ئې بيا و زنـدانونو تـه ټيل

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وهلي دي. او هلته بيا د د سيسو او توطيو قربانيان شوي دي، پرده پورته کوي.

همدارنګه. ليکوال بيا د دغو ټينګانو ټولنيز، اخلاقي خويونه او د ټينګوالي د علتونو ځانګړتياوي د بيلابيلو شخصيتونو په وجود کې په ژوندۍ توګه بيانوي. مينه وال کوالي شي پورتنۍ خبري د کتاب په متن کې ولولي. ليکوال د کتاب د سيريزي په لومړي مخ کې ليکي: ځيني ليکوال. ليکني د تفسير لپاره کوي اوځوک ئې بيا د تغير لپاره ليکي. خو زه ئې د تغير او تفسير د واړو لپاره ليکم". د تفسيرڅخه مي مطلب دا دئ چي تر وسه د مسلي ښه وضاحت وسي. خلګ آګاه او خبر کړم. د تغير څخه مي مطلب د هغه منفي ذهنيت سمون دی چي د کندهار د غښتلو "پاي لوچو" په باب سرکاري سړو،پردو او پردوپرستو د کلونو کلونو را په ايسته د دوی د منفي تبليغ په وجه،زموږ د يو شمير وطندارانو، په خاصه د ښاري روشنفکرو په فکرونوکي ئې منفي ځاي نيولي د ی"

دغه څيړنه، په لومړی سر کې ځکه د پام لرني وړده،چي ليکوال، له يوې خوا شخصاً په حوادثو او پيښو کي حضور لري اوله بلي خوا. ليکوال په کلک هوډ سره د اولس په موضع کې ولاړ دی. د ليکوال دغه ټولنيز د ريځ د کتاب اهميت او کيفيت ته ئې نوي په زړه پوري او د منلو وړ ګرځولی دئ.

په دې اساس که ليکوال له يوې خوا خلګ په پيښو او حوادثو خبروي او له بلي خوا وائی: "دا پرځان باندي د غښتلو حق بولم چي زه د دوی پيژندګلوې د خپل شناخت

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پيمانه وخلکو ته په رښتني توګه وکړم او هم مسؤليت لرم هغه څه وليکم چي ليدلي مي دي. " بايد څرګنده شي چي د ښاغلي عبدالقيوم د دغه حاضر کتاب څخه وړاندي نورو ليکوالو اوپوهانو هم کار کړی دئ او اثارئي ليکلي دي او پخپله ليکونکي هم د يو شمير نورو ليکوالو نومونه په خپل دغه اثر کي ذکر کړي دي.

همدارنګه ښاغلي نوزادي هم په تقريظ کي د يو شمير پوهانو اوليکوالانو نومونه ئي يادکړي دي. خو اصلي خبره په دې کي ده چي يادشوي پوهان اوليکوالان چي په د ي اړوند ئې هرڅه ليکلي دي. د بيلا بيلو منا بعو،نقل قولونو،خاطراتو، رواياتو او په کتابونوکي ئې مندلي دي. خو پدي اړوند ښاغلي عبدالقيوم ځکه مستحق دی چي د ی پخپله شخصاً د ذکر سوو شخصيتونوسره يوځاي،په وارو وارو سره د زندان په سلولونو کي، په کلي والي ژوند کي،په نورو ولاړو او ناستو کي په بيخ او ريښه کي حضور او شناخت لري او خبري ئې د سند پر بنا رښتني، معتبره او د منلو دي.

ښاغلي عبدالقيوم د کتاب په شلم مخ کي ودغي موضوع ته د اسي ايشاره کوي: " د تيرو پنځو سو کلونو په جريان کي،هغه د خپل وخت غښتلي چي ما ليدلي وه او ما ورسره ناسته لرل او بيا مي تر اوسه هغه څه چي زموږ د وستانو د غښتلو "پاي لوچو"په هکله ليکلي دي او لوستي مي دي،د غښتلو د کړونو،عاداتو او صفاتو سره مځکه تر آسمانه تفاوت لري.

د ټولو تيرو تاريخ ليکونکو او ليکوالو د معلوماتو منبع يا ماخذ يو دی چي نورو نقل کړی دئ. " د کتاب

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل اهمیت په دې کې دی چې لیکوال،ښاغلي عبدالقیوم د یو ټولنیز شخصیت په حیث د ټولني په منځ او موضع کې ولاړ دی. د ده په باور د ولسونو د تاریخ د څرخ حرکت د طبقاتي مبارزې پر بنا ټاکل کیږي. نه د نورو لاپو. شاپو او کاغذ بازیو پربنا !لیکوال وایی: که ولسونه مو نا لوستي نه وای او په خپل رسالت پوهه وای او خپل سیاسي،اقتصادي او ټولنیز تشکیلات ئې لرلای بیا نو حاکمیتونو د دوی پر برخلیک باندي لوبي نشوای کولای.

دکتاب بل د یادولو وړ اهمیت په دې کې دی چې لیکوال په دې اړوند ډېر ټولنیز مسائل مطرح کوي او هدف ئې دا دئ چې لوستونکي ته د مسؤلیت احساس ور کړي اولاربنونه کوي چې خپل د ژوند وچارو او تاریخ ته له سره نوې کتنه وکړي. لیکوال وائي: دا ځکه زموږ تاریخ یا زموږ د ولس تیر ژوند هغو کسانو لیکلی دی چې د وی د حاکمیتونو او جبارانو د فشار او استبدا د په وجه کولای نشو چې حقائق او تاریخي پیښني بې طرفانه وڅیړي او منفي خواوي ئې د جزئیاتو او علتونوسره روښانه کړي.

دمثال په ډول. لیکوال د کتاب په ۱۱ مخ کي لیکي: په خفګان سره د اسي یادونه کوي چې ډېره زیاته برخه د تاریخ مو همداسي جوړسو ...په پاي کي د خبرو لنډیز او نتیجه دا ده. چې دغه کتاب د هغو محققینو او څیړونکو لپاره چي غواړي په خاصه د دغه قشر "نامیانو" میرني، ټینګان یا غښتلي وپیژني او د دوی په د ردونو،محرومیتونو،په علتونو پوه شي او په دې اړوند په سیمه کي د کورني ژوند څخه نیولي بیا تر

www.ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکتب،بازار،محبس،ماموریت،باغونو.،سماوارونو او د کوڅو بنډارونو او لوبځایونو او کلتوري ژوند باندي،ځیرنه وکړي یوغني او د لومړي لاس د ماخذ په توګه پوره ګټه ترې اخیستلای شي.

پاته دي نه وي چي لیکوال د کتاب په وروستی مخ کي خپل غوښتن لیک د اسي وړاندي کوي " :یو غوښتنه ! راځی د خپلو غښتلو نوم ژوندی وساتو.د د وستانو او لوستونکو څخه هیله لرم چي د د غو څو جملو تر لوستلو وروسته. د دې لیکني د غنیتوب او بشپړ توب د پاره خپل انتقادات او معلومات راسره شریک کړی. ځکه د کندهار غښتلي زموږ او ستاسي غښتلي دي. ستاسي په مرسته به په د وهم ځل چاپ کي کمبودی پوره او ستاسي معلومات ستاسي په نوم پکښي زیات کړو .که چیري د پخوانیو یا اوسنیو غښتلو کیسې،خاطري او عکسونه ولري راته را ایمل کړي انشا الله په امانت د ارى به ئې چاپ کړم. ډېر د وستان به تر ما زیات او د قیق شناخت ولري. د غښتلو سره به خپلوئ او د وستئ لري. که هر د وست خپل معلومات را سره شریک کول غواړي. ایمل : Aqayum7@gmail.com

www.ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library